

Nervy

Dick Francis

1.

Art Mathews se hlučně a ošklivě zastřelil přímo uprostřed padoku dunstableského závodiště. Stál jsem od něj necelé dva metry; udělal to ovšem tak rychle, že být od něj třeba jen dvacet centimetrů, stejně bych neměl čas mu v tom zabránit.

Vyšel ze šatny přede mnou, s úzkými rameny nahrbenými v khaki kazajce, navlečené přes dres, a se sklopenou hlavou, jako by byl hluboce zamyšlen. Povšiml jsem si, jak na oněch dvou schůdcích, vedoucích z vážnice na pěšinu, slabě klopýtl, a když ho kdosi krátkou cestou k padoku oslovil, jako by si toho ani nevšiml. Byla to ovšem jen jedna z obvyklých cest z vážnice na padok, prostě jen další dostih, obdobný stovkám jiných. Jak tam asi dvě tři minuty rozmlouval s majitelem a s trenérem koně, kterého měl jet, nic nenasvědčovalo tomu, že stáhne kazajku, hodí ji na zem, zároveň vytáhne velkou automatickou pistoli, schovanou pod ní, přiloží si hlaveň ke spánku a stiskne spoušť.

Vůbec nezaváhal. Vůbec se nezastavil, aby všechno naposledy zvážil. Vůbec se nerozloučil.

Samozřejmost, s níž zdvihl paži, byla stejně otrěsná jako výsledek jeho pohybu.

Dokonce ani nezavřel oči, a tak zůstaly otevřené, i když se kácel dopředu na zem; obličejem dopadl se slyšitelným žuchnutím na trávu a přilba se odkutálela. Kulka mu prolétla lebkou a díra, jíž opustila hlavu, zela otevřeně k obloze –. krvavá, zcuchaná změť kůže, vlasů a mozku, z níž čněly úlomky kosti.

Třesk rány se rozlehl po padoku, zesílen odrazem od vysoké zadní stěny tribuny. Hlavy se pátravě otočily a hlučný lomoz a šum návštěvníků, tísnících se ve třech řadách před bariérou, postupně zmlkal, až nakonec zcela utichl, jen co si uvědomili úděsný, neuvěřitelný a nesporný fakt, že ten, kdo kdysi býval Artem Mathewsem, leží tváří dolů na světle zeleném trávníku.

John Brewar, majitel koně, jehož měl být Art jezdcem, stál s povadlými ústy roztaženými do němého oválu, v očích skelný lesk ohromení. Jeho buclatá, zachovalá manželka se sesula k zemi v nepředstíraných mdlobách a zůstala tam nepůvabně ležet. Corin Kellar, trenér, pro něhož jsme já i Alt právě měli jet dostih, poklekl na jedno koleno a začloulmal Artem, jako by přece jen bylo možné probudit k životu někoho, kdo má napůl roztříštěnou hlavu.

Slunce jasně zářilo. Na Artových zádech se blýskalo oranžově modré hedvábí, jeho bílé jezdecké kalhoty byly bez poskvrny a jezdecké boty vycíděny do čistého, hebkého lesku.

Zcela nelogicky mě napadlo, jak rád by jistě byl, že –. alespoň od krku dolů –. vypadá stejně dokonale upravený jako jindy.

K Artově mrtvole příběhli oba rozhodčí, prudce se zarazili a nehnutě mu zírali na hlavu. Přimhouřili oči a úlekem jim poklesla brada. Při mítinku patřilo k jejich povinnostem před každým dostihem stát v padoku v době, kdy se koně vodí dokola, aby mohli být současně svědky i soudci, kdyby došlo k nějaké neregulérnosti. Ovšem taková neregulérnost jako veřejná sebevražda jednoho z nejvýznamnějších překážkových jezdců si podle mého jejich zákrok ještě nikdy nevyžádala.

Starší z obou, lord Tirrold, vysoký, hubený, prakticky uvažující člověk, se sklonil nad Artem, aby ho podrobil bližší prohlídce. Zhlédl jsem, jak mu naběhly čelistní svaly; vzhlédl ke mně přes Artovo tělo a klidně pravil: „Finne, přineste deku!“

Přešel jsem dvacet kroků přes padok k místu, kde v malé skupince spolu s majitelem, trenérem a jezdcem stál jeden z koní, zařazených do příštího dostihu. Trenér stáhl beze slova deku z koně a podal mi ji.

„Mathews?“ zeptal se, neschopen uvěřit.

Smutně jsem přikývl, poděkoval mu za deku a vrátil se s ní zpět.

Druhý rozhodčí, nevrlý hromotluk jménem Ballerton, právě ztratil k mé škodolibé radosti svou vypěstovanou důstojnost tím, že vyzvrátil oběd.

Pan Brewar narovnal manželce, která ležela v bezvědomí, vyhrnutou sukni a úzkostlivě jí nahmatával tep. Corin Kellar, stále ještě na jednom koleni vedle svého jezdce, si neustále přejížděl rukou obličej od čela k bradě. Z tváře se mu vytratila všechna barva, ruka se mu třásla. Pořádně ho to sebralo.

Podal jsem jeden konec deky lordu Tirroldovi, roztáhli jsme ji a opatrně jsme mrtvého muže přikryli. Lord Tirrold ještě chvíli nepohnutě postál, s pohledem upřeným dolů na nehybnou postavu, a pak se rozhlédl

po zmlklých skupinách lidí, jejichž koně se měli zúčastnit dostihu. Přešel k nim, s několika pohovořil a hned nato odvedli stájníci koně z padoku zpět do sedliště.

Shlížel jsem na Corina Kellara a jeho zármutek. Dobře mu tak, pomyslel jsem si. Rád bych věděl, jak asi může být člověku, který ví, že někoho dohnal k sebevraždě.

Ozvalo se cvaknutí a hlas v tlampačích oznámil, že vzhledem k vážné nehodě v padoku budou dva poslední dostihy zrušeny. Zítřejší mítink se bude konat jak určeno, pokračoval hlas, a nechť se každý laskavě odebere domů. Neustále vzrůstající dav diváků kolem padoku jako by to ani nebral na vědomí; lidé stáli dál jako přikovaní k bariéře, s očima upřenými na deku přikrývací Arta. Nic nedokáže lidskou pozornost upoutat pevněji než krvavé neštěstí, pomyslel jsem si shovívavě a zdvihl z trávy Artovu přílbu a bičik.

Chudák Art. Ubohý uštvaný, ze všech stran utiskovaný Art, ukončivší své utrpení kouskem olova.

Odvrátil jsem se od jeho mrtvolky a zamyšleně jsem se vrátil do váznice.

Jak jsem se převlékal z jezdeckého úboru do civilu, panovalo na naší straně šatny ovzduší předstírané bodrosti, zakrývací šok.

Art, který se souhlasem všech zaujímal mezi žokeji postavení jakéhosi uznávaného předáka, ačkoli ve svých pětatřiceti letech rozhodně nebyl nejstarším, se těšil velké oblibě i úctě. Někdy byl rezervovaný, dokonce i uzavřený, byl to však poctivý člověk a dobrý jezdec. Jeho jedinou zjevnou slabostí, a té jsme se obvykle jen shovívavě usmívali, bylo přesvědčení, že vinu za prohraný dostih nese nějaký nedostatek ve zvířeti či v jeho tréninku, nikdy však vlastní žokejova chyba.

Všichni jsme velmi dobře věděli, že ani Art není výjimkou z pravidla, že každý jezdec má jednou za čas nesprávný odhad. Art však nikdy nechtěl přiznat omyl a pokaždé, když byl volán k odpovědnosti, dokázal vyrukovat s přesvědčivou obhajobou.

„Bohudík,“ prohlásil Brebta Ingersoll, svlékaje si modročerný kostkovaný svetr, „měl Art tolik rozumu, že předtím, než se odbouchl, nás ještě nechal všechny zvážit.“ Brebtův obličej se vynořil z vlněných záhybů s širokým úšklebkem, který se však vytratil, když se nikdo nesmál. „No,“ řekl Brebta a roztržitě hodil svetr na hromadu ležící na podlaze, „udělat to o hodinu dřív, tak jsme byli všichni o deset lupenů chudší.“

Měl pravdu. Odměnu za každý dostih si člověk prakticky vydělá už v tom okamžiku, kdy se dá zvážet a kdy se zjistí, že má správnou váhu; odměna se pak vyplácí automaticky, ať už ten dostih jel, nebo nejel.

„V tom případě bychom snad měli každý dát polovičku do fondu pro jeho vdovu,“ navrhl Petr Cloony, drobný, tichý mladík, lehce přecitlivělý, snadno vznětlivý a rychle podléhající soucitu k jiným i k sobě.

„Ani mě nehne,“ prohlásil Brebta, který se nijak netajil odporem ke Cloonymu. „Deset lupenů je pro mě deset lupenů a Artova panička se v penězích jen topí. A navíc je nafrněná. O co, že se nikomu z vás nepoštěstí mě přistihnout, jak ji zdravím!“

„Projevili bychom tím svou úctu,“ trval Petr na svém a rozhlédl se po nás trochu zavhlýma velkýma očima; Brebtově bojovnému pohledu se však bedlivě vyhnul.

Souhlasil jsem s Brebtou. I já jsem ty peníze potřeboval.

Kromě toho se Artova panička chovala ke mně, stejně jako k ostatním řadovým žokejům, s arktickou odrůdou rezervovanosti, pro ni tak typickou. Ta neroztaje, ani když jí člověk dá pětku na Artovu památku. Podle mého byla tahle bledá ženská se slámově žlutými vlasy a světlýma očima opravdovou ledovou královnou.

„Artova panička naše peníze nepotřebuje,“ řekl jsem. „Jen si vzpomeňte, jak si minulou zimu koupila norkový kožich a zabarikádovala se jím proti těm z nás, kdo jsou pod její úroveň! Kdoví, jestli vůbec zná jménem alespoň dva odsud.“

Kupme Artovi jenom věnec a pořídme si třeba něco užitečného na jeho památku, něco, co by ocenil, například horké sprchy tamhle v umývárně.“

Na mladém hranatém Brebtově obličejí se zazrcadlila úleva. Petr Cloony na mne upřel žalně vyčítavý pohled, ale ostatní souhlasně přikýkli.

Grant Oldfield vybuchl: „Zastřelil se nejspíš proto, že mu ta vyšisovaná děvka nasazovala parohy!“

Nastala chvíle nepřírozeného ticha. Ještě před rokem bychom se snad rozesmáli, usoudil jsem v duchu. Jenže před rokem by byl Grant Oldfield totéž vyslovil pobaveně a možná sprostě, nikoli však s tímhle ošklivým, chladným záštitím.

Věděl jsem stejně jako všichni ostatní, že o soukromých zvyklostech Artova manželství neměl Grant ani potuchy a že mu na nich zhora nezáleželo; jenže v posledních měsících jako by ho stále víc a víc užíral jakýsi vnitřní vztek a poslední dobou stěží dokázal pronést nejběžnější poznámku, aby ho nějakým

způsobem nedal najevo. Podle našeho domnění to bylo vyvoláno skutečností, že už sestupoval po žebříku dolů, aniž kdy vlastně dospěl na jeho vrcholek. Byl odjakživa ctižádostivý a bezohledný a jezdecký styl, který si vypracoval, tomu odpovídal. Jenže v kritickém okamžiku, kdy k němu nepřetržitá řada úspěchů obrátila pozornost veřejnosti a kdy začal pravidelně jezdit pro Jamese Axminstera, jednoho z opravdu špičkových trenérů, se něco semlelo a všechno se pokazilo. Grant přišel o práci pro Axminstera a ostatní trenéři ho angažovali stále řidčeji. A onoho dne měl jet pouze jediný dostih – ten odvolaný. Grant byl snědý, vlasatý podsaditý třicátník s vysedlými lícními kostmi a s odjakživa rozpláclym nosem se širokým chrípím. Musel jsem trávit mnohem víc času v jeho společnosti, než mi bylo milé, protože téměř při všech dostizích byl můj věšák vedle jeho; stejný štolba se totiž staral o naši výstroj i ústroj. Grant si klidně půjčoval mé věci, aniž se napřed dovolil či po jejich použití poděkoval, a pokud něco poškodil, stejně popřel, že by to byl kdy měl. Ze začátku mě jeho bodrý humor bavil, ale po dvou letech jsem toho dne, kdy Art zemřel, už měl po krk jeho výbušné náladovosti a hrubosti.

Za těch šest týdnů od zahájení nové sezóny jsem ho jednou či dvakrát zastihl, jak stojí s hlavou nataženou dopředu a zmateně se rozhlíží jako byk zaskočený matadorem, vyčerpaný bojem s muletou, popletený a zdeptaný, jenž všechnu svou nádhernou sílu vyplýval na něčem, co nemohl svými rohy přibít k zemi. Při takových příležitostech mi bylo Granta upřímně líto, ale kdykoli jindy jsem se mu vyhýbal, jak jen jsem mohl.

Petr Cloony, který si ho jako vždycky nevšímal, ukázal na věšák, na němž visel Artův civilní oblek, a řekl: „Co bychom podle vás měli udělat tady s tímhle?“

Všichni jsme se tam podívali, na dobře ušitý tvídivý oblek, pověšený na ramínku, a malý kufřík se složenou košilí a spodním prádlem, stojící pod ním na lavičce. Artova téměř fanatická pořádkumilovnost nám však byla tak známá, že to nevyvolalo ani žádnou poznámku, avšak teď, když byl mrtev, mě to znovu překvapilo. Všichni ostatní si věšeli saka za poutko pod límcem, šle zahákli na věšák a ostatní šatstvo nacpali do kalhot. Jediný Art trval na ramínku a dal jedno svému štolbovi, aby mu je vždycky přinesl.

Grant prohodil jakousi obscénní poznámku a vzápětí vešel do šatny jeden z pomocníků dostihového tajemníka, rozhlédl se a zavolal na mne: „Finne, chtějí s tebou mluvit rozhodčí.“

„Tedka?“ ozval jsem se, oblečený jen do košile a spodků.

„Okamžitě,“ zazubil se.

„Dobrá.“ Rychle jsem se dooblékl, překartáčoval si vlasy, prošel vážnicí a zaklepal na dveře kanceláře rozhodčích.

Byli tam všichni tři rozhodčí a kromě nich dostihový tajemník a Corin Kellar. Seděli kolem velkého podlouhlého stolu na nepohodlně vypadajících židlích s rovnými opěradly.

Lord Tirrold mě vyzval: „Pojďte dovnitř a zavřete dveře.“

Udělal jsem, co po mně chtěl.

Pokračoval: „Vím, že jste stál vedle Mathewse, když se... hm... zastřelil. Viděl jste to na vlastní oči? Chci tím říci, viděl jste ho vytáhnout pistoli a namířit, nebo jste se na něho podíval, až když jste zaslechl výstřel?“

„Viděl jsem ho vytáhnout pistoli a namířit, pane,“ řekl jsem.

„Dobře. V tom případě vás bude možná policie chtít vyslechnout; zůstaňte proto ve vážnici, dokud vás nezavolají.“

Právě čekáme, až se inspektor vrátí z ošetřovny.“

Pokynul mi, abych odešel, ale když už jsem měl ruku na klice, řekl: „Finne..., je vám znám nějaký důvod, pro který by si byl Mathews mohl přát ukončit život?“

Zaváhal jsem o zlomek vteřiny déle, než jsem měl, a když jsem se otočil, pouhé „ne“ by už neznělo přesvědčivě. Pohlédl jsem si na Corina Kellara, který soustředěně studoval své nehty.

„Pan Kellar by snad něco věděl,“ prohodil jsem vyhýbavě.

Rozhodčí si vyměnili pohledy. Ballerton, dosud pobledlý ze záchvatu nevolnosti nad Artovou mrtvolou, odmítavě mávl rukou a řekl: „Přece nám nechcete namluvit, že se Mathews zabil jen proto, že Kellar byl nespokojený s jeho výkony?“ Pak se obrátil k svému druhům. „Víte,“ dodal důrazně, „jestli těmhle překážkovým jezdcům stoupne sláva tak do hlavy, že nesnesou ani trošku zasloužené kritiky, pak je načase, aby se ohlédl po nějakém jiném zaměstnání. Ale naznačit, že Mathews se zabil kvůli několika málo výtkám, je neodpovědné darebáctví.“

V tu chvíli jsem si vzpomněl, že i Ballerton vlastní koně, kterého trénoval Corin Kellar. „Nespokojený s jeho výkony,“ takhle bezbarvá věta, již použil, aby charakterizoval nedávnou řadu prudkých podostihových hádek mezi Artem a trenérem, mi náhle připadala jako záměrný pokus uklidnit zčeřenou hladinu. Ty víš,

proč se Art zabil, pomyslel jsem si; sám jsi tomu napomohl a teď se k tomu nechceš hlásit. Stočil jsem pohled zpět na lorda Tirrolda a spatřil jsem, jak na mne přemítavě hledí.

„To je všechno, Finne,“ pravil.

„Prosím, pane,“ odvětil jsem.

Vyšel jsem ven a tentokrát mě nezavolali zpět, jenže než jsem prošel váznicí, otevřely se dveře znovu, a když se zavřely, uslyšel jsem za sebou Corinův hlas.

„Robe!“

Obrátil jsem se a počkal na něho.

„Moc vám děkuju,“ řekl sarkasticky, „že jste mi tu horkou bramboru hodil do klína!“

„Vždyť jste jim to už stejně řekl!“ namítl jsem.

„Ano, ale přesto!“

Stále vypadal otřeseně a úzký obličej měl hluboce zbrázděný starostmi. Byl to mimořádně inteligentní trenér, ale jako člověk byl nervózní a nespolehlivý; jeden den vám nabídl přátelství na celý život a druhý den vás úplně ignoroval. Jenže tehdy zřejmě potřeboval povzbudit.

„Ani vy, ani ostatní žokejové přece nemůžete věřit, že Art spáchal sebevraždu jen proto, že... hm... jsem se rozhodl ho méně angažovat,“ řekl. „Musel k tomu mít nějaký jiný důvod!“

„V tomhle dnešním dostihu měl přece pro vás jet už naposledy, že?“ zeptal jsem se.

Corin zaváhal a pak přikývl, překvapený, že vím to, co ještě nebylo veřejně známé. Neřekl jsem mu, že jsem se předešlý večer náhodou setkal s Artem na parkovišti a že Art, hluboce roztrpčený a rozezlený sžíravým pocitem nespravedlnosti, porušil obvyklou nesdílňost natolik, že mi oznámil, že ho Kellar už nadále nebude najímat.

„Zabil se, protože jste mu dal padáka,“ řekl jsem jenom, „a udělal to před vámi, abyste si to mohl důkladně vyčítat. A pokud chcete znát můj názor, tak nic jiného v tom není!“

„Ale lidé se přece nezabíjejí jen proto, že přišli o práci,“ řekl s nádechem zoufalství.

„Pokud jsou normální, pak ne,“ připustil jsem.

„Každý žokej ví, že jednou toho bude muset nechat. A Art už začínal stárnout..., nejspíš se zbláznil.“

„Ano, asi máte pravdu,“ řekl jsem.

A nechal jsem ho tam stát s jeho snahou přesvědčit sama sebe, že za Artovu smrt nenese vůbec žádnou odpovědnost.

Po návratu do šatny jsem shledal, že debata o tom, jak naložit s Artovým šatstvem, už skončila, neboť se o ně postaral Artův štolba; Grant Oldfield se k mé radosti už také převlékl a odešel domů. Odešla i většina ostatních jezdců a štolbové pilně uklízeli nepořádek, který tam žokejové zanechali: zašpiněné bílé jezdecké kalhoty házeli do vaků na ústroj a přílby, jezdecké boty, bičinky a ostatní výstroj skládali do velkých proutěných košů. Onoho dne bylo sucho a slunečně, takže výjimečně nebylo třeba smývat žádné bláto.

Když jsem tak na ně hleděl, jak rychle a zručně skládají věci do košů, připravení odnést špinavé kusy domů, vyčistit je a vrátit další den vyprané a vycíděné, řekl jsem si, že si přece jenom opravdu zasluhují ty skutečně vysoké odměny, které jim musíme platit za jejich služby. Já osobně bych určitě nenáviděl představu, že bych se po dni stráveném cestou a oblékáním jezdců měl po návratu domů ještě jednou podívat na tyhle koše a vaky, že bych z nich musel vytáhnout tyhle hromady špíny a pustit se do práce.

Brr.

Často jsem viděl Artu, jak platí svému štolbovi, jak odpočítává ze svazku bankovky. Na vrcholu sezóny to vždycky dělalo víc než dvacet liber týdně. Můj vlastní štolba. Mladý Mike (táhlo mu k padesátce), šel právě kolem a s úsměvem cvrnkl do mé helmy, ležící na lavici, až povyskočila. Vydělal asi víc než většina té desítky žokejů, o něž se pravidelně staral, a určitě víc než já. Ale přesto... brr!

Brehta pískal mezi zuby poslední šlágr, sedl si na lavici a navlékl si pár velmi módních žlutých ponožek. Přes ně si obul měkké, špičaté kotníčkové střevíce. Setřásl si úzké nohavice tmavých tvrdých kalhot (bez záložek), a když ucítil, že se na něho dívám, vzhledl a přes místnost se na mě zazubil.

„Jen se dosyta vynadívej na chlapíka jakoby vystřiženého z posledního módního žurnálu!“

„Můj táta patřil zamlada mezi dvanáct nejlépe oblečených mužů,“ popíchl jsem ho mírně.

„Můj dědeček měl ve svých převlečnicích norkové podšívky!“

„Má matka má blůzu od Pucciho,“ přetrumfl jsem ho.

„Moje v ní vaří,“ opáčil Brehta přívětivě.

Tahle dětinská slovní potyčka nám vrátila dobrou náladu.

Pět minut Brebtovy společnosti bylo stejně povzbuzující jako horký rum ve sněhové vánici a jeho bezstarostná radost ze života vždycky zanechávala nějakou stopu na jeho přátelích.

I když tedy Arta usmrtila hanba, i když se Grantu Oldfieldovi v duši stále šířila černá zloba, v dostihovém světě nakonec přece jenom nemůže být nic opravdu shnilého, jestliže to mladému Ingersollovi tak vesele brebentí, pomyslel jsem si tehdy. Zamával mi, narazil si tyroláček, zvolal: „Zítra na shledanou!“ a zmizel. Jenže v dostihovém světě bylo přece jenom něco shnilého. Pořádně shnilého. Co, to jsem nevěděl; jedině, co jsem viděl, byly příznaky, a ty jsem viděl jasněji snad právě proto, že jsem tu hru hrál teprve dva roky. Vztahy mezi trenéry a jezdci se zdály být poznamenány jakousi neustálou podrážděností, náhlými výbuchy záští a ustavičně se vzdouvajícím a hučícím spodním proudem závisti a nedůvěry. Podle mého v tom bylo něco víc než obvyklá džungle pod povrchem jakéhokoli konkurenčního boje, něco víc než to, co by se dalo přirovnat k průvodním jevům vztahů mezi panstvem a chámý; jenže Brebta, jemuž jedinému jsem se tak trochu svěřil se svými pochybnostmi, to všechno hladce zamítl.

„Kamaráde, máš to zřejmě nějak popletené,“ řekl. „Jen se podívej kolem sebe! Vždyť všude vidíš jen samé úsměvy, chlapče! Pro mě osobně je tenhle život primovej!“

Posledních několik kusů výstroje právě mizelo v koších a některé už byly přiklopené. Vypil jsem druhý šálek neslazeného, vlažného čaje a chtivě obzíral lesklý biskupský chlebíček. Jako obvykle jsem musel vynaložit velké úsilí, abych se do něho nepustil. To, že člověk měl neustále hlad, byla jedna z věcí, které se mi na dostihovém sportu nelíbily, a září bylo vždycky nepříjemné roční období, protože člověk musel stále ještě shazovat zbytky letního špeku.

Povzdychl jsem, odvrátil zrak od moučnicku a snažil se utěšit myšlenkou, že za měsíc se má chuť k jídlu už zase scvrkne zpět na svou zimní úroveň.

Mladý Mike na mne zavolal od dveří, kudy právě potácivě vynášel koš: „Robe, je tady nějaký policajt a chce s tebou mluvit!“

Odložil jsem šálek a přešel do věžnice. Tam už na mne čekal nenápadný policista středního věku s helmou a notýskem v ruce.

„Robert Finn?“ zeptal se.

„Ano,“ přisvědčil jsem.

„Jak jsem vyrozuměl z výpovědi lorda Tirrolda, viděl jste Arthura Mathewse, jak si přiložil pistoli k spánku a stiskl spoušť?“

„Ano,“ přitakal jsem.

Policista si něco poznamenal a řekl: „Je to zcela jasný případ sebevraždy. Při předběžném soudním vyšetřování nebude kromě lékaře třeba více svědků než jednoho, a tím bude pravděpodobně pan Kellar. Nemyslím, že bychom vás ještě někdy museli obtěžovat.“ Letmo se usmál, zavřel notýsek a strčil ho do kapsy.

„To je všechno?“ otázal jsem se tak trochu zklamaně.

„Ano, to je všechno. Když se někdo zabije tak veřejně jako tenhle člověk, pak se tu nedá mluvit ani o náhodě, ani o zabití. Koronerovi zbývá rozhodnout pouze o jednom – o formulaci svého výroku.“

„Náhlé pomatení myslí a tak dále?“ nadhodil jsem.

„Ano,“ řekl. „Děkuji vám, že jste počkal, i když to byl nápad vašich rozhodčích, nikoli můj. Tak sbohem.“ Pokynul mi, obrátil se a přešel ke kanceláři rozhodčích.

Vzal jsem si klobouk a triedr a odkráčel k železniční stanici. Vlak tam už čekal, byl plný a jedině volné místo jsem našel v oddíle narvaném úředníky sázkových kanceláří, kteří hráli karty na kufru balancujícím jim na kolenou. Vyzvali mě, abych se k nim přidal, a mezi Lutonem a nádražím St. Pancras jsem jim bohužel splatil laskavost tím, že jsem na nich získal zpět své jízdné.

2.

Byt v Kensingtonu byl prázdný. Ve schránce na vnitřní straně dveří bylo několik dopisů z druhé roznášky; vylovil jsem je, zašel do obývacího pokoje a vybral z nich dva, které byly adresovány mně.

Místnost vypadala, jako by ji nedávno poctilo svou návštěvou menší tornádo, na čemž ostatně nebylo nic zvláštního.

Na matčině koncertním křídle se kupila několikacentimetrová vrstva klavírních not, z nichž některé spadly na podlahu.

Dva stojany na noty se opile opíraly o stěnu a na jednom z nich byl zavěšený houslový smyčec. Housle samy stály na křesle a jejich pouzdro leželo otevřené vedle na podlaze. Na pohovce spočívaly jako

milenci svorně vedle sebe cello a další stojan na noty. Na stolku před jinou naházenou hromádkou not ležely hoboje a dva klarinety. Na všech židlích z ložnice, zaplňujících většinu volného prostoru, a po celém pokoji se porůznu válely bílé hedvábné kapesníky, kalafuna, šálky na kávu a taktovky.

Zkušeným zrakem jsem se rozhlédl po tomto zmatku a usoudil na nedávnou přítomnost rodičů, dvou strýců a jednoho bratrance. Protože bez svých nástrojů nikdy nikam daleko neodjížděli, dalo se bezpečně předvídat, že celý tenhle cirkus je v nejbližším okolí a zakrátko se vrátí. Vděčně jsem si uvědomil, že se mi podařilo vystihnout mezičas.

Prorazil jsem si cestu k oknu a vyhlédl ven. Ani stopa po vracejících se Finnech. Byl byl v nejvyšším poschodí domu stojícího asi dvě tři ulice za Hyde Parkem a přes střechy bylo vidět večerní slunce, ozařující zelenou kopuli Albert Hailu.

Vedle ní se tyčila velká tmavá budova Královského hudebního institutu, kde učil jeden z mých strýců. Otec pokládal velký vzdušný byt, který byl hlavním stanem Finnovic rodiny, za úsporné řešení, protože se odtud dalo dojít pěšky na místa, kde tolik členů čas od času pracovalo.

Já jsem byl černá ovce. Nadání, jímž byly obě rodiny, otcova i matčina, bohatě obdařeny, jsem nezdědil. Tuhle skutečnost si rodiče s bolestí v srdci uvědomili ve chvíli, kdy jsem jako čtyřletý nedokázal rozlišit tóny hoboje od tónů anglického rohu. Pro nezasvěcence v tom nespíš nebude žádný velký rozdíl, jenže otec byl náhodou světově známý hobojista, který se stal měřítkem pro ostatní hobojisty. Navíc se mimořádné hudební nadání, pokud vůbec existuje, projevuje u dítěte již v nejútlejším věku, dříve než kterýkoli jiný druh vrozených schopností, a když mi byly tři roky (věk, kdy Mozart začal komponovat), tak na mne koncerty a symfonie působily mnohem méně než hřmot mužů vyprazdňujících popelnice.

Když mi bylo pět, byli již mí zdrcení rodiče smíření s faktem, že dítě, jež zplodili omylem (kvůli mně muselo být odřeknuto jedno významné turné po Americe), je nemuzikální. Totiž nemuzikální podle jejich měřítek. Hudební sluch jsem sice měl a při tklivých melodiích se mi do očí draly dětské slzy, ale nikdy jsem nedosáhl – a dodneška to nedokážu – jejich bezvýhradného intelektuálního, emocionálního, technického i duševního pochopení jevu, který vzniká seřazením určitých zvuků dle určitých řádů.

Matka nikdy nepatřila k lidem, kteří něco dělají polovičatě, a proto mě vždy po skončení školního roku posílali pryč z Londýna na dlouhé prázdniny na venkov k sedlákům, údajně kvůli zdraví, ve skutečnosti ovšem, jak jsem později pochopil, aby sami mohli klidně odjet na dlouhé a spletité koncertní zájezdy, k nimž se zavázali. Časem jsem dosáhl ve svém vztahu k nim jakéhosi příměří, v němž panovala tichá dohoda, že čím méně se budeme vidět, tím lépe, protože předně rodiče neměli v úmyslu mít dítě, a za druhé vyšlo najevo, že pro ně vlastně nejsem vůbec žádným (hudebním) přínosem.

S mým rozhodnutím stát se žokejem nesouhlasili jedině proto, že koňské dostihy nemají nic společného s hudbou.

Marně jsem jim zdůrazňoval, že jedinou věcí, které jsem se o prázdninách na různých statcích naučil, byla právě jízda na koni (natolik jsem ještě byl synem svého otce, aby mě sedlačení nudilo k smrti!), a že nynější zaměstnání je přímým důsledkem jejich výchovy. K tomu, co nechťeli slyšet, byl vytříbený sluch mých rodičů zcela hluchý.

Dole na ulici stále ještě nebyla stopa ani po nich, ani po strýci, který žil s námi a hrál na cello, ani po strýci a bratraci, houslí a klarinetu, kteří přijeli na návštěvu.

Otevřel jsem své dva dopisy. Prvý mi sděloval, že už uplynula lhůta k přiznání daně z příjmu. Druhou obálku jsem rozřízl s úsměvnou a spokojenou předtuchou radosti, což právě dokazuje, jak často se nám život umí vzepřít a vrazit nám facku právě v okamžiku, kdy to nejméně čekáme. Dopis, napsaný známým dětským písmem, zněl:

Nejdražší Robe, tuhle zpráva tě bohužel asi překvapí, ale já se vdávám. Mým ženichem je sir Morton Hedge, o němž jsi asi už slyšel, a je moc sladký a milý a nech si své štiplavé poznámky, že je dost starý na to, aby byl mým otcem apod. Na svatební hostinu bych Tě přece asi jenom neměla pozvat, co myslíš? Morton o Tobě neví a Ty budeš jistě drahoušek a nikomu nebudeš o nás dvou nic roztrušovat, nemáš-li nic proti tomu. Nikdy na Tebe nezapomenu, nejdražší Robe, a na celý ten krásný čas, co jsme spolu strávili. Děkuji Ti za všechno a sbohem,
Tvá milující Paulina

Sir Morton Hedge, vdovec středních let a konzervárenský magnát. Tak, tak. Uštěpačně jsem si představil, jak se asi bude tvářit jeho seriózní syn, jehož jsem povrchně znal, až zjistí, že bude mít za nevlastní matku hloupoučkou dvacetiletou modelku. I když jsem byl zvráceně schopen smát se nad Pauliníným úlovkem,

ta rána přece jen zabořila.

Od oné chvíle, kdy jsme se před osmnácti měsíci poprvé setkali, se z šedé myšky vypracovala na plavovlasou krásku, která se přinejmenším jednou týdně objevovala na obálkách oblíbených časopisů. Minulý měsíc se její zářící oči usmívaly na mne (a na osm miliónů dalších lidí) z reklamy na cigarety, vylepené na každé stanici londýnské podzemky. Nevyhnutelnost toho, že mě jednoho dne opustí, jakmile ve své profesi narazí na zlatou žílu, mi byla jasná, a náš celý vztah byl už od samého počátku budovaný na tomto předpokladu; jenže budoucnost bez její šťastné prostoduchosti a štědrého milování mi náhle připadala pustší, než jsem čekal.

Odešel jsem do ložnice, Paulinin dopis jsem položil na prádelník a přitom jsem zahlédl svůj odraz v kulatém zrcadle, visícím na zdi. To je ten obličej, pomyslel jsem si, který tak ráda viděla vedle svého na polštáři, ale který nemůže soupeřit s titulem a jméním získaným z konzerv. Hleděl jsem nezaujatě na svou tvář a povšiml jsem si černých vlasů, černého obočí a řas, hnědých očí..., žádná ušlechtilá tvář, ani hezká; snad příliš hubená? Ani taková, ani onaká. Prostě tvář.

Odvrátil jsem se a rozhlédl se po pokojíku s šikmým stropem, který pro mne předělali z komory, když jsem se vrátil domů z cest. Bylo toho v něm jen velmi málo: postel, prádelník, křeslo a noční stolek s lampou.

Na stěně proti lůžku visel obraz, impresionistická kresba závodících koní. Jiná výzdoba zde nebyla, několik knih, žádný nepořádek. Za těch šest let, kdy jsem putoval po světě, jsem si tak navykl žít s co nejmenším počtem věcí, že jsem si sám za celé ty dva roky, po které v tomhle malém pokoji s přestávkami bydlím, neopatřil ještě nic, co bych do něho umístil.

Šatstvo jsem měl ve skříni ve zdi, kterou pro mne vestavěli přes celou šíři stěny. Otevřel jsem dveře a snažil se pohlédnout na její obsah asi tak, jak se na něj asi musela dívat Paulina při oněch dvou návštěvách, kdy u mě byla. Jeden kvalitní tmavěšedý oblek, jeden smokink s černými kalhotami, jedna jezdecká bunda, dva páry šedých flanelových kalhot a jedny dlouhé jezdecké kalhoty. Svlekl jsem si hnědý tvídový oblek, který jsem měl na sobě, a pověsil ho na konec té chudičké řady. Mně tahle zásoba plně stačila. Mohl jsem jí použít pro každou příležitost. Sir Morton Hedge určitě počítal své obleky na tucty a měl komorníka, který se o ně staral. Pokrčil jsem rameny. Tahle melancholická inventura nikam nevede. Paulina odešla, s tím se nedá nic dělat.

Vytáhl jsem černé trepky, zavřel dveře od skříně a převlékl se do džínů a staré kostkované košile. Poté jsem začal uvažovat o poušti času, jež mě dělila od dostihů příštího dne. Má potíž tkvěla v tom, že mi překážkové dostihy vnikly do krve jako droga, takže se mi všechny běžné životní radosti, a dokonce i Paulina, staly pouhými způsoby co nejrychlejšího trávení času, oddělujícího mě od příštího dostihu.

Žaludek se mi znovu sevřel; jak rád bych byl uvěřil tomu, že je to důsledek romantického zoufalství ze zničeného milostného života. Věděl jsem však příliš dobře, že je to pouze následek tříadvacetihodinového půstu. S úšklebkem jsem si uvědomil, že, i když mě Paulina pustila k vodě, chuť k jídlu jsem neztratil, a zamířil jsem ke kuchyni. Než jsem tam však došel, dveře do bytu se prudce rozlétly a dovnitř napochodovali rodiče, strýcové a bratranec.

„Nazdar, miláčku,“ pozdravila mě matka a nabídla mi hladkou, sladce vonící líc k polibku. Tohle byl její obvyklý pozdrav pro každého, počínaje impresárii a konče těmi nejposlednějšími sborovými zpěváky, a zcela postrádal jakoukoli mateřskou vřelost i tehdy, když jím obdarovala mě. Vlastně v ní nebylo vůbec nic mateřského. Byla vysoká, štíhlá a nesmírně elegantní stylem, který vypadal improvizovaně, ale ve skutečnosti byl výsledkem mnohých úvah a výdajů, teď, jak se blížila padesátce, působila stále důstojněji. Věděl jsem o ní, že jako žena je vášnivá a temperamentní; jako umělkyně pak byla prvotřídní interpretkou Haydnova génia a jeho klavírní koncerty hrála s fascinující, puntičkářskou a extatickou precizností. Sám jsem viděl otrlé hudební kritiky, jak opouštějí koncertní síň se slzami v očích. A tak jsem nikdy nepočítal s tím, že bych mohl svůj dětský žal utěšit na jejích plných mateřských ňadrech nebo že bych mohl přiběhnout domů k mámě, která štupeje punčochy a peče buchty.

Otec, který se ke mně vždycky choval s přátelskou zdvořilostí, mi místo pozdravu řekl: „Tak co, strávil jsi pěkný den?“ Takhle se ptal vždycky. Obvykle jsem stručně odpověděl „ano“ nebo „ne“, věděl jsem totiž, že ho to stejně vůbec nezajímá.

„Viděl jsem, jak jeden člověk spáchal sebevraždu,“ řekl jsem. „Ne, nestrávil jsem pěkný den.“

Pět hlav se ke mně prudce otočilo.

„Miláčku, co se vlastně stalo?“ otázala se matka.

„Jeden žokej se na závodě zastřelil. Stál úplně blízko, necelé dva metry ode mě. Bylo to hrozné.“ Všech pět jich tam stálo a zíralo na mne s otevřenými ústy. Asi jsem jim to vůbec neměl říct; při vzpomínce mi to

připadalo strašnějši, než když se to přihodilo.

Samozřejmě to jimi nijak neotřásl. Cellový strýc prudce sklapl ústa, pokrčil rameny a odešel do obývacího pokoje.

„Bodejť,“ prohodil přes rameno, „když už se pouštíš do takových podivných podniků...“

Matka ho sledovala pohledem. Jak zdvihl svůj nástroj z pohovky, ozval se basový tón, a ostatní, jakoby přitahování magnetem, jemuž se nedá odolat, se odšourali za ním. Jedině bratranec zůstal alespoň tak dlouho, aby mohl Artovi věnovat posmrtnou vzpomínku, a potom se i on odebral za svým klarinetem.

Naslouchal jsem jim, jak ladí a rozestavují stojany na noty.

Pak začali hrát veselou skladbu pro smyčce a dechové nástroje, která mi byla obzvláště protivná.

Najednou jsem v tom bytě už nemohl dýchat. Vyšel jsem, seběhl po schodišti dolů a pustil se ulicí.

Pokud jsem kdy zatoužil po určitém druhu klidu, pak se dalo jít na jediné místo, a příliš často jsem tam raději nechodil ze strachu, abych nezevšedněl. Jenže sestřenici Joannu jsem už neviděl celý měsíc a trochu její společnosti jsem opravdu potřeboval. Potřeba. To bylo jediné vhodné slovo.

Otevřela dveře s obvyklým výrazem přívětivého přivítání.

„Podívejme, nazdar!“ pozdravila mě s úsměvem. Následoval jsem ji do velké místnosti, kterou si dala přebudovat ze stáje, kde později byla garáž, a která jí sloužila jako obývací, ložnice a zkušebna dohromady. Polovina šikmé střechy byla zasklená a tabulkami ještě pronikaly dovnitř poslední paprsky odpoledního slunce. Místnost byla neobyčejně velká a poměrně holá, takže vynikala mimořádnými akustickými vlastnostmi; mluvilo-li se normálně, byla jako každá jiná místnost; pokud se však zpívalo, jako to činila Joanna, pak se tu dosahovalo prostorového dojmu a odrazem od betonových stěn i kvalitního zvukového zesílení.

Joanna měla hluboký, jasný a zvukný hlas. Při dramatických pasážích ho však dokázala zastřít, až připomínal zvuk prasklého zvonu. Stát se bluesovou zpěvačkou, mohla si nadělat hezké jmění; narodila se však jako pravá klasická Finnová, a proto využít jejího nadání pro tak komerční účel bylo zcela vyloučené. Místo toho dávala přednost písniím nemelodickým a nevýnosným, ale přesto byla dost známá mezi lidmi, kterým se něco takového líbilo.

Přivítala mě v džínsech stejně starých jako mé a v černém svetru, porůznu pomazaném barvou. Na malířském stojanu byl připevněn nedokončený mužský portrét a na stolku vedle leželo několik štětců a tub s barvami.

„Zkouším to s olejomalbou,“ řekla, vzala štětec a opatrně jím táhla po obraze, „ale nějak mi to nejde od ruky, čert to vem!“

„Tak se raději drž uhlu,“ poradil jsem jí. Joanna nakreslila plynulými tahy ony závodní koně na obraze v mé ložnici; anatomicky je sice zcela správně nevystihla, zato však byli plní života a pohybu.

„Tohle ale rozhodně dorazím,“ prohlásila.

Zůstal jsem stát a přihlížel jsem. Z tuby vymačkala trochu karmínové barvy.

Aniž na mne pohlédla, zeptala se: „Co se stalo?“

Neodpověděl jsem. Se štětci ve vzduchu se zarazila, otočila se a několik vteřin na mne pozorně hleděla.

„V kuchyni najdeš kus flákoty,“ pravila.

Ta má sestřenice Joanna ale umí číst myšlenky! Zazubil jsem se na ni a vyšel do dlouhého, úzkého přístavku, který byl koupelnou i kuchyní. Měla tam rumpsteak, vysoký a tmavý. Opekli jsem ho s trochou rajčat a na hlávkový salát, který jsem našel připravený v dřevěné misce, jsem namíchal trochu nálevu.

Když byl steak hotový, rozdělil jsem ho na dva talíře a odnesl všechno zpátky k Joanně. Vonělo to báječně. Joanna odložila štětec a šla jíst; předtím si utřela ruce vzadu o kalhoty.

„Něco ti teda řeknu. Robe. Ten steak je ale mizerný!“ prohlásila po prvním soustu.

„No, to ti pěkně děkuju,“ odsekl jsem s plnou pusou.

Talíře jsme doslova vylízali. Dojedl jsem první, opřel se o opěradlo a hleděl na Joannu. Měla úchvatný obličej, plný síly a charakteru, rovné, tmavé obočí a toho večera žádnou rtěnku. Krátké, vlnité vlasy měla zcela nevyzývavě sepnuté za ušima, jenže nahoře se jí stejně kadeřily přes čelo do nesčesané ofinky.

Sestřenice Joanna byla důvodem mého staromládenectví, pokud ovšem šestadvacetiletý člověk k něčemu takovému vůbec potřebuje mít důvod. Byla o tři měsíce starší než já, což jí poskytovalo po celé naše životy nade mnou výhodu, a to byla škoda, protože jsem do ní byl zamilovaný už od kolébky.

Několikrát jsem ji už požádal, aby si mě vzala, ale vždycky odmítla. Důrazně prohlašovala, že přími bratrance a sestřenice jsou příliš blízce spřízněni. A kromě toho, dodávala, jí vůbec neuvádím krev do varu.

Tuhle službu jí ovšem už prokázali dva jiní muži. Oba byli hudebníci. A postupně mi každý z nich velmi

přátelsky sdělil, jak tím, že mají Joannu za milenkou, si hlouběji váží života, nacházejí nové podněty ke svým hudebním inspiracím, otevírají se jim nové výhledy a tak dále a tak dále. Oba byli senzitivní hloubaví muži s nepopíratelně pohlednými obličejí, a to, s čím se mi svěřovali, se mi naprosto nezamlouvalo. Poprvé, tehdy mi bylo osmnáct, jsem nakvap a s žalem v srdci odcestoval do cizích krajů a vrátil jsem se vlastně až po šesti letech. Podruhé jsem odešel rovněž na jakýsi večírek, poprvé a jedinkrát v životě jsem se do němoty opil a probudil se v Paulinině posteli. Obě dobrodružství, jak vyšlo najevo, mi byla užitečná a posloužila mé výchově. Z Joanny mě však nevyléčila.

Joanna odstrčila prázdný talíř a zeptala se: „Tak, a co se vlastně stalo?“

Pověděl jsem jí o Artovi. Soustředěně naslouchala, a když jsem domluvil, řekla: „Chudák. A co ta jeho ubohá žena... Víš, proč to vůbec udělal?“

„Nejspíš proto, že přišel o zaměstnání,“ řekl jsem. „Art byl ve všem dokonalý perfekcionista. Byl příliš hrdý... Nikdy nebyl ochoten přiznat, že by se byl při dostihu dopustil nějaké chyby... A nejspíš se nedokázal vyrovnat s faktem, že všichni vědí, jak dostal padáka. Ovšem podivné na tom je, Joanno, že mi připadal stejně dobrý jako vždycky. Víím, bylo mu pětatřicet, jenže tohle ještě není pro žokeje žádné stáří. On a Corin Kellar, ten trenér, pro kterého jezdil, se sice vždycky pohádali, jakmile jejich kůň nevyhrál, ale Art přece jen neztratil nic ze svého jezdeckého stylu. Jistě by ho angažoval někdo jiný, i když asi žádná z nejlepších stájí, jako je Corinova.“

„A tady máš podle mého důvod,“ řekla Joanna. „Smrt mu byla milejší než sestup.“

„Ano, máš asi pravdu.“

„Až ty toho budeš muset nechat, pak to, doufám, provedeš méně drasticky,“ prohlásila. Usmál jsem se a Joanna dodala:

„A co vlastně budeš dělat, až toho necháš?“

„Až toho nechám? Vždyť jsem teprve začal!“

„A za čtrnáct let z tebe bude druhořadý opotřebovaný žokej, zahořklý čtyřicátník, příliš starý, než aby ještě něco dokázal ze svého života udělat, a schopný týť pouze ze svých koňářských vzpomínek, které nikdo nebude chtít poslouchat.“

Z jejich slov zazněla upřímná rozmrzelost nad takovou vyhlídkou.

„No, a z tebe zase bude tlustá, postarší zpěvačka, připravená kdykoli zaskočit za nějakou jinou kontraaltistku, k smrti vydešená, jak její krása mizí, a cítící, jak i ty vzácné hlasivky ztrácejí každým rokem víc a víc na pružnost!“

Joanna se zasmála. „Jaká to chmurná vyhlídka! Ale pochopila jsem, kam míříš. Od nynějška se budu snažit neargumentovat proti tvému zaměstnání tím, že nemá budoucnost.“

„A budeš proti němu dále argumentovat z jiných důvodů?“

„Ovšem! Vždyť je v zásadě povrchní, neproduktivní a únikové a povzbuzuje lidi, aby plýtvali časem i penězi na věci nepodstatné.“

„Jako hudba!“ odsekl jsem.

Joanna po mně blýskla očima. „Za trest umyješ nádobí!“ prohlásila, vstala a naskládala talíře na sebe. Zatímco jsem konal pokání za nejhorší možné kacířství ve Finnovic rodině, Joanna se vrátila k svému portrétu, ale už se šefilo, a když jsem jí na usmířenou přinesl trochu čerstvě uvažené kávy, pro onen den s malováním skončila.

„Funguje televizor?“ zeptal jsem se, když jsem jí podával šálek.

„Pokud vím, ano.“

„Nevadilo by ti, kdybych ho na čtvrt hodiny pustil?“

„Kdo hraje?“ zeptala se automaticky.

Vzdychl jsem. „Nikdo. Poběží dostihový pořad.“

„Ach tak. Když to musí být!“ Ale usmála se.

Zapnul jsem přístroj a viděli jsme konec jakési show. Mně osobně se velmi líbily písničky poslední zpěvačky, temperamentní blondýnky, ale Joanna to brala technicky a prohlásila, že je na štíru s dechem. Nato následoval blok televizních reklam a po něm již ohlašovaly třepetavé, vtíravé úvodní takty Klusajícího majora, doprovázené zrychlenou prolínačkou závodících koní, začátek týdenního čtvrt hodinového pořadu Dostihové střípky.

Na obrazovce se objevila známá pohledná tvář Maurice Kemp-Lora, úsměvná a nonšalantní. Nejprve svým nevťiravým, šarmantním způsobem uvedl dnešního hosta, známého bookmakera, a téma večera – matematické problémy spojené se sázkovou činností.

„Nejdříve bych však chtěl,“ řekl, „složit hold překážkovému jezdcí Artu Mathewsovi, který dnes na dunstableském závodisti ukončil vlastní rukou svůj život. Mnozí z vás sledovali jeho jízdy a snad téměř všichni jste viděli v televizi dostihy, jichž se zúčastnil. A jistě jste stejně jako já hluboce otřeseni skutečností, že tak dlouhá a úspěšná kariéra byla ukončena tak strašnou tragédií. Ačkoli se Art vlastně nikdy nestal šampionem, byl považován za jednoho z šesti nejlepších překážkových jezdců naší země, a jeho poctivý, neúplatný charakter zůstane vynikajícím příkladem mladým jezdcům, právě zahajujícím činnost v tomto sportu...“

Joanna na mne pohlédla s nadzdvíženým obočím a Maurice Kemp-Lore obratně dotáhl Artův pochvalný nekrolog ke konci a znovu uvedl bookmakera. Ten podal jasný a poutavý výklad o tom, jak vždycky vyhrát; jeho přednáška, doprovázená filmy a animovanými diagramy a věnovaná práci velké londýnské sázkové kanceláře, kde každou minutu je třeba učinit nějaké rozhodnutí, dosahovala vysoké úrovně, již se ostatně vyznačovaly všechny Kemp-Lorovy pořady.

Kemp-Lore mu poděkoval a svou čtvrt hodinku ukončil přehledem dostihů příštího týdne; tipy na jednotlivé vítěze nedával, ale poskytoval drobné informace o lidech a koních, protože vycházel z předpokladu, že zájem o výsledek dostihu bude větší, jestliže veřejnost už bude něco znát o minulosti soupeřů. Jeho zprávičky byly vždy zajímavé i zábavné a jednou jsem zaslechl, jak ho kdosi označil za postrach dostihových novinářů, protože jim velmi často vyfoukl před nose m dobrou informaci.

Na závěr řekl: „Na shledanou příští týden ve stejnou hodinu,“ a po Klusajícím majorovi se obraz zatměl.

„Na tohle se koukáš každý týden?“ zeptala se Joanna.

„Ano, pokud můžu,“ odpověděl jsem. „Je to dostihová nezbytnost. Ten pořad je přeplněn informacemi, které by člověk měl znát, a velmi často bývá jeho hostem někdo, s kým jsem se už setkal.“

„Pan Kemp-Lore je tedy machr, že?“ poznamenala.

„To tedy je. Má k tomu všechny předpoklady. Jeho táta vyhrál kdysi v třicátých letech Velkou liverpoolskou a teď je velkým zvířetem v Národním dostihovém komitétu, který,“ pokračoval jsem, když jsem spatřil její nechápavý pohled. Je vrcholným orgánem pro překážkové dostihy.“

„Ach tak! A vyhrál pan Kemp-Lore také některou Velkou liverpoolskou?“ zeptala se Joanna.

„Ne,“ řekl jsem. „Mám pocit, že sám toho moc nenajezdí. Dostává z koní astma nebo nějakou podobnou alergii. Ani to pořádně nevím... Zná m hojen od vidění: Na dostizích bývá často, ale ještě nikdy jsem s ním nemluvil.“

Joannin nepřilíš silný zájem o dostihy vzal tímto za své a pak jsme si asi hodinu přátelsky povídali o všem možném.

Zazvonil zvonek u dveří. Joanna šla otevřít a vrátila se provázena mužem, o jehož portrét se právě pokoušela, druhým z těch dvou, kdo jí dokázali uvést krev do varu – tím, který to tehdy právě dělal. Majetnický ji objal kolem pasu a políbil. Mně kývl na pozdrav.

„Jaký byl koncert?“ zeptala se Joanna. Ten člověk hrál první housle v Londýnském symfonickém orchestru.

„Jakžtakž,“ odpověděl. „Mozartův houslový koncert šel výborně, jenže nějaký trouba v obecnstvu začal po moderátu tleskat a pokazil přechod do allegra.“

Sestřenice soucitně zabručela. Vstal jsem. Vůbec mě netěšilo vidět je, jak se muckají.

„Ty už jdeš?“ zeptala se Joanna a vymanila se mu z objetí.

„Ano.“

„Dobrou noc. Robe,“ řekl návštěvník a zívá. Sundal si černého motýlka a rozepnul si límec.

Odpověděl jsem zdvořile: „Dobrou noc, Briane..“ A chcípni, dodal jsem v duchu.

Joanna mě doprovodila ke dveřím, otevřela mi, já jsem vyšel do temné uličky, vydlážděné kočičími hlavami, a obrátil se, abych se s ní rozloučil. Její postava se odrážela od teplého světla v ateliéru, kde, jak jsem zahlédl, si Brian právě sedal a zouval boty.

Otráveně jsem řekl: „Děkuji ti za steak... a za televizi.“

„Přijď zase,“ vyzvala mě.

„Ano. Tak dobrou noc.“

„Dobrou noc,“ řekla a pak se náhle rozpomněla a dodala:

„Jak se daří Paulině?“

„Bude se vdávat,“ řekl jsem. „Za sira Mortona.“

Ani nevím, jaký projev účasti jsem vlastně od ní očekával, ale měl jsem to vědět. Rozesmála se.

3.

Dva týdny po Artově smrti jsem přenocoval u Petra Cloonyho.

V Cheltenhamu se právě konal první mítink sezóny, a protože jsem neměl auto, jel jsem tam jako obvykle dostihovým vlakem. V kufříku jsem měl několik málo věcí na noc. Byl jsem najat do dvou dostihů, každý den do jednoho, a hodlal jsem si najít někde v postranní uličce hostinec, jehož cena by mé peněženice ublížila co nejméně. Jenže Petr si povšiml zavazadla, zeptal se mě, mám-li už kde spát, a nabídl mi nocleh. Bylo to od něj milé, nebyli jsme totiž nijak zvlášť spřáteleni, a tak jsem jeho pozvání s díky přijal. Pro mě to nebyl nějak příliš vzrušující den. Můj kůň, překážkář s podivným jménem Neddikins, neměl vůbec naději na vítězství. Měl za sebou neslavnou řadu pádů a nedokončených dostihů. Většinou zůstal daleko za polem, nebo ho museli zadržet. V duchu jsem uvažoval, proč se proboha jeho majitel takovým mrzákem vůbec zabývá, ale současně jsem si už chystal, co lichotivého mu o něm povím. Dávno jsem si uvědomil, jak k smrti neradi majitelé slyší, že jejich koně za nic nestojí, a dost často už nenajmou jezdce, který je počastoval pravdou pro ně nestravitelnou. Bylo rozumnější neodpovédět na typickou otázku: „Co bychom podle vás měli s naším krásným Neddikinsem udělat příště?“ jednoznačným:

„Zastřelit ho!“

Pobízel jsem Neddikinse od startu až do finišu a jen tím se mi podařilo trochu ho probudit, takže ačkoli jsme bezesporu doběhli poslední, přece jen jsme nebyli daleko za polem. Považoval jsem za úspěch, že jsme vůbec všechno oběhli, a k mému překvapení to byl i názor jeho trenéra; poklepal mi na rameno a nabídl na příští den dalšího překážkáře.

Neddikins byl první kůň, jehož jsem jel pro Jamese Axminstera, a ten mě vzal jedině proto, že nechtěl riskovat, aby se jeho obvyklý žokej zranil. Tímhle způsobem jsem ostatně měl poměrně slušný počet jízd a vůbec mě to nemrzelo; byl jsem totiž názoru, že získám-li dost zkušeností na svéhlayých koních, kdy se vlastně ode mě nic velkého neočekává, jednou mi to jistě poslouží, až mi náhoda přihraje lepší koně.

V podvečer jsem vyhledal Petra a odjeli jsme jeho zánovním vozem k němu do malé vesnice, o nic větší než osada, ležící v úžlabině Cotswoldské pahorkatiny asi dvacet mil od Cheltenhamu. Z hlavní silnice jsme odbočili na úzkou okresku lemovanou po obou stranách hustým živým plotem. Táhla se jakoby do nekonečna holými poli, ale nakonec přece jen zabočila a vyústila na okraj planiny, odkud bylo vidět celou vesnici, rozprostírající se hluboko v údolí. Petr natáhl paži.

„Já bydlím tam v tom domku dole. V tom s bílými okny.“

Podíval jsem se, kam míří prstem. Stihl jsem ještě zahlédnout úhledně oplocenou zahrádku kolem nově vyhlížejícího stavení a pak mi je zaclonila zátáčka. Sjeli jsme z kopce, projeli několika nepřehlednými zátáčkami, na začátku vesnice jsme se stočili na ještě užší cestu a zastavili před Petrovým moderním cihlovým domkem. Byl jako ze škatulky, s čistě zarovnanými záhony a pokoseným trávníkem.

Petrova manželka otevřela bílé domovní dveře a vyšla nám po pěšince vstříc. Všiml jsem si, že už brzy bude mít dítě, a přitom sama vypadala, jako by snad ještě ani nevyšla školu.

„Prosím, vejďte,“ vyzvala mě plaše a potřásla mi rukou.

„Petr mi telefonoval, že přijdete, a všechno je připraveno.“

Vešel jsem za ní do domku. Vyhlížel jako klíčka a voněl čistotou a leštěnkou na nábytek. Všechny podlahy byly pokryté vzorovaným, světle modrým linoleem a na něm porůznu leželo několik cihlově červených koberců. Ty, jak mi Petrova žena během večera řekla, vyrobila sama.

V obývacím pokoji byla pouze pohovka, televizor a jídelní stůl se čtyřmi židlemi. Holý vzhled místnosti částečně zmírnilo, že jedna stěna byla téměř celá pokrytá fotografiemi. Zarámoval je Petr sám a pasparty měly nejrůznější živé barvy, takže celkový dojem byl veselý a příjemný. Petr mi je ukazoval, zatímco jeho žena chystala večeři.

Bylo zjevné, že se mají velmi rádi. Vyplývalo to z každého pohledu, každého slova, každého dotyku.

Zřejmě se k sobě dobře hodili; oba byli milí, vždy ochotni přispět ku pomoci, jemnocitní a jejich vztah snad nezkalil jediný mráček nedorozumění.

„Jak dlouho už jste vy dva svoji?“ zeptal jsem se, ukusuje sýr. Petr odpověděl: „Devět měsíců,“ a jeho žena se provinile začervenala.

Sklidili jsme talíře, umyli je a strávili večer u televize a hovorem o dostizích. Když jsme šli spát, omlouvali se mi za to, jak má ložnice vypadá.

„Ještě jsme ji pořádně nezařídili,“ řekla Petrova manželka a úzkostlivě na mne pohlédla.

„Mně tu bude výborně,“ ujistil jsem ji. „Je to od vás moc milé, že jste mě sem vůbec vzali.“ Šťastně se usmála.

V ložnici byla pouze postel a jedna židle. Podlaha byla pokrytá modrým linoleem a cihlově červeným kobercem. Na zdi viselo malé zrcátko, na okně byly tenké rezavě zbarvené záclony a jako šatník mi posloužil hák s dvěma ramínky na vnitřní straně dveří.

Spal jsem dobře.

Ráno po snídani se Petr věnoval různým domácím pracím a jeho žena mě zatím provedla po zahrádce. Zнала snad každou jednotlivou květinu a každý kousek zeleniny. Pečovala o ty rostliny stejně důkladně jako o dům.

„Většinu domácích prací teď obstarává Petr sám,“ řekla a láskyplně se ohlédla k domu. „Čekám to děťátko už za šest dní a Petr říká, že se nesmím namáhat.“

„Petr je báječně ohleduplný manžel,“ řekl jsem.

„Nejlepší na světě!“ prohlásila přesvědčeně.

V poslední minutě si Petr vzpomněl, že sjede dolů do vesnice pro chléb, aby ušetřil ženě cestu, a tak jsme vyrazili do Cheltenhamu později, než jsme zamýšleli.

Klikatící se okreskou jsme vyjeli nahoru na kopec rychleji, než jak kázala opatrnost, ale bohudík nesjížděl dolů žádný vůz. Avšak štěstí nám přálo jen po tu dobu, co jsme projížděli mezi poli a před zatáčkou k hlavní silnici zpomalili. Teprve v tu chvíli jsme spatřili obrněný vůz. Trčel napříč přes vozovku a úplně nám znemožňoval průjezd.

Petrovo naléhavé troubení přivolalo vojáka; přišoural se k autu a konejšil nás slovy: „Lituji, pane, my jsme totiž hledali cestu do Timberley.“

„Odbočili jste moc brzy, je to až příští odbočka doprava,“ upozornil ho Petr netrpělivě.

„Ano, to už vím,“ odpověděl voják. „Uvědomili jsme si, že jsme zabočili moc brzy, a kamarád se pokusil vycouvat zase zpátky. Jenže to úplně zpackal a my jsme vrazili do toho živého plotu na druhé straně.“

Když se to tak vezme,“ dodal, jako by se nic nestalo, „tak jsme vlastně primově uvízli. Kamarád si právě stopnul nákladák a jede to zatelefonovat našemu velitelství.“

Vystoupili jsme oba z auta, abychom se o tom přesvědčili, a bylo tomu tak. Velký neohrabaný obrněný vůz byl pevně zaklíněný v ústí úzké okresky a řidič byl pryč.

Bledý a nasupený Petr nastoupil zpět do vozu a já si sedl vedle něho. Musel čtyři sta metrů couvat, než jsme dojeli k vrátkům, kde mohl vůz obrátit; pak jsme jeli zpět po křivolaké cestě z kopce, prolétli vesnicí a na jejím druhém konci vyjeli na silnici. Vedla k jihu, pryč od Cheltenhamu, a my si museli zajet pořádný kus, než jsme se vrátili do správného směru. Vcelku nás ten obrněný vůz stál přinejmenším dvacet kilometrů navíc.

Petr několikrát zdrceně hlesl: „Přijedu pozdě.“ Věděl jsem, že má jet první dostih, a trenér, pro něhož jezdil, vyžadoval, aby se mu hlásil ve vážnici hodinu před startem. Trenéři byli povinni ohlásit jméno žokeje, který pojede na jejich přihlášeném koni, nejméně tři čtvrti hodiny před startem příslušného dostihu; pokud trenér riskoval a ohlásil jméno jezdce, který dosud nedorazil na místo a pak se vůbec nedostavil, byť i měl závažný důvod, musel počítat s potížemi u rozhodčích. Petr jezdil pro chlapíka, který na sebe nikdy takové riziko nebral.

Nebyl-li jeho jezdec na místě hodinu před startem, našel si náhradníka; a na Petra, který byl jeho jezdcem, byla tahle zásada jako ušitá, protože Petr byl od přírody člověk, který vždycky přiběhl na poslední minutu a nenechával si časovou rezervu pro případ, že by něco neklaplo.

Na závodistiště jsme přijeli přesně třiačtyřicet minut před prvním dostihem. Petr vyběhl z parkoviště, ale měl před sebou ještě kus cesty a oba jsme věděli, že to nestihne. Šel jsem za ním pomalejším krokem, a právě když jsem přecházel přes velké vyasfaltované prostranství k vážnici, zaslechl jsem cvaknutí, jak zapnuli tlampače, a hlasatel začal odříkávat koně a jezdce prvního dostihu. Petr Cloony mezi nimi nebyl. Našel jsem ho v šatně; seděl na lavici s hlavou v dlaních.

„Nepočkal,“ řekl zdrceně. „Nepočkal. Já věděl, že nepočká. Já to věděl. Místo mě vzal Ingersolla.“

Pohlédl jsem na druhou stranu místnosti, kde si Brebta právě navlíkal holínky přes nylonové ponožky. Měl už na sobě červený svetr, určený původně pro Petra. Postřehl můj pohled, ušklíbl se a na projev lítosti pokrčil rameny; jistě se nijak nepříčinil, aby tenhle dostih jel, a neměl důvod se nějak moc omlouvat.

Nejhorší na tom bylo, že vyhrál. Stál jsem vedle Petra na tribuně pro jezdce, když se červená vlaječka šplhala nahoru na cílový sloupek, a Petr prudce polkl, jako by se chtěl každým okamžikem rozplakat.

Podařilo se mu však ovládnout, jen oči mu zvlhly a obličej zesinal, jak se z něho vytratila všechna krev.

„Vždyť se nic nestalo,“ vysoukal jsem ze sebe, tak mi ho bylo líto. „Není přece konec světa!“

Měli jsme smůlu, že jsme přijeli tak pozdě, avšak trenér, pro něhož Petr jezdil, byl člověk rozumný, i když netrpělivý, a vůbec nepřicházelo v úvahu, že by ho napříště už nenajal. Petr dokonce pro něho jel ještě téhož odpoledne, jenže kůň běžel hůř, než se čekalo, a doběhl chromý. Když jsem ho naposledy zahlédl, měl Petr obličej dosud zbrázděný zklamáním a otravoval všechny ve vážnici opakovanými stížnostmi na obrněný vůz.

U mě to klapalo trochu líp. Můj steepler, debutant, spadl u vodního příkopu, padal však pomalu a jediná

škoda, kterou jsem utrpěl, byly zašpiněné kalhoty. Mladý překážkář, jehož jsem měl jet pro Jamese Axminstera v posledním dostihu na programu, měl stejně špatné jméno jako jeho stájový kolega z předešlého dne a já si za jediný cíl vytkl, že dostih musím doběhnout. Jenže ze záhadného důvodu jsem se s tím svévolným koněm už od samého startu velmi dobře shodl a k mému překvapení, které ostatně sdíleli všichni přítomní diváci, jsme přeskočili poslední proutěnou překážku jako druží a na kopečku před cílovým sloupkem jsme předstihli vedoucího koně. Favorit, na kterého všichni sázeli, skončil čtvrtý. Bylo to mé druhé vítězství v sezóně a vůbec první v Cheltenhamu a bylo přijato s mrtvým tichem.

Jak jsem koně odsedlával v menším padoku, určeném pro vítěze, pokoušel jsem se to nějak Jamesu Axminsterovi vysvětlit.

„Omlouvám se, pane,“ řekl jsem. „Nemohl jsem tomu zabránit.“

Věděl jsem, že na toho koně nevsadil ani penny, a majitel se ani neobtěžoval, aby se dostavil na závoděště podívat se, jak mu kůň poběží.

Axminster na mne zachmuřeně pohlédl, neodpověděl a já jsem si pomyslel, že tohle je trenér, který mě hned tak brzy zase nenajme. Neočekávané vítězství bývá leckdy stejně zlé jako očekávaná prohra.

Rozepjal jsem obříšník, stáhl si sedlo přes paži a čekal, až ta bouře vypukne.

„No tak, běžte se převážít,“ vyštěkl. „Až budete oblečení, přijďte za mnou, chci s vámi hovořit.“

Když jsem vyšel ze šatny, stál ve dveřích vážnice a rozmlouval s lordem Tirroldem, jehož koně trénoval. Jak jsem se k nim blížil, přestali mluvit a obrátili se ke mně; protože však stáli zády k světlu, nemohl jsem jasně vidět, jak se tváří.

„Pro kterou stáj jezdíte nejvíc?“ zeptal se James Axminster.

„Většinou jezdím pro statkáře, kteří si své koně trénují sami,“ odpověděl jsem. „Nastálo pro žádného oficiálního trenéra nejezdím, ale kdykoli mě nějaký najal, tak jsem jel. Pan Kellar mě už několikrát angažoval.“ A tohle je, pomyslel jsem si uštěpačně, skutečný obraz onoho nepatrného podílu, který jsem si v dostihovém světě urval.

„Slyšel jsem jednoho či dva trenéry prohlásit,“ řekl lord Tirrold, obrátiv se přímo k Axminsterovi, „že pro své opravdu svéhlavé koně mohou vždycky dostat Finna.“

Axminster se na něho zazubil. „Zrovna tohle jsem udělal dneska a podívejte se na výsledek! Jak mám přesvědčit majitele, že mě to překvapilo zrovna tak, jako to překvapí jeho, až se o tom dozví? Tolikrát jsem mu už řekl, že ten kůň nestojí za nic!“ Pak se obrátil ke mně. „Kvůli vám teď vypadám jako úplný pitomec!“

„Omlouvám se, pane,“ řekl jsem znovu a myslel jsem to upřímně.

„Jen se kvůli tomu netvařte tak smutně. Poskytnu vám další šanci; vlastně vám jich poskytnu víc. Mám jednu starou pomalou herku, tu byste mi mohl proběhnout v sobotu, pokud ovšem už nejste pro ten dostih zadáný. A příští týden dva tři další. Co bude potom... uvidíme.“

„Děkuji vám,“ řekl jsem, jako by mě někdo praštil. „Moc vám děkuji.“ Bylo to, jako by mi do rukou vrazil zlatou cihlu ve chvíli, kdy jsem čekal štíra; jestliže si s jeho koňmi dokážu poradit, snad by mě mohl pravidelně používat jako svého náhradního žokeje. Pro mě by to znamenalo obrovský skok dopředu. Axminster stáhl ústa k srdečnému, téměř čtveráckému úsměvu, při němž mu vyvstaly vrásky kolem očí, a řekl: „Tak tedy v sobotu v Herefordu v handicapu přes překážky Geranium. Jste volný?“

„Ano,“ přitakal jsem.

„A dokážete mít tu váhu? Šedesát tři a půl kila?“

„Ano,“ ujistil jsem ho. Za ty dva dny budu tedy muset shodit další jeden a půl kila, avšak ještě nikdy mi půst nepřipadal tak lákavý.

„Výborně! Na shledanou v Herefordu.“

„Ano, pane,“ řekl jsem.

Axminster a lord Tirrold se obrátili, vyšli spolu z vážnice a já zaslechl, jak se smějí. Hleděl jsem za nimi, jak odcházejí, hubený, hranatý lord Tirrold a ještě vyšší trenér, dvojice, která spolu vyhrála téměř každý významný dostih britského dostihového kalendáře.

James Axminster byl velký chlap v každém ohledu. Měřil metr devadesát, byl pořádně rozložitý a pohyboval se, mluvil a rozhodoval se samozřejmou jistotou. Měl kulatý obličej s vyčnívajícím nosem a čtverhrannou těžkou bradu. Při úsměvu mu dolní zuby přečnívaly přes horní a byly to pěkné silné zuby, rovnoměrné a neobvykle bílé.

Jeho stáj patřila k šesti největším v zemi; jeho žokej Pip Pankhurst byl v posledních dvou sezónách šampionem a mezi jeho asi šedesáti koňmi bylo několik nejlepších na světě.

Nabídka na nepatrné místečko v této organizaci byla málem stejně nebezpečná jako zázračná. Jestli tuhle šanci zahodím, pomyslil jsem, můžu rovnou zmizet ve věčných lovištích, jako Art.

Většinu příštího dne jsem strávil tím, že jsem ve třech svetrech a nepromokavé bundě běhal po Hyde Parku a vzdoroval pokušení vypít litry vody náhradou za to, co jsem vypotil.

Někteří jezdci používají dehydrujících pilulek, aby zbavili tělo kapalin, které váží víc než tuk a jsou snáze odstranitelné; vzal jsem si je však jen jednou a zjistil jsem, že se po nich cítím tak slabý, že málem nevylezu na koně.

Asi v šest hodin jsem si uvařil tři vejce natvrdo a snědl je bez soli a chleba a vzápětí jsem rychle odešel; matka totiž pozvala nějaké přátele na večeři a dívka, která k nám při takových příležitostech přicházela vařit, začínala naplňovat kuchyni demoralizujícími pikantními vůněmi. Rozhodl jsem se, že půjdu do kina a tak odvedu myšlenky od žaludku; moc to nepomohlo, protože jsem film vybral dost ledabyle a přistihl se, jak se dívám na tři muže, klopýtající vyprahlou žhavou pouští a dělící si zásoby do neustále se smrskávajících přídělů.

Nato jsem odešel do tureckých lázní v Jermyn Street a strávil tam celou noc; příjemně jsem se vypotil jak večer, tak i ráno po probuzení. Pak jsem se vrátil do bytu, snědl další tři vajíčka natvrdo, o něž jsem už ani tolik nestál, a konečně se vydal na cestu.

Když jsem se posadil na váhu s co nejlehčím sedlem a lehkými holínkami, jazýček se zachvěl, přehoupal se přes 63,5 kg, zakolísal a nakonec se zastavil navlas přesně na správném místě.

„Šedesát tři a půl,“ prohlásil vážný udiveně. „Cos to dělal? Sedřels to šmirgipapírem?“

„Tak nějak,“ zazubil jsem se.

V padoku pohlédl James Axminster na tabulky, kde byly vyznačeny váhy, které koně nesou, neliší-li se snad od vah vytištěných v dostihovém programu. Nato se obrátil zpět ke mně.

„Žádná přesváha?“ zeptal se.

„Ne, pane,“ řekl jsem věčně, jako by to byla ta nejsnazší věc na světě.

„Hm.“ Pak ukázal na stájníka, který vodil dokola starou pomalou herku, kterou jsem měl jet, a řekl: „Tuhle starou kobyly budete muset semtam pobídnout. Je líná. Dobře skáče, ale to je asi tak všechno.“

Byl jsem navyklý pobízet líné koně. Pobízel jsem, kobyla skákala a skončili jsme třetí.

„Hm,“ řekl Axminster znovu, když jsem rozepínal obříšník. Vzal jsem sedlo, šel jsem se převážít, převlékl se do dresu druhého koně, jehož jsem měl tohle odpoledne jet, a když jsem vešel do vážnice, čekal tam na mne Axminster. Měl v ruce listinu. Beze slova mi ji podal.

Byl to seznam pěti koní, běžících příští týden na různých závodistištích. Ke jménu každého koně uvedl Axminster váhu, kterou měl kůň nést, a dostih, v němž měl běžet. „Tak co?“ zeptal se Axminster. „Můžete to vzít?“

„Čtyři z nich vzít můžu,“ přisvědčil jsem. „Ale na středeční steeplechase nováčků jsem už zadáný.“

„Záleží vám na tom? Nemůžete se z toho vyzout?“ zeptal se.

Strašně rád bych mu byl vyhověl. Listina, kterou jsem držel, byla vstupenkou do vytouženého ráje, a kdybych mu odmítl jednoho z koní, pak by mi mohlo přece jen hrozit nebezpečí, že chlapík, který ho dostane, později shrábne všechny další.

„Víte... ne,“ řekl jsem. „Neměl bych... Ten kůň patří statkáři, co mě angažoval do mých prvních dostihů...“ Axminster vycenil v sladkém pousmání dolní zuby. „Dobře. Pojedete ty čtyři ostatní“

„Děkuji vám, pane,“ řekl jsem. „S radostí.“ Axminster se otočil a já jsem drahocenný seznam složil a strčil do kapsy.

Později téhož odpoledne jsem jel svůj druhý dostih pro Corina Kellara. Od Artovy smrti najímal nejružnější jezdce a stěžoval si jim, jak je nevýhodné, že nemá prvotřídního chlapíka, který by mu byl pokaždé v případě potřeby k dispozici. Protože se choval stejně i k Artovi, což právě tohoto prvotřídního žokeje donutilo, aby od něj odešel tím nejdrastičtějšíм způsobem, pokládali jsme ho já i Brebta za případ zralý pro psychiatra, jenže oba jsme zároveň byli vlastně rádi, že nám dává své koně, a Brebta pro něj najezdil mnohem více dostihů než kdokoli jiný.

„Jestli tě Corin požádá, vezmeš to místo po Artovi?“ zeptal jsem se ho, jak jsme si brali sedla a přílby a odcházeli do vážnice.

„Jestli mě požádá, pak ano,“ odpověděl Brebta. „Já se od něj na onen svět dosekávovat nenechám!“ Pohlédl na mne úkosem zpod uličnický nadzdvihnutého obočí a široká ústa s úzkými rty se mu roztáhla do bezstarostného úšklebku. Živá, téměř agresivní bystrost mu ztvárnila hranatou tvář a právě v tu chvíli mě víc než kdy jindy letmo napadlo, že se narodil příliš brzy. Brebta byl pro mne předobrazem člověka jedenadvacátého století – neobyčejně živoucího, pozoruhodně bezprostředního, bez sebemenšího

nádechu lhostejnosti, zášti či chtivosti. Připadal jsem si vůči němu starý. Bylo mu devatenáct.

Spolu jsme šli do padoku.

„Nasaď běloskvoucí úsměv,“ vyzval mě. „Oko světa se ráčilo stočit na nás dva.“

Vzhlédl jsem. Televizní kamera, umístěná na větrem bičovaném praktikáblu, k nám napřela svůj čtverhranný čumák, jak sledovala šedáka vedeného v padoku kolem dokola.

Krátce přes nás přejela a stáčela se dále.

„Úplně jsem zapomněl, že jsme dneska v televizi,“ prohodil jsem lhostejně.

„To teda jsme,“ řekl Brebta, „a někde tady je také sám velký šéf, jediný a jedinečný Maurice Kemp-Lore, nikdo menší.“

Ten chlap je jako kynuté těsto.“

„Jak to myslíš?“ zeptal jsem se.

„Strašně rychle vykynul. A navíc je to náfuca. Ale zazobanec, kamaráde, a k nakousnutí. Prima chuť, jako loupáček, voňavý, křupavý, lahodný.“

Zasmál jsem se. Přistoupili jsme ke Corinovi a ten nám oběma začal dávat instrukce pro dostih. Brebta měl dobrého koně, jenže já jsem jako obvykle jel koně, od něhož se čekalo málo, a to zcela oprávněně, jak vyšlo najevo. Vlekli jsme se za celým polem daleko vzadu a podle čísel, která se ukazovala nahoře v rámečku, jsem viděl, že druhý Corinův kůň vyhrál.

Když jsem se vracel se sedlem do váznice, stáli Corin, Brebta a majitel koně v padoku, vyhrazeném pro vítězné koně: společně se obdivovali vítězi. Jak jsem je míjel, chytil mě Corin za paži a vyzval mě, abych se k nim ihned vrátil, jen co odložím sedlo a přílbu, a pověděl jim, jak můj kůň běžel.

Když jsem se k němu vrátil, hovořil právě s jakýmsi chlapíkem, který byl ke mně otočený zády. Chvilí jsem tam tedy okouněl, protože jsem je nechtěl rušit, ale Corin mě zahlédl, pokynul mi, a tak jsem k nim přistoupil. Chlapík se otočil. Bylo mu něco přes třicet, usoudil jsem. Středně vysoká, štíhlá postava, pohledný obličej a světlé vlasy. Člověka pokaždé uvede do rozpaků, setká-li se poprvé ve skutečnosti s někým, jehož obličej mu je známý jako obličej vlastního bratra. Byl to Maurice Kemp-Lore.

Televize nikomu nelichotí. Postavu činí tlustší, charakter zplošťuje, a jestli má herec, hlasatel či komentátor jiskřit na obrazovce, pak ve skutečném životě musí doslova sršet.

Kemp-Lore nebyl žádná výjimka. Kouzlo, kterým si postupem doby získal posluchače ve svém pořadu, vás při setkání s ním okamžitě přemohlo. Z výrazné, opálené tváře se na mne upíraly hluboce modré oči; stisk ruky měl pohotový a pevný; nakažlivý vřelý úsměv vyjadřoval potěšení z toho, že mě poznal.

Potěšení to ovšem bylo profesionální, a i když jsem na ně reagoval stejným způsobem, poznal jsem, že účinek, který u mě vyvolal, byl předem vykalkulovaný. Jeho provozní inventář. Všichni dobří reportéři vědí, jak dodat lidem sebedůvěru, aby roztáli a přivedli se do varu, a Kemp-Lore byl mistrem svého oboru. V jeho pořadu oplývali tupci vtípem, mlčenliví lidé se rozpovídali a zatvrzelci byli ochotní se znovu zamyslit.

„Koukám, že jste doběhl poslední,“ řekl. „Neměl jste štěstí.“

„Neměl dobrého koně,“ řekl Corin, jemuž Kemp-Lorova přítomnost dodala úsměvnou náladu.

„Už nějaký čas chci udělat pořad o –. snad mi prominete.– neúspěšném žokejovi.“ Osten slov smazal úsměvem. „Nebo řekněme o žokejovi, který dosud nedosáhl úspěchu. Tohle by snad byla správnější formulace?“ V modrých očích se mu zablýsklo. „Chtěl byste vystoupit v mém pořadu a povědět televizním divákům o tom, jak žijete? Mám na mysli vaši finanční situaci, vaši závislost na tom, zda vás někdo najme do dostihu, vaši nejistotu, prostě právě tohle. Seznámit veřejnost s rubem mince. Lidé vědí všelicos o vysokých odměnách, tučných darech a jezdcích, kteří vyhrávají významné dostihy. Chtěl bych jim ukázat, jak si v životě vede jezdec, který skoro nikdy nezvítězí ani v malém okrajovém dostihu. Prostě něco o takovém periferním žokejovi.“ Upřel na mne srdečný úsměv. „Jste pro?“

„Ano,“ souhlasil jsem. „Určitě. Jenže já nejsem zrovna typický případ. Já totiž...“

Kemp-Lore mě přerušil. „Teď mi nic nevykládejte,“ řekl.

„Vím toho o vaší kariéře celkem dost, abych vás považoval za vhodného pro to, co mám na mysli.“

Vždycky však dávám přednost tomu neznat odpovědi na specifické otázky předem, tedy dříve než nás opravdu začne snímat kamera. Všechno je pak mnohem autentičtější. Zjistil jsem, že zkouším-li s partnerem napřed, co budeme říkat, vyjde z toho toporný a nepřesvědčivý pořad. Místo zkoušky vám proto pošlu seznam orientačních otázek, které vám asi budu klást, a vy si můžete zapřemýšlet o odpovědích. Vyhovuje vám to?“

„Ano,“ odpověděl jsem. „Úplně.“

„Dobrá. Tak tedy na shledanou příští pátek. Pořad se vysílá v devět hodin večer. Buďte prosím ve studiu o půl osmé, ano? Zbude vám alespoň čas na zasnícení, nalíčení a tak dále, a snad ještě na sklenku. Tady máte navštívenku; z té poznáte, jak se tam dostanete.“ A podal mi kartičku, na jejíž jedné straně bylo

velkými písmeny vytištěno „TSU –. Televizní společnost Universal“ a na druhé straně byl jednoduchý plánek Willesdenu.

„A mimochodem, samozřejmě dostanete honorář a všechny výdaje vám hradíme.“ Přívětivě se usmál a dal mi tím najevo, že ví, jak mě tato zpráva potěší.

„Děkuji vám,“ usmál jsem se na něho. „Budu tam.“

Kemp-Lore ještě něco prohodil ke Corinovi a odporoučel se.

Obrátil jsem se ke Corinovi a na jeho obličeji, obráceném za odcházejícím Kemp-Lorem, jsem postřehl stejný výraz, jaký jsem tak často viděl u obdivovatelů svých rodičů. Ten směšný, domýšlivý, podlízavý úsměv, znamenající: „Znám důvěrně slavnou osobnost, to jsem šikula, co!“ Větší dojem by podle mého udělalo, kdyby jako většina ostatních trenérů pokládal svou známost s Kemp-Lorem za něco zcela samozřejmého.

„Znám Maurice dost dobře,“ zdůraznil Corin samolibě.

„Chtěl znát můj názor, jestli byste mu byl něco platný jako jeho –. hm –. neúspěšný jezdec, a já mu řekl, ať se do toho pustí.“

„Díky,“ řekl jsem, protože na to čekal.

„No, ten Maurice je ale pašák. Z dobré rodiny, víte. Jeho táta vyhrál Velkou liverpoolskou –. jako amatér, pochopitelně –. a jeho sestra je nejlepší sportovní jezdce posledních let. Ale chudák Maurice na koně skoro nesedne. Ani nejedí na hony. Z koní totiž dostává úplně příšerné astma. Moc ho to žere. No, kdyby mohl jezdit dostihy, určitě by se nikdy nebyl dostal k televizi, takže nakonec to snad je takhle lepší.“

„To bych řekl,“ dodal jsem. Stále ještě jsem byl navlečený do lehkého hedvábného dresu a odpolední vzduch už začal chladnout. Odvedl jsem rozhovor zpět ke koni, na němž jsem právě dojel jako poslední, úspěšně jsem absolvoval ohledání mrtvoly a konečně prošel vážnicí do šatny, abych se převlékl.

Jezdci z posledního dostihu už byli všichni pryč, ale mnoho dalších tam ještě postávalo v různých fázích svlékání, klábosení a oblékání do civilu. Jak jsem procházel místností, spatřil jsem Granta Oldfielda, jak stojí u mého věšáku a drží v ruce nějaký list. Přišel jsem blíž a ke své nelibosti jsem zjistil, že je to seznam koní, který mi dal James Axminster. Grant mi prošacoval kapsy.

Na protest jsem se už nezmohl. Bez jediného slova, bez jediného varování švihl Grant pěstí a prudce mě udeřil do nosu.

Přišel jsem o tolik krve, že by bylo třeba jednoho praporu dárců, aby mi ji nahradili. Slévala se mi ve velkou rudou skvrnu na bledě zelené hedvábné košili a odtud stékala v nestejně velké kačky na bílé kalhoty. Pořádné kaluže byly i na lavici a na podlaze a měl jsem ji rozmazanou po ruce, jak jsem se ji snažil setřít z úst. „Proboha, tak ho přece někdo položte na záda!“ řekl jeden z přispěchavších štolbů. Jeho rada byla téměř zbytečná, protože jsem stejně už částečně ležel na podlaze, jen napůl opřený o nohu lavice. Až tam mě dokázala srazit rána, která mě zastihla zcela nepřipraveného.

Grant mi stál u nohou a shlížel na mne dolů, jako by ho překvapila spoušť, kterou napáchal. Byl bych se rozesmál, nebýt toho, že jsem pilně polykal doušky vlastní krve.

Mladý Mike mi podsunul pod ramena sedlo a zvrátil mi přes ně hlavu nazad. Hned nato mi položil na kořen nosu studený, mokrý ručník; dusivé krvácení postupně sláblo, až se zastavilo.

„Raději tu takhle ještě chvíli zůstaňte,“ řekl Mike. „Dojdu na ošetřovnu, ať se na vás přijde někdo podívat.“

„Neobtěžuj se,“ odmítl jsem. „Prosím tě, už mi nic není.“

Vrátil se nerozhodně od dveří a zastavil se u mé hlavy. Hleděl jsem na něho zespodu, protože jsem měl oči v jedné rovině s jeho kotníky.

„Proč jste to k čertu udělal?“ osopil se na Granta.

I já jsem byl zvědavý na odpověď, jenže Grant ani nehlesl.

Zamračeně na mne shlížel, pak se otočil na podpatku a vcházejícím přívalem jezdců, vracejících se z posledního dostihu, si razil cestu z šatny. A za ním se třepetavě snášel k zemi seznam Axminsterových koní. Mike ho zdvihl a vložil mi ho do napřažené ruky.

Brebtá shodil sedlo na lavici, posunul si přílbu z čela do šíje a dal ruce v bok.

„Copak to tady máme? Krvavou lázeň?“ zeptal se.

„Teče mi z nosu krev,“ řekl jsem.

„Nepovídej!“

Kolem mě se začali shlukovat další jezdci a já jsem usoudil, že jsem se už dost naležel. Stáhl jsem ručník z obličeje a mátožně se vztyčil. Bylo to v pořádku. Pramen vyschl.

„Grant ho praštil,“ prohlásil jeden jezdec, který tam byl celou dobu.

„Proč?“

„Co se ptáš mě? Zeptej se Granta,“ odsekl jsem.

„Měl bys to ohlásit rozhodčím.“

„To nestojí za to.“

Umyl jsem se, převlékl a šel s Brebtou na nádraží.

„Přece musíš vědět, proč tě praštil,“ řekl. „Nebo že by to snad byl jenom trénink?“

Podal jsem mu Axminsterův seznam. Přečetl ho a vrátil.

„Teď je mi to jasné. Vztek, závist a žárlivost. Nastupuješ dědictví, na které on nestačil. Dostal šanci a zpackal ji.“

„Co se stalo?“ podivil jsem se. „Proč ho Axminster vyhodil?“

„Upřímně řečeno, nevím,“ řekl Brebta. „Raději se zeptej Granta; zjistíš alespoň, jakých chyb se máš vyvarovat.“ Zazubil se. „Nos ti hraje všemi barvami.“

„Pro televizi je ještě až moc dobrý,“ řekl jsem a pověděl jsem mu o Kemp-Lorově pozvání.

„Vážený pane,“ řekl, smekl tyroláček a vysekl mi posměšnou poklonu. „Jak vynikající!“

„Ty jsi ale šašek!“ zazubil jsem se.

„Zaplaťpánbu!“

Rozešli jsme se, Brebta do svého podnájmu v Berkshiru a já do Kensingtonu. Byt byl prázdný, jako ostatně obvykle v sobotu večer, kdy se koná řada koncertů. Vyndal jsem z ledničky polovičku ledových kostiček, zabalil je do plastického sáčku a do ubrousku a s tímhle pytlíkem ledu na čele jsem uleh na postel. Nos mi připadal jako huspenina. Grantovu pěst hnala síla pořádné psychické poruchy. Zavřel jsem oči a přemýšlel o těch dvou, o Artovi a Grantovi, o těch dvou lidech, co se položili. Jeden byl dohnán k násilí na sobě samém, druhý obrátil své násilí proti světu. Ubožáci, pomyslel jsem si až příliš shovívavě, nebyli natolik pevní, aby se dokázali postavit tomu, co je poničilo, ať už to bylo cokoli. Později jsem si na tenhle levný soucit vzpomněl. Příští středu přijel Petr Cloony na závodistiště a překypoval štěstím. Narodil se mu chlapec, manželka byla v pořádku a všechno bylo růžové. Každého nás poklepal po zádech a prohlašoval, že nevíme, oč přicházíme. Kůň, jehož tehdy odpoledne jel, startoval jako favorit, ale běžel špatně; jemu to však náladu nezkazilo.

Příštího dne měl jet v prvním dostihu a opozdil se. Ještě ani nedorazil a už jsme věděli, že je zle, protože pět minut před tím, než uplynula konečná lhůta pro ohlášení jezdců, poslal trenér pomocníka dostihového tajemníka do šatny, aby zjistil, zda tam Petr je; ten tam však nebyl.

Když konečně přijel čtyřicet minut před zahájením prvního dostihu, stál jsem právě před vážnicí. Běžel přes trávník, na tváři úzkost i zdáli viditelná. Jeho trenér poodešel od hloučku lidí, s nimiž právě hovořil, a zadržel ho. Zdáli ke mně dolehly útržky rozhořčených poznámek.

„Tohle je podle vás hodina před prvním dostihem?“

Musel jsem shánět jiného jezdce... podruhé v jednom týdnu... neodpovědnost... takhle to nemůže jít dál, jestli chcete, abych vás ještě někdy najímal...“ Nato pomalu odešel.

Petr proběhl kolem mě, bledý a chvějící se, a když jsem se za chvíli vrátil do šatny, seděl tam s hlavou v dlaních.

„Co se stalo tentokrát?“ zeptal jsem se. „Něco s tvou ženou? Nebo s děckem?“ Myslel jsem si, že snad měl s nimi tolik práce, až se zapomněl podívat na hodiny.

„Oba jsou v pořádku,“ řekl ztrápeně. „Přijela k nám tchyně a stará se o ně. Ani jsem se nevydal pozdě na cestu – zpozdl jsem se asi jen o pět minut či co ale...“ vstal a zahleděl se na mne svými velkýma očima,

„... ty tomu nikdy nebudeš věřit, ale zase mi něco zablokovalo cestu – a já jsem zase musel spoustu kilometrů objíždět, dokonce ještě dál než posledně...“ Hlas se mu vytrácel a já jen na něho pochybovačně hleděl.

„Snad ne nějaký další obrněný vůz?“ zeptal jsem se nedůvěřivě.

„Ne, auto. Starý vůz, jeden z těch těžkých starých jaguárů. Předek měl v živém plotě, jedno přední kolo v příkopu a auto bylo pořádně napasované rovnou přes vozovku.“

„To jsi nemohl pomoci řidiči vytáhnout ho zpátky na cestu?“ zeptal jsem se.

„Žádný řidič tam nebyl. Vůbec nikdo. A dvířka byla zamčená, ruční brzda plně zatažená a rychlost nechala ta svině zařazenou.“ Petr zřídka používal tak ostrých výrazů. „Za mnou vyjel ten kopec ještě jeden řidič a oba jsme se pokoušeli tím jaguárem pohnout, ale bylo to úplně marné. Museli jsme zase jet zpátky kdovíkolik kilometrů a on ke všemu jel první a ani za nic na to nechtěl šlápnout – měl nový vůz a bál se, aby ho nepoškrábal!“

„To je ale směla!“ usoudil jsem nepřipadně.

„Směla!“ opakoval vztekle, zřejmě blízek slzám. „To je víc než směla – je to hrozné. Nemůžu si to dovolit,

já ty peníze potřebuju..." Přestal mluvit, několikrát polkl a posmrkával.

„Musíme splácet vysokou hypotéku,“ pokračoval, „a já nevěděl, že malé děti můžou tolik stát. A žena musela nechat zaměstnání, a s tím jsme původně nepočítali..., neměli jsme v úmyslu mít dítě tak brzo.“ V mysli mi živě vytanul nový domek s levným, modrým linoleem, domácí zhotovenými cihlově červenými koberci a chudým, chudičkým zařízením. A auto Petr mít musel a teď má navíc na krku dítě. Pochopil jsem, že ztráta desetiguineové odměny za dostih je pro něho katastrofou.

Tohle odpoledne už nebyl přihlášený do žádného dalšího dostihu a tak strávil celý den tím, že se poflakoval po vážnici, aby byl na očích trenérům, kdyby náhodou narychlo sháněli jezdce. Celou dobu se tvářil sklesle a uštvane a já věděl, že být trenérem, tak už jenom tohle samo by mě odradilo. Krátce před pátým dostihem odešel, bez práce a zklamaný; a jenom si u všech trenérů na závoděšti pokazil pověst. Díval jsem se za ním, jak se šourá k parkovišti; přecházel jsem právě od vážnice na padok ke svému jedinému dostihu toho dne a ucítil jsem, jak se na něho v duchu zlobím. Proč nemohl zahrát trochu divadélko, zlehčit svou smůlu, odbýt ji pokrčením ramen? A proč především si nenechával při svých dojíždkách trochu časové rezervy, jestliže ho zpožděné příchody přicházejí tak draho? Může ho přece zpozdit cokoli, třeba prasklá pneumatika či přední sklo roztržštěné vylétnuvším kamenem. Nemuselo by to být něco tak nepředvídatelného jako obrněný vůz nebo zamčený jaguár, pevně zaklíněný napříč cesty. A jaká smůla, pomyslel jsem, že něco takového se muselo přihodit dvakrát v jediném týdnu!

V padoku James Axminster nasadil svůj rozpačitý úsměv, vysunul hranatou bradu a představil mě majiteli koně, jehož jsem měl jet. Potřásli jsme si rukama a vedli obvyklé povrchní předdostihové řeči. Starší handicapový překážkář, ospale se vlekoucí okolo padoku, byl třetím Axminsterovým koněm, na němž jsem během týdne jel. A teď už jsem uměl ocenit, jak dokonale a hladce Axminsterova organizace funguje. Jeho koně byli dobře trénovaní, krásně vymustrovaní a na jejich výstroji nebylo nic druhořadého či nekvalitního. Každá dečka vyzdobená jasně zářícími iniciálkami, každá uzda z nejlepšího materiálu, každý kartáč, každá bandáž či každé vědro, dovezené na dostihy, svědčily o úspěchu a prosperitě.

Ve dvou předchozích dostizích onoho týdne jsem hrál druhé housle, zatímco Pipu Pankhurstovi byly jako obvykle svěření lepší koně. Jenže čtvrtelní handicap přes překážky byl celý můj, protože Pip se nemohl dostat na předepsanou váhu.

„Cokoli pod šedesát šest kilo je tvé,“ řekl mi s úsměvem, když shledal, že jezdím na některých koních z jeho stáje.

„Cokoli pod šedesát šest kilo ostatně ani nestojí za námahu.“

Jedl a pil jsem velmi málo a tak se mi podařilo udržet celý týden svou dostihovou váhu na šedesáti třech a půl kilech.

To znamenalo tělesnou váhu šedesáti kil, což při mé výšce bylo namáhavé, ovšem pokud byl Pip v tak přejícném rozpoložení mysli, stálo to za to.

James Axminster řekl: „Na čtvrté proutěné překážce byste měl být tak někde uprostřed. Před vámi by měli být asi tři soupeři, pokud ovšem nebudou příliš roztažení. Ten váš kůň potřebuje trochu času, než přijde na nohy, tak ho začněte pobízet, jakmile vběhnete do předposledního kola. Udržujte ho v tempu, na poslední překážce se snažte dostat až k vedoucímu koni a při skoku se pokuste získat co nejvíc. Ten kůň skáče jako vlašťovka, ale chybí mu rychlost ve finiši. No, prostě uvidíte, co dokážete.“

Ještě nikdy předtím mi nedal tak podrobné instrukce a bylo to vůbec poprvé, co se zmínil o tom, co mám dělat na poslední překážce. Žaludek se mi prudce sevřel vzrušením. Konečně se mi poštěstilo jet na koni, jehož trenér by nebyl tak úplně vyvedený z míry, kdyby vyhrál.

Držel jsem se Axminsterových instrukcí do písmene, a když jsem se blížil k poslední překážce na jedné výši s dvěma dalšími soupeři, kopal jsem patami svého koně, co nejušilovněji jsem mohl. Kůň se vypjal a ve vzduchu předstihl ty dva, takže jsme doskočili o dvě délky před nimi. Zaslechl jsem, jak jim kopyta zavadila o překážky, a hanebně jsem zadoufal, že při doskoku na zem klopýtli a tak ztratili drahocenný čas. Pravda, ten starý překážkář opravdu nedokázal zvýšit rychlost. Vyrovnal jsem ho a hnál ho přímo k cílovému sloupku, aniž jsem vůbec musel použít bičíku; hlavně jsem se soustředil na to, abych seděl nehybně a nerušil ho. Držel se statečně, a když jsme probíhali cílem, stále ještě vedl o půl délky. Byl to nádherný okamžik.

„Dobrá práce,“ prohlásil Axminster věčně. Vítězové nebyli pro něj ničím mimořádným. Rozepnul jsem obříšník, sešoupl si sedlo přes paži a poplácal koně po šiji.

Majitel zářil radostí. „Dobrá práce, dobrá práce,“ pochválil zároveň koně, Axminstera a mě. „Nikdy jsem, Jamesi, nevěřil, že to dokáže, i když jsem dal na vaši radu a vsadil na něho.“

Hodil jsem očkem po Axminsterovi. Ten na mne tázavě upřel svůj pronikavě modrý pohled.

„Chcete tu práci?“ zeptal se mě. „Nastálo, jako Pipův zástupce?“

Přikývl jsem, zhluboka jsem se nadýchl a skřípavě zasípal:

„Ano.“

Majitel překážkáře se zasmál. „Tohle je Finnův šťastný týden. John Ballerton mi povídal, že ho zítra večer zpovídá Maurice ve svém televizním pořadu.“

„Opravdu?“ podivil se Axminster. „To se na to pokusím podívat.“ Šel jsem se převážít a převléct, a když jsem vyšel, dal mi Axminster další seznam, tentokráte čtyř koní, na nichž chtěl, abych příští týden jel.

„Od nynějška si nepřeji,“ řekl, „abyste se zavazoval k jakýmkoli dostihům dříve, dokud nezjistíte, že vás nepotřebuji.“

Souhlasíte?“

„Ano, pane,“ odvětil jsem a pokusil jsem se co nejvíc potlačit projev bláznivé radosti, kterou jsem pocítil. Jenže Axminster to poznal. Byl příliš starý a zkušený, než aby to nevěděl. Oči se mu zablýskly pochopením, laskavostí a příslibem.

Zatelefonoval jsem Joanně. „Co bys řekla večer? Chci oslavovat!“

„Co?“ zeptala se věčně.

„Vítězství. Novou práci. Svět je úplně báječný!“

„Mluvíš, jako bys už byl po oslavě!“

„Ne,“ řekl jsem. „Pokud mi z hlasu zaznívá opilost, pak je to následkem toho, že mě do hlavy praštilo štěstí.“

„Pak tedy půjdu,“ zasmála se Joanna. „Kam?“

„K Hennibertovi,“ navrhl jsem. Byla to malá restaurace v St. James Street, jejíž kuchyně měla úroveň přiměřenou adrese a ceny úroveň přiměřenou oběma.

„Ach tak,“ řekla Joanna. „Mám přijet ve zlatém kočáře?“

„Já to myslím doopravdy,“ řekl jsem. „Tenhle týden jsem vydělal čtyřicet liber a chci z nich něco utratit. A kromě toho mám hlad.“

„Nedostaneš stůl,“ řekla.

„Je už zamluvený.“

„Vzdávám se,“ prohlásila. „Budu tam v osm.“

Přijela taxíkem, což jsem považoval za poklonu, protože Joanna ráda chodila pěšky. Měla na sobě šaty, které jsem ještě neviděl, úzký, rovně střihu model z pevného, temně modrého materiálu, slabě se třpytícího, když na něj dopadalo světlo. Vlnité tmavé vlasy jí úhledně splývaly přes šíji a šikmé, k spánkům se zužující linky, jimiž si protáhla okraje víček, vyvolávaly dojem, že její černé oči jsou větší, vpadlejší a tajemné. Jak procházela místností, otáčely se po ní s oceňujícím pohledem všechny mužské hlavy; a přitom vlastně nebyla krásná ani kouzelně půvabná, dokonce ani nijak pozoruhodně dobře oblečená. Vypadala... slovo, které mě napadlo, mě samého překvapilo... inteligentně.

Jedli jsme avocada s nálevem, boeuf stroganoff se špenátem, pozdní jahody se smetanou a slaninové pokroutky s houbami a švestkami. Pro mě, který jsem poslední dobou směl jíst jenom jako vrabec, to byl úplný hodokvas. Jedli jsme dlouho, vypili jsme láhev červeného, seděli nad kávou a celou tu dobu jsme rozprávěli v přátelské shodě, dané tím, že jsme se znali od dětství. Většinu času se mi vzhledem k dlouholeté praxi dařilo před Joannou bezpečně skrývat své spíše nebratránkovské city, jež jsem k ní choval; a bylo nutné je skrývat, protože i kdybych se jenom dotkl tématu láska, začala by se ošívát, vyhýbala by se mým očím a velmi brzy by si našla pádný důvod k odchodu. Jestliže jsem se tedy chtěl těšit z její společnosti, musel jsem přistoupit na její podmínky.

Joannu zřejmě opravdu potěšila zpráva o práci, kterou mi Axminster nabídl. I když ji dostihy nezajímaly, jasně pochopila, co to pro mne znamená.

„Připomíná mi to den, kdy mě hudební ředitel Handelovy společnosti vybral ze sboru, abych zpívala svůj první recitál.“

Připadala jsem si jako holub bublák a vznášela jsem se tak vysoko v oblacích, že jsem si myslela – holka, budeš potřebovat kotevní lana, abys zůstala nohama na zemi!“

„Máš pravdu, něco takového stoupne člověku do hlavy,“ souhlasil jsem. Má povznesená nálada se mezitím již změnila v příjemně hřejivý pocit zadostiučinění. Pokud jsem si pamatoval, nebyl jsem ještě nikdy tak spokojený.

Pověděl jsem Joanně o tom televizním pořadu.

„Zítra?“ řekla. „Prima, myslím, že budu mít čas se na tebe podívat. Ty přece nic neděláš polovičatě, že?“

Zazubil jsem se. „Tohle je teprve začátek,“ ujistil jsem ji.

Téměř jsem tomu věřil.

Vraceli jsme se k Joanninu ateliéru pěšky. Byla jasná, svěží noc, na černé obloze studeně zářily hvězdy.

Bezdné hlubiny nekonečna. Zastavili jsme se v temné uličce před Joanninými dveřmi a zadívali se vzhůru.

„Dávají věcem správné proporce, že?“ řekla Joanna.

„Ano.“ Zauvažoval jsem, co vlastně ona potřebuje vidět ve správných proporcích. Pohlédl jsem na ni. To jsem neměl dělat. Pozdvižená tvář, temné oči, v nichž se odrážel třpyt hvězd, vlasy opět zčebrané chůzí, výrazná linie hrdla, křivka řader tak blízkých mé paži, to všechno mě nemilosrdně uvrhlo do vířvy, kterou jsem po celý večer potlačoval.

„Díky, že jsi přišla,“ řekl jsem stroze. „Dobrou noc, Joanno.“

Podivila se: „Nechtěl bys ještě trochu kávy... nebo něco jiného?“

Nebo něco jiného. Bože!

„Už bych nedokázal nic sníst nebo vypít. A pak... je tam Brian...“

„Brian je na turné v Manchesteru,“ řekla. Bylo to ovšem jen konstatování faktu, nikoli pozvání.

„Ach tak. No, přesto myslím, že raději půjdu spát.“

„Jak chceš.“ Vůbec jí to nevadilo. „Byl to pěkný večer, Robe. Děkuji ti.“ Na okamžik mi přátelským gestem položila ruku na rameno a s úsměvem mi popřála dobrou noc. Pak vsunula klíč do zámku, otevřela dveře, a než jsem se obrátil a vykročil zpátky do uličky, ještě mi krátce zamávala. Nato dveře zavřela. Vztekla a hlasitě jsem zaklel. Moc jsem si tím ani neulevil. Vzhlédl jsem k obloze. Hvězdy ubíhaly po svých drahách, lhostejné a studené.

5.

Ve studiích (TSU) mě čekalo to, čemu se v naší rodině říká zacházení s CDO.. S celkem důležitou osobou. Znamenalo to, že mě uvítal nějaký natolik vysoko postavený činitel organizace, aby mi bylo jasné, že se obtěžují, nikoli ovšem někdo tak veledůležitý, aby ho museli ještě provázet podřízení.

Má matka byla znalkyně všech odstínů mezi VDO (velice důležitou osobou) a CDO a do puntíku si všímala, co všechno se pro její pohodlí podniklo či opomenulo. Já sám jsem její rozpoznávací schopnost podědil již v útlém věku, a když jsem dospěl, často mi tato čtverylka působila tiché potěšení.

A skutečnost, že jsem byl dlouhá léta pouhou ZNO (zcela nedůležitou osobou), můj pozorovací talent jen zbystřila.

Létacími skleněnými dveřmi jsem vešel do velké vstupní haly plné šumu a zeptal se dívky u informačního stolku, kam mám jít. Mile se usmála. Ať si laskavě sednu, řekla a ukázala na blízkou pohovku. Posadil jsem se. Dívka promluvila do telefonu: „Je tu pan Finn, Gordone.“

Deset vteřin poté rázně vyšel z jedné chodby rozložitý pihatý mladík v tmavomodrém úzce proužkovaném obleku, jaký nosívali mladí úspěšní úředníci.

„Pan Finn?“ otázel se srdečně a podal mi ruku, vyčnívající z běloskvoucí manžety sepjaté zlatými knoflíčky.

„Ano,“ přisvědčil jsem a stiskl mu ruku.

„Jsem rád, že jste už přišel. Jsem Gordon Kildare, asistent produkce. Maurice je nahoře ve studiu a kontroluje si ještě poslední detaily, takže vám navrhuji, abychom si napřed zašli na drink a sendvič.“

Zavedl mě do chodby, kterou přišel, a otevřenými dveřmi jsme zabočili do malého neosobního přijímacího salónku. Na stole stály láhve a sklenice a čtyři talíře tlustých, čerstvě nakrájených a chutně vyhlížejících sendvičů.

„Co si dáte?“ zeptal se mě pohostinně a ruce se mu vznesly nad láhve.

„Nic, děkuji vám,“ odmítl jsem.

Kildare se nedal tak snadno odstranit. „Tak třeba později, ano?“ Nalil si trochu whisky do sklenice, přidal sodovku a připil mi s úsměvem: „Mnoho štěstí! Tohle je vaše první vystoupení v televizi?“

Přikývl jsem.

„Důležité je chovat se přirozeně.“ Vybral si sendvič s růžovou náplní a pořádně se do něho zakousl.

Otevřely se dveře a dovnitř vešli dva další muži. Byli mi představeni jak Dan Tentononc a Paul Tentononc a byli o něco méně pečlivě oblečení než Gordon Kildare, k němuž se chovali s náležitou úctou. Také oni se pustili do sendvičů a nalili si a přáli mi mnoho štěstí a poradili mi, abych se choval přirozeně. Nato tam vtrhl Maurice Kemp-Lore s dvojicí sportovně oblečených asistentů.

Pozdravil mě slovy „milý kamaráde!“ a srdečně mi potřásl rukou. „Jsem rád, že jste přišel včas. Gordon se o vás postaral? Správně. Co vlastně pijete?“

„Teď zrovna nic,“ odpověděl jsem.

„Opravdu? No, nevádí. Třeba později? Ten seznam otázek jste dostal v pořádku?“

Přikývl jsem.

„Rozmyslel jste si odpovědi?“

„Ano,“ odpověděl jsem.

„Dobře, dobře. To je výborné,“ řekl.

Gordon mu podal vrchovatě naplněnou sklenici a nabídl mu sendviče. Asistenti si posloužili sami. Svitlo mi, že občerstvení poskytované hostům jim všem zřejmě slouží místo večeře.

Kemp-Lore pohlédl na hodinky. „Náš druhý host si asi dává na čas!“ Současně zazvonil telefon. Gordon zvedl sluchátko, krátce naslouchal, řekl: „Už je tady, Maurici,“ a otevřel dveře. Kemp-Lore vyšel první, následován Gordonem a buď Danem nebo Paulem, kteří si byli velice podobní. Byl to mnohem závažnější vítací výbor, než jaký byl vyhrazen mně; představa, co by tomu asi řekla matka, mi vyloudila na obličeji úsměv.

Sportovně oblečený asistent mi nabídl sendviče.

„Ne?“ podivil se. „No, spousta lidí má předtím podobné pocity. Po skončení pořadu už hlad mít budete!“ Pečlivě spojil dva sendviče dohromady a doširoka otevřel ústa, aby se do nich zakousl.

Na chodbě se ozval Maurice Kemp-Lore, hovořící s někým, kdo mluvil nepříjemným, huhňavým hlasem. Trochu jsem zauvažoval, kdo by asi mohl být druhým hostem a zda ho znám. Kemp-Lore se ve dveřích uctivě zastavil, aby host mohl vejít do místnosti první. A mě rázem dobrá nálada opustila. Do salónku se ráčil dát uvést pan John Ballerton, včetně panděra a kostěných brýlí.

Kemp-Lore mu představil všechny televizní pracovníky.

„A Roba Finna přece znáte!“ dodal.

Ballerton chladně kývl svým směrem a vyhnul se svým očím. Nejspíš ho pořád ještě žralo, že jsem ho viděl, jak zvrací vedle Artovy mrtvoly. Třeba věděl, že jsem to před ostatními jezdci nezatajil.

„Myslím, že už je načase, abychom šli nahoru do studia,“ řekl Kemp-Lore a upřel tázavý pohled na Gordona; ten přikývl.

Všichni jsme vypochoďovali do chodby, a jak jsem míjel stolek, povšiml jsem si, že na talířích už nezbylo nic než drobty a několik osamělých kousků řeřichy.

V poměrně malém studiu byla chaoticky vypadající změť kamer, z nichž na podlahu vylézaly tlusté kabely. Na jedné straně stálo nízké pódium pokryté kobercem s třemi nízkými křesly a konferenčním stolem. Na něm se s třemi šálky na kávu, konvičkou mléka a cukřenkou dělily o místo tři prázdné baňaté sklenky na brandy, stříbrné pouzdro na cigarety a dva velké skleněné popelníky.

Kemp-Lore zavedl Ballertona a mě na pódium a řekl s úsměvem: „Chceme, aby to vypadalo co nejpřirozeněji. Jako bychom byli právě po večeři a besedovali u kávy, brandy a doutníků.“

Kemp-Lore vyzval Ballertona, aby si sedl do levého křesla, mě posadil do pravého a sám zaujal místo uprostřed. Před námi, trochu stranou stál monitor s nezapnutou obrazovkou a baterie kamer sestavených do polokruhu na nás výhružně upírala černé objektivy.

Gordon s asistenty chvíli zasvěcoval světla a ta nás na okamžik oslnila oslepující září, a pak zkoušeli zvuk; my tři jsme zatím při prázdných šálkách plácali páte přes deváté. Když byl Gordon spokojený, přikročil k nám. „Musíte se všichni dát nalíčit,“ řekl. „Maurici, ty už se o sebe postaráš, že? A vám, pane Ballertone a pane Finne, ukážu, kam máte jít. Račte prosím za mnou.“

Zavedl nás do pokojíčku hned za studiem, kde byly dvě usměvavé dívky v růžových pracovních pláštích.

„To bude hned,“ ujistily nás, jak nám roztíraly po obličeji barevný krém. „Tohle je pouze na stíny pod očima..., tak, teď to je dobře. A ještě pudr...“ Pudr nanasy chomáčky vaty a pečlivě jimi setřely nadměrnou mastnotu. „Tak, a je to všechno.“

Podíval jsem se do zrcadla. Nalíčení mi změkčilo a rozmazalo jak rysy obličeje, tak skladbu pokožky. Celkem mi na tom nezáleželo.

„Bez toho byste na obrazovce vypadali špatně,“ tvrdily nám dívky. „Nalíčení vám dodá přirozený, zdravý vzhled.“ Ballerton se zamračil a měl námitky, když mu jedno z děvčat zapudrovalo pleš. Dívka zdvořile trvala na svém: „Jinak by se to moc lesklo, víte,“ řekla a dále mu chomáčkem vaty pudrovala hlavu.

Ballerton mě přistihl, že se na něho zubím, a soudě podle toho, jak pod hnědým nalíčením zrudl, zřejmě ho to rozzuřilo. Ten člověk přece nikdy nesnesl, aby si někdo z něho tropil žerty, a já to měl vědět.

Povzdychl jsem si. Celkem jsem ho tedy zastihl už dvakrát v situaci, kterou považoval pro sebe za nevýhodnou, a ačkoli mi ani v duchu nenapadlo si ho zneprátnit, zřejmě se mi to dokonale podařilo.

Vrátili jsme se do studia a Kemp-Lore nás vyzval, abychom zasedli na svá místa na pódium.

„Teď si s vámi jenom proberu postup pořadu,“ řekl, „abyste přibližně věděli, co vás čeká. Po úvodní hudbě pohovořím napřed k vám, John, tak, jak jsme si to probrali. Potom nám poví Rob o tom, s jakými

těžkostmi se setkává způsob života, který vede. Máme tu jeden film z dostihu, který jste jel, Robe, a ten použijeme k doplnění, a já mám v úmyslu ho zařadit krátce po začátku našeho rozhovoru. Uvidíme ho tady na té obrazovce.“ A ukázal na monitor.

„Několik posledních minut bude mít John možnost mít připomínky k tomu, co jste řekl, a vy se ještě budete moci k tomu stručně vyjádřit. Uvidíme, jak nám to půjde. Důležité ovšem je, abyste se vyjadřovali naprosto přirozeně. Podle mého názoru přespříliš mnoho zkoušek kazí bezprostřednost pořadu. To ovšem naopak znamená, že podstatná část úspěchu příští čtvrt hodiny závisí od vás. Jsem si jist, že si oba budete počínat bezvadně.“

Jeden ze sportovně oblečených asistentů vystoupil na nízké pódium s kávovou konvicí v jedné ruce a s lahví brandy v druhé. Nalil do všech tří šálků horkou černou kávu a postavil konvici na podnos. Pak odzátkoval brandy a ulil do skleniček.

„Na výlohy se nehleďte,“ řekl přívětivě. Z náprsní kapsy sportovního saka vytáhl tři doutníky a nabídl nám je. Ballerton si jeden vzal, čichl si k němu a točil jím mezi prsty; přitom zkrivil zlostná ústa v něco, co pro něho bylo úsměvem.

„Dvě minuty!“ ozval se hlas.

Reflektory zazářily stejně oslnivě jako předtím a všechno ve studiu se nám zalilo tmou. Na monitoru se na okamžik ukázal detailní záběr šálků na kávu, nato obrazovka potemněla a vzápětí se na ni objevila groteska propagující benzín.

Ted' už byl přístroj napojený na skutečné vysílání.

„Třicet vteřin. Prosím ticho. Prosím ticho,“ řekl Gordon.

Ve studiu se rozhostilo ticho. Pohlédl jsem na monitor umístěný před námi. Míhala se na něm nezdvořilá reklama na mýdlové vločky. Gordon stál, nejasně viditelný, za světlý a měl ruku zdviženou. Panovalo mrtvé ticho. Ze tří šálků pomalu stoupal kouř kávy. Všichni čekali. Kemp-Lore vedle mě nasadil svůj dobře známý úsměv a díval se přímo před sebe do kulatých černých objektivů snímací kamery. Úsměv mu tkvěl na obličeji bez zachvění po celých deset vteřin.

Koně z prolínačky klusali přes obrazovku monitoru a zatměli se. Gordon prudce švihl paží dolů. Na kameře před Kemp-Lorem se rozzářilo červené oko a Kemp-Lore začal srdečně, důvěrně hovořit přímo do obývacích pokojů. „Dobrý večer..., dnes vám představím dva muže, kteří jsou úzce spjatí s britským dostihovým sportem, jenže pohled každého z nich je tak říkajíc diametrálně odlišný. Za prvé zde máme pana Johna Ballertona...“

A velmi pěkně ho vychválil, i když přehnal jeho význam. Národní dostihový komitét měl asi čtyřicet devět členů včetně Kemp-Lorova vlastního otce a všichni byli přinejmenším stejně aktivní a věci oddaní jako ten tlustoch, právě se slunící ve slávě.

Za dovedného Kemp-Lorova vedení se Ballerton rozhovořil o svých povinnostech jednoho ze tří rozhodčích účastníků se dostihu. Patřilo mezi ně vyslechnout obě strany, byly-li vzneseny námítky proti vítězovi, a přiřknout první místo tomu, kdo si ho více zasloužil, a ano, předvolávat jezdce a trenéry při menších přestupcích pravidel a udělit jim podle okolností pětilibrovou nebo desetilibrovou pokutu.

Sledoval jsem jeho obraz na monitoru. Musel jsem uznat, že vypadá jako solidní, rozvážný, odpovědný občan s právem na své straně. Ty agresivní kostěné brýle mu na obrazovce dodávaly rozhodný, autoritativní vzhled; navíc ho tato příležitost přiměla, aby svůj obvykle zakyslý výraz nahradil jakousi přesvědčivou bodrostí. Nikdo z těch, kdo sledovali slova, jež z něho Kemp-Lore lichotkami vymáčkl, nemohl tušit, že my na závodističích ho známe pouze jako samolibého, nafoukaného tyрана. Ted' teprve jsem pochopil, jak se mu mohlo podařit být zvolen do Národního dostihového výboru.

Dříve než jsem s tím počítal, obrátil se Kemp-Lore ke mně a já křečovitě polkl. Kemp-Lore se usmál na kameru.

„A ted',“ pronesl s výrazem člověka, který předkládá vzácnou lahůdku, „tady máme Roba Finna. Je to mladý překážkový jezdec právě na počátku kariéry. Málokdo z vás o něm zatím slyšel. V žádných významných dostizích nezvítězil, na žádných dobře známých koních nejel, a právě proto jsem ho dnes večer pozval, aby nám všem dal nahlédnout do situace člověka, který se snaží probíjet do sportu, v němž panuje neobvykle vysoká konkurence.“

Na kameře, namířené na mne, zářilo červené světélko. Slabě jsem se na ně usmál. Jazyk mi přischl k patru.

„Napřed se podíváme,“ pokračoval Kemp-Lore, „na kousek filmu, ukazujícího Finna v akci. Je to ten jezdec s bílou čapkou, čtvrtý od konce.“

Hleděli jsme na monitor. Kemp-Lore neměl obtížnou práci při výběru. Byl to jeden z prvních dostihů, jichž jsem se zúčastnil, a má nezkušenost bila do očí. Za těch několik vteřin, co film běžel, zůstala bílá čapka o

dvě délky pozadu a lepší příklad neúspěšného jezdce snad ani nemohl být předveden.

Film skončil a Kemp-Lore se mě s úsměvem otázel: „Jak jste vlastně realizoval své rozhodnutí stát se žokejem?“

Odpověděl jsem: „Znal jsem tři statkáře, kteří vlastnili koně a sami si je trénovali, a tak jsem je požádal, aby mi poskytli příležitost účastnit se nějakého dostihu.“

„A vyhověli vám?“

„Nakonec ano“ přitakal jsem. Mohl jsem dodat: „Poté co jsem jim slíbil, že jim vrátím dostihové poplatky a ani na nich nebudu vymáhat náhradu skutečných výloh.“ Jenže metoda, jíž jsem použil k přesvědčování řady statkářů, aby mi umožnili účastnit se dostihů, byla v příkrém rozporu s řády.

Kemp-Lore se obrátil ke kameře, na níž se okamžitě rozzářilo červené oko, a řekl: „Překážkoví jezdci obvykle začínají buď jako jezdci-amatéři nebo jako rovinoví jezdčíci. Pokud se ovšem nemýlím. Robe, tak u vás to bylo zcela jiné.“

„Ano,“ přisvědčil jsem. „Když jsem začal, byl jsem už starý na to, abych se stal učněm, jezdčíkem, a amatérem jsem být nemohl, protože jsem se jízdou na koni živil.“

„Jako stájník?“

„Ne,“ řekl jsem.

Kemp-Lore čekal, až budu pokračovat, obočí nepatrně nadzdvížené v náznaku údivu, smíšeného s něčím, co vypadalo jako první krůčky pochopení. Vida, pomyslel jsem si pobaveně, když jsem tehdy prohlásil, že nejsem zrovna typický případ, nechtěl jsi to slyšet; jestli tedy mé odpovědi neodpovídají doslova tvým představám, tak to přičti sobě!

„Žil jsem totiž několik let mimo Anglii,“ řekl jsem. „Hlavně v Austrálii a Jižní Americe. Většinu toho času jsem byl zaměstnaný jako honák dobytka, ale strávil jsem také jeden rok v Novém Jižním Walesu jako jezdec kočovného rodea. Deset vteřin na vyhazujícím divokém koni; prostě něco takového.“

A zazubil jsem se.

„Ach tak.“ Obočí se nadzdvihlo ještě trochu výš a dalším slovům předcházela nápadná pomlka. „Jak zajímavé!“ prohlásil Kemp-Lore, jako by to myslel upřímně. Pak pokračoval: „Škoda, že nemáme dost času, abyste nám vylíčil své životní zkušenosti, jenže já bych chtěl našim divákům poskytnout obraz ekonomické situace dostihového jezdce vašeho postavení..., snažícího se žít z jednoho, dvou dostihů týdně. Vaše odměna tedy činí, nemýlím-li se, deset guinejí za jeden dostih, že?“

Pak se mnou dost podrobně probral mou nynější finanční situaci, a ta nevypadala právě nejlépe, rozpitvaná do cestovních výdajů, odměn štolbům, dopravy výstroje a tak dále.

Zcela jasně z toho vyplynulo, že můj čistý příjem v posledních dvou letech byl nižší, než kolik bych si byl mohl vydělat jako závozník, a že má vyhlídka do budoucnosti není zřejmě o moc lepší. Téměř jsem cítil, jak se v myslích diváků doslova rodí přesvědčení, že jsem trouba.

Kemp-Lore se uctivě obrátil na Ballertona: „Johnne, máte k tomu, co nám tu Rob pověděl, nějaké připomínky?“

Do Ballertonova autoritativního úsměvu se vloudil náznak zlomyslného potěšení.

„Všichni tihle mladí jezdci si moc stěžují,“ prohlásil skřipavým hlasem a zcela přehlédl fakt, že jsem si vůbec nestěžoval. „Pokud neovládají velmi dobře své řemeslo, pak ať nečekají, že si hodně vydělají. Majitelé dostihových koní nechtějí riskovat ani peníze, ani šance svých koní tím, že je svěří jezdčům, ke kterým nemají důvěru. Jsem sám majitel, proto mám plné právo něco takového prohlásit.“

„Hm... pochopitelně,“ přisvědčil Kemp-Lore. „Ale každý žokej musí ovšem někde začít, ne? A vždycky přece musí existovat velký počet jezdců, kteří se sice nedostanou mezi špičku, ale musí si vydělat na živobytí a podporovat své rodiny.“

„Byli by na tom líp v továrně, tam by si u běžícího pásu vydělali slušnou mzdu,“ prohlásil Ballerton důrazným, rozumně znějícím tónem. „Jestli se nedokáží vyrovnat s faktem, že jsou neúspěšní, aniž by fňukali, jak jsou chudí, pak ať dostihového sportu raději úplně nechají! Jenže tohle udělá málokterý,“ dodal s nevrlym úšklebkem, „protože se moc rádi navlékají do toho třpytného hedvábí. Lidé se po nich ohlížejí, jak jdou kolem, a to lichotí jejich sebelásce.“

Při tomhle nedžentlmenském úderu pod pás se v temném studiu ozvalo zájknutí a koutkem oka jsem postřehl, že červené světélko kamery namířené na mne se rozsvítilo. Nevěděl jsem, jaký výraz má kamera původně zachytila, ale vzápětí jsem na pana Ballertona upřel úsměv stejně sladký, milý a odpouštějící, jako kdybych mu nastavil druhou tvář. Mimo jiné mi to usnadnilo i bezpečné vědomí, že nošení těch lesklých dresů mě vůbec netěší, naopak mi vadí.

Kemp-Lore se obrátil ke mně. „A co vy tomu říkáte, Robe?“

Promluvil jsem upřímně, důrazně a přímo z duše: „Dejte mi koně a dostih, v němž bych na něm jel, a

vůbec mi nezáleží“ na tom, budu-li oblečený do dresu nebo... nebo... do pyžama. Vůbec mi nezáleží na tom, jestli se na mě někdo dívá, nebo nedívá. Vůbec mi nezáleží na tom, že nevydělám moc peněz, nebo že si třeba zlámu kosti, nebo že i musím držet dietu, abych se udržel na nízké váze. Záleží mi pouze na jediném –. abych jezdil na dostizích a abych vyhrál, jestli to dokážu.“

Nastala krátká chvilka ticha.

„Ovšem vysvětlit vám to nemůžu,“ pokrčil jsem rameny.

Oba na mne upřeně hleděli. John Ballerton vypadal, jako by ho žahla nečekaně oživlá vosa, a jeho dřívější nevraživost se změnila v hluboké zášť. A Kemp-Lore? Obličejem se mu mihl výraz, který mi byl zcela záhadný. Uplynulo ovšem jen několik málo nečinných vteřin a už se klidně obrátil zpět ke kameře a nasadil známý úsměv; mě se však zmocnil ničím neodůvodněný pocit, že za tu nepatrnou chvíli se udalo něco významného. A kupodivu mi velmi vadilo, že nemám sebemenší zdání, co to bylo.

Kemp-Lore se pustil do pravidelného přehledu dostihů příštího týdne a zakrátko již končil pořad obvyklými slovy:

„Na shledanou příští týden ve stejnou hodinu...“

Obraz na monitoru se po Kemp-Lorově úsměvu zatměl a změnil v další reklamu na mýdlo. Žhnoucí světla reflektorů pozhasínala a oči poznenáhlu přivykaly tomu, že už je nic neoslňuje.

Gordon rozzářeně přikročil k pódiu. „Výborný pořad. Přenos byl také v pořádku. Právě tohle mají lidé rádi –. tak trochu okořeněnou debatu. Výtečně jste si vedli, pane Ballertone, pane Finne. Báječně!“ Oběma nám potřásl rukou.

Kemp-Lore vstal, protáhl se a zazubil se na nás na všechny. „Dobře, John. Dobře, Robe. Oběma vám srdečně děkuji.“ Sehnul se, vzal ze stolku mou sklenku brandy a podal mi ji. „Vypijte to,“ vyzval mě, „zasloužíte si to!“ Upřímně se usmál. Jiskřil uvolněným napětím.

Usmál jsem se na něj, vypil jsem brandy a znovu si uvědomil, jak dokonalý je při své práci. Tím, že povzbudil Ballertona, aby mě popíchl, vytáhl ze mě pro uši několika miliónů mně zcela cizích lidí prohlášení, v němž jsem obnažil duši tak, jak bych ji určitě nikdy žádnému neobnažil, dokonce ani blízkému příteli.

Potom následovalo četné poplácávání po zádech, a než jsem opustil budovu televize a vrátil se do Kensingtonu, byly v recepčním salónku v přízemí likvidovány další talíře se sendviči. Bylo mi jen divné, proč přes všechnu chválu, kterou jsem byl spolu s Ballertonem tak štědře, byť i nezaslouženě zahrnut, mě sevřel pocit větší úzkosti, než jaký jsem měl před začátkem pořadu.

6.

Dvaadvacátého dne po tomto vysílání si Pip Pankhurst zlomil nohu. Jednoho šedivého mživého listopadového sobotního odpoledne spadl na poslední proutěné překážce druhého dostihu i s koněm, ten se na něj převálil a šampióna tak zřídil, že ho na zbytek dostihové sezóny úplně vyřadil z činnosti.

Ošetřovatelé ze stanoviště u překážky ho do sanitky přemísťovali jen velmi pomalu, protože mu z tenké kožené jezdecké holínky trčel v podivném úhlu ostrý úlomek holenní kosti; a jak mi jeden z nich později pověděl, podařilo se jim Pipa nakonec vyzdvihnout na nosítka jedině proto, že omdlel jako špalek.

Z tribuny jsem viděl jenom vlající bílý praporek, sanitku drkotající přes hrbolatou oranici a plochou, zlověstně nehybnou Pipovu postavu na trávě. Nemluvil bych pravdu, kdybych tvrdil, že jsem scházel dolů do váznice s nevzrušenou myslí. Ať už byla má lítost nad Pipovým údělem sebeupřímnější, přece jen mi nepatrná naděje, že bych ho mohl v příštím dostihu zastoupit, divoce rozbušila tep.

Šlo o hlavní dostih dne, hlavní dostih týdne, steeplechase na čtyři tisíce osm set metrů s vysokou dotací poskytnutou jednou pivovarskou firmou. Dostih byl dostaveníčkem hezké řádky špičkových koní a na sportovních stránkách denních novin mu byla věnována obšírná pozornost. Pipův kůň, patřící lordu Tirroldovi, byl vycházející hvězdou Axminsterovy stáje; šlachovitý, šestiletý hnědý valach, na první pohled nic mimořádného, ale inteligentní, rychlý a rváč. Měl všechny vlastnosti světového favorita a nejlepší léta ještě před sebou.

Zatím byl stále ještě považovaný za „slibného“. Jmenoval se Template.

Potlačovat naději je beznadějná záležitost. Sotva jsem vešel do váznice, spatřil jsem Jamese Axminstera, jak mluví s Pipovým důvěrným přítelem, rovněž jedním ze špičkových jezdců.

Jezdec zavrtěl hlavou a přes celou místnost jsem mu četl ze rtů: „Ne, nemůžu.“

Axminster se pomalu rozhlédl po jednotlivých obličejích.

Stál jsem nehybně a čekal. Postupně otáčel hlavou, až spatřil mě. Upřeně na mne pohlédl, neusmál se a rozvažoval. Pak mu pohled přelétl za mne a upřel ho na někoho nalevo. Rozhodl se a rychle prošel kolem mě.

Co jsem vlastně čekal? Jezdil jsem pro něho teprve čtyři týdny! Tři vítězové. Tucetkrát jsem se neumístil. Před čtrnácti dny jsem se ubytoval v podnájmu ve vesnici blízko jeho stáje a každé ráno jsem trénoval jeho koně; vzdor tomu jsem ještě stále byl nováčkem, neznámým, neúspěšným jezdcem z jednoho televizního pořadu. Zklamaně jsem zamířil ke dveřím šatny.

„Robe,“ zašeptal mi Axminster do ucha. „Lord Tirrold souhlasí, abyste jel jeho koně. Běžte to raději hned říct Pipovu Štolbovi; má dres.“

Napůl jsem se k nim obrátil. Oba ti kolohnáti tam stáli vedle sebe, odhadovali mě pohledem a věděli, že mi právě poskytují celoživotní šanci; nebyli si však jisti, jestli na ni stačím.

„Ano, pane,“ řekl jsem a odešel do šatny, a kupodivu jsem načerpal klid z toho, jak jsem se původně domníval, že mě opomenul.

Jel jsem lépe než kdykoli dříve, ale bylo to ovšem nejspíš proto, že Template byl nejlepší kůň, na němž jsem kdy jel. Byl poddajný a tvrdý a jeho závrtný skok přes první heku mi vyrazil dech; při druhé jsem s tím už počítal, při třetí jsem jásal a při čtvrté jsem pochopil, že v dostihovém sportu pro mne nastala nová éra.

V padoku mi ani Axminster, ani lord Tirrold nedali instrukce, jak ten dostih mám jet. Měli plnou hlavu starostí o Pipa, kterého krátce předtím navštívili. Pohled na jeho rozdrčenou nohu jimi otrásl a zneklidnil je.

Axminster mě jenom vyzval: „Snažte se co nejvíc, Robe!“ a lord Tirrold s nedostatkem taktu, zcela neobvyklým u muže tak diplomatického, jen smutně prohodil: „A já jsem dnes ráno vsadil na Templata stovku! No, už je asi moc pozdě to zrušit.“ Jen co si však povšiml mé kající pobavenosti, dodal:

„Promiňte, Robe. Jsem si jist, že si budete počínat výborně.“ Jeho slova však nezněla nijak přesvědčivě. Protože se pozice koní a rychlost dostihu neustále střídaly a měnily, soustředil jsem se jedině na to, abych Templata udržel asi na čtvrtém místě v poli dvanácti startujících. Zůstávat s ním ještě více pozadu by znamenalo, že by nakonec musel až moc dotahovat, a vyrazit s ním kupředu, neměl bych své soupeře na očích. Při předposlední překážce se Template posunul na třetí místo a ještě jsem ho nevyjížděl. Jak jsme se blížili k poslední překážce, vytáhl jsem ho ven, aby měl volno, a pobídl ho. Okamžitě zvýšil tempo. Odrazil se tak daleko před překážkou, že po celou srdcervoucí vteřinu jsem byl přesvědčený, že doskočíme přímo na ni, avšak podcenil jsem jeho skokanské schopnosti. Doskočil několik metrů za překážkou, srovnal se, aniž klopýtl, a vyrazil kupředu k cíli.

Jednoho z obou soupeřů těsně před sebou jsme předstihli ve vzduchu nad překážkou. Teď už nás od vítězství dělil pouze jeden hnědák. Pouze. Pouze favorit, tip kritiků, veřejnosti a tisku. Být poražen jen favoritem by nebyla žádná hanba, prolétlo mi myslí.

Zaryl jsem Templatovi kolena do boků a dvakrát jsem ho klepl bičíkem přes plece. Jak jsem zjistil, potřeboval pouze tuto pobídku, aby vložil veškerou energii do snahy dostat se do čela. Natáhl krk, srovnal krok, já jsem se opřel koleno do kohoutku, stiskl ho, přizpůsobil se jeho rytmu a bičík jsem nechal v klidu z obavy, že bych ho rušil. Pět cvalových skoků před cílovým sloupkem předstihl vedoucího hnědáka o hlavu a udržel ji tam až do cíle.

Málem jsem ani nedokázal odsedlat, tak jsem byl vyčerpaný. Když jsme vjížděli do padoku, vyhrazeného pro vítěze, byli jsme uvítáni potleskem, mnoha úsměvy a nejrůznější chválou, ale já byl tak slabý a udýchaný, že jsem se z nich ani nedokázal radovat. Ještě žádný dostih mi nedal tak do těla jako tenhle. Jenže také mi toho tolik neposkytl.

Lord Tirrold a Axminster nebyli kupodivu téměř vůbec vzrušení.

„Tak to tedy šlo, že?“ poznamenal Axminster a dolní zuby se mu zablýskly v úsměvu.

„Je to báječný kůň,“ řekl jsem nadšeně.

„Ano,“ přisvědčil lord Tirrold. „To tedy je.“ A poplácal ho po tmavých, zpocených plecích.

Axminster mi pravil: „Neokounějte tady. Robe. Běžte se převážit. Nemáte moc času nazbyt. Jedete v příštím dostihu. A hned nato v následujícím.“

Vytřeštil jsem na něho oči.

„Co jste si, prosím vás, myslel?“ prohlásil. „Pip je zřejmě vyřazený na několik měsíců. Najal jsem vás, abyste ho zastupoval, a vy za něho budete zaskakovat, dokud se nevrátí.“

„Jsou lidé, kteří vylezou z odvěšivovací stanice, a přesto voní levandulí,“ prohlásil Brebta.

Byl konec odpoledne a on na mne čekal, až se převleču.

„Před šesti týdny jsi byl rád, když jsi mohl čajznout nějaký dostih. Pak tě předvedli v televizi jako příklad propadáka a tys jím vytmavil, že jím vůbec nejsi. Nedělní noviny ti věnují články a tvému vyznání víry

dělají reklamu dokonce Timesy. A teď navíc předvedeš onen klasický kousek, jak se neznámý herec náhle stane hvězdou, a celou tu komedii. A uděláš to pořádně, jen co je pravda. Třikrát zvítězit za jedno odpoledne. To je opravdu drzost!"

Zazubil jsem se na něho. „Žádný strom neroste do nebe.

Až spadnu, můžeš si sesbírat střepey.“

Uvázal jsem si kravatu, vykartáčoval vlasy a pohlédl v zrcadle na svůj nejapný úsměv, jehož jsem se nedokázal zbavit.

Dny jako tenhle se nepřiházívaly často, pomyslel jsem si.

„Pojďme se podívat na Pipa,“ řekl jsem najednou a otočil se.

„Prima!“ souhlasil Brebta.

Zeptali jsme se ošetřovatele, kam Pipa dopravili, a protože právě odjížděli, svezli nás sanitkou do nemocnice. Teprve když nám to vylíčili, uvědomili jsme si, jak vážné je Pipovo zranění.

Viděli jsme Pipa jen několik okamžiků. Ležel v kóji v pojezdové ošetřovně, nohu na kladce, po bradu zabalený do pokrývek. Energická ošetřovatelka nám sdělila, že ho za několik minut odvezou do operačního sálu a že pacienta nemáme rušit, protože se mu právě dostalo předoperačního ošetření. Jen jsme ho tedy pozdravili. Byl strašně bleďý a oči měl zamžené, ale přesto se slabým hlasem otázel:

„Kdo zvítězil v hlavním dostihu?“

„Template,“ řekl jsem téměř omluvně.

„Ty?“

Přikývl jsem. Slabě se usmál. „Teďka teda na mých koních budeš jezdit ty!“

„Budu je pro tebe opatrovat!“ řekl jsem. „Stejně tu dlouho nepobudeš!“

„Tři všivé měsíce.“ Zavřel oči. „Tři všivé měsíce.“

Sestra se vrátila s vozíčkem a se dvěma ošetřovateli v nemocničních uniformách a vyzvala nás k odchodu. Počkali jsme venku na chodbě a spatřili jsme, jak vezou Pipa k otevřenému výtahu.

„S touhle nohou si poleží nejméně čtyři měsíce,“ usoudil Brebta. „Mohl by být zdrav tak asi v březnu, zrovna pro Cheltenham. Právě včas, aby si zase převzal všechny své koně a připravil tě o šanci v Šampionátu překážkových koní a ve Zlatém poháru.“

„To se nedá nic dělat,“ řekl jsem. „Bylo by to jen fair.“

A kdo ví, co se do té doby stane!“

Axminster zřejmě jen s obtížemi přesvědčil některé majitele koní, které trénoval, že jsem schopen nastoupit na Pipovo místo. Zpočátku jsem totiž nejezdil na všech koních jeho stáje. Jak však týdny plynuly a já se nedopouštěl žádných neodpustitelných kiksů, najímal Axminster stále méně a méně žokejů. Navykl jsem si vidět své jméno neustále na tabulkách, jet tři čtyři dostihy denně, vracet se do svého podnájmu příjemně znavený na těle i na duchu a příštího rána se probouzet plný energie a dychtivosti. Dokonce jsem si jistým způsobem zvykl na to, že vítězím. Už pro mne nebylo vzácností být zaveden do padoku pro vítěze, mluvit s rozradostněnými majiteli nebo vidět svou fotku ve sportovních časopisech. Také jsem začal vydělávat dost peněz, ale vydával jsem z nich jen málo. V pozadí mysli mi ustavičně vězela myšlenka, že můj úspěch je dočasný. Pipova noha se hojila. Přesto jsme se s Brebtou dohodli, že se složíme na koupi auta. Byl to zánovní smetanově bílý minicooper s průměrnou spotřebou osmi litrů, který to na rovině klidně vytáhl na stovku. A Brebtův přítel, majitel autosprávkárny, ho doporučil jako výhodnou koupi.

„Teď už nám nechybí nic jiného než nějaké ty leopardí pokrývky na sedadla a párek blondýnek vzadu,“ prohlásil Brebta, když jsme před domem, kde jsem bydlel, malý vůz leštili, „a budeme vypadat jako jedna z oněch reklam na život plný krás v Tatleru.“ Nadzdvihl kapotu a přinejmenším podesáté se podíval na motor.

„Báječná konstrukce,“ řekl zamilovaně.

Ať už nám ten malý vůz připravoval život plný krás, nebo nepřipravoval, ať už byl motor báječné konstrukce, nebo nebyl, velmi nám usnadňoval náš způsob života a za čtrnáct dní jsem už ani nemohl pochopit, jak jsme se předtím bez něho mohli obejít. Brebta ho měl u sebe, deset kilometrů od mého bytu, nedaleko stáje, pro kterou jezdil, a pokaždé pro mne přijížděl, pokud mě nebral na závody Axminster vlastním vozem. Dostihové vlaky přijížděly a odjížděly bez naší další účasti a my jsme se v tu dobu hnali domů tmavými prosincovými podvečery ve své útulné krabičce na kolečkách.

Zatímco na nás bohové vršili důkazy své přízně, jiným se vedlo špatně.

Za ránu do nosu, kterou mi uštědřil, se Grant ani neomluvil, ani nepodal vysvětlení. Od onoho dne vlastně

se mnou nepromluvil jediné slůvko, ale protože si současně také přestal vypůjčovat mou výstroj, nebyl jsem si ani jistý, zda mi to vlastně vadí. Skrytá sopka jeho zuřivosti se teď projevovala pouze napjatým svalstvem a sevřenými rty, z nichž jako by neustále dštil vztek. Nesnášel, aby se ho někdo dotkl, třeba i náhodou, a kdykoli do něho někdo v šatně vrazil, prudce a výhružně se otočil. Při většině mítinků jsme měli věšáky vedle sebe, a tak jsem do něho vícekrát vrazil, neboť tomu se nedalo v těch narvaných prostorách zabránit, byť jsem se o to snažil sebevíc, a pohled, který mi pokaždé uštědřil, byl nepokrytě vražedný.

Nebyl jsem to ovšem pouze já sám, s kým Grant přestal mluvit. Vlastně toho už vůbec moc nenamluvil. Trenéři a majitelé koní, kteří ho stále ještě najímali, ho už nedokázali přimět ani k odborné diskusi před dostihem, ani k tomu, aby jim po něm vysvětlil, co se stalo. Mlčky vyslechl příkazy a přenechal trenérovi, aby si pomocí triedru sám udělal úsudek, jak toho kterého koně jel. Pokud vůbec něco řekl, pak byly jeho poznámky prostoupeny tolika sprostými výrazy, že se ošívají i ti nejotrlejší z přítomných. Grantovo jezdecké umění však změnou jeho charakteru kupodivu ovlivněné nebylo. Jezdil dále tím svým tvrdým, nevybíravým stylem: začal si však, jak jsme poznali, vybíjet hněv na koních a během listopadu byl dvakrát předvolán před kolegium rozhodčích pro nadměrné používání bičů. Koně, o které šlo, se oba vrátili z dostihu s krvavými rudými jelity na bocích.

Pokud jde o mě, vybuchla oldfieldovská sopka jednoho chladného odpoledne na parkovišti jezdců a trenérů ve Warwicku. Ze závodiště jsem odcházel pozdě, protože jsem zvítězil v posledním dostihu a rozradostněný majitel, jeden z mých statkářských příznivců, mě pak ještě pozval do výčepu na sklenku. Brebta se zúčastnil jiného mítinku a vůz jsem měl já. Když jsem dorazil na parkoviště, bylo již prázdné, až na minicooper a další vůz, který stál téměř vedle něho, a dva tři vozy trochu dále v řadě.

Kráčel jsem k minicooperu. Stále ještě jsem se usmíval z radosti nad nejčerstvějším vítězstvím a Granta jsem spatřil, až když jsem stál těsně u něho. Přícházel jsem k vozům odzadu a Grantův stál vpravo od mého. Zadní kolo jeho auta leželo na trávě, obklopené hromadou nářadí, vysypaného z velké brašny. Holou osu černého čtyřsedadlového vozu podpíral zvedák a Grant klečel vedle s rezervním kolem v ruce. Viděl mě přicházet, viděl mě usmívat se a byl přesvědčený, že se mu vysmívám, protože píchl. Přímou jsem viděl, jak mu obličej naběhl neovladatelným vztekem. Toporně se vztyčil, ztuhl a bojovně nahrbil rozložené tělo, silná ramena pokrčená pod sakem a paže volně visící dolů. Pak se shýbl, ze změní nářadí vytáhl montážní páku a švihl jí vzduchem, oči upřené na mne.

„Pomůžu ti to spravit, jestli chceš,“ nabídl jsem mu přátelsky.

Místo odpovědi ustoupil o krok, rozpřáhl se paží dozadu a pákou prorazil zadní okénko minicooperu. Sklo se roztříštilo, vsypalo se do vozu a kolem rámu zůstala pouze obruba špičatých zoubků.

Měli jsme s Brebtou ten vůz teprve tři týdny. Zlost ve mně vzkypěla rychle a hore, vykročil jsem proti Grantovi, abych ochránil náš nejcennější majetek před další škodou.

Grant se ke mně obrátil obličejem a páku znovu zdvihl do výše.

„Polož to!“ vyzval jsem ho klidně a ani jsem se nepohnul.

Byli jsme teď od sebe asi metr. Grant mě vyzval, abych udělal něco, co je ve skutečnosti neproveditelné.

„Nebud' pitomec, Grante,“ řekl jsem. „Polož tu věcíčku a jdeme na pneumatiku.“

„Ty... tys mě připravil o práci!“ osopil se na mne.

„Ne,“ odpověděl jsem. Více jsem toho raději ani neřekl, už jen proto ne, abych se v případě, že se mě pokusí uhodit, mohl plně soustředit na to, co bude dělat, a nikoli na to, co řekne.

Víčka nad vysedlými lícními kostmi měl zarudlá. Velké chrčící se mu otvíralo jako černý jícen. Byl na něho úděsný pohled, jak tam stál s obličejem zrůzněným vztekem, sršící zlostí a s napraženou, chvějící se rukou, v níž držel páku.

Švihl dopředu, přímo dolů na mou hlavu.

V tu chvíli snad byl opravdu nepřičetný, protože kdyby mě byl zasáhl do hlavy, jistě by to byla má smrt, a nemohl přece doufat, že by se z toho dostal, když hned vedle stál jeho vůz s odmontovaným kolem.

Zřejmě nevěděl, co dělá.

Zahlédl jsem pohyb jeho paže vzhůru zlomek vteřiny předtím, než ji spustil, a to mi poskytlo čas uhnout stranou. Páka mi zasvištěla kolem pravého ucha. Grant se rozmáchl a znovu mi namířil na hlavu. Opět jsem uhnul, ale současně jsem k němu přiskočil, když měl paži právě nataženou dozadu a tělo bez obrany, a pěstí jsem ho tvrdě udeřil těsně pod klíční kost. Zasípěl, jak mu úder vyrazil vzduch z plic, paže s pákou mu klesla a mírně nachýlil hlavu. Poodstoupil jsem o krůček doprava a hranou dlaně jsem ho praštil ze strany do krku.

Grant klesl na všechny čtyři a pak se kolísavě svalil do trávy. Vyprostil jsem mu páku z ochablých prstů, uložil ji k ostatnímu nářadí, vložil všechno do brašny a brašnu zavřel do kufru jeho vozu.

Podstatně se ochladilo a časný soumrak zbarvil okolí do šedočerna. Podřepl jsem vedle Granta. Byl napůl v bezvědomí, těžce oddychoval a tiše sténal.

Jakoby nic jsem se ho zeptal: „Grante, proč ti dal Axminster padáka?“

Zamumlal něco, čemu jsem neporozuměl. Opakoval jsem otázku. Neodpověděl. Vzdychl jsem a vztyčil se. Koneckonců jsem stejně nemohl moc doufat, že mi odpoví.

Vtom řekl zřetelně: „Tvrdil, že jsem podal dál zprávu.“

„Jakou zprávu?“

„Podal dál zprávu,“ mumlal nezřetelněji.

Sklonil jsem se k němu a opět se ho zeptal: „Jakou zprávu?“

Zahýbal rty, ale víc toho už neřekl.

Usoudil jsem, že vzdor všemu ho tu nemohu v té zimě nechat ležet a odjet pryč. Vyndal jsem tedy nářadí, sundal kliku zvedáku, nasadil rezervní kolo a utáhl matky. Pak jsem napumpoval duši, odmontoval zvedák a hodil ho spolu s píchlou pneumatikou k nářadí do kufru.

Grant se dosud neprobral z omámení. Věděl jsem, že můj úder nebyl natolik silný, aby způsobil tenhle dlouhý mráкотný stav, a napadlo mne, že si tím snad jeho narušený mozek pomáhá, aby se nemusel střetnout s realitou. Sklonil jsem se, popadl Granta za ramena a zavolal ho jménem. Otevřel oči. Na zlomek vteřiny to vypadalo, jako by z nich vykoukl starý usměvavý Grant, ale vzápětí, jakmile si vzpomněl, co se stalo, zase ho zaplavila nenávist a hořkost. Pomohl jsem mu posadit se a opřel ho o jeho vůz.

Vypadal strašně unaveně, jako by byl k smrti vyčerpaný.

„Ach bože,“ hlesl. „Ach bože.“ Znělo to jako upřímná prosba, a to dokonce z úst, která se obvykle zcela bezostyšně rouhala.

„Kdybys vyhledal nějakého psychiatra, třeba by ti pomohl,“ poradil jsem mu vlídně.

Neodpověděl; vůbec se však nebránil, když jsem ho usazoval vedle sebe do minicooperu. Naprosto nebyl schopen řídit vlastní vůz a nebyl tu nikdo jiný, kdo by se o něj mohl postarat. Zeptal jsem se ho, kde bydlí, a on mi to řekl. Jeho vůz byl na parkovišti celkem v bezpečí a nadhodil jsem mu, že si ho zítra může odvézt. Neodpověděl mi. Naštěstí bydlil pouhých padesát kilometrů odtud, a tak jsem na pokraji malého venkovského městečka podle jeho pokynu zastavil před nenápadným dvojdomkem. Všude byla tma.

„Tvá žena není doma?“ zeptal jsem se ho.

„Odešla ode mě,“ doznal bezděčně. Pak mu ztuhla čelist a dodal: „Hleď si svého!“ Prudce otevřel dvířka vozu, vylezl ven a hlasitě je zabouchl. Potom vykřikl: „Nech si to své zatracené samaritánství a vypadni! Nestojím o tvou pomoc, ty jeden...!“ Zdálo se, že se už zase dostal do obvyklého rozpoložení, což byla škoda, ale nemělo už zřejmě smysl tam déle prodávět; sešlápl jsem tedy spojku a odjel. Neušel jsem však ještě ani kilometr a ač nerad, přece jen jsem dospěl k názoru, že by v tom prázdném domě neměl být sám.

Právě jsem byl ve středu městečka a jasně ozářené obchody už pro dnešek zavíraly. Zastavil jsem a zeptal se starší ženy s nákupem v košíku, kde bych mohl najít lékaře. Poslala mě do velkého domu v tiché postranní ulici; zaparkoval jsem tam a zazvonil u dveří.

Objevila se hezká dívka a oznámila mi: „Ordinace až v šest hodin,“ a začala zavírat dveře.

„Jestliže je pan doktor vevnitř, ať mě přijme na slovíčko,“ vyhrkl jsem. „Vůbec se to netýká ordinace.“

„Tak dobře,“ souhlasila a odešla. Někde v domě se ozývaly dětské hlasy. Za chvíli se objevil mladistvý, buclatý, schopně vyhlížející muž, ukusující kus čokoládového dortu s krémem; měl rezignovaný, tázavý výraz lékaře, volaného k výkonu povinnosti ve svém volném čase.

„Nejste náhodou lékař Granta Oldfielda?“ zeptal jsem se.

Kdyby nebyl, řekl jsem si, mohl by mi alespoň říct, na koho se obrátit.

Jenže on mi hned odpověděl: „Ano, to jsem já. Zase spadl?“

„Něco podobného,“ řekl jsem. „Mohl byste se laskavě jet na něho podívat?“

„Teď hned?“

„Ano, moc prosím,“ požádal jsem. „Byl... hm... byl omráčen na dostizích.“

„Minutečku,“ řekl, vrátil se do domu a vzápětí se objevil s lékařskou brašnou. „Můžete mě tam zavézt?“

Aspoň nebudu kvůli tomu kousku cesty muset vytahovat vůz.“

Vyšli jsme k minicooperu, a sotva do něho usedl, postěžoval si na rozbité zadní okénko. Nebylo ostatně divu, vždyť jím šlehalo do vozu prudké závany prosincového větru, až nám mrzly krky. Pověděl jsem mu, že okénko rozbil Grant, a vysvětlil mu, jak se vlastně stalo, že jsem ho dovezl domů.

Mlčky mě vyslechl a olizoval přitom krém vytékající z dortu. Pak se mě zeptal: „A proč vás napadl?“

„Zřejmě se domnívá, že jsem ho připravil o práci!“

„A udělal jste to?“

„Ne,“ řekl jsem. „Přišel o ni už několik měsíců předtím, než ji nabídli mně.“

„Vy jste také žokej?“ zeptal se a zvědavě se na mne podíval; přikývl jsem a představil se mu. Řekl, že se jmenuje Parnell.

Nastartoval jsem motor a vrátili jsme se těch několik set metrů ke Grantovu domku. Všude ještě stále panovala úplná tma.

„Odjel jsem odsud před necelými deseti minutami,“ řekl jsem, když jsme šli po pěšině k domovním dveřím. Malá přední zahrádka byla zanedbaná a neobdělaná a ve světle pouličních lamp bylo zřetelně vidět trouchnivějící mrtvé listy a zaplevelené smutné květinové záhony. Zazvonili jsme znovu. Doktor Parnell dojedl dort a olízl si prsty.

Z temného obdélníku zahrady se ozvalo nepatrné zašustění. Lékař vytáhl z náprsní kapsy tužkovou baterku, kterou obvykle používal k prohlídce očí a krku, a namířil její nejasný svit na živý plot z ptačího zobu, lemující zahrádku. Ukázalo se několik žalostných růžových keřů, udušených nepožatou trávou. Ale v koutě, kde se živý plot oddělující Grantovu zahrádku od sousední zahrádky napojoval na živý plot lemující ulici, utkvěl svit baterky na schoulené mužské postavě.

Přešli jsme k němu. Grant seděl na zemi, zády zabořený do živého plotu, s koleny přitáženými k bradě a hlavou sklopenou na zkřížených pažích.

„Tak jen pojďte, kamaráde,“ vyzval ho lékař povzbudivě a napůl mu pomohl, napůl ho vytáhl na nohy. Pak mu prohledal kapsy, našel svazek klíčů a podal mi ho. Šel jsem k předním dveřím, odemkl je a rozsvítil světla v předsíni. Lékař zavedl Granta přes předsíň do první místnosti, která se nám naskytla; náhodou to byla jídelna. Všechno tam bylo pokryto silnou vrstvou prachu.

Grant sklesl jako hromádka neštěstí na jednu židli a opřel hlavu o špinavý stůl. Lékař ho prohlédl, zjistil mu tep, nadzdvihl mu víčko a oběma rukama mu ohmatal robustní krk a spodní části lebky. Když se Parnellovy prsty dotkly místa, kam jsem ho udeřil. Grant sebou nevrle škulb a vztekle zavrčel: „Jděte pryč, jděte pryč.“

Parnell ustoupil o krok a nasával vzduch mezi zuby. „Pokud vidím, je fyzicky úplně v pořádku, až na to, že nebude moci hýbat krkem. Raději ho uložíme do postele a já mu dám něco pro uklidnění. Na zítřek mu pak zařídím návštěvu u jiného lékaře, aby se zjistilo, co ho vlastně trápí. Kdyby se mu snad přitížilo, tak mi večer rozhodně zatelefonujte.“

„Já?“ řekl jsem. „Já tu přeci večer nezůstanu!“

„Ale ano, podle mého tu zůstanete, nemyslíte?“ poznamenal Parnell vesele a oči v kulatém obličejí mu škodolibě zajiskřily. „Kdo jiný by tu měl zůstat? A dokonce tu zůstanete přes noc, neráčíte-li nic namítat! Koneckonců jste ho uhodil vy!“

„No dobře, ale o to teď u něho nejde,“ namítl jsem.

„To nevdává. Obtěžoval jste se už natolik, že jste ho dopravil domů a přivezl mě. Buďte tedy tak laskav, a to, co jste načal, dodělejte. Já si totiž opravdu myslím, že by tu někdo měl zůstat přes noc..., někdo natolik silný, aby si s ním dovedl poradit, kdyby; došlo k nějaké krizi. Tohle není práce pro nějakou starší příbuznou, i kdyby se nám podařilo některou v tak pozdní hodinu vyšťárat.“

Bylo těžké odmítnout, když to řekl takhle.

Odvedli jsme Granta nahoru a podpírali jeho podsadité tělo mezi sebou, jak klopýtal vzhůru po schodech. Jeho ložnice čpěla špínou. Na neustlané posteli se kupila špinavá, pomačkaná prostěradla a přikrývky, všechno bylo pokryté hustou vrstvou prachu a špinavé kusy šatstva se válely po podlaze a schlíple visely přes židle. Celá místnost zapáchala kyselým potem.

„Snad abychom ho položili někam jinam,“ navrhl jsem, všude jsem rozsvítil a pootvíral na úzké chodbě všechny dveře. Jedny vedly do koupelny, jejíž zašpiněnost se vymykala popisu. Další vedly do skříně na prádlo, kde ještě bylo několik prostěradel, úhledně narovnaných na hromádce, a poslední nám otevřely prázdnou ložnici s jasně zbarvenými růžovými poupátky na stěnách. Grant stál s mžikajícíma očima na chodbě, zatímco jsem přinesl několik prostěradel a upravil mu postel. Čisté pyžamo jsme nikde nenašli. Parnell svlékl Granta do spodního prádla a ponožek a přiměl ho, aby si lehl do čisté postele. Pak sešel do přizemí a vrátil se se sklenicí vody; tvářil se přitom tak zhnuseně, že jsem ihned pochopil, v jakém stavu je kuchyně.

Parnell otevřel brašnu, na dlaň vysypal dvě pilulky a nařídil Grantovi, aby je polkl, což on poslušně učinil. V onu chvíli už Grant vypadal jako náměsíčník, byl pouhým pouzdrem bez vůle. Bylo to nepříjemné, ale do postele se dal uložit mnohem snáze, než kdyby byl zcela při sobě.

Parnell pohlédl na hodinky. „Přijdu pozdě do ordinace,“ řekl, jen co Grant položil hlavu na polštář a zavřel oči. „Tyhle pilulky by ho měly na chvíli uklidnit. Až se probudí, dejte mu další dvě.“ A podal mi lahvičku.

„Budete-li mě potřebovat, víte, kde mě najdete,“ dodal s vítězným úsměškem.

„A dobře se vyspěte!“

Strávil jsem odporný večer a povečeřel jsem půl litru mléka, které jsem našel na schodech u zadních dveří. V té smrduté kuchyni nebylo nic jiného, co by se dalo sníst. Nenašel jsem žádné knížky ani rozhlasový přijímač, a aby mi alespoň nějak uběhl čas, pokusil jsem se trochu uklidit nepořádek, jenže tenhle hnusný dům potřeboval pouze jedno: větrný jarní den, spoustu dezinfekčních prostředků a armádu odhodlaných uklízeček.

Několikrát jsem se šel potichu podívat, jak se Grantovi daří; spal však klidně, natažený na zádech, až do půlnoci. Tehdy jsem ho našel s otevřenýma očima, ale když jsem k němu přistoupil blíž, nebylo v nich poznání. Stále ještě byl v onom do sebe uzavřeném, lhostejném stavu, a když jsem mu podal pilulky, poslušně, bez jediného slova je spolkl. Vyčkal jsem, až se mu oči znovu zavřely, pak jsem zamkl dveře, sešel dolů a nakonec upadl do neklidného spánku, zabalený do deky na příliš krátké pohovce. Po celou noc se Grant ani neozval, a když jsem v šest hodin ráno vyšel k němu nahoru, stále ještě klidně spal. Doktor Parnell byl alespoň natolik ohleduplný, že mě vystřídal v časnou hodinu; přijel za mrazivého jitra v půl osmé, s postarším ošetřovatelem. Přinesl s sebou i košík, do něhož mu manželka dala vajíčka, slaninu, chléb, mléko a kávu. Z lékařské brašny vytáhl silný bateriový holicí strojek. „S veškerým pohodlím,“ řekl vesele a kulatý obličej se mu rozzářil.

A tak jsem se vrátil na závodistiště umytý, oholený a nakrmený. Když jsem si však vzpomněl na tu lidskou trosku, kterou jsem opustil, nijak dobře jsem se necítil.

„Potíž je právě v tom, že zrovna teď je úplný nedostatek žokejů,“ prohodil James Axminster. Právě jsme jeli do Sandownu a dohadovali se, koho by tak asi měl v příštím týdnu najmout, když bude v jeden a týž den posílat koně na dvě různá závodistiště.

„Člověk by málem řekl, že nad celým vaším klanem visí nějaká kletba,“ poznamenal, když znalecky udělal myšku mezi nejistě jedoucí cyklistkou a protijedoucím stěhovacím vozem. „Art se zastřelil, Pip si zlomil nohu, Grant se nervově zhroutil. Asi dva další jsou vyřazení z celkem normálnějších důvodů, jako že se jim hnuly plotýnky, a přinejmenším čtyři celkem slušní kluci si vzali k srdci nerozumnou radu toho idiota Ballertona a vyklepávají karosérie na montážních linkách. Zbývá tedy Petr Cloony – doslechl jsem se však, že je hodně nespolehlivý a že by se nemusel včas dostavit. A Danny Higgs prý přespříliš sází a Ingersoll se vlastně nikdy nesnaží, jak mi kdosi řekl.“

Přibrzdil, když těsně před námi vkročila do vozovky matka s kočárkem a třemi malými dětmi a jala se dost riskantně přecházet, a pokračoval: „Pokaždé, když už si myslím, že jsem našel spolehlivého, nadějného jezdce, hned se mi něco donese, co svědčí v jeho neprospěch. U tebe to byl ten film, co ho předvedli v televizním pořadu. Bylo to hrozné, že? Díval jsem se na něj a pomyslel jsem si, panebože, co jsem to udělal, že jsem toho venkovského balíka požádal, aby pro mě jezdil, jak jen tohle vysvětlím majitelům?“ Zazubil se. „Málem jsem jim hned všem zatelefonoval a ujistil je, že ti jejich koně přece jen nesvěřím! Naštěstí pro tebe jsem si pak vzpomněl, jak jsi zatím jel na mých koních, a sledoval ten pořad až do konce. Když skončil, změnil jsem svůj názor. Dokonce ve mně vzklíčila myšlenka, že jsem třeba v tobě objevil dlouho hledaný poklad! A od té doby nedošlo k ničemu,“ dodal a úkosem na mne s úsměvem pohlédl, „proč bych měl ten názor měnit.“

Usmál jsem se na něj. Za ty týdny, co Pip ležel se zlomenou nohou, jsem se s ním blíž seznámil a každým dnem mi byl sympatičtější. Byl nejen vynikající ve svém oboru a neúnavný dřič, ale bylo na něj spolehnutí i jinak. Nikdy nepodléhal náladám a člověk se na něho nemusel obracet pokaždé obezřetně, aby se napřed přesvědčil, je-li v dobré, či špatné náladě; byl totiž stále stejný, ani nepřekypoval nadšením, ani rozmrzelostí, prostě byl jen rozvážený a přívětivý. Říkal bez okolků, co si myslel, takže člověk nemusel uvažovat, zda mluví v narážkách, či mít podezření na skrytou ironii, a vztah, který si k němu druhý utvářel, byl stálý a oproštěný od jakýchkoli starostí. Byl ovšem v mnoha ohledech i naprostý sobec. Pokud nešlo přímo o věc samu, zaujímaly první, druhé i třetí místo jeho vlastní pohodlí a výhody, a Axminster byl ochoten druhému prokázat laskavost pouze tehdy, pokud nemusel osobně obětovat ani čas ani námahu. I to ovšem bylo často požehnáním pro jeho stájníky: bylo totiž pro něho typické, že jim leckdy raději vyplatil slušnou částku na úhradu cestovních výdajů, než aby si zajel pět mil a vysadil je na prahu jejich domu. Má společnost mu nejspíše již od první chvíle vyhovovala stejně dobře jako mně jeho a celkem brzy mi navrhl, abych upustil od oslovování pane a říkal mu „Jamesi“. Když jsem se pak s ním koncem týdne vracel z dostihů v Birminghamu, projížděli jsme kolem jasně ozářených plakátů, ohlašujících koncert konaný téhož večera. „Diriguje sir Trelawny Finn,“ přečetl nahlas, jak velká písmena upoutala jeho pozornost. „To přece není tvůj příbuzný, co?“ otázal se žertem.

„No, vlastně ano, je to můj strýc,“ řekl jsem.

Nastalo mrtvé ticho. Pak se otázel: „A Gaspar Finn?“

„Můj otec.“ Odmrlka.

„Ještě někdo?“

„Ctihodná Olivia Cottinová je má matka,“ řekl jsem.

„Kristepane!“ vyrazil ze sebe.

Zazubil jsem se.

„A ty o tom mlčíš jako hrob!“ řekl.

„Kdepak, to je vlastně úplně naopak,“ usmál jsem se. „Oni raději mlčí jako hrob o mně! Žokej v rodině je pro ně totiž pohanou. Je jim to trapné. Mrzí je, když si někdo tohoto příbuzenského vztahu všimne.“

„To mi ovšem o tobě vysvětluje spoustu věcí, které mi nějak nešly na rozum,“ řekl zamyšleně. „Odkud máš tu sebedůvěru... a proč toho tak málo o sobě povídáš!“

Odvětil jsem mu s úsměvem: „Byl bych jen rád..., Jamesi..., kdyby ses ve vážnici o mé rodině nezmínil; prokážeš jí tím laskavost.“

Pravil, že to neudělá, a svůj slib dodržel; od té doby se však jeho přátelský vztah ke mně ještě více upevnil. A když tedy probral údajně hlášené nedostatky Petra Cloonyho, Dannyho Higgse a Brebty, mohl jsem si dovolit tato slova:

„Zřejmě jsi už slyšel hezkou řádku věcí. A víš určitě, že se tohle všechno opravdu stalo?“

„Že se to opravdu stalo?“ opakoval překvapeně. „No, Petr Cloony rozhodně zmeškal před několika týdny dva dostihy, protože se zpozdil. To se přece stalo!“

Pověděl jsem mu o Petrově zatrolené smůle, jak dvakrát narazil u výjezdu z okresky, vedoucí z jeho vesnice na státní silnici, na vozidlo zaklíněné přes vozovku. „Pokud vím,“ pokračoval jsem, „od té doby se už nikdy nezpozdil. Jeho špatná pověst o nedochvilnosti se zřejmě zakládá především na oněch dvou dnech.“

„Několikrát jsem slyšel, že není spolehnutí, jestli se dostaví,“ trval James tvrdohlavě na svém.

„Od koho?“ zeptal jsem se zvědavě.

„Ani vlastně nevím. Rozhodně od Corina Kellara. A samozřejmě od Johnsona, který ho najímá. Také od Ballertona, ačkoli tomu, co on říká, většinou raději nedopřávám sluchu. Je to ale už všeobecně známé.“

„A co vadí na Dannym Higgsovi?“ otázel jsem se. Danny byl nezkrotné londýnské kvítko malé postavy, ale divoce odvážný.

„Moc sází,“ prohlásil James přesvědčeně.

„Kdo to tvrdí?“ zeptal jsem se. Věděl jsem, že Danny porušuje pravidla sázkami na koně, ale podle jeho vlastních slov v šatně šlo pouze o částky pěti nebo deseti liber, a to by mu zazlival jen málokterý trenér.

„Kdo to tvrdí? Hm... Corin,“ dodal váhavě. „Když tak o tom uvažuji, tak mi to Corin řekl několikrát. Tvrdí, že ho právě kvůli tomu nikdy neangažuje.“

„A co je s Brebtou?“ pokračoval jsem. „Kdo tvrdí, že se vlastně nikdy nesnaží?“

Neodpověděl mi ihned. Po chvíli řekl: „Proč bych neměl věřit tomu, co mi řekne Corin? Nemá přece v úmyslu přihřívát si polívčičku. Je výborný trenér, je ovšem tak jako my všichni závislý na dobrých jezdcích, které si sežene. Jistě by se nepřipravoval o lidi, jako je Cloony či Higgs, kdyby k tomu neměl pádný důvod!“

Chvilku jsem přemýšlel a pak jsem řekl: „Vím, že mi vlastně do toho nic není, ale vadilo by ti to moc, kdybys mi řekl, proč jsi propustil Granta Oldfielda? Sám mi řekl, že to mělo něco společného s nějakou zprávou, ale nechtěl mi to vysvětlit.“ Zamlčel jsem mu ovšem, že v tu chvíli byl napůl v bezvědomí.

„Zprávu? Ach ano, podával zprávy dál, a to jsem nemohl připustit.“

Nepřestal jsem se tvářit nechápavě. Axminster projel křižovatkou na oranžovou a úkosem na mne pohlédl.

„Zprávy,“ řekl netrpělivě, „víš, jako informace. Předával dále informace. Jestliže jsme měli v dostihu favorita, dal o něm tip profesionálnímu sázkaři. Majitel koně si pak při své sázce nepřišel na své, protože ten profesionál ho předstihl a kazil kurs. Tři z mých majitelů se pořádně vztekali –. Není pro ně nic milého brát dvě nebo tři ku jedné, jestli čekali šest nebo sedm. A Grant tedy musel odejít. Škoda, byl to silný jezdec, právě toho jsem potřeboval.“

„Jak jsi přišel na to, že Grant předával informace?“

„Přišel na to Maurice Kemp-Lore, když připravoval jeden z těch svých pořadů. Myslím, že se týkal práce profesionálních sázkařů, a o Grantovi to zjistil více méně náhodou. Sdělil mi to plný omluv a jen mi řekl, že by bylo rozumnější Granta moc do věcí nezasvěcovat. Jenže člověk přece nemůže s žokejem pořádně spolupracovat, jestli před ním musí něco tajit, to přece vůbec nejde!“

„Co ti řekl Grant, když jsi mu dal padáka?“

„Velmi rozhořčeně všechno popřel. To se ovšem dalo čekat. Žádný jezdec se nikdy nepřizná, že prodává

informace, jestli chce, aby ho najal jiný trenér!“

„Mluvil jsi s tím jistým profesionálem sázkařem?“ zeptal jsem se.

„Ano, i to jsem udělal,“ řekl. „Víš, nechtěl jsem tomu uvěřit. Ale bylo to zcela jasné. Musel jsem toho profesionála, nějakého Lubbocka, trochu zmáčknout, protože se na to nechtěl upamatovat, ale nakonec přiznal, že Grant mu dával tipy po telefonu a že on ho platil celou dobu od chvíle, kdy pro mě začal jezdit.“ Znělo to dost věrohodně, ale přesto jsem měl nejistý pocit, že někde něco neklape.

Změnil jsem předmět hovoru. „Vraťme se k Artovi,“ řekl jsem. „Proč se pořád hádal s Corinem?“

„Vlastně ani nevím,“ řekl James a chvíli uvažoval. „Jednou či dvakrát jsem zaslechl Corina, jak tvrdí, že se Art při jízdě neřídí jeho pokyny. Snad to bylo proto.“ Dovedně předjel na okružní křižovatce dva pomalé nákladáky a znovu na mne pohlédl. „Kam tím míříš?“

„Někdy mi připadá, jako by se tohle všechno odehrávalo podle určitého celkem stejného vzoru,“ řekl jsem.

„Nějak moc žokejů doplácí na pověsti. Sám jsi řekl, že nad celým klanem visí nějaká kletba!“

„To jsem nemyslel vážně!“ namítl. „Ty si vymýšlíš! A když už mluvíš o pověstech, tak jaká pověst přiměla Artu, aby spáchal sebevraždu, Pipa, aby si zlomil nohu, či Granta, aby prodával informace? A pověsti přece nemohou za to, že se Cloony opozdil!“

„Danny nesází přehnaně,“ řekl jsem s pocitem, že vedu ústupový boj, „a Ingersoll závodí stejně poctivě jako každý jiný.“

„O Higgsovi nemůžeš nic vědět,“ řekl důrazně, „a pokud jde o Ingersolla, dovol, abych ti připomněl, že byl minulý týden předvolán před kolegium rozhodčích, protože zatáhl koně z třetího místa zpět. Ten kůň patřil Ballertonovi a toho to velmi rozhořčilo, jak mi sám řekl.“

Povzdychl jsem. Brebtova verze zněla, že mu Corin nařídil, aby koně zbytečně nenamáhal, protože nebyl v plné kondici, a tak usoudil, že ho nebude příliš štvtát jenom proto, aby skončil třetí. Raději mu šetřil energií, aby mohl zvítězit příště, pomyslel si, a tak jen přijal hledisko, které obecně sdílela a uplatňovala přinejmenším polovina jezdců a trenérů, činných v dostihovém sportu. Jenže majitelé koní a obecnost sázející na pořadí s tímhle názorem zřejmě nesouhlasili. A po skončeném šetření Corin včas rozpoznal, odkud vane vítr, a dal se slyšet, jak odsuzuje Brebtův postup.

„Snad se v tom všem opravdu mýlím,“ připustil jsem váhavě, „a doufám, že ano. Jenom...“

„Jenom co?“ vybědl mě James, když jsem se odmlčel.

„Jenom,“ pokračoval jsem klidně, „až někdy uslyšíš nějaké pověsti o mně, pak si vzpomeň na můj názor... a dříve, než jim uvěříš, bezpečně se ujisti, že jsou pravdivé. Ano?“

„Dobrá,“ řekl, aby mi vyhověl. „Myslím, že to všechno je nesmysl, ale zařídím se po tvém.“ Chvilí řídil mlčky, pak netrpělivě zavrtěl svou velkou hlavou a řekl: „Co by tím kdo získal, kdyby se pokoušel ničit žokeje? To je nesmysl. K čemu to?“

„Já vím,“ řekl jsem. „K čemu to.“

Nato jsme změnili předmět hovoru.

Blížily se vánoce a v předvánočním týdnu, kdy se nekonaly žádné dostihy, jsem strávil několik dní v Kensingtonu. Rodiče mě přivítali s obvyklým vlídným nezájmem a přenechali mě vlastním záměrům. Oba měli plno starostí s přeplněným vánočním programem a matka kromě toho každé ráno cvičila na pianu nový koncert, který měla poprvé hrát na Nový rok. Denně začínala přesně v sedm hodin ráno a hrála kromě krátkých přestávek, věnovaných kávě a zamyšlení, až do půl jedné. Jako už tolikrát za mého života mě probouzel zvuk přehrávaných chromatických stupnic a rozložených akordů hraných s uvolněným zápěstím. Líně jsem ležel v posteli a naslouchal, jak se postupně propracovává jednotlivými houštinami tónů disonanční moderní partitury, jak opakuje každý úsek, dokud nedosáhla pocitu, že ho zná, dokud tóny neplynuly lehce ve stanoveném pořadí.

Dovedl jsem si ji v duchu přesně vybavit, oblečenou do práce, v kašmírovém svetru a lyžařských kalhotách, vzpřímeně sedící na speciálně pro ni vyrobeném sedátku, s hlavou skloněnou ke klavíru, jako by z něho chtěla dobýt více než jen noty. Prodírala se do nitra skladby a já jsem dobře věděl, že ji nesmím vyrušovat. Prodírala se ke kostře skladby, k její podstatě, ke skladatelovu konečnému záměru; a až to všechno bude mít pevně v rukou, začne kostru odívat vlastními interpretacemi, bude prohlubovat protiklady nálad a tónů, dokud se jasně, zářivě a nezapomenutelně nevynoří její definitivní pojetí.

V dětství mi matka nebyla vlídným útočištěm a ani teď, když jsem dospěl, o mě vlastně neprojevovala žádný láskyplný zájem, ale svým příkladem mi ukázala mnoho obdivuhodných a cenných vlastností. Například profesionalismus, houževnatou cílevědomost, odmítání spokojit se s nižší úrovní, lze-li vyšší dosáhnout pouhou prací. V mládí jsem se musel zcela spoléhat jen na sebe, což byl následek toho, že matka neuznávala jakékoli mateřské city. A jelikož jsem viděl dřinu, na které stál třpyt jejích koncertů,

vyrostl jsem v jistotě, že mi život neposkytne nic zadarmo. Která matka by svého syna mohla naučit něčemu důležitějšímu?

Joannin čas byl pevně spjat s několika koncerty Vánočního oratoria, konanými na různých místech. Podařilo se mi ji vytáhnout pouze jednoho syrového rána na procházku do Hyde Parku, což z mého hlediska nebyl žádný úspěch, neboť mě Bach hravě odsunul na druhé místo její pozornosti. Od Albertovy brány až k Serpentině si neustále pobroukávala úryvky Oratoria a totéž se opakovalo od Serpentine k Bayswater Road. Tam jsem ji posadil do taxíku a zavezl k jakoby vánočnímu obědu do Savoye, kde se zřejmě jen stěží přemohla, aby se nerozezpívala naplno, tak lákavá pro ni byla akustika v hotelové hale. Nedokázal jsem rozpoznat, jestli mě znervózňuje úmyslně či nikoli, a pokud ano, tak proč?

Rozhodně byla mnohem neklidnější než normálně a z jejího chování vyzařovala jistá podrážděnost, která se mi nezamlouvala a kterou jsem si neuměl vysvětlit. Teprve když jsme byli asi v půli výborného moučníku, napadlo mě opožděně, že je nešťastná. Ještě nikdy předtím jsem ji nešťastnou neviděl, takže jsem si ovšem nemohl být zcela jistý. Čekal jsem, až nám přinesou kávu, a pak jsem se jakoby mimochodem zeptal: „Copak se děje, Joanno?“ Pohlédla na mne, pak se rozhlédla po místnosti, pak znovu na mne, pak na svou kávu.

Nakonec prohlásila: „Brian si mě chce vzít.“

Zrovna tohle jsem nečekal a zabolelo to. Přistihl jsem se, jak hledím dolů do vlastní kávy: černá a hořká; jak případné, pomyslel jsem si.

„Nevím, co dělat,“ řekla. „Stav, který mezi námi byl, mně naprosto vyhovoval. Teď mám nervy nadranc. Brian pořád mluví o tom, že žijeme v hříchu a že musíme náš vztah uvést do pořádku. Poslední dobou chodí často do kostela a náš vztah nedokáže sladit s náboženstvím. Nikdy jsem jej nepokládala za hříšný, pouze za příjemný a užitečný a pohodlný. Brian mluví o tom, že koupí dům, že se usadí, a ve mně už vidí dokonalou hospodyňku, uklízejkou, zašívající, vařící atakdál. Já přece takováhle ženská nejsem! Tahle představa mi nahání hrůzu. Jestli se za něho provdám, tak určitě budu nešťastná, to vím...“ A hlas se jí zlomil.

„A jestli se za něho neprovdáš?“ zeptal jsem se.

„Budu taky nešťastná, protože Brian pak odmítá pokračovat v našem vztahu. Už spolu nevycházíme dobře. Taktak, že se pořád nehádáme. Tvrdí, že je to ode mě neodpovědné a dětinské nechť se v mém věku vdát, a já zase tvrdím, že se za něho ráda provdám, jestli budeme dále žít tak jako dosud, že on by do ateliéru přicházel a odtamtud odcházel, kdykoli se mu zachce, a já bych dále pracovala podle své chuti a také si mohla vycházet, jak bych chtěla. Jenže on něco takového nechce. Chce být důstojný a konvenční a... nudný.“ Tohle poslední slovo zaznělo jako výbuch prosycený opovržením. Nastala chvíle ticha, při níž Joanna prudce míchala kávu. Nebyl v ní cukr. Hleděl jsem na její nervózní pohyby, na dlouhé pevné prsty s růžově nalakovanými nehty.

„Jak moc ho vlastně miluješ?“ vysoukal jsem ze sebe.

„Nevím,“ řekla nešťastně. „Už ani nevím, co je vlastně láska.“

Pohlédla přímo přes stolek. „Jestli je láska to, že chci strávit svůj život péčí o jeho tělesné potřeby, pak ho nemiluji. Jestli ovšem je láska to, že se s ním cítím šťastná v posteli, pak ho miluji.“

Vtom zahlédla, jak mi cuklo v tváři, a vyhrkla: „Zatraceně, Robe..., to mě opravdu mrzí. Už tak dlouho jsi nic neřekl..., nemyslela jsem si, že ty ještě...“

„Nevadí,“ řekl jsem. „Tomu se nedá odpomoci!“

„Co... co bych podle tebe měla udělat?“ řekla za chvíli, stále ještě si pohrávající s kávovou lžičkou.

„Je zcela jasné,“ řekl jsem bez okolků, „že by ses neměla provdat za Briana, jestli tě děsí vyhlídka na život, jaký má v úmyslu vést. Nebyli byste spokojeni ani jeden!“

„Opravdu?“ otázala se příškrčeným hlasem.

Přikývl jsem. To ostatní si už bude muset rozhodnout sama. Já bych jí nedokázal dát nezaujatou radu, tohle přece musí vědět.

Za chvíli odešla na zkoušku; zaplatil jsem účet a vyšel do svátečních ulic. Cestou jsem nakoupil několik dáreků pro rodinu a pomalu jsem se vracel k bytu. Způsob manželství, který Joanna nabídla Brianovi a který on zavrhl, byl právě to, co jsem si na světě nejvíce přál. Proč, zauvažoval jsem bezvýchodně, je život tak zatraceně nespravedlivý!

Na svatého Štěpána zvítězil Template v Královském steeplechase, jednom z deseti špičkových dostihů v roce. V důsledku toho se dostal mezi elitu a mně to nijak neublížilo.

Dostih přenášela televize a po jeho skončení mě Maurice Kemp-Lore podle svého zvyku před kamerami zpovídal.

Koncem krátkého interview mě vyzval, abych prostřednictvím televize poslal pozdrav Pipovi, který, jak

Kemp-Lore divákům vysvětlil, vysílání sleduje doma. Navštívil jsem Pipa zrovna před týdnem nebo dvěma a probral jsem s ním taktiku, která bude pro onen významný dostih nejlepší, nicméně jsem mu ochotně poslal pozdrav a vyslovil naději, že se mu noha zdárně hojí. Kemp-Lore s úsměvem dodal: „Všichni vám přejeme brzké zotavení, Pipe,“ a rozhovor skončil.

Příštího dne se sportovní tisk pochvalně zmiňoval o dostihu a řada trenérů, pro které jsem ještě nikdy nejel, mi nabídla své koně. Konečně se mi začalo zdát, že už mě snad berou jako dostihového jezdce s vlastními zásluhami, a nikoli hlavně jako Pipova náhradníka. Vypadalo dokonce pravděpodobně, že po Pipově návratu nezapadnu znovu do neznáma, protože dva z nově se přihlásivších trenérů prohlásili, že mi svěří své koně, kdykoli budu volný.

I já jsem si pochopitelně za tuto sezónu prodělal příslušnou řadu pádů, protože přes všechno štěstí jsem se zákonu průměru vyhnout nemohl; až na několik odřenin jsem si nijak neublížil, žádná z nich nebyla natolik vážná, abych nemohl příště jet.

K nejhoršímu pádu z hlediska diváků došlo jednoho lednového sobotního odpoledne, když překážkář, na němž jsem jel, klopýtl na proutěné překážce, nejbližší u hlavní tribuny, a shodil mě na hlavu. Probral jsem se z omámení, teprve když mě ošetřovatelé nakládali na nosítkách do sanitky, a na krátký okamžik jsem si ani nevzpomněl, kde vlastně jsem. Jak mě nesli do ošetřovny, spatřil jsem nad sebou Jamesovu tvář a ta mě rázem přivedla zpět na zem. Zeptal jsem se ho, jestli je kůň v pořádku.

„Ano,“ řekl. „A jak jsi na tom ty?“

„Nic zlomeného,“ ujistil jsem ho, protože jsem si při té krátké jízdě sanitkou poněkud mátožně ohmatal celé tělo.

„Svalil se na tebe,“ řekl James.

„To mě nepřekvapuje,“ zazubil jsem se na něho. „Vždyť mi taky je, jako by mě přejel menší parní válec!“ Chvilí jsem si poležel na kavalci v ošetřovně, ale protože mi nechybělo nic, co by nemohl vyléčit pořádný spánek, vrátil jsem se v podvečer s Jamesem do Berkshiru, jak jsem měl původně v úmyslu.

„Jsi úplně v pořádku?“ zeptal se mě cestou jedinkrát.

„Ano,“ řekl jsem. „Je mi prima.“ Ve skutečnosti se mi chvílemi točila hlava a také mě tu a tam roztřásla zimnice a byl jsem celý rozlámaný, jenže skrývat před trenéry opravdový zdravotní stav patří k profesionálním zvyklostem a já věděl, že pro pondělní dostih už budu zcela fit.

Jediný, kdo se nijak netajil rozmrzelostí nad štěstěnou, která mě neopouštěla, byl John Ballerton; několikrát jsem ho přistihl, jak stojí v padoku a s úzce sevřenými rty na mne hledí s výrazem nenávistného a pro rozhodčího zcela nevhodného záští.

Od onoho dne, kdy jsme společně vystoupili v Kemp-Lorově televizním pořadu, jsme si vyměnili pouze nejnutnější slova, ale jak jsem se dozvěděl od Corina, který mi to opakoval se zlomyslným potěšením, řekl Ballerton nahlas jemu a Maurici Kemp-Lorovi v kemptonském výčepu pro členy:

„Finn si celý ten poprask, který se kolem něho dělá, vůbec nezaslouží. Spadne zrovna tak rychle, jako vylétl nahoru, uvidíte. A já osobně kvůli němu slzy ronit nebudu!“

Vzhledem k tomu bylo překvapující, že mi den po mém pádu byla nabídnuta jízda na jednom z jeho koní. Zprvu jsem odmítl brát Corina vážně. V neděli ráno mě telefonicky probudil a já si nebyl jistý, jestli se mi nevrátil otřes mozku.

„Kdyby si měl vybrat mezi mnou a pytlek brambor,“ řekl jsem ospale, „vybral by si brambory.“

„Ne, vážně. Robe, Ballerton chce, abys mu jel zítra v Dunstablu Shantytowna,“ tvrdil Corin smrtelně vážným hlasem.

„Musím říct, že opravdu nevím proč, když předtím byl na tebe tak vysazený. Ale před necelými pěti minutami mě o to zcela rozhodně telefonicky požádal. Třeba to má být olivová ratolest!“

A třeba ne, pomyslel jsem si. Mým prvním popudem bylo odmítnout, ale nemohl jsem přijít na žádnou přijatelnou výmluvu; protože Corin si zjistil, že jsem volný, ještě než mi oznámil, čím je to kůň. Přímé odmítnutí bez udání důvodu bylo sice možné, leč nerozumné. Tím bych Ballertonovi jen poskytl důvod k oprávněné rozmrzelosti, a pokud by si snad opravdu přál ukončit svůj nevraživý vztah ke mně, o čemž jsem ale pochyboval, pak bych odmítnutím jeho nabídky propast mezi námi ještě jen prohloubil. Shantytown ovšem nebyl žádný Template. Byl od něho dokonce na hony vzdálený! Příštího rána mi cestou do Dunstablu vylíčil Brebta slovy nijak povzbudivými jeho proměnlivou náladovost a nespolehlivost při skákání.

„To je ten pravý,“ řekl a sešlápl spojku minicooperu. „Lahůdka pro koňského řezníka. Psí maso na kopytech.“

„Nemá přece tak špatnou formu,“ namítl jsem váhavě, protože jsem se o něm den předtím informoval.

„Hm. Pokud někdy zvítězil nebo se alespoň umístil, pak jen proto, že při startu vyrazil jako blázen, až

svým jezdcům vytrhl paže z ramen, a pak už se nezastavil. Pevně se ho držet a doufat, to je jediný způsob, jak na něm jet, má-li zrovna náladu běžet. Hubu má tvrdou jako Gibraltar. Já si vlastně ani nemohu," končil Brebta s ironickou formálností, „já si vlastně ani nemohu vzpomenout na jiného koně, který by byl ještě méně ochoten řídit se pokyny svého jezdce.“

Z hlasu mu sice nezněla zatrpkllost, ale oba jsme věděli, že ještě před několika málo týdny by se pochybného potěšení jet na Shantytownovi dostalo jemu, nikoli mně. Od té doby, co ho předvolali před kolegium rozhodčích za to, že se nesnažil obsadit třetí místo, ho Corin Kellar zcela přehlížel. Tohle byla typicky corinovská nespravedlnost: dát padáka chlapíkovi, který se dostal do nesnází jen proto, že hájil jeho zájmy, a neudělat nic pro to, aby ustaly nepravdivé pověsti, že se Brebta vlastně nikdy nesnaží.

Díky této pověsti jezdil sice Brebta méně dostihů, ale na něho samého to nijak nezapůsobilo. Pokrčil rameny a s odhodlaným výrazem na mladé hranaté tváři prohlásil: „Za čas si to stejně rozmyslí. Odteďka prostě zmlátím každého koně, až z něho bude kůže lítat. Každou sebebeznadějnější herku přinutím k výkonu. Odteďka mě už nikdo neuvidí skončit jako osmý, jestli se budu moct pomoci bičíku s tou potvorou umístit jako šestý.“

Usmál jsem se, když jsem vyslechl tato bojovná slova z úst jezdce, jehož hlavním kladem byly jemné ruce; současně se mi však i ulevilo, protože jsem zjistil, že se ho to vůbec nedotklo. U něho nepřicházela v úvahu ani sebevražda, ani nervové zhroucení.

Shantytown se však při dostihu neprojevil, jak jsem podle všech informací počítal. Vlhké, sychravé lednové odpoledne přilákalo jen hlouček věrných diváků, a když jsem hleděl na velkého hnědáka, jak se plouží kolem padoku, pomyslel jsem si, jak dokonale se hodí k svému prostředí. Bez jiskry.

Nejenže mi Shantytown nevytrhl paže z ramen, naopak mi připadalo, jako by mu každým okamžikem hrozilo nebezpečí, že usne. Start ho zastihl zapíchnutého nohama do země, tak malý zájem o něj projevil, a do první heky jsem ho musel dokopat. Celkem slušně přes ni skočil, ale po dopadu příliš pomalu přicházel na nohy, a tak tomu bylo při každém dalším skoku. Po tom, co mi řekl Brebta, jsem to nechápal, ale koně mají své smolné dny, aniž by se dalo poznat proč, a mně nezbývalo než předpokládat, že dnešek byl právě jedním z nich.

Celých čtyři tisíce osm set metrů jsme se courali na konci pole a skončili jsme neslavně na posledním místě. Veškerá má snaha přimět ho na cílové rovině k rychlejšímu výkonu byla marná. Už od samého začátku šel s nezájmem a na konci se zdál úplně vyčerpaný.

Při návratu nás čekalo nevraživé přivítání. Z Johna Ballertona, s nímž jsem se před dostihem v padoku jen chladně zdvořile pozdravil, šlehal blesky jako z červencové bouřky.

Corin stál na jedné noze s úzkostným, smířlivým výrazem v obličeji, a zřejmě mě hodlal předhodit jako obětího beránka za neúspěch svého koně, aby on jako trenér vyšel bez pohany. Tohle patřilo mezi rizika, která člověk na sebe bral, když jezdil na Corinových koních.

„Co jste si k čertu myslel, že děláte?“ osopil se na mne Ballerton, když jsem sklouzl na zem a začal rozepínat obříšník. „Je mi líto, pane,“ řekl jsem. „Odmítal běžet rychleji.“

„Nepovídejte mi takové zatracené nesmysly,“ vybuchl Ballerton.

„Zatím pokaždé běžel rychleji než dneska. V životě jsem neviděl nechutnější ukázkou neschopnosti... Vy byste nedokázal řídit ani káru taženou prasaty. Podle mého jste tomu koni nedal sebemenší možnost. Start jste zmeškal a vůbec jste se nenamáhal to dohnat.“

„Řekl jsem ti sice,“ přidal se Corin vyčítavě, „abys ho na začátku držel zpátky a první dvě třetiny cválal za polem, jenže jsi mé instrukce tak trochu přehnal...“

„Tak trochu?“ přerušil ho Ballerton zlostně. „Bál jste se ho pustit, nebo co? Když nedokážete podat slušný výkon na koni, který táhne, proč se k čertu do toho vůbec pletete? Proč neřeknete na rovinu, že to nedokážete? Všem byste nám tím uspořil hodně času i peněz!“

„Ten kůň netáhl,“ řekl jsem. „Nebyl v něm žádný život.“

„Kellare!“ skoro zařval Ballerton. „Umí můj kůň táhnout, nebo neumí?“

„Umí,“ odpověděl Corin a nepohlédl mi do očí.

„A řekl jste mi, že je ve formě, že je dobře na nohou?“

„Ano,“ přitakal Corin. „Myslel jsem, že zvítězí.“

Vrhli na mne obviňující pohled. Corin sice musel vědět, že kůň běžel mdle, vždyť sledoval dostih zkušeným zrakem, jenže tohle nehodlal přiznat. Muset tak jezdit pro Corina často, uškříbl jsem se v duchu, budu se s ním brzy hádat zrovna tak jako kdysi Art.

Ballerton přimhouřil oči a prohlásil: „Požádal jsem vás, abyste jel Shantytowna, i když se mi do toho

nechtělo, jen na přimluvu Maurice Kemp-Lora. Tvrdil, že o vás mám nesprávné mínění a že ve skutečnosti jste spolehlivý člověk, který pojede dostih jaksepatří. No, a teď mu tedy povím, že se mýlí! Hluboce se mýlí! Už nikdy nepojedete na žádném z mých koní, to vám zaručuji!“

Obrátil se na podpatku a hrdě odkrácel, následován Corinem. Jak jsem se vracel do vážnice, převládla ve mně pocit zlosti, že jsem se nespolehl na svůj instinkt a neodmítl jeho nabídku.

Když se odpoledne nachýlilo ke konci, změnily se rozpaky, které jsem cítil nad Shantytownovým neúspěchem, v pocit jakéhosi podvědomého neklidu, protože ani jeden z dalších dvou koní, na nichž jsem ještě potom jel, nedosáhl takového výkonu, jaký jsem očekával. U obou se předpokládalo dobré umístění a oba skončili mezi posledními; jejich majitelé sice přijali neúspěch mnohem přívětivěji než Ballerton, ale přece jen neskrývali zklamání.

Den nato, stále ještě v Dunstablu, série neúspěchů pokračovala. Byl jsem angažován do tří dostihů a všichni koně běželi mizerně. Celé skličující odpoledne jsem strávil tím, že jsem jednomu majiteli po druhém omluvně vysvětloval, proč jsem nedokázal přinutit jejich koně k větší rychlosti. Třetí kůň běžel dokonce tak špatně, že jsem ho v polovině dostihu musel zadržet. I na vrcholu své slávy byl jako skokan pomalý, avšak onoho dne mu trvalo neobyčejně dlouho, než přišel na nohy a po doskoku znovu vyrazil; neuběhli jsme ještě ani prvních tisíc šest set metrů a celé pole už bylo o jednu heku před námi. Když jsem ho zadržel, přešel jen v několika málo krocích ze zdráhavého cvalu do kroku, což je typické pro velmi unaveného koně. Trénoval ho jeho majitel, statkář, a já jsem si myslel, že mu třeba den předtím z neznalosti věcí dal do těla, jenže statkář prohlásil, že něco takového zaručeně neudělal.

Série smůly je v dostihovém sportu obvyklejší než série štěstí a skutečnost, že šest mých koní za sebou podalo mnohem slabší výkon, než jaký odpovídal jejich schopnostem, by nebyla vyvolala velkou pozornost nebýt Johna Ballertona.

Po pátém dostihu jsem se převlékl do civilu, a jak jsem vyšel z vážnice, stál zcela blízko, obklopen hloučkem přátel. Všechny hlavy se stočily ke mně s oním kosým, hodnotícím pohledem, dosvědčujícím, že se mluvilo o mně, a Ballerton jim něco důrazně řekl. Z jeho výroku ke mně zřetelně dolétlo pouze slovo „hanba“.

Žokejové jsou stejně jako politici zvyklí urážkám, a tak jsem nedal nijak najevo, že jsem zaslechl, co bylo zjevně určené mým uším, a klidně odkrácel k tribunám, abych se podíval na poslední dostih. Jenom jsem uvažoval, jak dlouho a jak zlomyslně asi bude Ballerton proti mně argumentovat Shantytownovým neúspěchem, a jaký vliv budou jeho stížnosti mít na počet dostihů, do nichž budu najat. Ballerton nebyl z lidí, kteří si své zášti nechávají pro sebe, a jako člen Národního dostihového komitétu nebyl ani bez vlivu. Na tribuně ke mně přistoupil Maurice Kemp-Lore a pustil se se mnou do řeči. Poslední dobou jsme se několikrát krátce setkali při různých závodech a náš vzájemný vztah byl přátelský, i když povrchní. Ale přes Kemp-Lorovo osobní kouzlo, nebo snad proto, že mi někdy připadalo příliš vypěstované, jsem cítil, že toto přátelství je čistě profesionální; patřil jsem k těm, „kteří by případně mohli být užiteční“. Nevěřil jsem, že bych mu byl nějak osobně sympatický. Živě se usmál, osobní kouzlo zapjal na plné volty, ze štíhlé postavy vyzařovalo zdraví a sebedůvěra a v modrých očích se mu vzdor šedému, lednovému odpoledni téměř zajařilo. I já jsem se na něho mimoděk usmál; člověk se tomu nemohl ubránit. Všechno jeho imponující úspěch vyvěral z okamžitého, neodolatelného pocitu spokojenosti, který vzbuzoval v každém, s nímž hovořil. Od předsedy kolegia rozhodčích až dolů snad neexistoval nikdo, koho by jeho společnost netěšila, byť i – jako já – tušil, že jediným nepochybným motivem je sbírání materiálu pro televizní pořady.

„To ale byla smůla. Robe,“ řekl zvesela. „Doslechl jsem se, že dobré slovo, co jsem za vás u Ballertona ztratil, vyšlo nazmar.“

„Jen se zkuste ještě jednou přimluvit!“ ušklíbl jsem se.

„Ale stejně díky za pokus.“

V modrých očích mu zablýsklo. „Rád udělám všechno, jen abych vám pomohl.“

Jak vdechoval vzduch do plic, jasně jsem zaslechl slabý, vysoký sípot a uvědomil jsem si, že tohle je první setkání, při němž má dýchací potíže. Podvědomě mi ho bylo líto.

Koně do šestého dostihu šli právě pomalým cvałem kolem a mířili ke startu.

„Má už James pevný plán pro Zimní pohár?“ zeptal se mě mimoděk, oči upřené na koně. Usmál jsem se. Koneckonců vykonává své povolání, usoudil jsem, a jestli mu to povím, nikomu neuškodím.

„Bude-li všechno v pořádku, poběží Template,“ řekl jsem.

„A vy ho pojedete?“

„Ano,“ přitakal jsem.

„Jak se daří Pipovi?“ zeptal se a tiše zasípal.

„Doktoři jsou přesvědčení, že se mu noha dobře hojí, ale má ji ještě v sádře,“ sdělil jsem mu. „Myslím, že mu ji sundají příští týden, a mohl by už být v pořádku pro Cheltenham, ale Zimní pohár pochopitelně nestihne.“

Mítink, o němž jsme mluvili, byl bohatě dotovaný nový program v Ascotu, zřízený proto, aby i v polovině února existoval nějaký špičkový dostih; termín to byl výhodný, protože poskytoval tři týdny pro zotavení a vyladění formy před cheltenhamským Zlatým pohárem. Do té doby musel ještě uplynout celý měsíc a já jsem se na Zimní pohár velmi těšil, protože to snad mohla být má poslední šance na Templatovi. Pip jistě udělá všechno, aby byl zdravý a mohl ho jet ve Zlatém poháru, a totéž bych dělal já, být na jeho místě.

„Jakou šanci dáváte Templatovi v Zimním poháru?“ zeptal se Maurice, dívaje se triedrem na start.

„Doufám, že zvítězí,“ řekl jsem a zazubil se. „Můžete mě citovat.“

„To nejspíš udělám,“ přitakal a zazubil se na mne. Dívali jsme se na dostih společně a jeho osobnost na mne zapůsobila natolik, že jsem odjel z Dunstable celkem v dobré náladě a na přechodný čas jsem zapomněl na výsledky oněch neutěšených dvou dní.

8.

Má sebejistota nebyla vůbec oprávněná. Série úspěchů, jíž jsem byl obdařen jakoby švihnutím kouzelného proutku, skončila fiaskem, a Dunstable byl vlastně jenom okrajem závrtného víru. V dalších dvou týdnech jsem jel sedmnáct koní. Patnáct jich skončilo na konci pole a pouze ve dvou případech se takový výsledek dal právem očekávat.

Vůbec jsem to nemohl pochopit. Pokud jsem věděl, nezměnil jsem ani trochu svůj jezdecký styl, a že by všichni mí koně současně ztratili formu, bylo k nevíře. Začal jsem si s tím dělat starosti, jenže mi to ani za mák nepomohlo; jen jsem cítil, jak se mi s každým neúspěšným a trapným dnem víc a víc vytrácí sebedůvěra.

Z koní, na kterých jsem jezdil, jsem si oblíbil hlavně jednu bělku, protože rychle reagovala; často jakoby už zlomek vteřiny předtím, než jsem ji pobídl, věděla, co mám v úmyslu, takže jsem měl pocit, že snad odhadla situaci stejně rychle jako já a už sama od sebe z ní vyvodila důsledky. Byla to mírná klisna s jemnou hubou a skvěle skákala. Měl jsem rád i jejího majitele, bodrého podsaditého statkáře s výrazným norfolkským přízvukem, a když jsme se na ni dívali, jak ji před dostihem v padoku vodí dokola, politoval mě kvůli mé smůle a řekl: „Nic si z toho nedělej, chlapče. Ta kobyla to napraví! Ta tě nenechá ve štychu. Žádný strachy, s tou ti to vyjde.“

Šel jsem na start s úsměvem, neboť i já jsem věřil, že mi to s ní vyjde. Jenže tenhle týden jako by to snad byl jiný kůň.

Stejná barva, stejná postava, stejně krásná hlava. Ale vůbec žádný elán.

Když jsem se s ní vrátil, bodrý statkář se tvářil už méně bodře a spíše zamyšleně.

„Ještě nikdy nedoběhla poslední, chlapče,“ prohlásil vyčítavě.

Prohlédli jsme ji, ale pokud se dalo vidět, bylo s ní všechno v pořádku, a dokonce ani příliš nefoukala.

„Třeba bych jí mohl dát vyšetřit srdce,“ řekl statkář váhavě. „Určitě jsi pro ni udělal všechno, co se dalo, chlapče?“

„Ano,“ přitakal jsem. „Jenže dneska neměla vůbec žádný elán.“

Statkář zavrtěl zkormouceně a nechápavě hlavou.

Jeden z koní, které jsem jel, patřil vytáhlé ženské s ostrými rysy, která toho o dostihovém sportu věděla hodně a břídily v lásce neměla. Když jsem jejího nového mimořádně drahého valacha teprve těsně před cílovým sloupkem vytáhl z posledního místa na předposlední, pustila se do mě tím svým nabroušeným jazykem jaksepatří. „Jistě si uvědomujete,“ láteřila zvučným, tvrdým hlasem, jemuž bezostyšně naslouchala početná skupina diváků, „že se vám za posledních pět minut podařilo srazit cenu mého koně na polovinu a zsměšnit mě před celým světem. Zaplatila jsem za něj hotové jmění!“

Omluvil jsem se. Nadhodil jsem, že ten její kůň třeba potřebuje ještě trochu času.

„Času?“ opakovala zlostně. „Na co? Abyste se probudil? Mluvíte, jako by za všechno mohl můj úsudek, nikoli váš! Jel jste až moc daleko vzadu za polem! Od samého začátku jste se měl držet víc vpředu...“ Jak rozhořčené kázání pokračovalo, zahleděl jsem se na jejího lesklého valacha ušlechtilého chovu a v duchu jsem si přiznal, že je nejspíš mnohem lepší, než se projevil.

Jedna středa byla velkým dnem pro desetiletého školáka s jiskrnými hnědými očima a spikleneckým úsměvem. Jeho výstřední babička totiž zjistila, že pro majitele dostihových koní není stanovena žádná spodní věková hranice, a darovala Hugovi mohutného steeplera, hnědáka dvakrát tak vysokého, než byl sám. Byla natolik ohleduplná, že hradila náklady spojené s jeho tréninkem.

Z Huga a mě se stali nerozluční přátelé. Hugo věděl, že téměř každé ráno vídám jeho koně v Jamesových

stájích, a tak mi posílal drobné balíčky obsahující kostky cukru, které kradl v jídelně své přípravky, a já jsem je svědomitě předával určenému příjemci. Také jsem Hugovi psával a podával mu podrobné informace o tom, jaké ten jeho mohutný miláček dělá pokroky.

Oné středy si Hugo nejen vyprosil den volna ze školy, aby se mohl podívat, jak jeho kůň poběží, ale přivedl s sebou i tři kamarády. Ti čtyři chlapci stáli se mnou a Jamesem v padoku, ale Hugova matka patřila mezi vzácné výjimky, které rády dopřejí svým synům, aby se ze světla ramp těšili sami. Jak jsem šel z váznice na padok, usmála se na mne do bariéry, před níž stála.

Ti čtyři chlapci byli důležití i rozčilení a já s Jamesem jsme se tím před dostihem obrovsky bavili, protože jsme s nimi jednali vážně a jako muž s mužem, což jim zřejmě lichotilo. Tentokráte, zařekl jsem se, tentokrát pro Huga zvítězím. Musím!

Toho dne však velký hnědák skákal velmi těžkopádně. Po přeskočení téměř každé překážky sehnul hlavu a jednou, aby neudělal přemet, naklonil jsem se mu až k šíji, držel otěže pouze jednou rukou a druhou vyrovnával rovnováhu; jinak bych se nebyl udržel v sedle. Tenhle styl mi ovšem u Jamese žádnou chválu nevynesl, neboť, jak se opovržlivě vyjádřil, „to je styl špatných, utahaných, vystrašených či neschopných amatérů“.

Hugova tvářička byla zrůžovělá, když jsem sesedal, a jeho tři přátelé za ním rozpačitě a zachmuřeně přešlapovali. Zlé na tom ještě bylo, že jejich osobní svědectví znemožní Hugovi, aby svůj neúspěch u ostatních spolužáků mohl nějak přejít.

„Moc mě to mrzí, Hugo,“ řekl jsem zkroušeně, omlouvaje se za všechno – za sebe, za koně, za dostih i za nepřízeň osudu.

Hugo mi odpověděl s vyrovnaností, z níž by si mohl vzít poučení leckterý starší člověk. „Nejspíš měl svůj smolný den,“ prohlásil přívětivě. „A stejně musí být vždycky někdo poslední. Tohle řekl tatínek, když jsem měl nejhorší známku z dějepisu ve třídě.“ S pohledem plným odpuštění se podíval na hnědáka a řekl mi: „Ale stejně si myslím, že to je třída kůň, co vy na to?“

„Ano,“ souhlasil jsem. „Báječná třída!“

„To bychom tedy měli,“ prohlásil Hugo a obrátil se ke svým přátelům. „Půjdeme se teď nasvačit, že?“

Podobných neúspěchů bývá tolik, že si toho celkem nikdo ani nevšimne, ale postupem času jsem postřehl, že lidé se mnou začínají mluvit nějak jinak. Jeden či dva, a zejména pak Corin, mi dávali najevo jakési opovržení. Jiní byli celí nesví, někteří zase plni porozumění, další mě naopak litovali.

Kamkoli jsem šel, otáčely se za mnou hlavy, a já jsem téměř hmatatelně cítil, jak se mi v patách vzdouvá příboj pomluv. Nevěděl jsem ovšem přesně, co vlastně povídají, a tak jsem se jednou zeptal Brebty.

„Vůbec si jich nevšímej,“ poradil mi. „Jen co několikrát zvítězíš, zase ti budou dávat vavřínové věnce a zaprou všechno, co teďka melou. Teďka ti prostě nepřeje štěstí, kamaráde, to je všechno.“ A víc jsem z něho nedostal.

Jednoho čtvrtečního večera mi James zatelefonoval do mého podnájmu a pozval mě k sobě domů. Šel jsem k němu tmou s trochou úzkosti v srdci, zda mě i on, tak jako ti dva jiní trenéři toho dne, hodlá počastovat nějakou výmluvou, aby mohl své koně obsadit někým jiným. Zazlívat jsem mu to nemohl. V další spolupráci s žokejem, který je úplně na dně, mu přece klidně mohou zabránit sami majitelé koní! James mě pozval do kanceláře, obdélníkové místnosti, do níž se vcházelo ze dvora, kde byly stáje. Na stěnách kanceláře bylo plno fotek z dostihů, stály tam poličky s knihami, registratury a na dlouhé řadě věšáků visely různé dresy. Před oknem, vedoucím na dvůr, stál velký stahovací psací stůl.

V místnosti byla tři křesla s prasklými pery, potažená vyrudlým kartounem, na podlaze ležel zašlý turecký koberec a v krbu hořelo do ruda rozžhavené uhlí. Za poslední tři měsíce jsem tu strávil pěknou řádku hodin v rozhovorech o odvedených výkonech a o plánech do budoucna. James už na mne čekal a poodstoupil, aby mi dal přednost. Vešel za mnou, zavřel dveře a přes důvěrně známý pokoj na mne upřel téměř útočný pohled.

„Tak se mi doneslo,“ spustil bez úvodu, „že jsi ztratil srdce!“

V místnosti panovalo naprosté ticho. Jen oheň slabě praskal. V blízkém stání dupl kůň kopytem na zem. Zíral jsem na Jamese a ten zase vážně zíral na mne.

Neodpověděl jsem. Mlčení se protahovalo. Vůbec jsem nebyl překvapený. Uhodl jsem, co se o mně povídá, už když mi to Brebta odmítl říci.

„Nikdo nemůže za to, jestli ztratil srdce,“ prohlásil James jakoby na omluvu. „Jenže trenér už nemůže angažovat žokeje, kterého to potrefilo.“ Stále jsem mlčel.

James několik vteřin čekal a pak pokračoval. „Celou dobu projevuješ klasické příznaky. Couráš se na konci pole skoro poslední, putuješ koně ze zcela nejasných důvodů, nikdy necváláš tak rychle, abys šel s

koňmi, a držíš otěže jen jednou rukou. Prostě se vyhýbáš jakémukoli riziku, jinak to nazvat nemůžu!“

Bylo mi, jako by mě někdo praštil.

„Před několika týdny jsem ti slíbil,“ pokračoval James, „že jestli o tobě uslyším nějaké řeči, tak se napřed ujistím o jejich pravdivosti, než jim uvěřím. Vzpomínáš si?“ Přikývl jsem.

„Ty řeči o tobě jsem slyšel minulou sobotu,“ pokračoval. „Několik lidí mi vyslovilo politování nad tím, že mému jezdcovi selhaly nervy. Neuvěřil jsem tomu. Jenže od té doby jsem tě pokaždé pozorně sledoval.“

Tupě jsem čekal, až sekera dopadne. V posledním týdnu jsem pět dostihů ze sedmi doběhl jako poslední. James náhle přešel ke křeslu vedle krbu a těžce do něho dosedl.

Podrážděně mě vyzval: „Sakra, Robe, sedni si. Nestůj tady němý jako solný sloup!“

Posadil jsem se a zahleděl se do ohně.

„Čekal jsem, že to popřeš,“ řekl James znaveným hlasem.

„Je to tedy pravda?“

„Není,“ pravil jsem.

„Víc mi toho říct nemůžeš? To nestačí. Co se ti stalo? Dlužíš mi vysvětlení“

Dlužil jsem mu mnohem víc než jen vysvětlení.

„Nedovedu si to vysvětlit,“ řekl jsem zoufale. „Jako by každý kůň, na kterém jsem v posledních třech týdnech jel, měl nohy z olova. Koně jsou jako vyměnění..., já jsem stejný.“ I mně to však znělo hluše a nevěrohodně.

„Určitě jsi ztratil cit v ruce,“ utrousil pomalu. „Třeba má Ballerton pravdu...“

„Ballerton?“ vyhrkl jsem.

„Odkáživa tvrdí, že nejsi tak dobrý, jak se o tobě prohlašuje, a že jsem ti pomohl příliš rychle nahoru..., že jsem tě najal jako špičkového jezdce, když jsi na to ještě nedorostl. Dneska chodil po závodisti a uštěpačně roztrušoval: „Však jsem to povídal! Nedokáže o tom pomlčet, takovou z toho má radost!“

„Strašně mě to mrzí, Jamesi,“ řekl jsem.

„Jsi nemocný, nebo co?“ otázal se Axminster.

„Nejsem,“ odpověděl jsem.

„Povídá se, že jsi celý vystrašený od toho dne, co jsi před třemi týdny spadl – jak jsi omdlel a kůň se na tebe svalil.“

Jenže jak ses vracel domů, už jsi byl v pořádku, že? Vzpomínám si, že ses byl trochu potlučený, ale nepřipadalo mi, že by ses bál znovu spadnout.“

„Na ten pád jsem si už ani nevzpomněl,“ řekl jsem.

„Tak proč. Robe, proč?“

Jenom jsem zavrtěl hlavou. Nevěděl jsem proč.

James vstal, otevřel příborník, kde byly láhve a sklenice, nalil dvě whisky a jednu mi podal.

„Víš, já osobně ještě stále nejsem pevně přesvědčený, že jsi ztratil srdce,“ ujistil mě. „Jen si vzpomenu, jak jsi jel o vánocích Templata – je tomu přece teprve měsíc – a připadá mi to nemožné. Za takovou krátkou dobu se nikdo nemůže takhle zgruntu změnit. Než jsem tě najal, přece jsi běžně jezdil na všech tvrdohlavých a nebezpečných koních, co na nich trenéři nechtěli riskovat zdraví svých nejlepších žokejů. Proto jsem tě poprvé najal, jasně si na to vzpomínám. A všechny ty roky, co jsi strávil bůhvídkde jako honák, anebo ta doba, co jsi pracoval v tom kočovném rodeu..., ty nejsi typ člověka, kterému by najednou a pronic zanic selhaly nervy, zejména když jsi uprostřed přímo fantasticky úspěšné sezóny!“

Usmál jsem se, snad poprvé toho dne, a uvědomil jsem si, jak horoucně si přeji, aby mi nepřestal věřit.

„Je mi, jako bych se potýkal s mlhou,“ řekl jsem. „Dneska jsem dělal všechno, co umím, aby koně běželi rychleji, ale všichni byli polomrtví. Nebo snad já. Nevím..., je to zatraceně odporná situace.“

„To tedy je,“ souhlasil James sklíčeně. „Jistě si umíš představit, co tropí majitelé. Všichni ti bývalí pochybovači začali zase pochybovat. Nemůžu je ničím přesvědčit..., šíří se to jako krach na burze. A ty jsi ta špatná akcie, které se každý zbavuje.“

„S kterými dostihy můžu vůbec ještě počítat?“ zeptal jsem se.

James vzdychl. „Vlastně ani nevím. Můžeš mít všechny Broomovy koně, protože ten se právě plaví po Středozemním moři a ty pověsti k němu dorazí až za nějaký čas. A potom mé dva koně, co poběží příští týden. Jinak nám zatím nezbývá než vyčkávat.“

Jen taktak jsem se přiměl to říct, ale musel jsem to vědět.

„A co Template?“ vyhrkl jsem.

James na mne klidně pohlédl. „George Tirrold mi ještě nic nevzkázal,“ řekl. „Řekl bych, že bude souhlasit s mým názorem, že tě nemůže jen tak pustit k vodě, když jsi mu vyhrál tolik dostihů. Navíc se nedá tak lehce strhnout davem – v tom je ostatně naše naděje – a vlastně to byl on, kdo mě první na tebe

upozornil. Nedojde-li tedy k něčemu ještě horšímu," skončil rozvážně, „můžeš podle mého stále počítat s tím, že od soboty za týden pojeděš v Zimním poháru Templata. Doběhneš-li ovšem i s nim jako poslední, je s tebou amen!“

Vstal jsem a vyprázdnil sklenici whisky. „Tenhle dostih vyhraju," prohlásil jsem. „Vyhraju ho. Za každou cenu!“

Příštího dne jsme spolu jeli mlčky na závodistiště, ale po příjezdu jsem zjistil, že dva z příslibených tří koní už mí nebyli. Byl jsem doslova vykopnut. Jak mi příslušný trenér stroze vysvětlil, dospěli majitelé koní k názoru, že nemají sebemenší naději na vítězství, pojedou-li ty koně já, jak bylo původně určeno.

Moc ho to mrzí a tak dále, řekl, ale nic se nedá dělat.

Stál jsem na tribuně a sledoval oba koně. Běželi dobře; jeden zvítězil, druhý skončil o vlásek jako třetí. Vedle mě stáli ostatní žokejové, trenéři a novináři a já měl co dělat, abych nedával najevo, že vnímám jejich tázavé, postranní pohledy.

Jestli chtěli vidět, jak to na mne zapůsobilo, pak to byla jejich věc; stejně jako bylo mou věcí, jestli jsem chtěl před nimi skrýt pochopitelné roztrpčení nad oběma výsledky.

Byl jsem pevně rozhodnutý, že na Jamesově koni ve čtvrtém dostihu zvítězím. V plné formě to byl ten kůň schopen dokázat a já jsem věděl, že je spolehlivý skokan a ve finiši chtivý a bojovný.

Doběhli jsme poslední.

Po celý dostih jsem měl co dělat, abych neztratil kontakt s polem ostatních závodníků. Nakonec pomalým cvalem minul cílový sloupek, hlavu znaveně svěšenou – a hlavu jsem měl svěšenou i já, z porážky a potupy. Bylo mi nanic.

Musel jsem se přemoci, abych se vůbec vrátil a čelil tomu, s čím jsem nevyhnutelně musel počítat. Raději bych byl plnou rychlostí najel se svým minicooperem na pořádně odolný strom.

Pihovatý stájník, který mého koně ošetřoval, se na mne ani nepodíval, když ode mne v padoku převzal otěže.

Jindy mě zdravil s rozzářeným úsměvem. Sklouzl jsem na zem.

Majitel a James na mne upírali bezvýrazné tváře. Všichni jsme mlčeli. Nebylo tu co říci. Nakonec majitel pokrčil bez jediného slůvka rameny, obrátil se na podpatku a odkráčel.

Sundal jsem sedlo z koně a stájník zvíře odvedl.

„Takhle to už dál jít nemůže. Robe," řekl James.

Uvědomoval jsem si to.

„Je mi líto, opravdu mi to je líto," řekl James, „ale na zítra si pro své koně musím sehnat někoho jiného.“ Přikývl jsem.

Zpytavě se na mne podíval a poprvé se mu v pohledu smísily podiv a nejistota se soucitem. Tohle už se nedalo vydržet.

„Dnes večer po dostizích se nejspíš vrátím do Kensingtonu," oznámil jsem mu jakžtakž vyrovnaným hlasem. „Nepojedu s tebou.“

„Dobře," odpověděl a zřejmě se mu ulevilo, že ho nečeká trapná cesta domů. „Opravdu mi to je líto. Robe.“

„Ano, to vím," řekl jsem.

Odnesl jsem sedlo zpět do váznice a v zádech jsem cítil pohledy, které mě provázely. Jen jsem vešel do šatny, všechno zmlklo a rozlehlo se rozpačité ticho. Přistoupil jsem ke svému věšáku, položil sedlo na lavici a začal si svlékat dres. Rozhlédl jsem se po kruhu tváří, obrácených ke mně; na některých jsem četl údiv, na jiných nevraživost, na dalších sympatie a najedno či dvou potěšení. Nikde ovšem opovržení, něco takového přenechávali lidem, kteří nejedí na koních, lidem, kteří nevědí, jak obrovská může žokejovi připadat velká proutěná překážka, sedí-li na špatném koni. Všichni v šatně si přespříliš jasně uvědomovali, že „hle, odsouzenec k smrti právě přichází“, než aby mnou pohrdali.

Za chvíli se znovu rozhovořili, na mne se však obraceli jen zřídka. Zřejmě nevěděli, co říct. Nevěděl jsem to ostatně ani já.-

Nepokládal jsem se ani za méně, ani za více statečného, než jsem byl po celý svůj dosavadní život. Je přece nemožné, přesvědčoval jsem zmateně v duchu sám sebe, aby se někdo podvědomě bál, proto nenasazoval kůži, a přesto byl přitom přesvědčený, že je stejně jako kdykoli předtím ochoten podstoupit jakékoli riziko. Před třemi týdny bych se takové myšlenky byl vysmál. Zůstávalo však otřesným faktem, že ani jeden z těch dvaceti osmi koní, co jsem na nich jel po onom pádu, kdy jsem omdlel, nepodal sebemenší výkon. Trénovali je různí trenéři a patřili různým majitelům; jediné, co měli společného, jsem byl já. Bylo jich přespříliš mnoho, než aby to mohla být náhoda; zejména proto, že koně, které mě nenechali jet, odvedli dobrý výkon.

V hlavě mi vířila směs bezvýhodných myšlenek a marných kalkulací a měl jsem pocit, že se na mne zřítílo nebe. Převlékl jsem se do civilu, přešel si vlasy kartáčem a při pohledu do zrcadla jsem k svému údivu shledal, že vypadám stejně jako obvykle.

Vyšel jsem až na schůdky před váznicí a ještě jsem zaslechl, jak se tam vzápětí po mém odchodu zase vesele rozezvučel šum hlasů, utlumený předtím mou přítomností. Ani venku se nikomu zřejmě moc nechtělo pustit se do řeči se mnou; totiž nikomu kromě hubeného zapšklého mrňouse, který, jak jsem věděl, pracoval pro jakýsi celkem bezvýznamný sportovní časopis.

Stál s Johnem Ballertonem, sotva mě však spatřil, zamířil přímo ke mně.

„Helemese, Finn,“ řekl, vytáhl z kapsy notýsek a tužku a upřel na mě úlisný, škodolibý úsměv. „Můžete mi dát seznam koní, které pojedete zítra? A příští týden?“

Pohlédl jsem přes padok na Ballertona. Na masité tváři mu zářil vítězný úsměšek. Málem jsem vybuchl, ovládl jsem se však a přívětivě sdělil novináři: „Zeptejte se pana Axminstera.“

Mužík se zatvářil zklamaně, netušil však, že jen o vlas unikl možnosti pocítit mou pěst na obličej. Měl jsem alespoň tolik rozumu, že jsem si uvědomil, jak zhoubné by pro mne bylo dát takto průchod svým pocitům.

Odházela jsem od něho a trásl se vztekem; jenže dnešek se mnou ještě neskoncoval. Corin mi úmyslně zkřížil cestu, zarazil mě a řekl: „Tohleto jsi jistě už četl, že?“ A podával mi výtisk časopisu, pro který ten úlisný mrňous psal.

„Ne,“ odpověděl jsem. „A ani nechci!“

Corin se škodolibě pousmál. „Podle mého bys je měl zažalovat. Všichni si to myslí. Až si to přečteš, poznáš, že je budeš muset zažalovat. Nemůžeš to přejít, jinak si každý bude myslet...“

„Každý ať si sakra myslí, co chce,“ osopil jsem se na něho a pokusil se jít dál.

„Přečti si to!“ naléhal Corin a vrazil mi časopis před oči. „Všichni to už četli.“

Stačilo mrknout a už jsem viděl titulky. Přímo bil do očí. Výrazným typem písma hlásal: „ZTRATIL SRDCE.“

Ač jsem se tomu bránil, přece jen jsem začal číst.

„Kuráž, neboli jak my turfmani říkáme srdce, je – podle toho, jak se to vezme – buď strach, překonaný vypětím vůle, či úplný nedostatek představitosti. Je-li člověk překážkovým jezdcem, pak nezáleží na tom, kterou z těch kurází má, jen když má alespoň jednu.

Lze vůbec porozumět tomu, proč jeden člověk je odvážný a druhý není? Nebo proč někdo dokáže být jednou odvážný a podruhé zase zbabělý? Proč jednomu selžou nervy a druhému ne? Třeba je to všechno pouhá záležitost hormonů. Třeba takový úder do hlavy dokáže zničit skladbu, která způsobuje odvalu.

Kdo to ví? Kdo to ví?

Jak tragický je pohled na překážkového jezdce, který ztratil srdce; tohle si ostatně nedávno jistě uvědomil každý dostihový návštěvník. Lze pochopitelně pociťovat sympatie k člověku, v jehož silách není odstranit stav, v němž se ocitl, současně se ovšem musíme ptát sami sebe, zda si počíná správně, že se i nadále snaží shánět koně do dostihů a závodit.

Obecenstvo má za své peníze právo na řádný dostih. Jestli mu ho žokej ze strachu před poraněním nedokáže poskytnout, pak pobírá odměny neprávem.

Podobný stav je ovšem pouze otázkou času, protože majitele koní i trenéři přestanou takového člověka najímat, tím ho donutí k odchodu z aktivního dostihového sportu a zachraňují tak sázející veřejnost před dalším vyhazováním peněz. A to je správně!“ Vrátil jsem časopis Corinovi a pokusil se uvolnit křečovitě sevřené čelisti.

„Nemůžu je zažalovat,“ řekl jsem. „Neuvádějí mé jméno.“

Corin se nezatvářil překvapeně a já jsem si rázem uvědomil, že už to stejně věděl. Chtěl si pouze dopřát potěšení pozorovat mě, jak čtu, a z očí se mu ještě ani nevytratil zbytek hnusného úsměšku.

„Co jsem ti vlastně kdy udělal, Corine,“ zeptal jsem se ho, „že máš na mě takovou pífkou?“

Zarazilo ho to a nejistě odpověděl: „Eh... nic...“

„Pak je mi tě líto,“ pravil jsem s nehybnou tváří. „Je mi tě líto kvůli té tvé hnusné, podlé, zbabělé dušičce...“

„Zbabělí!“ vybuchl dotčeně a zrudl. „Jakým právem se zrovna ty opovažuješ nazvat někoho zbabělcem.

To je tedy k smíchu, opravdu! Jen počkej, až se to tady rozkřikne. Jen počkej, až jim řeknu, jak...“

Já jsem však nepočkal. Už jsem toho měl až po krk. Vrátil jsem se do Kensingtonu tak hluboce a zle sklíčený, jak snad už doufám v životě nikdy nebudu.

V bytě nebyl nikdo a výjimečně byl bezvadně uklizený.

Usoudil jsem, že rodina odcestovala. Kuchyň můj předpoklad dotvrdila. V ledničce nebylo ani mléko, ani

žádné jiné jídlo, na misce nebylo ovoce, místo vyhrazené pro chléb zelo prázdnotou.

Vrátil jsem se do ztichlého obývacího pokoje, z příborníku jsem vytáhl téměř plnou láhev whisky a natáhl se na pohovku. Otevřel jsem láhev a vypil dva plné doušky. Nezředěná lihovina se mi zahryzla do patra a sežehla mě až dolů do prázdného žaludku. Láhev jsem zase zazátkoval a postavil ji vedle sebe na podlahu. Nemá přece smysl se opít, řekl jsem si; ráno bych se cítil ještě hůř. Mohl bych sice zůstat namazaný pár dní, ale nakonec by mi to stejně nijak neprospělo. Nic by mi neprospělo. Se vším je konec. Všechno se zhatilo, všechno je v prachu.

Strávil jsem dlouhý čas tím, že jsem se díval na své ruce. Ruce. Jejich cit pro koně mi poskytoval živobytí od té doby, co jsem dospěl. Vypadaly stejně jako jindy. Jsou stejné, přesvědčoval jsem zoufale sebe sama. Nervy a svaly, síla a jemnost, nic se nezměnilo. Vyvracela to však vzpomínka na těch osmadvaceti koní, které jsem jel; že by byly těžké, neohrabané a bez citu?

Neovládal jsem žádné jiné řemeslo než jízdu na koni, a nikdy jsem ani nic jiného nechtěl umět. Na koni jsem se cítil víc než celý, cítil jsem se zvětšený. Čtyři další údy a druhý mozek. Víc rychlosti, víc síly, víc odvahy... při tomto slovu jsem sebou škubl... a rychlejší reakce. Sedlo bylo pro mne jako moře pro rybu, přirozené a samozřejmé. Domov. A závodní sedlo? Nadechl jsem se a zamrazilo mě. Na závodní sedlo nestačím, pomyslí jsem smutně.

Ono totiž nestačilo chtít závodit stejně dobře jako každý druhý; bylo třeba mít rovněž i talent a výdrž. Já jsem se však náhle octl tváří v tvář přesvědčení, že jsem nebyl a nikdy nebudu natolik schopný, abych si dokázal udržet postavení, které jsem už měl na dosah ruky. Domníval jsem se, že se dokážu chopit oné fantastické příležitosti, která mi byla poskytnuta. Avšak kaše, kterou jsem si místo toho navařil, a ten ubohý, potupný ústup od samého pomezí úspěchu trhaly na cucky všechno, co jsem o sobě věděl či čemu věřil.

Zdvihl jsem z podlahy láhev whisky a přitiskl si ji k hrudi. Byla to má jediná společnost a nabízela mi alespoň spánek.

Ale zvyk je asi opravdu železná košile: tiskl jsem láhev k hrudi, jako když se topící drží záchranné vesty, a věděl jsem, že podruhé už zátku nevytáhnou. Zatím ještě ne. Rozhodně ne tuhle noc.

A jak tedy pokračovat? Mohl bych se příští týden vrátit a jet jednoho nebo dva z Jamesových koní, pokud by mi je ještě nechal, a třeba i Templata v Zimním poháru. Jenže já jsem už ani nečekal, ani nedoufal, že mi to půjde, a při představě, že bych se vrátil na závodníště a musel tam znovu čelit všem těm pohledům a urážkám, se mi sevřelo srdce. Snad by opravdu bylo lepší začít nový život, a to okamžitě. Jenže co bych v tom novém životě měl dělat?

Už by to nemohl být ten dřívější život. Být honákem mi snad mohlo vyhovovat ve dvaceti, jenže něco takového bych už nechtěl dělat ani ve třiceti, ani ve čtyřiceti, ani v padesáti. A ať už bych dělal cokoli, neustále bych s sebou vláčel vědomí, že jsem zcela neuspěl v tom, o čem jsem se co nejusilovněji snažil.

Po delším čase jsem vstal a uložil láhev zpět do příborníku.

Uplynulo již dobrých šestadvacet hodin od doby, kdy jsem naposledy jedl, a vzdor všemu se už můj žaludek začal obvyklým způsobem svírat. Při druhé prohlídce jsem v kuchyni přece jen našel několik lahůdkových konzerv s hlemýždi, se sýrovými tyčinkami a marrons glacés. Vyšel jsem proto z domu a bloumal ulicemi, dokud jsem nenašel slušně vypadající hospodu, kde mě určitě nikdo neznal ani od vidění. Nechtělo se mi, aby mě někdo nutil k hovoru.

Objednal jsem si sendviče se šunkou a sklenici piva, avšak když mi to donesli, uvízl mi tlustý čerstvý bílý chléb bez chuti v ústech a hltn mi zůstával křečovitě sevřený a bránil se všem pokusům polykat. Takhle to přece nemůže jít dál, pomyslí jsem si. Musím jíst. Jestli se nemůžu opít a nemůžu mít Joannu a nemůžu... a nemůžu už ani být žokejem, pak snad alespoň můžu jíst, kolik se mi zachce, aniž bych si dělal starosti, že ztloustnu o nějaké to kilo. Jenže po deseti minutách snažení jsem do sebe vpravil pouze dvě sousta a další už jsem nezvládl.

Po celý večer jsem si ani neuvědomoval, že je vlastně pátek, a ani jsem nepostřehl, že už se blíží devátá. Ale zrovna když jsem odstrčil sendviče a zahleděl se na pivo se začínajícím pocitem nevolnosti, zapnul někdo naplno zvuk televizoru, stojícího na protilehlém konci výčepního pultu, a úvodní takty Klusajícího majora náhle přehlušily cinkot sklenic a šum hlasů. Početný hlouček fanoušků, kteří se usadili s plnými püllitry před přístrojem, utišoval svým pssst okolím a ve chvíli, kdy se na obrazovce zhmotnila Kemp-Lorova vzhledná tvář, bralo ho už na vědomí víceméně vnímavé obecenstvo. Můj malý stůl stál tak daleko od dveří, že jsem zůstal sedět spíše proto, abych se nemusel při odchodu prodírat roztaženým ztichlým davem, než že bych nějak vědomě toužil sledovat pořad.

„Dobrý večer,“ pozdravil Maurice s obvyklým okouzlejším úsměvem na tváři. „Dnes večer si pohovoříme o

handicapech, a proto jsem vám sem přivedl dva dobře informované odborníky, kteří posuzují váhy a míry ze zcela opačných hledisek. Prvním je Charles Jenkinson, který je už řadu let úředním handicaperem.“ Na obrazovce se na okamžik objevila Jenkinsonova sebevědomá tvář. „A druhým je všeobecně známý trenér Corin Kellar.“

Corinův podlouhlý obličej zářil uspokojením. O dnešku snad člověk bude muset slyšet věčně, pomyslel jsem si; vzápětí mě však bolestně šlehlo vědomí, že já tam stejně nebudu, abych z toho něco slyšel! „Pan Jenkinson vysvětlí,“ řekl Maurice, „jak se stanoví handicap. A pan Kellar vám poví, co dělá, aby zabránil porážce svých koní kvůli vysoké váze. Zápas mezi handicapery a trenéry je urputný, přestože se vede džentlmentsky a většinou ve vzájemné shodě, a dnes se vám možná podaří zachytit odraz tohoto neutuchajícího boje.“ Mile se usmál. „Handicaper by považoval za vrcholný úspěch, kdyby všichni koně v dostihu minuli cílový sloupek současně vedle sebe – v takzvaném mrtvém doběhu –, neboť jeho snahou je dát každému z koní přesně stejnou šanci. K něčemu takovému ovšem nikdy nedojde, ale handicapéři o tom ve svých slabších chvílích sní!“ Otočil se, přátelsky se zazubil na své hosty, a když se Jenkinson objevil na obrazovce, člověk přímo viděl, jak se v něm rozlévá sebedůvěra, jen co začal hovořit o své práci.

Na pořad jsem upínal mysl jen napůl, protože jinak jsem byl neustále pohroužený do hluboké beznaděje, a než jsem si vůbec všiml, že už mluví Corin, uplynulo několik okamžiků.

Pochopitelně nemohl říci všechno naplno, protože holá pravda by ho obratem připravila o dostihovou licenci. V praxi neměl sebemenší výčitky svědomí, jestliže svým žokejům přikázal, aby odskočili mezi posledními a také tam zůstali, ale v teorii, jak jsem s ironickým zadostiučiněním shledal, se postavil spravedlivě po bok andělů.

„Koně z mé stáje se vždycky snaží zvítězit,“ zalhal bez sebemenšího zaváhání.

„Jistě ovšem netrváte na tom, aby i v závěrečné fázi dostihu byli plně vyjíždění, když už nemají žádnou šanci,“ poznamenal Maurice odůvodněně.

„Jen tak plně vyjetí, jak je třeba,“ souhlasil Corin.

„K smrti nerad vidím, jestliže žokejové zvolňují tempo příliš brzy, i když je čeká porážka. Právě před nedávnem jsem jednoho jezdce propustil, protože na konci koně plně nevyjel. Mohl doběhnout třetí, kdyby z něho všechno vyždímal...“ burácel jeho babský, nedůtklivý hlas, a já jsem si vzpomněl na Brebtu, předhozeného rozhodčím jedině proto, že se příliš svědomitě držel Corinových příkazů, a nyní jen horko těžko shánějíciho jiné trenéry, kteří by v něj věřili. Vzpomněl jsem si i na Arta, do něhož Corin rýpal, s nímž se hádal a jehož dohnal k smrti; a hluboký odpor, který jsem ke Corinovi Kellarovi už dlouho cítil, se v onom šerém koutku hostince změnil v nenávist.

Maurice ho odvedl zpět k handicapování a nakonec z něho vymáčkl neochotné přiznání, že z hlediska váhy, která by koni měla být v budoucnu přičena, by bylo výhodnější, aby zvítězil o jednu délku než o deset. Podle mého názoru by Maurice byl učinil lépe, kdyby si byl našel někoho jiného, aby ukázal, jak napálit handicapera; třeba ovšem ani neznal Corina natolik dobře, aby věděl, že pokrytecky popře na veřejnosti, co řekl v soukromí. Všichni žokejové, kteří pro Kellara jezdili, to už poznali, ale co krve přitom vypotili!

„Člověk je neustále v rukou svých žokejů,“ hlásal právě Corin.

„Jen pokračujte,“ vybídl ho Maurice a naklonil se kupředu. Jak se pohnul, odrazil se mu v očích záblesk jednoho z reflektorů, umístěných ve studiu. Corin řekl: „Člověk se může týdně dřít, aby připravil koně do dostihu, a pak stačí, aby se jeden jezdec dopustil jediné pitomé chyby, a všechna práce byla marná!“

„No, alespoň tím prospěje handicapu,“ vpadl mu Maurice do řeči a zasmál se. Diváci v hostinci se zasmáli také.

„No...“ souhlasil Corin, vůbec nevyvedený z míry.

„Pokud se ovšem na to díváte takhle,“ pokračoval Maurice, „tak přece jezdce, který z koně nedostane co nejvíc, lze vždycky nahradit jiným. Na důvodu jistě nezáleží, ať už je triviální, jako třeba nějaká chyba, nebo vážnější, jako váhavost v určitém rozhodujícím okamžiku...“

„Když mu třeba chybí kuráž, myslíte?“ řekl Corin rovnou.

„Podle mého si něčeho takového všimne handicaper stejně jako všichni ostatní a jistě by to vzal v úvahu. Zrovna teď máme jeden případ...“ Corin zaváhal, ale Maurice se ho ani nepokusil zarazit, a tak odvážněji pokračoval: „Je to případ, kdy všichni koně, které ten jistý žokej jede, cválají vždy až na konci pole. Víte, ten jezdec se totiž bojí, že spadne. No, jistě mi nebudete chtít namluvit, že by se handicaper mohl domnívat, že tihle koně už nejsou tak výkonní, jako bývali předtím. Samozřejmě, že jsou. Kdo za nic nestojí, je ten žokej!“

Cítil jsem, jak mi krev stoupla do hlavy a tam buší.

Opřel jsem se lokty o stůl a kousl se do palce. Tvrdě.

A rozhovor neúprosně pokračoval.

„Co si o tom myslíte vy, pane Jenkinsone?“ otázal se Maurice.

A handicaper mumlal s rozpačitým výrazem, že „přece jen... hm... by za jistých okolností neměl člověk brát v úvahu... eh... náhodný výsledek.“

„Náhodný!“ ozval se Corin. „Třicet dostihů za sebou bych rozhodně nenazval náhodou! To je všechny nevezmete v úvahu?“

„Na to vám odpovědět nemohu,“ protestoval Jenkinson.

„Co v takových případech obvykle uděláte?“ otázal se Maurice.

„No... totiž... víte, obvykle nejsou tak vyložené, jako je tenhle. Musím konzultovat s... eh, kolegy, než se rozhodnu. Jenže tohle je něco, o čem tady opravdu debatovat nemohu.“

„A kde jinde snad?“ přesvědčoval ho Maurice. „My všichni přece víme, že před třemi týdny ten chudák spadl a od té doby jezdí... hm... nemožně. Něco takového přece musíte vzít v úvahu, když koně handicapujete.“

Zatímco se kamera zaostřila na Jenkinsona, otálejícího s odpovědi, ozval se Corinův hlas: „Mě tedy zajímá, jak se rozhodnete. Jeden z těch koní byl totiž můj, víte? Ta jeho jízda byla úplně šok! Pro mě už Finn jezdit nebude a nedivil bych se, kdyby už nejezdil ani pro nikoho jiného!“

Jenkinson se ozval celý nespokojený: „Jména bychom tu, myslím, uvádět neměli,“ a Maurice rychle zasáhl slovy: „Ne, opravdu neměli. Souhlasím. Raději ne.“ Ale škoda už byla napáchána.

„Nuže, oběma vám srdečně děkuji, že jste nám dnes večer věnovali svůj čas. Bohužel jsme se už dostali téměř ke konci našeho pořadu...“ A Maurice obratně vklouzl do své poslední minuty drbů a závěrečných vět, jenže já už jsem neposlouchal. On a Corin rukou společnou vtloukli hřeby do rakve, v níž ležely trosky mé krátké kariéry, a při pohledu na ně mě pronikavě rozbolela hlava.

V přeplněném hostinci se znovu rozlehl šum hlasů. Namáhavě jsem vstal a trochu nejistým krokem se ubíral ke dveřím. Hlouček dostihových fanoušků prázdnil pullitry, a jak jsem se kolem nich prodíral, zaslechl jsem útržky jejich rozhovoru.

„Řekl bych, že to trochu přehnal,“ řekl jeden z nich.

„Ani ne,“ namítl druhý. „Zrovna v úterý jsem vsadil na Finna libru a prohrál... Dobře mu tak, podělanici jednomu, však si tohle všechno podle mého jenom zasluhuje!“ Vyklopýtal jsem do ulice, tam jsem zhluboka nabral do plic svěží vzduch a ze všech sil jsem se snažil udržet se vzpřímeně na nohou. Vůbec by přece nemělo smysl si sednout a brečet do kanálu, což by se dalo celkem snadno udělat. Pak jsem vykročil, pomalu se vracel zpátky do temného, prázdného bytu a tam, aniž jsem rozsvítil jedinou lampu, jsem ulehl zcela oblečený na své lůžko.

Světlo dole z ulice matně ozařovalo malý pokoj a okenní rám vrhal na strop lomený, nepravidelný stín.

Hlava mě brněla. Vzpomněl jsem si, jak jsem tu takhle ležel už jednou, onoho dne, kdy mi Grantova pěst zmandlovala nos. Vzpomněl jsem si, jak mi ho bylo líto a jak mi bylo líto Arta. Jak jen to bylo snadné!

Hlasitě jsem zaúpěl a ten zvuk mě vyděsil.

Z okna dolů na ulici bylo celkem pěkně daleko. Pět poschodí. Dlouhý, rychlý sešup. Přemýšlel jsem o tom.

V bytě pod námi měli bicí hodiny, odbíjející každou čtvrt hodinu, a v tichém domě jsem je zřetelně slyšel.

Odbily desátou, jedenáctou, dvanáctou, jednu, dvě.

Okno nepřestalo vrhat na strop své nehybné stíny. Vzhledl jsem k němu. Pět poschodí dolů. Jenže ať už jsem byl na tom sebehůř, tuhle cestu jsem volit nemohl. To nebyla cesta pro mne. Zavřel jsem oči, ani se nehnul a nakonec jsem po dlouhých, zoufalstvím naplněných hodinách upadl do únavného, neklidného spánku.

Probudil jsem se za necelé dvě hodiny a uslyšel odbíjet čtyři.

Hlava mě přestala bolet a mysl jsem měl jasnou a pročištěnou, jako byla ta hvězdnatá obloha venku: omytá a zářící.

Bylo mi, jako bych vyšel z husté mlhy do jasného slunce. Jako chlad po horečce. Jako bych se znovu narodil. Kdesi mezi spánkem a probuzením jsem zjistil, že jsem zase pánem svých smyslů, že se mi navrátila životodárná jistota, že jsem tím, za koho se pokládám, a nikoli tou lidskou troskou, za kterou mě pokládají všichni ostatní.

A jestli tomu tak je, usoudil jsem váhavě, pak přece musí pro mé potíže existovat nějaké jiné vysvětlení. Zbývá mi pouze jedna věc – nalézt je. S nechutí jsem se ohlédl po odpuzujícím zoufalství, do něhož jsem se dal nedávno strhnout, a po dlouhé době jsem konečně zase začal používat svého mozku.

Za půl hodiny mi bylo jasné, že se probudil i můj žaludek a tak silně se domáhá potravy, že se již nedokážu soustředit. Vstal jsem a přinesl z kuchyně plechovky sýrových tyčinek a marrons glacés, nikoli však hlemýžď. Přitom mi jen tak blesklo myslí, jak hladový by člověk asi musel být, aby v pět hodin ráno dokázal tyhle plže sníst studené a bez másla!

Otevřel jsem konzervy a zase si lehl. Přemýšlel jsem a přitom jsem zchroupal všechny sýrové tyčinky a oloupal a sežvýkal polovinu sladkých kaštanů, po nichž člověk přibírá na váze. Můj žaludek se uklidnil jako drak nasycený svou denní pannou a venku bledly hvězdy do sinavého londýnského svítání.

Ráno jsem si vzal k srdci radu, kterou jsem tehdy dal Grantovi, a vyhledal psychiatra.

9.

Toho psychiatra jsem znal už odmalička, byl to totiž otcův přítel, a doufal jsem, že ho snad znám natolik dobře, abych si mohl dovolit požádat ho telefonicky o pomoc zrovna to dopoledne, které měl odjakživa vyhrazené pro golf. Zatelefonoval jsem mu v osm ráno do jeho domu ve Wilpole Street, kde měl nad ordinací byt.

Zeptal se mě, jak se daří otcí. Z hlasu mu zazníval spěch.

„Mohl bych k vám přijít, pane doktore?“ zeptal jsem se.

„Teď? Ne, je sobota. Golf,“ odpověděl úsečně.

„Prosím..., dlouho vás nezdržím.“

Nastala krátká odmlka.

„Něco naléhavého?“ otázal se s náznakem profesionálního zájmu.

„Ano,“ přitakal jsem.

„Pak tedy přijed' hned. V deset hodin musím být ve Wentworthu.“

„Ještě jsem se ani neoholil!“ namítl jsem při pohledu do zrcadla, v kterém se odrážel můj žalostný obraz.

„Chceš se holit, nebo si chceš povídat?“ ozvala se podrážděná otázka.

„Povídat,“ odvětil jsem.

„Tak přijed',“ řekl a zavěsil.

Vzal jsem si taxík a vážený doktor Claudius Mellit mi otevřel, v ruce kousek topinky namazané pomerančovým džemem. Lidé byli navyklí vidět ho výhradně v pruhovaných kalhotách a žaketu, ale tehdy, protože se chystal na zimní golf, si rozumně oblékl nepromokavé kalhoty a pohodlný plandavý norský svetr. Napřed po mně šlehl pohledem a pak mi pokynul: „Nahoru!“

Vyšel jsem za ním po schodech. Cestou jedl a zavedl mě do jídelny, kde mě posadil k oválnému mahagonovému stolu a podal mi zlatě lemovaný šálek s trochou vlažné kávy.

„Tak co?“ otázal se a sedl si naproti mně.

„Předpokládejme...,“ spustil jsem –. a zarazil se. Teď, když jsem tam byl, mi to už nepřipadalo tak jednoduché. Co se mi v pět hodin ráno zdálo jednoduché a zcela zjevné, bylo teď poznamenáno pochybnostmi. Hodiny svítání mi přinesly obraz, který se mi jevil přesvědčivý, jenže za plného denního světla jsem nabyl jistoty, že bude působit pošetile.

„Podívej se, Roberte,“ řekl doktor Mellit, „jestli opravdu potřebuješ pomoc, tak nechám golf klidně plavat. Když jsem ti do telefonu řekl, že pospíchám, nevěděl jsem, v jakém jsi stavu..., a jestli mi promineš poznámku, tak tvůj oblek vypadá na to, že jsi v něm spal!“

„No ano, spal jsem v něm,“ přiznal jsem překvapeně.

„Tak se tedy uklidni a všechno mi vyklop!“ A pak se ten obrovsky moudrý padesátník na mne zazubil.

„Promiňte, že jsem tak neupravený a neoholený,“ spustil jsem.

„A že mám kruhy pod očima a vpadlé tváře,“ zamumlal a pousmál se.

„Přesto mi není tak zle, jak na to asi vypadám. Teď už ne. Nebudu vás od golfu zdržovat dlouho, jen mi, prosím vás, řekněte...“

„Copak?“ a klidně čekal, až se vymáčknu.

„Předpokládejme, že bych měl sestru,“ řekl jsem, „a ta by byla stejně dobrou hudebnicí jako matka a otec a já bych byl jediným členem rodiny, který by neměl jejich nadání –. a to, jak víte, nemám –. a měl bych pocit, že mnou kvůli tomu opovrhují. Jak bych se v takovém případě podle vás asi choval?“

„Jenže oni tebou neopovrhují,“ namítl doktor Mellit.

„Ne..., ale kdyby ano, existoval by vlastně nějaký způsob, jak je –. a sebe sama –. přesvědčit, že mám velmi závažný důvod nebýt muzikantem?“

„Ovšem,“ odvětil bez sebemenšího zaváhání. „Počítám, že bys udělal přesně to, co jsi ve skutečnosti taky udělal. Že by sis našel něco, co umíš, a prováděl to tak tvrdošíjně, až bys ve vlastním oboru dosáhl stejné

úrovně, jaké dosáhla tvá rodina ve svém.“

Měl jsem pocit, že jsem dostal prudkou ránu do solaru.

Tak prostě vysvětlení mé živelné touhy jezdit dostihy mě ještě nikdy nenapadlo!

„To... to jsem ovšem neměl na mysli,“ vyhrkl jsem bezmocně. „Když se však nad tím zamyslím, tak je to vlastně pravda.“ Odmlčel jsem se. „Jenomže já jsem se chtěl zeptat na tohle: byl bych si mohl v mládí vypěstovat nějaký neduh, který by vysvětloval můj neúspěch? Například ochrnutí, takže bych ani nemohl hrát na housle, piano, či jiný hudební nástroj? Prostě nějaké zdánlivě čestné východisko?“

Doktor Mellit se na několik okamžiků na mne vážně a soustředěně zahleděl.

„Pokud bys byl určitý typ, pak ano, pak by to bylo možné. Avšak nikoli v tvém případě. Raději přestaň chodit okolo horké kaše a vyrukuj přímo se svou otázkou. S tou pravou otázkou! Jsem až moc zvyklý na hypotetické otázky, setkávám se s nimi totiž denně; chceš-li ovšem spolehlivou odpověď, musíš mi položit tu pravou otázku!“

„Ty otázky jsou dvě,“ řekl jsem. Stále jsem však váhal. Tolik toho přece na jeho odpovědích záviselo, celý můj život!

Doktor Mellit trpělivě čekal.

Nakonec jsem ze sebe vysoukal: „Kdyby někdo pocházel z rodiny, kde všichni ostatní členové jsou vynikající přesporní jezdci, mohl by si už jako chlapec vypěstovat astma, aby skryl skutečnost, že se bojí koní?“ V ústech mi vyschlo.

Doktor Mellit mi hned neodpověděl. Napřed se zeptal:

„A jak zní druhá otázka?“

„A mohl by si ten chlapec, až by dospěl, vypěstovat takovou nenávist k překážkovým jezcům, že by se pokoušel ničit jejich kariéry? A to i tehdy, jestli si už našel něco jiného, v čem, jak jste řekl, opravdu vyniká?“

„A ten člověk má zřejmě sestru, o níž ses zmínil?“

„Ano,“ přitakal jsem. „A z té sestry se právě stává nejlepší sportovní jezdce posledních let!“

Doktor Mellit se pohodlně uvelebil v křesle.

„Jak vidím, Roberte, je to pro tebe nesmírně důležité, a já ti proto nemohu poskytnout odpověď dříve, než se o tom dozvím trochu víc. Nehodlám ti jen tak několikrát přitakat a dodatečně shledat, že jsem tím připustil, abys způsobil nejrůznějším lidem dalekosáhlé nepříjemnosti. Musíš mi povědět, proč mi tyhle otázky kladeš!“

„A co váš golf!“ namítl jsem.

„Přijedu tam později,“ řekl klidně. „Spust!“

A tak jsem spustil. Pověděl jsem mu, co se stalo Artovi, co Grantovi, co Petru Cloonymu, co Brebtovi a co mně. Pověděl jsem mu o Maurici Kemp-Lorovi. „Pochází z rodiny, kde všichni jezdí na koni od okamžiku, kdy umějí chodit, a má postavu přímo stvořenou pro překážkové dostihy. Ale koně mu vyvolávají astmatické záchvaty, a to je, jak všichni vědí, důvod, proč sám dostihy nejezdí. No... Je to vlastně dobrý důvod, ne? Existují astmatici, kteří dostihy jezdí – jsou lidé, kterým ty potíže nevadí, jen když mohou závodit. Nikoho by přece ani ve snu nenapadlo zaslívat astmatikovi, že nejezdí na koni!“

Odmlčel jsem se; když však k tomu nic nepoznamenal, pokračoval jsem: „Nikdo se neubrání tomu, aby k němu nebyl přitahován. Člověk si ani neumí představit, jakým kouzlem jeho osobnost působí, dokud to sám na sobě nepocítí. S kýmkoli promluví, ten přímo nápadně ožije a jiskří vtípem.“

Kemp-Lore požívá přízně všech, od rozhodčích až k poslednímu stájníkovi. A podle mého využívá svého vlivu k tomu, aby rozséval zrnka nedůvěry o charakterech žokejů.“

„Pokračuj,“ vyzval mě doktor Mellit s nehybnou tváří.

„Největší vliv vykonává podle mého na trenéra Corina Kellara a člena Národního dostihového komitétu Johna Ballertona. Ti dva nemají nikdy pro žokeje ani jedno dobré slůvko nazbyt. Kemp-Lore si je vybral za přátele nejspíše jenom proto, že jsou natolik bezpátevní, aby šířili jakýkoli záporný názor, který jim nakuká. Podle mého je zdrojem každé zhoubné pověsti sám Kemp-Lore a řekl bych, že dokonce i věcný základ pro tyto pověsti vytvořil většinou on sám. Proč mu nestačí úspěch, jehož dosáhl? Vždyť žokejové, kterým ubližuje, ho uznávají a jsou potěšeni, jestliže se s nimi pustí do řeči. Proč má potřebu je ničit?“

„Být to hypotetický případ,“ pravil doktor Mellit, „řekl bych ti, že takový člověk může k svému otci – a ke své sestře chovat současně nenávist i závist, a to již od útlého dětství. Protože si však uvědomuje, že tyto pocity jsou nesprávné, potlačuje je a jeho záští se bohužel přenáší na ty, kdo mají stejné vlastnosti a schopnosti, jaké nenávidí u svého otce. Takovým lidem lze pomoci. Je možno je chápat, léčit a odpustit jim.“

„Já mu odpustit nemohu,“ prohlásil jsem. „A musím mu to zarazit.“

Doktor Mellit si mě změřil. „Napřed si musíš všechno dokonale ověřit,“ řekl a nehtem palce si přejel dolní ret. „Zatím to jsou všechno pouze dohady. A protože jsem neměl příležitost s Kemp-Lorem mluvit, mohu pouze připustit, že tvé podezření je snad správné. Neřeknu ani pravděpodobně správné. Kemp-Lore je veřejně známá, poměrně vysoce postavená osobnost. Ty proti němu vznášíš velmi vážné obvinění. K tomu potřebuješ nezvratné důkazy. Dokud si je neopatříš, nelze vyloučit možnost, že to, co se ti přihodilo, si vykládáš jako úskok zvnějška jen proto, abys nějakým způsobem vysvětlil vlastní neúspěch. Takové astma vlastní myslí.“

„Dokáží vůbec psychologové někdy zaujmout jednoduché stanovisko?“ povzdechl jsem si.

Doktor Mellit zavrtěl hlavou. „Máloco je jednoduché.“

„Opatřím si ta fakta. Zítra začnu,“ řekl jsem a povstal.

„Děkuji vám, že jste mě přijal a že jste měl se mnou trpělivost. A upřímně mě mrzí, že jste zmeškal golf!“

„Vždyť se ani tolik neopozdím,“ ujistil mě, jak mě doprovázel dolů po schodech a otvíral dveře. Když mi na prahu stiskl ruku, řekl, jako by se byl právě rozhodl: „Buď obezřetný, Roberte. Neunáhlej se. Je-li tvůj názor na Kemp-Lora správný, a správný celkem může být, pak s ním musíš jednat velmi rozumně.

Přesvědčit ho, aby se podrobil léčení. Vždyť právě v tvých rukou bude třeba ležet možnost jeho uzdravení!“

„Já se na to z vašeho hlediska dívat nemůžu,“ řekl jsem. „Nepokládám Kemp-Lora za nemocného, ale za darebáka.“

„Kdopak už ví, kde končí nemoc a začíná zločin?“ pokrčil doktor Mellit rameny. „Kolik staletí se už o tom vedou učené dispute a ani dva lidé se ještě neshodli. Buď však obezřetný, opravdu buď obezřetný!“

Obrátil se, aby se vrátil do domu. „A vyřídí rodičům pozdrav.“ Nato se usmál a zavřel dveře.

O několik ulic dál jsem se napřed při luxusním oholení v příjemně vonícím holičství a pak nad trojnásobnou dávkou vajec se slaninou v sousedním bufetu soustředil na problém, jak ty nezvratné důkazy obstarat. Přemýšlel jsem o tom; vlastně jich bylo žalostně málo a až je začnu vyhrabávat, určitě alespoň zpočátku narazím na hradbu soucitu a pohrdání, vyvolaných mými posledními výkony. Hořký lék, chci-li se však vyléčit, budu ho muset polknout. Zatelefonoval jsem tedy z bufetu Brebtovi.

„Jedeš dneska odpoledne nějaký dostih?“ zeptal jsem se.

„Prokaž mi laskavost, kamaráde,“ řekl. „Žádné nepříjemné otázky tak časně zrána! Jedním slovem – ne.“

Odmíla.

„A co ty?“ Znělo to nevinně, až příliš nevinně.

„Ty jsi ale darebák!“ řekl jsem.

„To o mně alespoň tvrdí mí nejlepší přátelé.“

„Chci dneska vůz,“ řekl jsem.

„Pokud snad chceš sjet z Doverských skal do moře, pak s ním raději nepočítej!“

„Neboj se!“

„No, to mi teda spadl kámen ze srdce. Jestli si to ale rozmyslíš, tak mi vzkaž a já se k tobě přidám,“ řekl posměšným, bezstarostným hlasem, z něhož však nicméně zřetelně zaznívala opravdová beznaděj.

„Chci si zajet do některých stájí,“ začal jsem mu vysvětlovat.

„Do kterých?“ skočil mi do řeči.

„Do několika, asi tak do šesti, nepočítaje ovšem Axminsterovu a Kellarovu. Tam budu muset zajet taky.“

„Ty máš ale kuráž,“ usoudil Brebta.

„Díky,“ odsekl jsem. „Ty jsi snad jediný člověk v zemi, co si to ještě myslí.“

„K čertu... Tak jsem to nemyslel...“

Zazubil jsem se do telefonu. „Nenamáhej se! Kde teď stojí náš vůz?“

„Tady venku před oknem.“

„Přijedu tedy vlakem do Newbury a vezmu si ho, jestli pro mě přijedeš na nádraží,“ řekl jsem.

„Dneska je marné chtít jet do nějaké stáje,“ upozornil mě Brebta. „Všichni trenéři budou přece na dostizích.“

„Jistě, v to právě doufám,“ souhlasil jsem.

„Co máš za lubem?“ zeptal se podezíravě.

„Sesbírat ztracené jmění rodiny Finnů,“ prohlásil jsem.

„Stihnu vlak v 10.10. Přijedeš mi naproti, že? Ano?“ A jak jsem pokládal sluchátko, zaslechl jsem, ještě než jsme byli přerušeni, protestující „Cože?“, které jsem ale ignoroval.

Když jsem však v Newbury vystoupil z vlaku, už na mne čekal, oblečený do floutkovského, v pase zúženého jezdeckého saka délky, jaká se nosila asi v osmnáctém století, pod nímž měl neobyčejně úzké

kordové jezdecké kalhoty. S pobaveným úsměvem mě sledoval, jak si ho prohlížím od hlavy až k patě.

„A kde máš nákrčník, krajkové manžety a kord?“ zeptal jsem se ho.

„Ty tomu ani za mák nerozumíš. Jsem muž zítřka. Mým kordem bude po domácku zhotovená, okamžitě reagující antiradiační výzbroj. Člověk musí svou obranu přizpůsobit nebezpečí, jemuž bude čelit...“ A zazubil se.

Mladý Brebta tedy opět, a nikoli poprvé, zaujal zcela nekompromisní postoj k dané situaci, pomyslel jsem si. Otevřel dvířka vozu a usadil se za volantem. „Kam?“ zeptal se.

„Já tě s sebou nechci,“ namítl jsem.

„Stejně pojedu. Ten vůz je napůl můj. Kam jede on, jedu i já.“ Byl zcela nezvratně rozhodnut. „Kam?“

„Tak tedy...“ Posadil jsem se vedle něho, vytáhl z kapsy seznam, který jsem si sestavil ve vlaku, a ukázal mu ho. „Tady do těch stájí chci zajet. Pokusil jsem se seřadit je v takovém sledu, abychom se nemuseli příliš vracet, ale přesto je to hezký kus cesty.“

„Páni!“ řekl. „Je jich pěkná řádka. Hampshire, Sussex, Kent, Oxford, Leicester a Yorkshire. Jak dlouho se v každé z nich zdržíš? Tohle všechno za dnešek nestačíme. Zvlášť když vypadáš utahaně už teď.“

Mrkl jsem po něm, jenže on hleděl dolů na listinu. Pravda, cítil jsem se unaveně, mrzelo mě však, že to tak bije do očí. Domníval jsem se, že oholení, snídaně a návrat sebedůvěry smazaly spoušť způsobenou včerejším dnem. „Nemusíš přece jet s sebou,“ spustil jsem.

„Tohle jsme si už všechno vyříkali,“ přerušil mě. „Napřed tedy zajedeme ke mně a k tobě pro všechno, co potřebujeme na noc, a vyrazíme do Hampshiru. A cestou mi můžeš povědět, proč tam vůbec jedeme.“

Klidně sešlápl spojku a vyjel; a upřímně řečeno jsem byl rád, že jede se mnou.

Sebrali jsme si věci a Brebta namířil tupý předek našeho minicooperu směrem k první stáji na našem seznamu. Patřila Corinu Kellarovi a byla v Hampshiru. „Tak,“ pravil, „a teďka ven s tím!“

„Ne,“ řekl jsem. „Nepovím ti, proč tam jedeme. Poslouchej, měj oči a uši otevřené a pak mi povíš, co si o tom myslíš.“

„Ty jsi ale opatrný protiva,“ řekl, ale dál se nevnucoval. Jenom dodal: „Jistě jsi však, doufám, vzal v úvahu, že na nás se přísloví „host do domu, bůh do domu“ nevztahuje. Což znamená, že zcela mírně řečeno, nás zrovna teď nikde neuvítají s fanfárami a květinami. Dneska jsme vlastně úplně vyvrhelové.“

„Máš ty ale pravdu!“ usmál jsem se.

Brebta otočil hlavu a překvapeně na mne pohlédl.

„Dívej se raději na cestu!“ napomenul jsem ho mírně.

„V tobě se asi nikdy nevyznám,“ řekl. „Celou dobu jsem si myslel, že si to, co se stalo, budeš brát strašně k srdci, ale od té chvíle, co jsem se pro tebe stavěl na nádraží, je mi tak dobře, jak mi už dlouho nebylo.“ Přidal plyn a začal si pískat.

Do Corinových velkých, dobře udržovaných stájí jsme přijeli ve chvíli, kdy stájníci po druhém dopoledním tréninku hřebelcovali koně. Jak jsme vylézali z našeho malého auta, přecházel právě přes dvůr Arthur, vrchní stájník, s vědrem ovsa a úsměv, kterým mě obvykle zdravíval, mu jen napůl zvrátnil koutky očí, než se upamatoval. Viděl jsem, jak převládly rozpaky a zmizela radost.

„Šéf tu není,“ hlásil neochotně. „Odjel na dostihy.“

„To vím,“ odpověděl jsem. „Mohl bych mluvit s Daveym?“

Davey byl stájník, který měl na starosti Shantytowna.

„Proč by ne,“ řekl Arthur váhavě. „Ale nebudete mi tu dělat žádný potíže, co?“

„Ne,“ ujistil jsem ho. „Žádné potíže. Kde ho najdu?“

„Ve čtvrtém boxu od konce na téhle straně,“ řekl a ukázal mi směr.

Brebta a já jsme se tam vydali a zastihli jsme Daveyho, jak přehazuje a čistí slámu podestýlky velkého hnědáka Shantytowna. Naklonili jsme se přes spodní polovinu dvířek a pozorovali, jak se Daveyho původně srdečný výraz mění ve znechucení. Davey byl malý, ostrý šestnáctiletý mládenec s plamenně rudými vlasy a drzým jazykem. Obrátil se k nám zády a rukou přejel koni po šíji. Pak si odplivl do slámy. Brebta se prudce nadýchl a sevřel ruce v pěst.

Rychle jsem zasáhl: „Davey, jestli se ti bude chtít mi o něčem povědět, tak máš u mě libru.“

„O čem?“ zeptal se, aniž se otočil.

„O tom dni, co jsem jel v Dunstablu Shantytowna,“ řekl jsem.

„Jsou to tři týdny. Vzpomínáš si?“

„To bych řekl, že si vzpomínám!“ prohlásil Davey útočně.

Jeho tón jsem ignoroval. „Dobře. Tak mi pověz, co se událo od okamžiku, kdy jsi přišel na závodistiště, do doby, kdy jsem nasedl v padoku na Shantytowna.“

„Co to má k čertu znamenat?“ osopil se na mne, prudce se otočil a přistoupil ke dvířkám. „Nic se nestalo. Co by se bylo mělo stát?“ Vytáhl jsem z peněženky jednolibrovou bankovku a podal jsem mu ji. Jednu, dvě vteřiny na ni hleděl, pak pokrčil rameny a strčil si ji do kapsy.

„Začni tím, jak jsi odsud odjel. A nic nevynechej!“ řekl jsem.

„Zcvokl jste snad?“ podivil se.

„Ne,“ ujistil jsem ho, „ale tu libru si musíš zasloužit!“

Pokrčil znovu rameny, ale řekl: „Jeli jsme nákladákem do Dunstablu a...“

„Zastavili jste se někde cestou?“ přerušil jsem ho.

„Ano, u Joea Caffa, jako vždycky, když jedeme do Dunstablu.“

„Setkal ses tam s nějakými známými?“

„Jistě... s Joem a tou holkou, co nalévá čaj.“

„Někdo jiný, koho bys tam nečekal, tam nebyl?“

„Ne, určitě ne. Jak jsem povídal, dojeli jsme na závodiště a vyložili koně, byli dva, zavedli je do stáje, pak jsme zašli do kantýny, dali si tam čaj a něco k snědku, pak jsem obešel jen tak bookmakery a vsadil deset šilasů na Bloggse na vítězství. Pak jsem šel na tribunu a koukal se, jak to prohrál –. to líný zvíře se vůbec nenamáhalo. Tak jsem se teda vrátil do stáje a připravil Shantytowna do padoku a vyvedl ho tam...“, odrecitoval Davey otráveným hlasem svůj každodenní koloběh dostihového dne.

„Mohl dát někdo ve stáji Shantytownovi těsně před dostihem něco k žrádlu nebo k pití, třeba vědro vody?“ zeptal jsem se.

„Nebudte tak zatraceně pitomej! Bodejť že ne! Kdo už kdy slyšel o tom, že by se koni mohlo před dostihem dát něco k žrádlu nebo k pití? Prosím, několik hodin předtím doušek vody, ale celý vědro...“

Opozorovaný tón jeho hlasu se náhle změnil ve zlost. „Hele, nechcete snad naznačit, že jsem mu dal napít? Tak to teda ne, kamaráde, to se vám nepodaří, abyste vinu za svůj fiasko podstrčil mně!“

„Kdepak, Davey, kdepak,“ mírnil jsem ho. „Uklidni se. Jak dokonalá je kontrola vstupu do dunstableských stájí? Dostal by se tam kromě trenéra a stájníka ještě někdo jiný?“

„Ne,“ ozval se již mírněji. „Tam neproklouzne ani myš. Posledního hlídače propustili, protože tam vpustil majitele bez trenéra, a ten nověj chlap je puntíčkář, jen to fikne.“

„Tak pokračuj,“ vyzval jsem ho. „Zatím jsme se dostali až k padoku.“

„Tak jsem teda vodil Shantytowna trochu sem tam za sedlištěm a čekal, až šéf přinese sedlo z vážnice...“

Náhle se pousmál, jako by si byl vzpomněl na něco příjemného.

„A když teda s ním přišel, zavedl jsem Shantytowna do sedliště, šéf ho osedlal a pak jsem Shantytowna zavedl do padoku a vodil ho dokola, dokud mě neodvolali a vy jste na něho nasedl.“ Davey se zarazil.

„Vůbec nechápu, proč jste tohle všechno chtěl slyšet!“

„Co se přihodilo za tu dobu, cos ho vodil za sedlištěm dokola?“ zeptal jsem se. „Něco, co tě potěšilo? Něco, co u tebe vyvolává ještě teď úsměv, jak si na to vzpomeneš?“

Odfkl si. „Do toho vám nic není!“

10.

„Ta libra je za to, abys mi řekl všechno!“ Naléhal jsem.

„Tak teda prosím, ale stejně to s dostihama nemá nic společného. Přišel tam ke mně ten televizní reportér, Maurice Kemp-Lore, trochu se mnou poklábosil a obdivoval se mému koni. Řekl, že je přítel majitele, toho dědka Ballertona. Popleskal Shantyho a dal mu několik kostek cukru; zrovna radost jsem z toho neměl, to mi věřte, jenže člověk se přeci jen nemůže utrhnout na chlapíka, jako je on, a pak se mě zeptal, jaký má šance. Pověděl jsem mu, že moc dobrý, pitomec jeden, a pak odešel. To je všechno. Říkal jsem vám, že to nemá nic společného s dostihama.“

„Nemá,“ poznamenal jsem. „No, nevádí. Děkuji, že ses snažil.“

Narovnal jsem se a odvrátil se od dvířek. Vykročili jsme s Brebtou směrem k vozu, když tu najednou za mnou Davey sykl: „Že jsem se snažil..., snažit se tak vy dva, tak byste toho mohli dokázat mnohem víc, to vám teda povídám!“ Brebta to naštěstí nezaslechl, a tak jsme se nacpali do minicooperu a nikdo za námi nevyronil slzu, když jsme vyjeli ze dvora stájí.

Brebta vybuchl: „Podle toho, jak se na tebe dívají, by si člověk mohl myslet, žeš zabil vlastní matku a oloupil vlastní babičku. Ztratit srdce přece není žádný zločin!“

„Pokud se nedokážeš smířit s troškou neškodných úsměšků, tak raději vystup na nejbližším nádraží!“ řekl jsem s úsměvem, protože jsem v poslední půlhodince bohudík zjistil, že mě už nezraňují. „A já jsem srdce neztratil. Prozatím ještě ne!“

Brebtu otevřel ústa a zase je sklapl, mrkl po mně a dalších třicet kilometrů řídil bez jediného slůvka.

Do další stáje ze seznamu jsme dorazili těsně před jednou hodinou a zámožného statkáře, který si své koně trénoval sám, jsme vyrušili, právě když se chystal zasednout k obědu.

Jak nám otevřel dveře, proklouzla kolem něho horká vůně dušeného masa a zelí a z kuchyně k nám zaznívalo řinčení hrnců. V posledních dvou letech jsem mu vyhrál hezkou řádku dostihů, ale minulý týden jsem zneuctil jeho nejlepšího koně, a jen co překonal nemilý otřes z toho, že mě vidí na prahu svého domu, pozval nás celkem přátelsky dovnitř na skleničku. S díky jsem však odmítl a zeptal se ho, kde bych mohl najít stájníka, který měl na starosti zmíněného koně.

Statkář s námi vyšel k vratům a ukázal nám dům kus níž po silnici.

Vytáhli jsme stájníka z bytu do auta, kde jsem mu dal jednu libru a vyzval ho, aby mi podrobně vylíčil, co se událo toho dne, kdy jsem jel jeho svěřence. Byl starší, méně inteligentní a méně vzdorovitý než Davey, nebyl však o nic ochotnější. Vůbec prý nechápe, jaký to má smysl, řekl. A několikrát to opakoval. Nakonec se mi přece jen podařilo ho přimět, aby spustil, a pak už nebyl k zastavení. Chtěl jsem na něm podrobnosti a podrobnosti se mi rovněž dostalo, a to bohatě, téměř po celou půlhodinu. Do škvíry mezi sundáním stájové ohlávky a utažením obříšniku vklouzla zmínka o tom, jak Maurice Kemp-Lore vešel do sedliště, prohodil k majiteli několik lichotivých slov o koni, přitom dal zvířeti několik kostek cukru a pak se zase vzdálil, zanechávaje za sebou obvyklé přátelsky vlídné ovzduší. „To je číman, co?“ charakterizoval ho stájník.

Vyčkal jsem, až došel k okamžiku, kdy mi statkář pomohl vyšvihnout se do sedla, tam jsem ho zarazil a poděkoval mu za snahu. Když jsme odcházeli, mumlal cosi o tom, že nám rád vyhověl, ale že přesto nechápe, jaký to vůbec mělo smysl.

„To je podivné,“ řekl Brebtu zamyšleně, když jsme uháněli po silnici do další stáje, vzdálené sto dvacet kilometrů. „To je podivné, že Maurice Kemp-Lore...“ ale větu nedokončil a nedokončil jsem ji ani já. Dvě hodiny nato jsme v Kentu poslouchali vyzábblého dvacetiletého mládence povídat za další libru o tom, jak báječný chlapík ten Maurice Kemp-Lore je, jak se o jeho koně zajímal, jak od něho bylo milé, že mu dal cukr, i když to vlastně v jeho stáji dovoleno není; jenže jak jen to zakázat takovému člověku, když vystupuje tak přátelsky? I tenhle stájník se k nám choval s jakousi celkem agresivní povýšeností, ovšem teď už to zajímalo i Brebtu natolik, že mu to bylo jedno.

„Dopoval je,“ prohlásil bez okolků po dlouhém mlčení, jak zabočoval na vnější maidstoneský okruh.

„Dopoval je, aby to vypadalo, že tys je nedokázal jet..., aby všechny přesvědčil, že jsi ztratil srdce.“

„Ano,“ přitakal jsem.

„To není přece možné!“ vyhrkl prudce. „Proč by proboha něco takového dělal? To nemůže být pravda!

Určitě je to náhoda, že dal cukr třem tvým koním za sebou.“

„Možná. Přesvědčíme se,“ řekl jsem.

A také jsme se přesvědčili. Zajeli jsme do stájí všech koní (kromě Jamesových), na nichž jsem po Shantytownovi jel, a mluvili jsme s každým jednotlivým stájníkem. A v každém případě jsme se dověděli, že díky Maurici Kemp-Lorovi se ono dopoledne stalo pro stájníka pamětihodným (dříve, než jsem mu je já zkazil), neboť mu lichotil, jak hezky se stará o svého koně, a nabídl zvířeti ony lákavé kostky cukru. Zabralo nám to celou sobotu a neděli dopoledne a skončili jsme ve dvě hodiny odpoledne u poslední stáje na mém seznamu na pokraji yorkshirských vřesovišť. Zajeli jsme tak daleko na sever jedině proto, že jsem chtěl, aby mé informace byly co nejprůkaznější. Brebtu se dal přesvědčit už v Northamptonshiru. Zavezl jsem nás zpět do našich podnájímů v Berkshiru a příští dopoledne, v pondělí, jsem zašel za Jamesem do jeho stáje.

Právě se vrátil z kontroly ranního tréninku a na lukách tak prochladl, že necítil ani prsty u nohou a u rukou.

„Pojď do kanceláře,“ vyzval mě, když viděl, že na něho čekám. Z hlasu se nedalo nic poznat, ale vystrčená brada svědčila o neústupnosti. Následoval jsem ho dovnitř. Zapnul elektrická kamínka a hřál si ruce.

„Není toho zrovna moc, co bych ti mohl svěřit,“ řekl, otočený zády ke mně. „Všichni majitelé tě odepsali, kromě jednoho. Raději si to přečti sám; došlo to dneska ráno.“ Natáhl paži, vzal ze stolu dopis a podal mi ho.

Vzal jsem ho. Byl to dopis od lorda Tirrolda. Zněl:

Milý Jamesi, od té doby, co jsme spolu telefonovali, jsem přemýšlel o našem rozhodnutí nahradit Finna příští sobotu na Templatovi někým jiným, a došel jsem k názoru, že od tohoto rozhodnutí bychom měli

ustoupit a nechat ho jet, jak bylo původně určeno. Přiznávám se Vám, že to bude přinejmenším stejně prospěšné nám jako jemu; nechci totiž, aby se tvrdilo, že jsem si pospíšil zbavit se ho při první vhodné příležitosti a projevil tak bezohlednou nevďěčnost poté, co tolikrát na mých koních zvítězil. Jsem připraven na zklamání, že nezvítězím v Zimním poháru, a omlouvám se Vám, že Vás připravuji o naději přidat i tuto cenu k Vaším ostatním. Dávám však přednost prohře v tomto dostihu před ztrátou úcty všech turfmanů. Srdečně Váš George –...

Položil jsem dopis zpět na stůl.

„Nemusí si dělat starosti,“ vysoukal jsem ze sebe. „Template zvítězí.“

„Chceš tím říct, že ty ho nepojedeš?“ vyhrkl James a prudce se otočil. V hlase se mu zachvěl nepříjemný stín naděje, ale vzápětí postřehl, že jsem to zaslechl. „Já... já totiž...“ a zmlkl.

Nevyzván jsem usedl do jednoho z otlučených křesel a řekl: „Jamesi, mám na srdci několik věcí, s kterými bych tě chtěl seznámit. Za prvé, ať už to všechno vypadá sebehůře a ať už si myslíš cokoli, já jsem srdce neztratil. Za druhé, každý kůň, na němž jsem po onom pádu před třemi týdny jel, byl dopovaný. Ne snad natolik, aby to bylo zjevné, zato však dostatečně, aby se coural jako hlemýžď. Za třetí – všechny ty koně dopyoval stejný člověk. Za čtvrté – tu drogu dostávali koně v kostkách cukru. Řekl bych, že to asi byly nějaké prášky na spaní, ovšem určitě to nevím.“

James jen stál a zíral na mne s otevřenými ústy, dolní ret pokleslý pohoršenou pochybovačností, předstupující dolní zuby obnažené až k dásním.

„Než si řekneš, že jsem se asi zbláznil, prokaž mi jednu laskavost: zavolej některého ze svých stájníků a vyslechni si, co řekne,“ požádal jsem ho.

James prudce sklapl ústa. „Kterého?“

„To je úplně jedno. Kteréhokoli z těch, na jejichž koni jsem v minulých třech týdnech jel.“

James chvíli váhal, ale nakonec přistoupil ke dveřím a zavolaal, ať někdo najde Eddieho, stájníka, který pečoval o Hugova velkého hnědáka. Za necelou minutu se chlapec objevil, celý udýchaný, s kudrnatými vlasy rozježenými do neučesané svatozáře.

James mi ani nedal příležitost, abych mu položil otázku.

Sotva Eddie vešel, vybařil na něj: „Kdy jsi naposledy mluvil s Robem?“

Chlapec se zatvářil vylekaně a začal koktat: „Ne... ne od mi... minulého týdne.“

„A od minulého pátku?“ To byl den, kdy jsme se s Jamesem viděli naposledy.

„Ne“

„Výborně. Pamatuješ si, jak ten velký hnědák tu minulou středu tak špatně běžel?“

„Ano,“ přitakal Eddie a vrhl na mne rozhořčený pohled.

„Dal tomu hnědákovi někdo před dostihem kostku cukru?“ otázal se James zvědavě.

„Ano,“ vyhrkl Eddie úslužně. Na zarostlém obličejí mu vytanul známý úsměv, plný hřejivé vzpomínky, a já jsem se zhluboka nadýchl v pocitu bezmezného úlevy.

„A kdo to byl?“

„Maurice Kemp-Lore. Pochválil mě, jak báječně se starám o své koně. Stál zrovna za sedlištěm, nakláněl se přes bariéru, a jak jsem šel okolo, tak mě oslovil. Dal tomu hnědákovi trochu cukru, jenže já si myslel, že to nevádí, vždyť pan Hugo mu stejně pořád posílá cukr.“

„Děkuji ti, Eddie,“ řekl James trochu nejistě. „S tím cukrem si nedělej starosti a teď běž.“

Eddie odešel. James na mne upřel mírný pohled. Hodiny hlasitě tikaly.

Nakonec jsem řekl: „Celý včerejšek a předvčerejšek jsem strávil tím, že jsem mluvil se stájíky všech koní z ostatních stájí, pro které jsem jel po onom pádu. Každý z nich mi řekl, že Maurice Kemp-Lore dal koni několik kostek cukru předtím, než jsem ho jel. Ingersoll byl se mnou. Také je slyšel. Nevěříš-li tomu, co ti říkám já, stačí se ho zeptat.“

„Maurice se přece nepřibližuje ke koním ani na dostizích, natož někde jinde,“ namítl James.

„Právě tohle mě přivedlo na pravou stopu a pomohlo mi pochopit, co se vlastně děje,“ řekl jsem. „Mluvil jsem s Kemp-Lorem v Dunstabl na tribunách krátce poté, co jsem tak bídě jel Shantytowna a dva další koně, a on dost nápadně sípal. Což znamenalo, že chvíli předtím musel být zcela blízko koní. Tehdy jsem tomu vůbec nevěnoval pozornost; dneska je to pro mě kapitál!“

„Jenže přece Maurice...“ opakoval pln pochyb. „To prostě není možné.“

„A je snad možné, aby se ze mne stala lidská troska jenom kvůli malé modřině?“ otázal jsem se chladněji, než jsem měl právo, neboť jsem tomu sám po plných dvanáct strašných hodin věřil.

„Nevím, co si mám myslet,“ řekl James rozpačitě. Nastalo ticho.

Chtěl jsem na Jamesovi, aby udělal dvě věci, jimiž by mi pomohl; jenže vzhledem k jeho vrozené nechuti prokazovat komukoli laskavost jsem pochyboval, že by se mým prosbám dostalo nadšeného přijetí. Ale kdo se neptá, nic nezíská. Pomalu, aby to vypadalo, že mě ta myšlenka právě napadla, jsem řekl: „Dovol mi, abych jel pro tebe jeden dostih... na jednom z tvých koní, jestliže si mě majitelé nepřejí..., a sám se přesvědč, zda se mu Kemp-Lore pokusí dát cukr. Třeba bys mohl u toho koně zůstat celou tu dobu sám? A kdyby snad přišel se svými kostkami cukru, třeba bys mu je mohl vyrazit z ruky dřív, než je ten kůň sežere. Snad bys je mohl dokonce i sebrat, strčit do kapsy a dát koni místo nich několik vlastních kostek? A pak uvidíme, jak ten kůň poběží!“

Tohle by mě příliš obtěžovalo, prozrazoval jasně jeho obličej. „To je přehnané,“ řekl. „Něco takového přece nemůžu udělat!“

„Vždyť na tom nic není,“ namítl jsem klidně. „Stačí mu vrazit do paže.“

„Ne,“ řekl, ale nijak umíněně. Mým uším to „neznělo nadějně.“

Dál jsem na něho nenaléhal, věděl jsem totiž ze zkušenosti, že by se neodvolatelně zatvrdil, kdybych ho příliš důrazně nutil udělat něco, do čeho se mu nechce.

Místo toho jsem řekl: „Ty přece máš dobré styky s tím chlapíkem, který při dostizích zařizuje pravidelné antidopinkové zkoušky!“ Na každém mítinku se uskutečňovaly jedna dvě namátkové kontroly, zejména proto, aby trenéři pochybné pověsti byli zastrašeni od pokusů povzbuzovat nebo utlumovat své koně pomocí drog. Na počátku každého odpoledne stanovili rozhodčí, kteří koně budou podrobeni testu – například vítěz druhého dostihu a favorit čtvrtého dostihu (zejména jestliže bude poražen). Nikdo, dokonce ani rozhodčí, nevěděl přesně předem, kterému koni se odeberou sliny, a závažnost celého tohoto systému tkvěla právě v této nejistotě.

James pochopil, kam mířím. „To jako chceš, abych se ho zeptal, jestli někteří z koní, na nichž jsi po svém pádu jel, byli podrobeni běžným antidopinkovým zkouškám?“

„Ano,“ přitakal jsem. „Mohl bys to udělat?“

„Ano, to udělám,“ slíbil. „Zatelefonoji mu. Chápeš ovšem, že všechna ta tvá bláznivá obvinění splasknou jako bublina, jestli vyjde najevo, že třeba jen jeden z nich byl podroben zkoušce a ta dopadla negativně!“

„Ano, to si uvědomuji,“ souhlasil jsem. „A dokonce nechápu, proč u koní, co jsem jel, někdo tyhle testy ještě nenařídil, když přece mám na kontě už tolik poražených favoritů!“

„Ty tomu opravdu věříš, co?“ zeptal se James překvapeně.

„Ovšem,“ pravil jsem, vstal a přistoupil ke dveřím. „Ano, věřím tomu. A stejně tak tomu budeš věřit ty, Jamesi!“

On však zavrtěl hlavou. Když jsem odcházel, vyhlížel s kamennou tváří z okna a skutečnost, že Kemp-Lora osobně znal, převažovala stále ještě nad téměř neuvěřitelným obviněním, které jsem proti němu vznesl. James měl toho chlapíka rád.

10.

Téhož pondělí pozdě večer mi James ještě zatelefonoval do podnájmu a oznámil mi, že příští čtvrtek budu moci jet v překážkovém dostihu nováčků ve Stratfordu nad Avonou jeho vlastního koně Turniptopa, který již byl do dostihu přihlášený. Začal jsem mu děkovat, avšak on mě přerušil a řekl: „Neprokazuji ti žádnou laskavost. Dobře víš, že ten kůň nezvítězí. Ještě nikdy neskákal přes heky, jenom přes proutěné překážky, a já na tobě nechci nic jiného, než aby ses s ním pěkně proběhl dokola a navykl ho na vyšší překážky. Souhlasíš?“

„Jistě,“ řekl jsem. „Prima.“ A James zavěsil. Vůbec se nezmínil o tom, má-li v úmyslu udělat ten trik s kostkami cukru nebo ne. Byl jsem unavený. Celý dlouhý den jsem strávil tím, že jsem zajel až do Devonu, navštívil tam krásnou vdovu po Artu Marthewsovi, tu ledovou královnu, a vrátil se zpátky.

Byla to marná cesta. Z té ženské čísel mráz jako vždy. Vdovství ji obměkčilo zrovna tak málo jako manželství. Plavovlasá, dobře vychovaná a chladná žena mi mé otázky zodpověděla klidně, lhostejně a bez jakéhokoli zájmu. Art byl mrtev teprve čtyři měsíce, leč ona o něm mluvila, jako by si snad ani nepamatovala, jak vypadal. Ne, neví přesně, proč se Art neustále hádal s Corinem. Ne, neví, proč se Art odhodlal k sebevraždě. Ne, Art nevycházel dobře s panem Johnem Ballertonem, ona však neví proč. Ano, Art jednou vystoupil v televizi v Dostihových střípcích. Ne, nedopadlo to pro něj nijak skvěle, prohlásila hlasem zhořklým vzpomínkou na starou křivdu. Z Arta tam udělali úplného hlupáka. Art, jemuž úzkostný smysl pro čest a pořádek vysloužily na závodištích pouze úctu, tam byl předveden jako hašteřivý, zlomyslný hlupák. Ne, nemůže si vzpomenout, jak to vlastně bylo, jenom až příliš dobře si zapamatovala, že to hluboce zapůsobilo na její rodinu a přátele. Zřejmě ji zcela nezakrytě litovali, jak špatně si vybrala manžela.

Já ovšem, jak jsem jí naslouchal, jsem v duchu litoval chudáka mrtvého Arta, jakou si vybral manželku! Dalšího dne, v úterý, jsem se k Brebtově nelibosti znovu zmocnil minicooperu. Tentokrát jsem zajel směrem k Cheltenhamu a sjel ze státní silnice úzkou, klikatící se okreskou do vesnice v údolí a zabočil k novému úpravnému domku Petra Cloonyho.

Petrova žena mi otevřela dveře a s křečovitým úsměvem mě pozvala dovnitř. Už nevypadala šťastně a dorůžova spokojeně. Byla hubená a vlasy jí padaly zplihle a neupraveně na šíji. Uvnitř domu bylo málem tak chladno jako venku a ona měla na sobě roztrhané kožíškové holínky, tlusté punčochy, teplé šaty a rukavice. Bez rtěnky a bez života v očích byla zcela jiná než ona milující mladá žena, která mi před čtyřmi měsíci poskytla nocleh.

„Pojďte dál,“ vyzvala mě, „jenže Petr tu bohužel není. Někdo ho vzal s sebou do Birminghamu na dostihy..., třeba tam bude moci za někoho zaskočit.“ Ale z hlasu jí nezněla naděje.

„To víte, že zaskočí,“ utěšoval jsem ji. „Petr je přece dobrý žokej.“

„Trenéři si tohle zřejmě nemyslí,“ řekla smutně. „Od té doby, co přišel o pravidelnou práci, jede stěží jeden dostih týdně. A z toho přece nemůžeme žít, jak bychom také mohli? Jestli se poměry brzy nezmění, nechá Petr dostihů a pokusí se o něco jiného. Jenže koně a dostihy jsou jeho jediným zájmem..., bude-li toho muset nechat, zlomí mu to srdce.“

Zavedla mě do obývacího pokoje. Byl stejně holý jako tehdy. Pronajatý televizor byl pryč. Na jeho místě stála dětská postýlka, košíkářský výrobek na kovovém podstavci. Přistoupil jsem k ní a pohlédl dolů na toho drobečka, na tu malou hromádku pod kupou přikrývek. Spal. Prohodil jsem několik obdivných poznámek o tom, co jsem z něho mohl vidět, a matčin obličej se na okamžik radostně rozzářil.

Trvala na tom, že uvaří čaj, a já musel počkat, až se odbudou obvyklé záporné zodpovězené dotazy na mléko, cukr a keksy, abych se ji mohl zeptat na to, co jsem vlastně chtěl vědět.

„Komu vůbec patřil ten jaguár, co byl tehdy zaklíněný přes okresku a Petr kvůli němu nepřišel včas na dostihy?“ otázel jsem se.

„To nevíme,“ odpověděla. „Bylo to velmi podivné. Nikdo si pro něj nepřišel a až do odpoledne tam zůstal trčet. Nakonec ho dala odtáhnout policie. Jak vím, ptal se Petr po majiteli na policii, protože tomu chlapíkovi chtěl říct, jak draho mu ten jeho zatracený jaguár přišel, jenže tam se dozvěděl, že ho dosud nezjistili.“

„Nevíte náhodou, kde ten jaguár teď je?“ zeptal jsem se.

„Nevím, jestli tam ještě je,“ řekla, „ale stál v Timberley před tou velkou autosprávkárnou vedle nádraží. Je to jediná autosprávkárna s odtahovým vozem v okolí, a tak ho tam odvěkli.“

Poděkoval jsem jí, vstal a ona mě šla doprovodit k autu, aby se rozloučila. Než jsem tam jel, strávil jsem trochu času prohlížením dostihového kalendáře a sečtením počtu dostihů, které Petr za těch několik minulých týdnů absolvoval, a věděl jsem, jak málo peněz vydělal. Přivezl jsem proto s sebou velkou krabici s různými potravinami, máslem, vejci, sýrem atd., řadu konzerv a také šňůrku s kachničkami z umělé hmoty pro děťátko. Tohle všechno jsem odnesl zpět do domku a navrhl to na kuchyňský stůl, nedbaje překvapených námitek, jimiž mě zasypala. Zazubil jsem se: „Je to moc těžké, do auta byste to už zpátky neunesla! Budete si s tím muset nějak poradit!“

Rozplakala se.

„Hlavu vzhůru!“ řekl jsem. „Brzy se všechno obrátí k lepšímu. Ale nezdá se vám, že v tom domku je pro děcko moc zima? Někde jsem četl, že každou zimu umírá spousta dětí jen proto, že vdechují mrazivý vzduch, i když jsou tak teple zabalené, jako je vaše.“

Vyděšeně na mne pohlédla a po tváři jí stékaly slzy.

„Měla byste v tom pokoji trochu zatopit a zejména udržovat teplo přes noc, když tam to dítě spí,“ upozornil jsem ji.

„Když já ale nemůžu,“ vzlykla. „Splátky na domek nám pohlít skoro všechno, co máme..., my si nemůžeme dovolit zatopit, snad jenom večer. A je to pravda o těch dětech, co umírají zimou?“

Teď už byla vyděšená.

„Ano, je,“ řekl jsem. Pak jsem sáhl do kapsy a podal jí zapečetěnou obálku. „Tohle je dárek pro vaše dítě. Teplo. Není to žádná velká suma, ale uhradíte tím na nějaký čas účty za elektřinu a můžete si nakoupit i nějaké uhlí. Podle všeho se co nevidět pořádně ochladí, a tak mi musíte slíbit, že většinu té doby tu budete hezky topit!“

„Slíbují,“ hlesla.

„Dobře,“ usmál jsem se na ni, jak si utírala oči, vrátil jsem se k vozu a vyjel okreskou nahoru.

Autosprávkárna vedle timberleyského nádraží se vyznačovala moderním, sněhobíle omítnutým průčelím,

ale na zadní straně, jak jsem viděl ze dvorka, kam jsem zašel, si zedníci už tolik záležet nedali – byla celá hrbolatá. Postarší, opuštěný jaguár tam stál, skrytý mezi pozůstatky spáleného vanguarda a hromadou starých pneumatik. Vrátil jsem se dopředu, vyhledal majitele a zeptal se ho, jestli bych ten vůz mohl koupit.

„Bohužel ne, nemůže ho koupit nikdo,“ prohodil bujaře.

Byl to upravený třicátník s rukama neposkvrněnými olejem.

„Proč ne?“ zeptal jsem se. „To auto se už přece hodí jen do starého železa!“

„Nemůžu vám ho prodat, protože nevím, komu patří,“ řekl s lítostí, „ale...“, rozzářil se, „je tady vlastně už tak dlouho, že by mi nakonec mělo patřit..., když se o něj nikdo nepřihlásil. Zeptám se na policii.“

Stačilo ho pobídnout a už mi pověděl všechno o tom, jak jaguár uvízl přes okresku a jak ho sem jeho firma odtáhla.

„Ale někdo přece musel vidět řidiče, když odešel od vozu?“ zeptal jsem se.

„Podle názoru policie ho svezlo nějaké auto a později se asi rozhodl, že vůz nestojí za to, aby se pro něj vrátil. Přitom je to auto v celkem slušném stavu. A není čajznuté, totiž kradené, víte.“

„A kolik by stálo?“ zeptal jsem se.

„Vám bych ho, pane, přenechal za sto liber,“ prohlásil s oslnivým úsměvem.

Sto liber! Rozloučil jsem se s ním a vyšel na prostranství před budovou. Byl Kemp-Lore opravdu ochoten vydat sto liber, jen aby zničil Petra Cloonyho? Byla jeho utkvělá nenávist k žokejům opravdu tak urputná? Jenže pro Kemp-Lora znamená stovka určitě mnohem méně než pro mě, usoudil jsem.

Timberleyské nádraží (denně šest zastávkových vlaků a dvaadvacet rychlíků) stálo nalevo ode mne. Zastavil jsem se a uvažoval. Nádraží bylo vzdáleno necelých sedm kilometrů od nejvyššího místa okresky vedoucí do Petrovy vesnice; řekněme hodinu rychlé chůze. Petr našel jaguára trčícího přes silnici v jedenáct hodin a vůz tam musel být zaklíněn jen několik vteřin předtím, než Petr vyjel na kopec, protože právě jeho vůz měl být prvním, kterému mělo být zabráněno v cestě. V duchu jsem si dokonale vyvolal obraz Kemp-Lora, jak stojí s jaguárem tam, kde se silnice začíná stáčet dolů, pozoruje Petrův domek triedrem, vidí ho vycházet, nastoupit do vozu a vyrazit na cestu k závodisti. Jistě mu nezbývalo mnoho času na to, aby umístil jaguára na předem určené místo, zamkl dvířka a ještě před Petrovým příjezdem zmizel; ne, mnoho času mu nezbývalo, ale přece jen mu ho zbývalo právě dost.

A potom? Kemp-Lore musel, jak jsem si uvědomil, překonat jedinou obrovskou nevýhodu, a to svou popularitu. Jeho obličej znali snad skoro všichni obyvatelé Velké Británie tak dobře, že nemohl počítat s tím, že by se mohl nenápadně pohybovat zemí, a kdekoli by se objevil, poznali by ho tam a zapamatovali si ho. I v tomhle řídké obydleném kraji by se přece jistě musel najít někdo, kdo ho zahlédl, usoudil jsem. Byl jsem už stejně u nádraží, a tak jsem začal s ním. Venku jsem se podíval na jízdní řád, kdy zde zastavují jednotlivé osobní vlaky. Jak jsem zjistil, odjížděl vlak do Cheltenhamu ve dvanáct třicet, ale přijížděl odtamtud až v pět odpoledne.

Ostatní vlaky jely buď časně ráno nebo později večer. Pokladna byla zavřená. Pokladníka, kontrolora jízdenek a vrátného v jedné osobě jsem zastihl v úschovně zavazadel, jak dřímá u sálajících kamen nad dostihovým časopisem. Když jsem vešel, hlučně tam kdákaly slepice ve velkém košíku v rohu; muž sebou trhl, probudil se a řekl mi, že příští vlak přijede za hodinu deset minut.

Rozvázal jsem mu jazyk pomocí dostihových klípků, ale stejně jsem se nic nedozvěděl. Maurice Kemp-Lore nikdy (k jeho velké lítosti, jak řekl) nenastoupil v Timberley do vlaku. Stát se to v době, kdy neměl službu, stejně by se o tom byl dozvěděl. A toho dne, kdy odtáhli jaguára dolů do garáže, službu měl. Taková sprostěárna! To by se nemělo dovolit, aby tihle boháči odhazovali své staré káry do příkopu jako špačky!

Zeptal jsem se ho, jestli toho dne bylo na nádraží nějak rušno; jestli do poledního vlaku nastoupilo hodně cestujících.

„Hodně cestujících?“ opakoval opovržlivě. „Nenastupuje jich nikdy víc než tři čtyři, kromě dnů, kdy se v Cheltenhamu konají dostihy...“

„No, a nemohl ten chlapík, co tam nechal stát svého jaguára, tady třeba nastoupit na polední vlak?“ nadhodil jsem jakoby mimochodem.

„Tady určitě ne,“ prohlásil železničář rozhodně. „Už proto ne, že jako obvykle nastoupily do toho vlaku samé paničky.“

„Paničky?“

„Ovšem, ženské. Do toho poledního vlaku – ovšem kromě dostihových dnů – snad nenastoupil žádný mužský od doby, co mladého Simpkinse z autosprávkárny poslali domů s osypkami. Víte, lidi si tady z

toho poledního vlaku tak trochu dělají legraci.“

Dal jsem mu čerstvý tip pro dnešní odpolední birminghamské dostihy (jak jsem dodatečně s radostí zjistil, byl správný), a když jsem odcházel, už volal úředním telefonem svého bookmakera.

Ani timberleyská místní hospoda, téměř prázdná, nikdy nebyla vytržena oslňující přítomností Maurice Kemp-Lora ze svého klidu, jak mi bylo lítostivě řečeno.

Také v obou bufetech na státní silnici, kde se zastavují řidiči dálkových nákladáků, neslyšel nikdo o tom, že by někdo z jejich návštěvníků byl někdy svezl Kemp-Lora.

A právě tak ho nespátřili v žádné autosprávkárně v okruhu patnácti kilometrů.

Nesvezla ho místní taxislužba, nenastoupil do autobusu.

Dovést rozhovor k osobě Kemp-Lora nebylo nikde celkem obtížné, jenom to chvíli trvalo. Než mi přívětivý průvodčí autobusu na konečné v Cheltenhamu při cigaretě sdělil, že žádný z jeho kamarádů ještě nikdy tak slavného chlapíka mezi cestujícími neměl, protože by o tom jistě nebyli pomlčeli (jen si vzpomeňte, jak Bili donekonečna omílal, že Dennis Coton si u něho koupil desetipencovou jednosměrnou jízdenku), bylo už sedm hodin večer.

Nebýt mého skálopevného a ničím nepodloženého přesvědčení, že to byl právě Kemp-Lore, kdo tam nechal jaguára, jistě bych byl připustil, že tam asi přece jen nebyl, jestliže ho nikdo nespátřil. Takto mě však neúspěch pátrání sice deprimoval, ale nepřesvědčil mě, že bych už dále pátrat neměl.

Vojenský obrněný vůz, který mně a Petrovi zahradil cestu do Cheltenhamu, se tam bezesporu octl náhodou. Jenže Petr se kvůli pozdnímu příjezdu dostal do takových obtíží, že tím vložil zbraň do rukou nepříteli. Postačilo způsobit další Petrův pozdní příjezd a roztrousit těch několik pomluv a dílo bylo vykonáno. Konec důvěry, konec dostihů, konec Cloonyho kariéry.

Uvědomil jsem si, že se nesmím vzdát naděje, že nakonec přece jenom něco objevím, a tak jsem si najal pokoj v jednom cheltenhamském hotelu a strávil večer v kině, abych nemusel myslet na jídlo. Brebta mi v telefonu připadal spíše rezignovaný než našťvaný, když se dozvěděl, že zase bude bez vozu. Zeptal se mě, jak to pokračuje, a když jsem mu sdělil, že jsem zatím ničeho nedosáhl, řekl: „Je-li tvůj názor na našeho přítele správný, pak ovšem je úskočný a mazaný jako liška. Jeho stopu jen tak lehce nevypátráš.“

Ráno jsem bez valné naděje zašel na cheltenhamské nádraží a po trochu složitém prohledávání starých pracovních výkazů a jednolibrovém úplatku jsem zjistil chlapíka, který toho dne, kdy se našel opuštěný jaguár, odebíral jízdenky cestujícím osobního vlaku z Timberley.

Byl celkem ochotný, jenže Kemp-Lora nikdy neviděl, leda v televizi; jak to však říkal, trochu zaváhal.

„Copak?“ povzbudil jsem ho.

„Víte, pane, jeho jsem sice nikdy neviděl, ale mám pocit, že jsem viděl jeho sestru.“

„Jak vypadala?“ zeptal jsem se.

„Moc se mu podobala, jinak bych byl ani nepoznal, kdo to vlastně je. A měla na sobě jezdecký úbor. Víte – takové ty dlouhé jezdecké kalhoty. A na hlavě šátek. Pěkná byla, moc pěkná. Chvilku jsem si nemohl uvědomit, kdo to vlastně je, a napadlo mě to až dodatečně. Víte, já s ní totiž vůbec nemluvil. Jen jsem si vzal její jízdenku, jak vycházela ven, nic víc.“

Pamatuji se, že jsem si vzal její jízdenku.“

„A kdy to vlastně bylo, co jste ji viděl?“ zeptal jsem se.

„No, to vám ani nepovím. Už nevím přesně, kdy to bylo.“

Určitě před vánocemi, několik dní před vánocemi, tím si jsem jist.“

Libru, kterou jsem mu dal, zasunul zkušeným pohybem do vnitřní kapsy. „Děkuji vám, pane, upřímně vám děkuji,“ řekl.

Ve čtvrtek ráno jsem se obzvlášť pečlivě ustrojil a oholil; byla to asi jakási podvědomá obrana proti přijetí, se kterým jsem, jak jsem věděl, musel počítat. Naposledy jsem jel dostih před šesti dny a těch šest dnů stačilo k tomu, aby se všechny mé nedostatky i zbytky mého dřívějšího jezdeckého věhlasu dokonale probraly, prohmataly a odvrhly. V šatně se život nezastavoval ani na chvilku; dnešek je důležitý, zítřek ještě důležitější, ale včerejšek je mrtev. A já jsem patřil včerejšku. Už jsem nebyl zajímavý. I můj štolba byl překvapený, když mě spatřil, přestože jsem mu písemně ohlásil svůj příjezd.

„Vy dneska jedete?“ řekl. „Říkal jsem si, jestli snad nechcete prodat své sedlo..., je tu zrovna jeden začátečník, co ho potřebuje.“

„Já si ho ještě chvíli ponechám,“ prohlásil jsem. „Jedu ve čtvrtém dostihu Turniptopa. V dresu pana Axminstera.“

Byl to podivný den. Už jsem se zbavil pocitu, že se mi těch soucitných pohledů, jimiž jsem byl obdarován, dostává právem, a tak jsem si uvědomil, že mně už do značné míry přestaly vadit, a dokonce jsem s jistotou vyrovnaností přihlížel, jak se v prvních dvou dostizích dva z mých bývalých koní úspěšně umístili. Jedině mi dělalo starosti, zda James bude, či nebude mít jak kostky cukru v kapse, tak ochotu v srdci. James byl natolik zaneprázdněný svými ostatními koňmi, že jsem s ním počátkem odpoledne vyměnil jen několik málo slov. Když jsem však za ním přišel do padoku, než tam přivedli Turniptopa, stál tam sám a zahloubaně hleděl do dálky.

„Je tady Maurice Kemp-Lore,“ oznámil mi úsečně.

„Ano, já vím,“ poznamenal jsem. „Viděl jsem ho.“

„Už dal cukr více koním.“

„Cože?“ vyhrkl jsem.

„Poptal jsem se hezké řádky lidí. I v posledních několika týdnech dával Maurice cukr mnoha koním, nejenom těm, na nichž jsi jel.“

„Ach tak,“ hlesl jsem. Mazaný jako liška, řekl Brebta.

„Žádný z koní, které jsi jel, nebyl vybraný pro namátkovou antidopinkovou zkoušku,“ pokračoval James, „avšak někteří z koní, jimž Maurice dal cukr, byli testováni. Všechny výsledky negativní.“

„Jistě, vždyť cukr napuštěný drogou dával pouze mým koním. To všechno ostatní byla kamufláž a on měl z pekla štěstí, že koně, na nichž jsem jel, nebyli kontrolováni.“ Znělo to nepravděpodobně, jenže já si tím byl jistý.

„Dal jsi...,“ začal jsem s malou dušičkou. „Pokusil se... Kemp-Lore... dát Turniptopovi nějaký cukr?“

James stiskl rty a zahleděl se do neurčita. Doslova jsem zadržel dech.

„Přišel do sedliště,“ řekl zdráhavě. „Obdivoval se jeho figuře.“

Turniptop nás právě minul, sálaje zdravím, jenže než James mohl ještě něco dodat, přišel si s ním promluvit jeden z rozhodčích, a než se mi mohla naskytnout příležitost vyzvědět něco o cukru, musel jsem nasednout na koně a vyjet na start.

Už na druhé překážce jsem poznal, že Turniptop dopovaný není, ať už mu Kemp-Lore cukr dal, či nedal. Mdlá těžkopádnost, jíž trpělo mých předešlých osmadvacet koní a o níž jsem měl věřit, že je důsledkem mé vlastní neschopnosti, se rozplynula jako bouřkový mrak, který se už vydal ze všech svých sil.

Turniptop vyrážel a skákal a vznášel se a pulsoval jako lokomotiva a snažil se ostošest, aby se mnou utekl. Nejraději bych byl výskal radostí. Turniptop neskákal právě čistě, měl větší elán než odhad a tento styl mu při proutěných překážkách celkem neuškodil; jenže při tomhle svém prvním steeplechase měl zřejmě tendenci chovat se k těžším překážkám se stejnou neúctou. To by ovšem nešlo; je přece obrovský rozdíl mezi jednoduchou, snadno porazitelnou proutěnou překážkou a tři stopy širokou hekou, pevně spletenou z březových větví, zejména leží-li před ní otevřený příkop. Avšak Turniptop se nechtěl dát usměrnit. Byl chtivý a ukvapený. Musím se ovšem přiznat, že daná situace a nutnost přesvědčit Jamese způsobily, že se má nálada zcela shodovala s náladou Turniptopovou. Oba jsme nebrali na nic ohled a dokonce jsme se tím ještě vzájemně nakazili. Brali jsme na sebe neodpuštělná rizika a oběma nám to prošlo. Držel jsem se s ním ustavičně při bariéře, vnikal s ním do drobných mezer a nechal ho klidně zakopávat o všechno, co mu přišlo do cesty. Najel-li na překážku správně, získal při přeskočení nějakou tu délku, v opačném případě se přes ni nějak přesoukal, a když doskočil, jakžtakž se přece jen udržel na nohou. To co se dalo, připomínalo spíše slalom než citlivě řízený, vyvážený dostih, jaký si přál James; avšak tvrdohlavého Turniptopa to naučilo umění dostávat se ze svízelných situací stejně dobře, jako kdyby byl běžel rovinový dostih.

Když jsme se blížili k předposlední překážce, popadl mě strach, že zvítězím. Strach, protože jak jsem věděl, chtěl James toho koně prodat; jestliže by ovšem měl za sebou vítězství v dostihu nováčků, neměl by už takovou cenu, jako kdyby ne zvítězil. Zdánlivý paradox, ovšem Turniptop, mladý a dosud nezkušený, byl velmi slibné zvíře. Předčasné vítězství by ho v příští sezóně vyřadilo z účasti v řadě významných překážkových dostihů nováčků.

Uvědomil jsem si, oč lepší, mnohem lepší by bylo, kdybych doběhl jako druhý. Ukázat co dokáže, ale ve skutečnosti nevyhrát, by zvýšilo jeho cenu o několik stovek. Jenže my už jsme byli až příliš v ráži, takže před předposlední překážkou se už právě zdálo, že mě katastrofa vítězství nemine. Vedle nás běžel už pouze jediný, ochabující kůň a žádné jiné jsem za sebou neslyšel.

Jenže naštěstí se nakonec Turniptop přece jenom vyšvihl, či spíše zřítíl. Přes mé pobízení, aby ještě přidal, odrazil se příliš brzy a při doskoku se mu zadní nohy beznadějně zapletly do březoví. Nárazem se mu podlomily přední nohy, klesl na kolena, zatímco já jsem mu bradou ležel na pravém uchu a oběma rukama mu objímal krk. I tehdy ho však zachránil nezdolný smysl pro rovnováhu, mohutně trhl plecemi,

vyšvihl se zpět na nohy, zvrátil mě zpátky do sedla a s jakoby zhnuseným pohozením hlavy vyrazil směrem k cíli.

Kůň, který předtím běžel vedle nás, byl už bezpečně vpředu, a dva, kteří byli za námi, nás už minuli, takže jsme k poslední překážce přicházeli jako čtvrtí.

Při tom debaklu mi vyklouzly nohy z třmenů a před výskokem se mi už nepodařilo je do nich zase zasunout, takže jsme přes poslední překážku skočili s třmeny volně a cinkavě se třepetajícími ve vzduchu. Srovnal jsem ho, stiskl nohama a Turniptop, nedav se ničím odstrašit, prolétl kolem obou koní před sebou a čtyři skoky od cíle vlétl jako blesk na druhé místo.

James na mne čekal v malém padoku, kde se koně odsedlávali. Tvář měl úmyslně zcela bezvýraznou. Sklouzl jsem ze sedla se stejně nehybnou tváří.

„Ať se už nikdy neopovázíš takhle pro mě jet!“ řekl.

„Už nikdy,“ přitakal jsem. Rozepnul jsem obříšník, uchopil sedlo pod paži a konečně mu pohlédl do očí. Jiskřily se, přimhouřené a nevyzpytatelné. „Přesvědčils mě,“ řekl. „Ale mohls mi přitom zabít koně!“ Mlčel jsem.

„A sebe taky,“ dodal, aby zdůraznil, že na tom by mu tolik nezáleželo.

Zavrtěl jsem hlavou a slabě jsem se pousmál. „Ba ne,“ ujistil jsem ho.

„Hm.“ Upřeně na mne pohlédl. „Víš co, přijď večer ke mně do stáje. O tom, o čem si musíme pohovořit, tady mluvit nemůžeme. Je tu příliš mnoho lidí.“

Vtom se objevil majitel vítězného koně, jako by chtěl potvrdit Jamesův názor, naklonil se přes zábradlí a obdivoval Turniptopa; já jsem už musel sebrat obříšník a jít se převážít, takže jsem se vlastně zase nedozvěděl, co se odehrálo v sedlišti před dostihem.

Brebtá stál v šatně u mého věšáku, pečlivě obutou nohu postavenou na lavici a tyroláček posunutý do týla.

„Než příště takhle pojedeš, raději sepiš závěť a odkaž mi tu svou půlku vozu,“ řekl. „Ušetřil bys mi tím moc soudních oplétaček.“

„Hele, nech si to,“ osopil jsem se na něho a svlékl si napřed červeno-bíle pruhovaný svetr, Jamesovy barvy, a pak tenké hnědé tílko. Štolba mi podal ručník a odešel jsem k umývadlu.

„Spousta lidí,“ rozlehl se Brebtův zvukný hlas šatnou, „bude muset spolknout to, co kdysi vyřkla, a já doufám, že jim z toho bude nanic!“ Pak přišel za mnou k umývadlu a pohodlně opřený o zeď přihlížel, jak se myju. „Jistě si uvědomuješ, že tvůj dnešní výkon vidělo několik miliónů nejrůznějších hospodyněk, nemocných, nemluvnat a lidí postávajících na chodníku před obchody s elektrickým zbožím?“

„Cože?“ vyjekl jsem.

„Ovšem! Copak jsi to nevěděl? Poslední tři dostihy zaplňují volný čas mezi Sexem pro šestou třídu a Pohádkami naší bábrlinky. Pořad našeho televizního génia Maurice Kemp-Lora. Moc rád bych věděl,“ dodal věcněji, „co asi udělá, až zjistí, že jsi prokoukl ten jeho cukříkový trik?“

„Třeba si to neuvědomí,“ řekl jsem a utíral si ručníkem hrud a ramena. „Třeba si pomyslí, že to je náhoda... James mi ještě neřekl, co se vlastně před dostihem přihodilo.“

„No, jeho tažení proti tobě už rozhodně skončilo,“ prohlásil Brebtá přesvědčeně. „Po dnešku se v něm už neodvážím pokračovat.“

Souhlasil jsem s ním. To jenom dokazuje, jak málo jsme oba věděli o posedlosti.

James na mne čekal v kanceláři u svého velkého psacího stolu a horlivě úřadoval. V krbu horec plápolal oheň a záblesky plamenů se odrážely od sklenic, připravených vedle láhve whisky.

Když jsem vešel, přestal James psát, vstal, oběma nám nalil a zůstal nade mnou stát i poté, co jsem si sedl do otlučeného křesla vedle krbu. Z masité, výrazné tváře mu číselo starost.

„Omlouvám se,“ řekl stroze.

„Nedělej to,“ řekl jsem. „Není třeba.“

„Málem jsem Maurice nechal, aby dal Turniptopovi ten zatracený cukr,“ řekl. „Nemohl jsem uvěřit, že by byl schopen provést tak fantastický plán a dopovat každého koně, kterého pojedeš. Víš, je to... je to hnusné!“

„K čemu vlastně došlo v sedlišti?“

James usrl ze sklenice. „Nařídil jsem Sidovi, že nikdo, absolutně nikdo, ať je sebevýznamnější, nesmí dát Turniptopovi před dostihem nic k žrádlu nebo pití. Když jsem došel s tvým sedlem k jeho boxu, Maurice stál u vedlejší přepážky a před mýma očima dával koni trochu cukru. Sid mi řekl, že Turniptopovi nikdo nic nedal.“

Odmlčel se a opět se napil. „Hodil jsem na koně obě dečky, s číslem a s oloveným přívažkem, a sedlo, a začal jsem utahovat obříšník. Maurice ke mně přistoupil od přepážky sousedního boxu a pozdravil mě. Ten jeho nakažlivý úsměv...! Přistihl jsem se, jak se na něho usmívám i já a říkám si, že ses snad zbláznil. To jeho astma mu asi právě dávalo zabrat, trochu totiž sípal... a vtom dal ruku do kapsy a vytáhl tři kousky cukru. Udělal to zcela přirozeně, nenuceně, a podával je Turniptopovi. Ruce jsem měl právě plné řemenů a myslel jsem si, že se určitě mýlíš, jenže... ani nevím... něco mi vadilo, jak tam stál s paží tak trochu křečovitě nataženou a s cukrem ležícím na rozevřené dlani. Lidé, co mají rádi koně, jim hladí nozdry, když jim dávají cukr, a nestojí od nich, jak nejdál můžou. A jestli tedy Maurice nemá koně rád, proč jim vlastně dává cukr? Prostě jsem najednou usoudil, že se nic nestane, jestli Turniptop ten cukr nesežere, a tak jsem upustil obříšník a naoko klopýtl a zachytil se za Mauricovu paži, abych jako neupadl. Cukr mu vypadl na zem na slámu a já jsem na něj jakoby náhodou stoupl, zatímco jsem zase nabýval rovnováhu.“

„Co řekl?“ zeptal jsem se ohromen.

„Nic,“ odpověděl James. „Omluvil jsem se mu, že jsem do něho vrazil, on však ani neodpověděl. Na zlomek vteřiny vypadal, jako by byl vzteky úplně bez sebe. Pak se opět usmál a...“ Jamesovi blýsklo v očích, „... řekl, jak se mi hluboce obdivuje, že chudáku Finnovi dávám tuhle poslední šanci.“

„Jak milé od něho!“ zamumlal jsem.

„Řekl jsem mu, že to vlastně není tvá poslední šance. Že také pojedíš v sobotu na Templatovi. Nato jen prohodil „Ále, opravdu?“, popálal mi mnoho štěstí a odešel.“

„Takže ty kostky cukru byly na padrť a vymetli je se špinavou slámou, že?“ řekl jsem.

„Ano,“ přitakal.

„Takže tu není nic na rozbor, žádný důkaz.“ Škoda.

„Kdybych na to nebyl šlápl, byl by to Maurice mohl zvednout a znovu Turniptopovi nabídnout. Sám jsem si s sebou žádný cukr nevzal..., neměl jsem tedy žádné kostky, abych mu je podstrčil... Nemyslel jsem, že je budu potřebovat.“

Byl jsem si jist, že se nebude chtít obtěžovat. Ale přece jen se obtěžoval. Nikdy mu za to nepřestanu být vděčný.

Popíjeli jsme whisky. James náhle vyhrkl: „Proč? Nechápu, proč se nezastavuje před ničím, jen aby tě zničil! Co proti tobě má?“

„Já jsem žokej a on ne,“ řekl jsem prostě. „To je všechno.“

Pověděl jsem mu o své návštěvě u Claudia Mellita a odpovědích, které mi dal. „To není vůbec náhoda,“ pokračoval jsem, „že ty a většina ostatních trenérů máte potíže se sháněním a udržením žokejů. Kemp-Lore vás všechny ovlivňuje, ať už přímo on osobně, nebo prostřednictvím těch svých dvou nohsledů, Ballertona a Corina Kellara, co do sebe vsakují jako houba jeho jed a ukapávají ho do každého ochotně naslouchajícího ucha. To oni ti všechno napovídali a sám jsi mi to opakoval, není tomu tak dlouho. Petr Cloony se vždycky opozdíl. Brebta se nesnaží, Dany Higgs sází moc vysoko, Grant prodával informace, Finn ztratil srdce...“

James na mne upíral zděšený pohled. Dodal jsem: „A tys tomu všemu věřil, vid’? A zrovna tak všichni ostatní. A proč by také nevěřili, jestliže se každý klep opíral o něco průkazného? Majitel koně nebo trenér toho moc nepotřebuje, aby ztratil důvěru v žokeje. Stačí třeba jen tak mimochodem nadhodit, že žokej se většinou opoždí, nebo je nepoctivý, či se bojí, a pak už velmi brzy mizí v propadlišti... Vem si Artu. Ten spáchal sebevraždu, protože ho Corin vyhodil. Grant se nervově zhroutil. Petr Cloony vydělává tak málo, že jeho žena žila o hladu ve studeném, nevytopeném domku. Brebta dělá vtipy jako Rigoletto...“

„A ty?“ zeptal se James.

„Já? No ty minulé tři týdny nebyly zrovna zábavné!“

„To tedy ne,“ souhlasil James, jako by se na to poprvé díval mýma očima. „Ne, taky bych řekl.“

„Víš, tohle ničení žokejů bylo přesně naplánované,“ řekl jsem. „Když se tak člověk nad tím dodatečně zamyslí, tak každý týden byla v Dostihových střípčích nějaká zmínka, která ublížila tomu či onomu žokejovi. Když do toho pořadu zařadil mne, uvedl mě jako neúspěšného jezdce a tím jsem také podle něho měl zůstat. Vzpomínáš si na ten příšerný úryvek filmu, který tam o mně předvedl? V životě bys mě nenajal, kdybys to byl viděl ještě předtím, než jsem pro tebe jel. Nebo snad ano?“

James, celý nesvůj, zavrtěl hlavou.

„A při každé vhodné příležitosti, například když Template zvítězil v Královském steeplechase,“ pokračoval jsem, „připomínal Kemp-Lore všem televizním divákům, že vlastně jen zaskakuji za Pipa, a jakmile se mu ta zlomená noha zahojí, budu zase nicka jako předtím. V pořádku, je to Pipovo místo a měl by ho jistě

dostat zpátky, jenže Kemp-Lore nasazoval ten protektorský tón jen proto, aby každý pochopil, že můj krátký výstup v záři reflektorů je zcela nezasloužený. A jak se ukázalo, také byl! Přesto se domnívám, že leckterý z tvých majitelů by byl ochotněji uvěřil tvému úsudku a najímal mě, a naopak zase by mě nebyl tak rychle při prvním špatném výkonu hodil přes palubu, nebýt těch škodlivých a jízlivých poznámek, kterými Kemp-Lore nešetřil. A minulý pátek...

S nevelkým úspěchem jsem se pokusil udržet hlas v normální konverzační poloze. „... a minulý pátek tak dlouho šťoural do Corina a toho handicaperu, až řekli na rovinu, že jsem vyřízený. Díval ses na to?“

James přikývl a znovu nám nalil.

„Tohle ovšem patří před Národní dostihový komitét!“ prohlásil přesvědčeně.

„Ne,“ namítl jsem. „Jeho otec je tam členem.“

James ostře sykl. „Úplně jsem na to zapomněl...“

„Ten celý komitét stojí za Kemp-Lorem,“ upozornil jsem ho. „Všichni tam sedli Mauricovi na lep. Většina z nich má stejnou školní kravatu,“ zazubil jsem se. James ji měl také.

„Byl bych rád, kdybys nikomu z nich nic neřekl, alespoň prozatím. Dali by se ještě hůř přesvědčit než ty, a Kemp-Lore by stejně dokázal každý z těch faktů nějak vysvětlit. Jenže já se nevzdávám.“ Napil jsem se.

„Jednou se mi to podaří!“

„Jsi nějak nečekaně veselý,“ usoudil James.

„Bože, Jamesi!“ Prudce jsem vstal. „Minulý týden jsem se chtěl zabít. Jsem rád, že jsem to neudělal. Proto jsem tak veselý.“

James byl z toho tak zaražený, až mě to uklidnilo a rozesmálo. Odložil jsem sklenici. „Nevšímej si toho,“ řekl jsem.

„Musíš ovšem pochopit, že nepokládám Národní dostihový komitét za místo vhodné pro řešení tohoto případu. Na to je příliš džentlmenský. Já osobně bych mnohem raději chytil drahého Maurice do jeho vlastní pasti!“

Dosud jsem ovšem neměl žádný vhodný plán a drahý Maurice měl ještě všechny své zuby; a ty byly ostré.

Brebtá ani já jsme sice příštího dne neměli žádný dostih, ale přesto jsem mu sebral vůz, zajel na mítink do Ascotu a prošel dostihovou dráhu, abych se v duchu připravil na sobotu. Od vřesovišť vál drsný chladný severozápadní vítr a půda byla ztvrdlá; na místech, která nebyla tak zarostlá, byla dokonce i trochu zmrzlá. Až dosud byla zima překvapivě mírná, ale vysoké jasné nebe v sobě tajilo hrozbu mrazu. Nežádal jsem víc než jeden den; pouze jeden další den. Jak jsem však podpatkem rýpl do půdy na doskočišti za vodním příkopem, nepoddala se, naopak zaskřípala. Obešel jsem dráhu kolem dokola a při chůzi jsem si celý dostih už předem rozplánoval.

Zůstane-li půda tvrdá, půjde pouze o rychlost, avšak to Templatovi vadit nebude, zejména když ponese nejvyšší váhu. Jeho štíhlá postava se nijak nehodila k tomu, aby se vláčela blátem zatížená olovem. Před vážnicí mě zastavil Petr Cloony. Obličej měl bílý, propadlý a zasmušilý a na čele se mu začaly vytvářet vrásky.

„Všechno ti splatím!“ prohlásil málem bojovně, jako by se chtěl kvůli tomu se mnou pohádat.

„Dobře. Až se ti to bude hodit. To nespěchá,“ odvětil jsem smířlivě.

„Neměls za mé zády dát mé ženě ty peníze a potraviny.“

„Chtěl jsem ti to okamžitě vrátit, jenomže ona mi to nedovolila. Nepotřebujeme, aby nám někdo dával milodary. Nemám to rád.“

„Nebud' hlupák, Petře,“ řekl jsem. „Tvá žena udělala dobře, že přijala, co jsem jí dal. Neudělat to, tak jsem ji pokládal za paličatou kozu! A raději si zvykni na to, že dokud si nezačneš zase slušně vydělávat, budeš dostávat jednou týdně do domu bedýnku potravin!“

„Ne!“ téměř vykřikl. „To nedovolím!“

„Opravdu nechápu, proč by kvůli tvé falešné hrdosti měly tvá žena a dítě trpět!“ namítl jsem. „Ale jestli se tím uleví tvému svědomí, tak ti povím, proč to dělám. Pokud budeš chodit po světě s tímhle mrzoutským výrazem, tak moc práce neseženeš! Když se budeš tak mdle a zkroušeně tvářit, nepřesvědčíš nikoho, aby tě najal. Musíš se vzchopit, dostat se zase do formy a dokázat, že tomu, kdo si tě najme, se to vyplatí! No, a já přece nedělám nic jiného, než že tě zbavuju jedné z tvých starostí, abys mohl myslet trochu víc na dostihy a trochu méně na svůj studený dům a prázdnou spíž. Tak teď se s tím snad už dokážeš smířit, ne? Teď už všechno záleží jenom na tobě! A ne aby sis ještě někdy dovolil přijít pozdě!“

Odešel jsem a nechal tam Petra stát s otevřenými ústy a obočím vytaženým do půli čela.

Co Kemp-Lore zničil, já se pokouším napravit, pomyslel jsem si. Když jsem předtím přišel na závodistiště, zahlédl jsem ho z dálky, jak hovoří s jedním rozesmátým rozhodčím. Ten štíhlý, plavovlasý člověk, plný života a sršící zdravím jako by na sebe soustřeďoval pozornost všech. Ve věžnici mi po čtvrtém dostihu předali telegram. Zněl: Vyzvedni mě v Uxbridge, Bílý medvěd, půl sedmé večer. Důležité. Ingersoll. Nejraději bych byl Brebtu poslal do horoucích pekel, vždyť Uxbridge leželo právě na opačné straně od mého domova.

Jenže koneckonců měl jsem s ním vůz napůl a minulý týden jsem ho využíval víc, než mi právem náleželo.

Odpoledne se vleklo. Bylo mi proti srsti dívat se na dostihy, a to ještě víc po jízdě na Turniptopovi, která mi zase vrátila sebedůvěru, ale snažil jsem se držet rady, kterou jsem sám poskytl Petrovi, a tvářit se spokojeně; a jak odpoledne plynulo, dostávalo se mi i odměny – lidé mě přestávali ignorovat. Oč lehčí byl život, když člověk zjišťoval, že přece už se našli mnozí, jimž přestalo být trapné pustit se s ním do řeči; nepochyboval jsem však přitom ani trochu, že většina si vyhrazuje konečný úsudek podle toho, jak dopadne Templatův dostih. Nevadilo mi to. Byl jsem si jist, že Template je nejrychlejším ze všech steeplerů, kteří jsou toho času v tréninku, a James se mi zaručil, že ho dá po celou dobu nepřetržitě hlídat proti jakémukoli pokusu o dopování.

Po skončení mítinku jsem ještě chvíli otálel, protože jsem nějak musel zabít dvě hodiny, než se budu moci objevit v Uxbridge a vyzvednout Brebtu. Sledoval jsem chlapíky z TSU, jak vztyčují své praktikably pro zítřejší televizní přenos Zimního poháru, a v muži, který jejich práci řídil, jsem poznal Gordona Kildara, stále oblečeného v tmavomodrém obleku s úzkým proužkem a stále vypadajícího jako úspěšný mladý úředník, který se vyzná v tlačenici. Minul mě s navykklým pousmáním, jaké u muže jeho druhu vždycky znamená, že neví, na koho se usmívá, ale přesto se usmívá pro případ, kdyby snad později zjistil, že to byl někdo důležitý. Sotva mě však minul o pouhé dva kroky, zarazil se, otočil a vrátil se ke mně.

„Vás jsme přece měli v našem pořadu,“ řekl přívětivě. „Ne, nic mi neříkejte...“ Svraštil obočí a pak luskl prsty.

„Finn, ano, tak je to, Finn!“ Jenže současně se mu úsměv nad vítězstvím paměti začal pomalu vytrácet a já pochopil, že si zároveň vzpomněl, co se o mně říkalo v jeho pořadu minulý týden.

„Ano, Finn,“ řekl jsem, jako by se nechumelilo. „Už máte všechno na zítřek připravené?“

„Hm, ano. Práce nad hlavu. Promiňte, bohužel teď musím běžet dál, ale vy stejně víte, jaké to je..., dnes večer přece vysíláme náš pořad a já se musím vrátit do studia. Maurice už tam dávno odjel.“ Pohlédl na hodinky, nezávazně se na mne usmál a půvabně vycouval.

Díval jsem se za ním, jak odjíždí v nejnovějším aerodynamickém modelu fordky, a v duchu si vybavil studio, kam jede; řady kamer, oslňující světla, talíře se sendviči – všechno bude stejné. A kdo asi, ptal jsem se v duchu, kdo bude tenhle večer Kemp-Lorovou obětí? Pro koho pak je připravena popravčí sekera, kdo asi podlehne Mauricovu falešnému šarmu?

A jak málo jsem toho mohl proti němu podniknout! Využít jednoho ze svých důkazů a pustit proti němu do světa nějaké pomluvy? Pokusit se podkopat jeho vliv? To všechno by šlo, neměl jsem však jeho jiskru, ani popularitu, ba dokonce ani jeho bezohlednost. Vrazil jsem ruce do kapes, vyšel ven k minicooperu a odjel pro Brebtu. Na temném parkovišti vedle Bílého medvěda stál kromě mého vozu pouze jediný. Bílý medvěd patřil mezi ony nelákavé hostince z úhledných narůžovělých cihel, vybavené studeným vnitřním osvětlením a postrádající jakoukoli atmosféru. Hostinská místnost byla prázdná, ve výčepu byl pouze starý chlapík se zplhlým knírem a právě si vlhlil rty prvním večerním půllitrem. Vrátil jsem se do hostinské místnosti a objednal si whisky. Brebta nikde. Pohlédl jsem na hodinky.

Za dvacet minut sedm.

Zelené židle z umělé hmoty podél stěn působily tak nehostinně, že jsem se vůbec nedivil, že podnik zeje prázdnou. Temně zelené záclony to už napravit nemohly. Ani podlouhlé zářivky na stropě.

Znovu jsem pohlédl na hodinky.

„Nečekáte náhodou na někoho, pane?“ otázal se výčepní s tuctovou tváří.

„Ano, čekám,“ odpověděl jsem.

„Nejste náhodou pan Finn?“

„Ano.“

„Mám tady pro vás vzkaz. Právě telefonoval nějaký pan Ingersoll a vzkázal, že už sem nestačí za vámi přijet. Mrzí ho to, ale prosí vás, jestli byste pro něho nezajel na nádraží k vlaku v osmnáct padesát pět. Nádraží je rovnou na téhle silnici, první odbočka doleva a pak asi necelý kilometr.“

Dopil jsem, poděkoval výčepnímu a vyšel ven k vozu. Vsoukal jsem se za volant a natáhl ruku, abych

zapjal světla a spustil motor. Ruku jsem natáhl..., ale ke světlům jsem se již nedostal.

Zezadu mě někdo prudce chytil za krk.

Nato se vzadu v autě něco pohnulo, jak se paže posunuly, aby se dostaly do výhodnější polohy, zašustily šaty a na tenkém koberečku zaskřípaly boty. Švihl jsem pažemi dozadu a snažil se někam zatnout prsty, ale na obličej toho, kdo byl za mnou, jsem nedosáhl, proti jeho rukavicím mé nehty nic nezmohly. Byly to tlusté, kožené rukavice, prsty v nich byly silné, a co horšího, přesně věděly, kde se zabořit a stisknout po obou stranách krk, těsně nad klíční kostí, kde se krkavice rozvětvují vzhůru. Tlak na jednu krkavici, vzpomněl jsem si zmateně na jakýsi kurs první pomoci, zastaví tok krve z hlavy..., ale tlak na obě okamžitě zabránil dalšímu proudění krve do mozku. Byl jsem ztracen. Mou obranu ztížil volant a nikam nevedla. V těch několika málo vteřinách předtím, než jsem se pohroužil do vířivé temnoty, mi zbyl čas pouze na dvě myšlenky. Jednak, že jsem měl poznat, že by si Brebta se mnou nikdy nedal schůzku v tak odporném hostinci, jako byl tenhle, jednak, a ta mě rozlítla, že jsem vyřízený.

Příliš dlouho jsem v bezvědomí být nemohl, ale stačilo to. Když jsem se poznenáhlu a zmámeně probíral k vědomí, shledal jsem, že nemohu otevřít ani oči, ani ústa. Měl jsem přes ně náplasti, ruce jsem měl svázané v zápěstích, a když jsem se pokusil pohnout kotníky u nohou, odtáhl jsem je od sebe pouze na několik centimetrů; měl jsem je svázané jako cikánský poník.

Ležel jsem, nepříjemně skrčený, na podlaze vzadu v autě. Byl to, jak jsem podle velikosti, pachu a doteku poznal, náš minicooper. Pořádně mě mrazilo, a to, jak jsem si po chvíli uvědomil, proto, že jsem na sobě neměl ani sako, ani plášť. Paže, pokryté pouze rukávy košile, jsem měl vklíněné vpředu mezi obě přední sedadla, abych nedosáhl k náplastem a nestrhl je; bylo to nesmírně nepohodlné. Jednou jsem se vší silou pokusil paže vyprostit; prudce jsem jimi trhl a současně škulil nahoru, byly však pevně uvázané a zároveň na ně dopadla nějaká pěst – alespoň jsem si to myslel – tak surově, že jsem se o něco podobného už podruhé nepokusil. Řidiče, mimochodem jel velmi rychle, jsem pochopitelně neviděl, ale stejně to nebylo třeba. Na světě existoval pouze jediný člověk, který mohl tuhle past nastražit; komplikovanou, leč stejně účinnou, jako byl jaguár přes okresku. Pouze jediný člověk měl důvod mě unést, ať už ten důvod byl sebesilnější.

Žádné iluze jsem si nedělal. Maurice Kemp-Lore nechtěl, abych vyhrál Zimní pohár, a podnikl kroky, aby to uskutečnil.

Věděl vůbec, pomyslel jsem si bezmocně, že to nebyla náhoda, že Turniptop nesežral ten cukr napuštěný drogou?

Uhodl, že vím všechno o jeho akcích proti žokejům? Doslechl se o mé cestě po jednotlivých stájích nebo o mých dotazech na jaguára? A jestli tedy všechny tyhle věci věděl, co hodlá udělat se mnou? Po pravdě řečeno jsem ovšem nijak nespíchal, abych se dopátral odpovědi na tuhle celkem zoufalou otázku.

Když už jsme jeli dost dlouho, stočil se vůz prudce doleva a začal drkotat po jakési vedlejší cestě s hrbolatým povrchem; mně se tím jen přitížilo. Za chvíli vůz zpomalil, opět zabočil a pomalu se zastavil.

Kemp-Lore vystoupil z auta, sklopil přední sedadlo a vytáhl mě za zápěstí ven. Nemohl jsem se postavit na nohy, protože jsem je měl spoutané, a tak jsem venku upadl na záda.

Půda byla tvrdá a plná drobného šterku. Košile se mi roztrhla a ostrý kámen mi rozdrásal kůži.

Pak mě Kemp-Lore trhnutím postavil na nohy a já jsem tam stál, potácel se ze strany na stranu, oslepený náplastí na očích a zcela neschopný kamkoliv se rozběhnout, i kdybych se dokázal vyprostit z jeho sevření. Na provaze, jímž mi svázel zápěstí, měl připevněnou nějakou olověnou trubku a za tu mě začal táhnout kupředu. Půda byla hrbolatá a provaz, jímž mi spoutal kotníky, byl značně krátký. Neustále jsem zakopával a dvakrát jsem upadl.

Padat poslepu bylo velmi nepříjemné, ale pokaždé se mi nějak podařilo před dopadem na zem se otočit, takže místo na obličej jsem přistál na záda. Pokaždé mi natáhl paže tak daleko od těla, abych nemohl dosáhnout na náplasti; když jsem upadl podruhé, pokusil jsem se je strhnout, ale Kemp-Lore mi surově škulil pažemi nad hlavou a pořádný kus cesty mě táhl dál po zádech. Přitom se mi bolestivě sedřely další kusy kůže.

Nakonec se Kemp-Lore zastavil a nechal mě znovu vstát.

Stále ještě nepromluvil. Jediné slůvko. A já jsem nemohl. Jediné, co bylo slyšet, bylo skřípání našich kroků na kamenité půdě a slabé šumění blízkých stromů, ohýbaných drsným severovýchodním větrem. Potrhaná košile mě před větrem už vůbec nechránila a já se začal třást.

Kemp-Lore se zastavil, ozvalo se zavrzání otvíraných dveří a pak mě do nich vtáhl. Byl tam schod, jak jsem si uvědomil o zlomek vteřiny později, a opět jsem se nevyvaroval pádu. Tentokrát jsem už ani neměl

čas se otočit. Padl jsem dopředu na břicho, lokty a hrud'. Úplně mi to vyrazilo dech a hlava se mi zatočila. Tohle je dřevěná podlaha, řekl jsem si, jak jsem se jí dotýkal tváří. Páchla pronikavě prachem a slabě po koních.

Kemp-Lore mě znovu postavil na nohy a já ucítil, jak mi trhl pažemi vzhůru a přivazuje mi zápěstí k něčemu těsně nad hlavou. Když skončil a poodstoupil, zalapal jsem prsty, abych zjistil, co to vlastně je; a jen co jsem ucítil hladké kovové háky, poznal jsem přesně, kde jsem se octl.

Byla to sedlovna. Sedlovnu má každá stáj. Je to místnost, kde jsou uložena sedla a otěže spolu se všemi těmi kartáči a řemením a bandážemi a dečkami, které koně potřebují. Ze stropu každé sedlovny visí hák na postroj, podobný trojzubé kotvě, na který se zavěšují otěže při čištění. Jenže tentokrát na tom háku žádné otěže nevisely. Visel jsem na něm pouze já, pevně uvázaný k místu, odkud vybíhaly jednotlivé háky. Většinou bývá v sedlovnách teplo, protože se vytápějí kamny, aby se vysušily vlhké dečky a neplesnivěla kůže. Jenže v téhle byla pořádná zima a vzduch načichlý pachem kůže a sedlovým mýdlem čpěl zatuchlou plísní. Byla to nepoužívaná, prázdná místnost. Ticho, které tu panovalo, tajilo v sobě nové nebezpečí. Ve stájích se nepohybovali žádní koně. Stáj byla prázdná. Roztřásl jsem se něčím dalším než jen chladem. Zaslechl jsem Kemp-Lora, jak vyšel na vyštěrkovaný dvůr, a vzápětí se ozvalo důvěrně známé zaskřípání závor a zaklapnutí otevíraných stájových dveří. Za několik vteřin se zase zavřely a jiné otevřely. Pak se opět zavřely tyhle a otevřely další. Kemp-Lore procházel podél stáje a otevřel celkem šestery dveře. Zřejmě něco hledá, pomyslel jsem si tupě. V duchu jsem se začal modlit, aby to nenašel. Když se zavřely šesté dveře, někam na delší čas odešel a já neslyšel, co dělá. Motor však nenastartoval, takže jsem věděl, že tam někde ještě musí být. Vůbec jsem nedokázal prsty zachytit prameny provazu, ovinuté kolem zápěstí; byly úzké a hladké, připomínaly na omak nylonovou šňůru, a ani jsem nemohl najít uzel, tím méně pak nějaký uvolnit.

Nakonec se Kemp-Lore vrátil a přede dveřmi něco postavil na zem. Zařinčelo to. Vědro.

Nato vešel do místnosti, tiše přešel po dřevěné podlaze a přede mnou se zastavil. Všude panovalo naprosté ticho. Vtom jsem zaslechl nový zvuk, vysoký, slabý astmatický sípot vzduchu vdechovaného do plic. Potíže mu zřejmě dokázala vyvolat i prázdná stáj.

Nějakou chvíli se nic nedálo. Kemp-Lore mě pomalu obešel kolem dokola a zase se zastavil. Znovu vykročil, znovu se zastavil. Zřejmě se rozhoduje, usoudil jsem. Jenže k čemu?

Jednou se mě dotkl, rukavicí mi přejel přes odřená záda.

Cukl jsem sebou a on se sykavě nadýchl. Pak se rozkašlal trhavým, astmatickým kašlem. Jen se zalkni, pomyslel jsem si.

Nato vyšel ven, stále ještě kašlal, uchopil vědro a pustil se přes dvůr. Zaslechl jsem, jak vědro žuchlo na zem a otevřel se vodovodní kohoutek. Voda natékala do vědra a šplouchání se odráželo od okolního ticha.

Kdo se chce umýt, musí se namočit, blesklo mi zcela pitomě hlavou. Ale ne, pomyslel jsem si vzápětí, ale ne, už tak je mi zima. Část mé mysli říkala, že mi celkem nebude vadit, ať mi udělá cokoli, jen když mě propustí včas, abych stihl dostih s Templatem, zbývající část ovšem říkala, neboť pošetilý, o to přece jde, nepustí tě, a i když nakonec přece jen unikneš, po tomhle budeš tak promrzlý a ztuhlý, že bys nedokázal jet ani na oslu!

Kemp-Lore otočil kohoutkem a vracel se zpět přes dvůr; při chůzi mu voda šplíchala z vědra. Přinesl vědro do sedlovny a zastavil se za mnou. Rukojeť vědra zachrastila. Skousl jsem zuby, zhluboka se nadechl a čekal.

A vtom na mě tu vodu vychrstl. Zasáhla mě přímo mezi lopatky a zmáčela mě od hlavy až k patě. Byla palčivě, ledově studená a odřená místa mě pálila jako čert.

Za malou chvíli přešel znovu dvůr a vědro opět naplnil.

Ale mně jako by snad už na ničem nezáleželo. Promáčenější jsem už ani být nemohl a promrzlejší také ne. A navíc mě už začínaly tížit a bolet paže, jak jsem je měl natažené nad hlavou. To, co jsem mohl čekat v blízké budoucnosti, mi už ani nedělalo tolik starostí; víc mě trápila představa, jak dlouho asi mě tu chce v tomhle stavu nechat.

Kemp-Lore se vrátil s plným vědrem a tentokrát mi vodu vchrstl do obličeje. Mýlil jsem se, že mi na tom nebude záležet. Bylo to přinejmenším stejně odporné jako předtím, zejména proto, že mi hodně vody vniklo do nosu. Copak nevidí, pomyslel jsem si zoufale, že se můžu zalknout? V prsou mě bolelo, nemohl jsem popadnout dech. Určitě mi strhne náplast z úst, určitě... určitě...

Nestrl.

Než si do mých zvedajících se plic nalezla cestu dostatečná dávka vzduchu, byl už na druhé straně dvora

a voda už zase čvachtavě natékala do vědra. Za chvíli zavřel kohoutek a opět se ke mně blížily pravidelné skřípající kroky. Přešly schod a mířily ke mně po dřevěné podlaze. Nemohl jsem udělat nic, čím bych mu v tom zabránil. To, co jsem si myslel, se nedá ani napsat.

Opět se postavil přede mě. Odvrátil jsem hlavu a zabožil nos do ramene. Celý ledový obsah vědra mi vychrstl na hlavu. Po téhle zkušenosti už budu mít více sympatií k cirkusovým klaunům, pomyslel jsem si. Ti chudáci snad alespoň používají vodu teplou, blesklo mi hlavou.

Teď zřejmě nabyl přesvědčení, že jsem už dostatečně zmáčený. Jisté je, že postavil vědro před dveřmi na zem, místo aby ho šel znovu naplnit, vrátil se a postavil se těsně ke mně. Jeho astma se zhoršilo.

Rukou mě chytil za vlasy, strhl mi hlavu zpět a poprvé promluvil. Tichým hlasem, naplněným neskrývaným uspokojením, řekl: „Tohle by tě už mělo vyřídít!“

Pak mi pustil vlasy, vyšel z místnosti a já ho slyšel, jak přechází přes dvůr. Kroky mizely v dáli a za chvíli se ozvalo vzdálené zabouchnutí dvířek minicooperu. Nastartoval motor, vůz se rozjel a za chvíli ho už nebylo slyšet.

Nebylo to nic veselého, zůstat v chladné noci opuštěný, svázaný a na kůži promáčený. Bylo mi jasné, že se v nejbližších hodinách nemůže vrátit; byl přece pátek. Večer od osmi až nejméně do půl desáté bude zaneprázdněný svým pořadem a v duchu jsem rozvažoval, jaký účinek na jeho vystoupení tyhle jeho gymnastické výkony asi budou mít.

Jedno bylo ovšem jasné; nesmím trpně, bez hnutí vyčkávat, až mě pustí na svobodu. První nezbytností zřejmě bylo strhnout alespoň kousek náplasti. Doufal jsem, že to teď, když je mokrá, půjde snadno, držela však pevně, a teprve poté, co jsem drahnou chvíli třel ústa o paži, se mi podařilo odtrhnout alespoň jeden růžek. Tím se mi sice dostávalo do plic trochu víc vzduchu, ale na volání o pomoc to nestačilo.

Vážným problémem bylo prochladnutí. Mokrý nohavice kalhot mi studeně obepínaly nohy, stěhvice jsem měl plné vody a cáry košile se mi lepily na paže a hrud'. Prsty rukou jsem měl už zcela promrzlé a mé nohy právě procházely obdobím, předcházejícím úplnou necitlivost. Dveře nechal Kemp-Lore úmyslně otevřené, jak jsem věděl, a ačkoli dovnitř rezavý vítr přímo nevál, odráželo se od vnějších zdí tolik vířivých závanů, že jsem byl v značném průvanu. Třásl jsem se od hlavy až k patě.

Háky na postroj. Přemýšlel jsem o jejich konstrukci. Dřík zakončený třemi vzhůru otočenými háky. Nahoře kroužek a k němu upevněný řetěz. Délka řetězu je závislá na výšce stropu. Na konci řetězu skoba přibíhá do trámu. Jenže ta celá věcicka je sestavená tak důkladně, aby vydržela po dlouhá léta nápor svalnatých stájníků, zavěšujících se na ni při čištění otěží celou vahou, a bylo jisté zcela beznadějně pokoušet se vytrhnout ji rovnou ze stropu.

Viděl jsem už háky na postroje, které byly na své řetězy pouze zavěšené a daly se lehce sundat, když se nadzdvihly a nikoli stáhly, ale po chvilce marného a únavného manévrování jsem zjistil, že s tím, k němuž jsem byl přivázaný, lehké pořízení nebude.

Ale kdesi přece musí být nějaký slabý článek, řekl jsem si. Doslova a do písmene slabý článek. Háky na postroje se kupují bez řetězů. Řetěz se upraví do potřebné délky a připevní teprve tehdy, když se hák zavěšuje do sedlovny. Někde tedy musí být nějaký spojovací článek!

Spodní okraj háků se dotýkal mých vlasů a zápěstí jsem měl přivázaná asi o osm centimetrů výše. Jako páka to nejvýhodnější nebylo, ale jiná naděje mi nezbývala. Začal jsem se otáčet kolem vlastní osy; rámě jsem opřel o háky a řetěz lan.

Současně jsem ho táhl směrem dolů. Slyšel jsem, jak se jednotlivé články o sebe dutě třou. Po dvou a půl otáčkách, pokud jsem správně odhadl, se řetěz už nehnul. Kdyby se mi podařilo otáčet ho dále, slabý článek by povolil.

Teorie to byla jednoduchá. Převést ji do praxe však bylo obtížnější. Za prvé se řetěz kroucením krátil, takže jsem měl paže natažené ještě výš nad hlavu a mohl tak ještě hůř páciť. A za druhé mě paže začaly už opravdu silně bolet.

Napjal jsem všechny síly, abych se otočil dál. Ani jsem se nepohnul. Nepatrně jsem tedy řetěz povolil opačným směrem a prudce jsem jím zase škulbl nazpátek. Strhlo mě to tak silně stranou, že jsem ztratil rovnováhu.

Namáhavě jsem se opět narovnal a s rozkročenýma nohama jsem to opakoval. Tentokrát mi to škulbo pouze horní částí těla. A znovu jsem to udělal. Řetěz se však nepřelomil.

Nato jsem se pustil do náplasti, abych dal odpočinout pažím, které jsem si málem vykloubil. Za chvíli se mi podařilo ji úplně odstranit. To znamenalo, že jsem konečně mohl otevřít ústa a křičet. Vykřikl jsem.

Nikdo nepřišel. Můj hlas se odrážel od zdí sedlovny a mému sluchu zněl zvučně, obával jsem se však, že venku by ho mohl vítr odváť. Hodně dlouho jsem takhle každou chvíli volal. Marně. A tehdy, asi tak hodinu po Kemp-Lorově odjezdu, se mě zmocnil současně pořádný strach a pořádný vztek.

Strachoval jsem se o své ruce, které jsem už necítil. Zimou jsem se nejen chvěl, nýbrž celý klepal a krev se musela doslova prodírat do kopce, aby se mi dostala až do rukou; navíc mě tížily rozbolavělé paže a provaz, jímž jsem měl svázaná zápěstí, byl pořádně utažený.

Musel jsem počítat se smutným faktem, že mi do rána mohou ruce odumřít, jestli tu budu muset takhle zůstat přes celou noc. Má fantazie mi bez vyzvání malovala drásající výjevy. Odumření. Sněť. Amputace. Ale vztek mi dodával sílu a odhodlání. Tohle mu už neprojde, tohle mu už rozhodně neprojde, umiňoval jsem si.

Ten řetěz musím přelomit.

Znovu jsem ho pevně zkroutil a trhl jím. Úplně mi to vyrazilo dech. Vynadal jsem si, že přece nejsem děčko. A tak jsem řetěz uvolňoval a znovu jím škubal, uvolňoval a škubal, táhl za háky a vši silou se snažil jimi otáčet. Řetěz řinčel a odolával.

A pak jsem se do toho pustil systematicky. Šestkrát škubnout a odpočinout. Šestkrát škubnout a odpočinout. A pokračovat a pokračovat, šestkrát škubnout a odpočinout, a to tak dlouho, dokud jsem se nerozvyklal.

Alespoň mě tenhle tělocvik zahřeje, pomyslel jsem si s posledním zábleskem humoru. Byla to malá útěcha za pronikavou bolest v pažích a ramenou, či za ty doruda rozžhavené kleště, které jako by se mi samy zahryzly vzadu do krku, či za provaz zakusující se mi do zápěstí, z něhož se mi ustavičným třením už seděla všechna kůže.

Šestkrát škubnout a odpočinout. Šestkrát škubnout a odpočinout. Odpočinky se prodlužovaly. Ten, kdo už někdy plakal s očima zalepenýma náplastí, ví, že mu slzy vtékají do nosu. A jak jsem vdechoval, vnikaly mi do úst. Slané. Jejich chuť mi už lezla krkem.

Šestkrát škubnout a odpočinout. Nezarazil jsem se. Odmítal jsem se zarazit. Šestkrát škubnout.

Odpočinout. Šestkrát.

Odpočinout.

Za nějakou chvíli jsem se na místě otočil kolem dokola nazpět, až jsem řetěz zcela rozvinul, a znovu jsem ho zkroutil opačným směrem. Myslel jsem si, že při zkroucení protisměrem třeba rychleji praskne a také se tím uleví mým protestujícím svalům; v obojím jsem se však mýlil. Nakonec jsem ho stočil zase původním směrem.

Čas plynul. Nic jsem neviděl a s postupující únavou se mě zmocňovala závrať. Jakmile jsem se nesoustředil, začal jsem vrávorat a podlamovala se mi kolena; ani jedno neprosplávalo mým pažím. Tak co –. Škubnout –. copak –. Škubnout –. Ten zatracený řetěz –. Škubnout –. nepraskne! Byl jsem odhodlaný bojovat až do konce; do té doby jsem nehodlal přiznat, že je to nad mé síly, třebaže se ve mně poznenáhlu začalo vzmáhat odporné pokušení nechat tohohle mučivého cloumání a prostě jen zůstat viset a ztratit vědomí a nalézt trochu klidu.

Dočasného, klamného, nikam nevedoucího a nebezpečného klidu.

A tak jsem po dlouhý čas, který mi připadal jako nekonečné hodiny, cloumal dál; chvílemi jsem vzlykal, chvílemi klel, chvílemi se snad i modlil.

Okamžik, kdy se mi to podařilo, mě zastihl zcela nepřipraveného. Ještě minutu předtím jsem ze sebe ždímal poslední zbytky vůle pro další sérii škubnutí, a vzápětí jsem se po křečovitém, zoufalém zacloumání zhroutil jako pytel na podlahu a hák se s rachotem zřítil na mne, stále pevně přivázaný k mým zápěstím.

Chvíli jsem tomu stěží mohl uvěřit. Hlava se mi točila a úplně jsem ztratil orientační smysl. Avšak pod tělem mi tvrdě ležela podlaha, zapáchající prachem, skutečná, vlhká a povzbudivá.

Chvíli poté, co se mi vyjasnilo v hlavě, jsem se překulil do kleku, takže mi krev konečně mohla proudit do paží, a ruce jsem vložil mezi stehna, abych se je pokusil zahřát. Připadaly mi jako kusy zmrazeného masa, bez citu a bez vlády. Teď, když jsem nemusel vzpírat tolik váhy, se mi provaz už tolik nezažíral do zápěstí, takže, jak jsem doufal, se mi krev už mohla vracet do rukou, jenom kdyby se jí ovšem zachtělo. Možnost mít paže spuštěné pro mne znamenala nepředstavitelnou úlevu a úplně jsem kvůli tomu na chvíli zapomněl, jak jsem prokřehlý a zmáčený a jak daleko jsem ještě od okamžiku, kdy se budu moci zahřát a uschnout. Bylo mi skoro radostně, jako bych byl vyhrál významnou bitvu; a když se dnes ohlížím zpět, tak si uvědomuji, že jsem ji tehdy opravdu vyhrál.

12.

Brzy mě začala tlačit kolena, a proto jsem se soukal dál po podlaze, až jsem dorazil ke zdi; tam jsem si

sedl, opřel se o ni zády a kolena si podepřel bradu.

Oči jsem měl stále ještě pevně zalepené náplastí. Začal jsem ji třít o provaz, jímž jsem měl svázaná zápěstí, ale ani se nepohnula. Zahnuté konce háku mi překážely a vrážely do obličeje, takže jsem toho nakonec nechal a znovu se soustředil na to, zahřát si ruce; chvílemi jsem si je tiskl mezi stehna, chvílemi jsem jimi tloukl o kolena, aby se mi znovu rozproudila krev.

Za několik minut jsem zjistil, že už dokážu hýbat prsty. Byly sice stále ještě zcela bez citu, ale už to, že se rozhýbaly, byl obrovský krok vpřed a vzpomínám si, jak jsem se kvůli tomu alespoň deset minut usmíval.

Pak jsem pozdvihl ruce k obličeji a pokusil se odtrhnout náplast nehtem. Palcem jsem přešel po tváři, našel okraj náplasti a prudce škulbl paží; palec se mi však ohnul a smekl po náplasti. Pokusil jsem se o to znovu. Musel jsem to dokázat, vždyť dokud jsem neviděl, nemohl jsem se dostat ze sedlovny. Venku byla ještě větší zima, kotníky jsem měl dosud spoutané a představa, že bych za takových okolností měl chodit někud poslepu, se mi pranic nezamlouvala.

Sklopil jsem hlavu a strčil si palec pravé ruky do úst, abych ho zahřál. Každých několik minut jsem zkoušel výsledek na okraji náplasti a nakonec jsem dospěl tak daleko, že se mi palec neohýbal. Stačilo vlastně jen poodtrhnout jeden růžek, ale i tohle trvalo hodně dlouho. Konečně jsem však nehtem odtrhl natolik velký cípek, abych ho mohl sevřít mezi zápěstí, a po několika bezvýsledných škusnutí, doprovázených nejrůznějšími kletbami, se mi přece jen podařilo tu neústupnou věcičku odlepit. Otevřenými dveřmi a oknem vedle nich proudil dovnitř oslňující měsíční svit. Seděl jsem u průčelní stěny a dveře byly vlevo ode mě. Nad mou hlavou a kolem celé místnosti byly prázdné dřevěné podpěry pro sedla a otěže a u protější zdi stály holé police a kredenc. V rohu po mé pravici byla slušně zachovalá kamna a na podlaze před nimi leželo pár rozsypaných oharků.

Ze středu stropu visel půlmetrový bytelný pozinkovaný řetěz, bledě se lesknoucí ve svitu měsíce.

Pohlédl jsem dolů na ruce. Háček na postroje se blýskal v odraženém světle. Není divu, že se dal tak obtížně odlomit, pomyslel jsem si. Řetěz i háček byly poměrně nové; nebyly nijak ztmavlé, staré a zrezavělé, jak jsem si to celou dobu představoval. Polkl jsem, opravdu vyděšený. Ještě že jsem to nevěděl.

Ruce i palec, který jsem se pokoušel zahřát, byly bílé. Téměř tak bílé jako rukávy mé košile. Téměř tak bílé jako nylonová šňůra, omotaná kolem háků. Jenom zápěstí jsem měl černá.

Natáhl jsem nohy. Kotníky jsem měl svázané k sobě další nylonovou šňůrou, dlouhou asi třicet centimetrů.

Svémi prsty bych ty uzly rozvázat nedokázal. Kapsy jsem měl vyprázdněné; ani nůž, ani zápalky. V sedlovně nebylo nic, čím by se dalo řezat. Toporně jsem se vztyčil, opíraje se přitom o zeď, a pomalu, opatrně jsem se šoural ke dveřím. Přitom jsem nohou o něco zavadil a pohlédl jsem na zem. Na rozhraní stínu a měsíčního světla ležel přelomený článek řetězu, groteskně ohnutý kousek stříbřitého kovu. Ten mi dal zabrat!

Došoural jsem se ke dveřím a jakžtakž zdolal schod před nimi. Vědro tam stálo, prázdné a kalně šedé.

Rozhlédl jsem se po dvoře tvaru L, zalitém měsíčními paprsky. Po mé pravé straně byly čtyři boxy pro koně a v pravém úhlu k nim byly na kratší straně L dva další boxy. Tam také byl vodovodní kohoutek a vedle něho na zemi předmět, který potěšil mé oči.

Škrabka na holínky – tenká kovová destička, zapuštěná do betonu.

Drobnými, opatrnými krůčky jsem k ní zamířil přes upěchovaný štěrk; rezavý vítr mi přitom vymrskával poslední zbytky tepla z těla.

Opřel jsem se o zeď, jednu nohu jsem postavil vedle škrabky, napjal přes ni nylonovou šňůru a druhou nohou jako táhlem jsem ji začal přetahovat sem tam. Škrabka nebyla zdaleka ostrá a šňůra byla nová; trvalo dlouho, než jsem ji přeřízl, ale nakonec se přece jen roztřepila. Nato jsem poklekl a pokusil se učinit totéž se šňůrou svazující zápěstí, jenže tady mi neustále překážel háček na postroje a neuspěl jsem. Vyčerpaně jsem se vztyčil. Zřejmě mi bylo určeno, abych se s tímhle tíživým protivným železářským výrobkem ještě nějakou chvíli vláčel.

Konečně jsem už mohl volně pohybovat nohama, a to mi dodávalo báječný pocit svobody. Třásl jsem se zimou a toporně jsem vycházel ze dvora k domu, který se za ním temně tyčil. Nebylo v něm jediné světlo, a když jsem se na něj pozorněji zahleděl, shledal jsem, že okenice na všech oknech v přízemí jsou zavřené. Dům byl stejně prázdný jako stáj; zjištění sice nepříjemné, avšak nijak nečekané.

Nejistým krokem jsem prošel kolem domu a pustil se dlouhou výjezdovou cestou k bráně, kde nebyla vrátnice; visela tam pouze tabule realitní kanceláře, oznamující, že toto půvabné panské sídlo je na prodej spolu s několika moderními stáji, čtyřiceti akry orné půdy a jablonořným sadem.

Za branou ústila cesta do venkovské aleje, jež ničím neprozrazovala, kterým směrem leží civilizace.

Snažil jsem se vybavit si v paměti, odkud minicooper přijel, ale nepovedlo se mi to. Připadalo mi to jako dávná minulost. Bezděčně jsem pohlédl na levé zápěstí, jenže tam byl pouze provaz, nikoli hodinky. Někud jsem se vydat musel, a tak jsem se obrátil doprava. Alej byla opuštěná a za jejími nízkými živými ploty se rozkládala otevřená pole. Neprojížděl tudy jediný vůz a nikde nebylo vidět žádné světlo. Celé tělo mě bolelo, ale vrávorat jsem kupředu, proklínal vítr a doufal, že dojdu-li dost daleko, přece jen na nějaký ten dům musím narazit.

To první, na co jsem narazil, nebyl dům, ale něco mnohem lepšího. Telefonní budka. Stála jako osamocená, uvnitř jasně osvětlená krabice a přátelsky mi kynula na křižovatce, kde alej ústila do okresky; rozřešila tak trapnost chvíle, kdy bych musel jako hasroš zabouchat na dveře neznámých lidí a vysvětlovat, jak jsem se do tohoto stavu dostal.

Lidí, které jsem mohl volat, bylo hodně. Určitě policii, záchranku nebo hasiče, jenže než se mi téměř bezvládnými rukama podařilo otevřít dveře budky alespoň natolik, abych do nich mohl strčit nohu, měl jsem dost času na přemýšlení. Jakmile bych zatelefonoval nějaké úřední instituci, musel bych zodpovědět nekonečné množství otázek, učinit nejrůznější prohlášení a stejně bych se nakonec pravděpodobně ocitl na noc v místní nemocnici. Jenže já k smrti nerad pobývám v nemocnicích.

I když jsem byl skrznaskrz prochladlý, přece jen, jak jsem soudil, nemrzlo. Kaluže při okraji silnice neměly ledový škrálop. Dostihy v Ascotu se tedy příštího dne konat budou.

Template bude přivezen pro Zimní pohár a James neví, že jeho žokej se potlouká krajem, neschopen závodit.

Neschopen... Mezi okamžikem, kdy jsem spatřil telefonní budku, a okamžikem, kdy jsem nemotorně zdvihl sluchátko, jsem došel k názoru, že jediným uspokojivým způsobem, jak připravit Kemp-Lora o vítězství, je přijít na závodě, jet dostih, pokud možno ho vyhrát a tvářit se, jako by v dnešní noci k oněm neblahým událostem ani nedošlo. Kemp-Lorovi se až přespříliš dlouho všechno dařilo. Zařekl jsem se, že mě už nikdy, vůbec nikdy nepřevezle!

Zavolał jsem telefonní centrálu, sdělil telefonistce číslo své úvěrové karty a požádal, aby mě spojila s jedinou osobou na světě, která by mi mohla poskytnout potřebnou pomoc a nepokoušela se odvrátit mě od toho, co jsem si předsevzal, a potom o věci pomlčela. Měla ospalý hlas. Řekla: „Haló?“

„Joanno..., máš zrovna něco na práci?“ zeptal jsem se.

„Na práci? Tak pozdě?“ podivila se. „To jsi ty. Robe?“

„Ano,“ přisvědčil jsem.

„Víš co, tak si zase jdi lehnout a zavolej mě ráno,“ řekla.

„Vždyť jsem spala. Copak nevíš, kolik je hodin?“ Zaslechl jsem, jak zazívala.

„Ne,“ řekl jsem.

„Ach jo, je... hm... půl jedné a deset minut. Dobrou noc.“

„Joanno, zůstaň u telefonu,“ poprosil jsem ji naléhavě.

„Potřebuji tvou pomoc. Opravdu ji potřebuji. Prosím tě, nezavěšuj!“

„Co se stalo?“ Opět jsem zaslechl zívnutí.

„Já..., já... Joanno, přijed' a pomoz mi. Prosím.“

Nastala krátká odmlka, pak Joanna odvětila hlasem trochu víc probuzeným: „Takhle jsi mi prosím ještě nikdy neřekl.“

Nic by tě k tomu nebylo donutilo.“

„Přijedeš?“

„Kam?“

„Tohle právě nevím,“ zoufal jsem si. „Jsem v telefonní budce na nějaké okresce, na míle daleko od nějakého hnízda.“

Telefonní centrála je Hampden Row.“ Nahláskoval jsem jí to. „Nemyslím, že by to bylo příliš vzdálené od Londýna, a nejspíš to bude někde směrem k západu.“

„Copak se nedokážeš vrátit sám?“ zeptala se.

„Ne,“ řekl jsem. „Jsem bez haléře a šaty mám úplně mokré.“

„Aha!“ Odmlka. „Tak tedy dobře. Zjistím si, kde jsi, a přijedu taxíkem. Ještě něco?“

„Přivez mi svetr,“ požádal jsem ji. „Je mi zima. A suché ponožky, jestli tam nějaké máš. A rukavice. Ty rukavice nezapomeň! A nůžky!“

„Svetr, ponožky, rukavice, nůžky. O.K. Musíš počkat, než se obleču, ale přijedu co nejdřív. Zůstaň u té telefonní budky.“

„Ano,“ ujistil jsem ji.

„Pospíším si,“ řekla. „Na shledanou.“

„Na shledanou...“ Neobratně jsem položil sluchátko do vidlice. I kdyby přijela sebery chleji, dřív než za hodinu tu nebude. No, a co je další hodina navíc po těch mnoha? Neměl jsem tušení, že už je tak pozdě; celý ten večer se sice vlekl jako nekonečno, ale přitom jsem úplně ztratil smysl pro skutečný čas. A Kemp-Lore se nevrátil. Pořad mu už dávno skončil, a přesto se nevrátil. Ten zatracený, vrahounský darebák, pomyslel jsem si.

Sedl jsem si na podlahu telefonní budky a opatrně se opřel o stěnu vedle přístroje; hlavu jsem položil na peněžní automat. Venku pohyb a rezavý vítr, uvnitř nečinnost a přístřeší; obojí mi připadalo stejně bezútešné. Ale byl jsem už příliš unavený, než abych se postavil a chodil, pokud jsem nemusel, takže volbu jsem měl snadnou.

Zdvihl jsem ruce k obličejí a začal se kousat do prstů, postupně do jednoho po druhém. Byly studené jako led, žlutobílé a nebyl v nich žádný cit. Ohnout a narovnat jsem je dokázal, ale jen pomalu a chabě, a to bylo vše. Začal jsem se jimi vážně zabývat, třel jsem je nahoru dolů o nohy, tloukl jsem do nich koleno, otevíral jsem dlaň a zavíral, ale jako by to vůbec nepomáhalo. Neustal jsem však ze strachu, že jinak by se jejich stav ještě víc zhoršil, a zaplatil jsem za to další popraskanou kůží na rozedřených a bolestně poničených zádech.

Měl jsem ostatně dost o čem přemýšlet, abych odvedl myšlenky od svých útrap. Například náplast. Proč ji vlastně použil? Ústa mi zalepil proto, abych nemohl volat o pomoc; jenže když jsem náplast nakonec strhl a volal, nebylo tam nikoho, kdo mě slyšel. I kdybych byl křičel sebehlasitěji, nebyl by mě nikdo zaslechl, protože stál byla příliš daleko od aleje. Náplast přes oči mi dal proto, abych neviděl, kam mě veze, jenže proč mu na tom záleželo, jestliže bych stejně uviděl jen prázdný dvůr a opuštěnou sedlovnu? Jak jinak by to bylo dopadlo, přemýšlel jsem, kdybych byl mohl vidět a mluvit?

Vidět... Byl bych viděl Kemp-Lorův výraz, s nímž mě zbavoval svobody. Byl bych Kemp-Lora viděl..., o to tu šlo! Nechtěl, abych viděl jeho, nikoli to místo.

Pokud tomu tak bylo, pak mě zbavil možnosti mluvit nejspíš jen proto, aby se nedal strhnout k odpovědi. Promluvil jen jednou, a to hlubokým, změněným hlasem. Zřejmě si tedy nepřál, abych zaslechl a poznal jeho hlas. V tom případě pak ale musel být přesvědčený, že nevím, kdo mě unesl, že jsem ho nepoznal. A zřejmě byl o tom přesvědčený i nadále. Z toho plynulo, že mu James podle jeho názoru vyrazil z ruky Turniptopův cukr napuštěný drogou jen náhodou, že se nedoslechl o Brebtově a mé objíždce po všech stájích a nevěděl o mých dotazech na jaguára. Tohle mi ovšem mohlo poskytnout pro budoucno alespoň částečnou výhodu. Pokud někde zanechal nějaké stopy, jistě by tedy asi nepokládal za nezbytné a nutné je zahladit. Nevěděl, že mu hrozí zkáza, a proto také nemusel být nějak zvlášť úzkostlivě ve střehu. Jak jsem tak hleděl na své bezkrevné ruce a uvědomoval si, že kromě dalšího ještě budu čelit jejich bolestivému návratu k životu, uvědomil jsem si, že se mé svědomí oprostilo od všech běžných zábran. Teď už nestačilo pokusit se napravit, co Kemp-Lore zničil. On sám do mě vtloukl onu vnitřní nesmiřitelnost, která mi až dosud chyběla, abych vlastníma rukama dokázal dokonale, s konečnou platností a bez slitování pomstít sebe i všechny ostatní.

Konečně přijela Joanna.

Zaslechl jsem zabrzdit auto, bouchnout dvířka a její rychlý krok na vozovce. Dveře telefonní budky se otevřely, vpustily dovnitř ledový závan a v nich stanula Joanna, v kalhotách, plstěných holínkách a teplé modré prošíváné kazajce; světlo jí dopadalo na tmavé vlasy a měnilo jí oči v temnou propast.

Byl jsem nesmírně rád, že ji vidím. Vzhlédl jsem k ní a pokusil se ze všech sil o široký úsměv na uvítanou, ale nijak zvlášť se mi nepodařil. Příliš jsem se třásl.

Joanna poklekla a zblízka na mne pohlédla. Tvář jí ztuhla úlekem.

„Ty ruce!“ řekla.

„Já vím. Přinesla jsi nůžky?“

Beze slova otevřela kabelku, vytáhla nůžky rozumných rozměrů a přestříhla mi pouta. Udělala to jemně. Pak mne zbavila háku na postroje, položila ho na podlahu a opatrně mi sloupila ze zápěstí přestřížené kousky šňůry. Všechny byly víc hnědé než bílé, jak byly prosáklé krví, a tam, kde se mi vryly do masa, zanechaly po sobě velké, rozedřené otevřené rány, tmavé a hluboké. Joanna od nich nemohla odtrhnout oči.

„Další šňůra je tady dole,“ upozornil jsem ji a kývl hlavou směrem k nohám.

Joanna mi tedy přestříhla kusy šňůry, kterými jsem měl omotané kotníky. Povšiml jsem si, jak promnula v prstech nohavici mých kalhot. Vzduch byl příliš studený, než aby uschly, a tolik tepla mé tělo nevydávalo, takže byly stále ještě velmi vlhké.

„Ty ses koupal?“ utrousila naoko kousavě. Hlas se jí zachvěl. Venku na silnici se ozvaly kroky a za Joannou se temně rýsoval mužský stín.

„Jste v pořádku, slečinko?“ ozval se chlapík s důvěru vnukajícím londýnským přízvukem.
 „Ano, děkuji,“ odvětila. „Mohl byste mi laskavě pomoci dopravit mého bratrance do vozu?“
 Taxikář vstoupil do dveří, pohlédl na mne a očima utkvěl na mých zápěstích a rukou.
 „Kristepane!“ řekl.
 „Líp jste to říct nemohl!“ ozval jsem se.
 Pohlédl mi do tváře. Byl to vysoký, statný, asi padesátiletý chlapík, osmahlý jako námořník a s očima, které jako by snad už byly viděly všechno na světě a shledaly, že většina z toho za nic nestojí.
 „Vy jste teda pořádně zřízenej, co?“
 „Pořádně!“ přisvědčil jsem.
 Chlapík se pousmál. „Tak pojďte! Dál se tu ochomejdat nemá přeci smysl!“
 Těžce jsem se zvedl, vrávoravě přikročil k Joanně a chytil se jí pažemi kolem krku, abych neupadl; a když už jsem se tam jednou octl, byl by to vlastně hřích téhle příležitosti nevyužít, a políbil jsem jí. Jenže na obočí, jak se ukázalo.
 „Řekla jste bratranec?“ otázal se taxikář.
 „Bratranec,“ prohlásila Joanna důrazně. Přespříliš důrazně.
 Řidič mi podržel dvířka. „Raděj ho odvezem k doktorovi, co?“ nadhodil.
 „Ne,“ nesouhlasil jsem. „K žádnému doktorovi.“
 „Ty ale doktora potřebuješ,“ namítla Joanna.
 „Ne.“
 „Jenže tohle jsou omrzliny,“ upozornil řidič a ukázal mi na ruce.
 „Ne,“ řekl jsem. „Vždyť nemrzne. Kaluže nejsou zamrzlé. Je pouze chladno. Žádné omrzliny.“ Zuby mi cvakaly a já jsem dokázal mluvit pouze v krátkých větách.
 „A co se vám to stalo na zádech?“ zeptal se taxikář, když si všiml cárů košile, přilepených ke kůži.
 „Spadl... spadl jsem,“ vykoktal jsem ze sebe. „Na štěrk.“
 Muž se zatvářil pochybovačně.
 „Máš to strašně rozedřené a je v tom spousta špíny,“ řekla Joanna a s ustaranou tváří si mě celého znovu prohlédla.
 „To mi doma umyješ,“ řekl jsem.
 „Potřebujete doktora,“ opakoval řidič.
 Zavrtěl jsem hlavou. „Potřebuji dermatol, aspirin a spánek.“
 „Doufám, že víš, co děláš,“ prohlásila Joanna. „Co chceš teď?“
 „Svetr!“
 „Je ve voze,“ řekla. „A ještě nějaké další věci na oblečení. Cestou se můžeš převléct. Čím dřív se dostaneš do vany s horkou vodou, tím líp pro tebe.“
 „Tady bych byl opatrněj, slečinko,“ řekl řidič. „Tyhle ruce moc rychle nezahřívajte, jinak mu upadnou prsty.“ Opravdu, slova plná útěchy! Doufal jsem, že snad nebudou tak úplně pravdivá.
 Joanna se zatvářila ještě ustaraněji.
 Šli jsme od telefonní budky k taxíku. Byl to obyčejný černý londýnský taxík. Rád bych byl věděl, jakými kouzly Joanna šoféra přiměla, aby ji uprostřed noci zavezl tak daleko na venkov; a napadla mě i praktičtější otázka – co s taxametrem, běží pořád dál?

Běžel.

„Nastup si, ať už nejsi na větru,“ vyzvala mě Joanna a otevřela dvířka vozu.
 Uposlechl jsem. Joanna s sebou přivezla kufr a vytáhla z něho svou tenkou, bledě modrou vlněnou vestu a prošívanou, olivově zelenou pánskou větrovku na zip. Zkoumavě na mne pohlédla a vytáhla nůžky. Šmik, šmik a už vedle mě ležely zbytky košile. Pak z ní odstříhla dva dlouhé pruhy a opatrně mi jimi ovázala zápěstí. Taxikář přihlížel.
 „Tohle by se mělo ohlásit na policii,“ nadhodil.
 Zavrtěl jsem hlavou. „Ne, to byla soukromá půtka.“
 Taxikář zdvihl hák na postroje, který vzal s sebou z telefonní budky. „A co je tohle za věc?“ zeptal se.
 „Hodte to do příkopu,“ řekl jsem, odvrátiv zrak.
 „Budete to potřebovat pro policii,“ trval na svém.
 „Už jsem vám to přece pověděl – žádnou policii,“ prohlásil jsem unaveně.
 Jeho skeptický výraz dokazoval, že má svou představu o lidech, kteří se dají zbít, ale odmítají to hlásit policii. Pokrčil rameny, poodešel do tmy a vrátil se bez háku.
 „Kdybyste si to rozmyslel, tak je v příkopu rovnou za telefonní budkou,“ oznámil.

„Díky.“

Joanna mi dovázala obvaz, pomohla mi vklouznout pažemi do obou kusů šatstva, které mi přivezla, a vpředu je zapnula. Potom vykouzlila z kufru pár palčáků s kožišinovou podšívkou, celkem snadno mi je navlékla a vytáhla termosku s horkou polévkou a šálky.

Přiložila mi šálek k ústům a já jí pohlédl do černých očí.

Miloval jsem ji. Kdo by nemiloval děvče, které si při takovéhle příležitosti vzpomene na horkou polévku? I taxíkář si vzal trochu polévky; pak začal podupávat a prohodil, že už začíná být sychravě. Joanna na něho upřela žalostný pohled a já jsem se zasmál.

Chlapík mi uštědřil pohled plný uznání a pravil: „Třeba se opravdu můžete obejít bez doktora, jak koukám.“ Poděkoval Joanně za polévku, vrátil ji šálek, usedl za volant, zhasl uvnitř vozu světlo a rozjel se zpět k Londýnu.

„Kdo ti to udělal?“ zeptala se Joanna.

„Řeknu ti to později.“

„Jak chceš.“ Nenaléhala. Sehnula se ke kufru a vytáhla kožešiny trepky, tlusté ponožky a své šponovky. „Stáhni si kalhoty!“

„Vždyť nedokážu otevřít zip,“ upozornil jsem ji kousavě.

„Úplně jsem na to zapomněla...“

„Nevadí, obleču si alespoň ponožky; s kalhotami to nepůjde,“ řekl jsem. I já jsem vnímal vyčerpanost, která se mi ozývala z hlasu, a Joanna zřejmě proto bez jediné námitky poklekla v kymácejícím se taxíku a vyměnila mi mokré ponožky a boty za suché.

„Máš úplně promrzlé nohy,“ řekla. Okénkem vozu proudilo dovnitř jasné měsíční světlo a já jsem se podíval dolů na trepky.

Byly příliš velké pro mě, natož pro Joannu.

„Že bych byl vklouzl do Brianových střevíců?“ zeptal jsem se.

Po chvilce mlčení odpověděla bezbarvým hlasem: „Ano, ty trepky jsou Brianovy.“

„A ta větrovka?“

„Koupila jsem mu ji k vánocům.“

Tak daleko to tedy už bylo! Ne zvolil jsem právě nejvhodnější okamžik, kdy to zjistit!

„Jenže jsem mu ji nedala,“ dodala po chvilce, jako by si byla něco ujasnila.

„Proč ne?“

„Nepřipadala mi vhodná pro důstojný život venku na nóbl předměstí. Místo toho jsem mu darovala zlatou jehlici do kravaty.“

„Jak vhodné!“ prohodil jsem sarkasticky.

„Byl to dárek na rozloučenou,“ sdělila mi klidně.

„Odpusť,“ vyhrkl jsem upřímně. Jak jsem věděl, nebylo to pro ni nijak snadné.

Joanna se prudce nadechla. „Jsi snad ze železa Robe?“

„Ze železných pilin,“ řekl jsem.

Taxík uháněl dále.

„Dalo nám to fušku tě najít,“ řekla. „Mrzí mě, že nám to tak dlouho trvalo. Víš, ta oblast, kde jsme tě hledali, je hodně rozlehlá.“

„Ale nakonec jste mě přece jen našli.“

„Ano.“

V kolébajícím se taxíku se mi sedělo velmi nepohodlně.

Paže a ramena mě neustále bolely, a kdykoli jsem se příliš prudce dotkl opěradla, nezamlouvalo se to pranic mým rozedřeným zádkům. Po nějaké chvíli jsem se vzdal a zbylou část cesty jsem seděl na podlaze, hlavu a ruce v Joannině klíně.

Byl jsem ovšem zvyklý dostávat pořádně do těla. Koneckonců jsem přece vykonával povolání, kde tělesná zranění jsou celkem častým, byť i bezvýznamným faktorem. Zejména během první sezóny, kdy jsem jezdecké umění ještě tak dobře neovládal a většina koní, na nichž jsem jel, patřila k těm nejtvrdohlavějším, co se dali sehnat, bylo jen zřídkakdy mé tělo prosto nějaké černé či modré podlitiny. Schytl jsem i několik menších zlomenin, často jsem byl kopnut do měkkých částí těla, a jeden či dva klouby jsem měl vymknuté. Nic z toho však ani v nejmenším neovlivnilo můj celkový pocit absolutního zdraví i optimistické přesvědčení, že stejně jako většina ostatních žokejů jsem se narodil s odolnou tělesnou konstitucí, která vydrží jakoukoli ránu a dokáže bezvadně fungovat ne-li hned následující den, tedy alespoň mnohem dříve, než lékařská věda považuje za obvyklé.

Během doby jsem přivykl určitému způsobu reagování na nepohodlí; bylo důležité nevšímat si ho a soustředit se na něco jiného; jenže tenhle postup onoho večera nijak zvlášť dobře nezabral. Dokonce nezapůsobil ani tehdy, když jsem si na chvíli sedl do lehkého Joannina křesla v jejím teplém pokoji, opřel si lokty o kolena a přihlížel, jak mé prsty postupně mění barvu ze žlutobílé na šmouhatě tmavohnědou, dále na skvrnitě fialovou a nakonec na rudou.

Začalo to krátce po návratu jakýmsi slabým a vítaným svedením, jen co Joanna zapnula dvoje silná elektrická kamínka. Hned potom prohlásila, že mé promáčené kalhoty i spodky musí okamžitě dolů a že si musím natáhnout její černé šponovky, které sice hřály, ale byly příliš krátké. Na jednu stranu mi připadlo divné dát se od ní svlékat, dělala to však věcně a bez poznámky; ale na druhou stranu zase mi to připadalo zcela přirozené, jako jakýsi návrat do dětských let, kdy nás při vzájemných návštěvách vždycky dohromady vykoupli.

Pak odněkud vytáhla lahvičku s dost omšele vypadajícími aspiriny. Byly tam jen tři a ty jsem polkl. Nato uvařila trochu černé kávy a podala mi ji, abych ji vypil. Byla v ní pořádná dávka brandy.

„Na zahřátí,“ řekla lakonicky. „Stejně už ses konečně přestal třást.“

Tehdy mě právě začaly svědit prsty a já jí to řekl.

„Bude to zlé?“ otázala se věcně a odložila prázdný hrnek od kávy.

„Asi ano.“

„To tedy nebudeš chtít, abych tu seděla a hlídala tě,“ usoudila.

Zavrtěl jsem hlavou. Joanna odnesla prázdný hrnek do kuchyně a zůstala tam několik minut, než se vrátila s plným hrnkem pro sebe.

Svědění zesílilo v pálení a pak v pocit, jako bych měl prsty sevřené ve svěráku, který se stále více stahuje; bolest byla čím dál tím nesnesitelnější, až se mi zdálo, že mi tlak už každou chvíli rozdrtí prsty na padrť. Nicméně tu však zůstaly, nevinně visely v teplém vzduchu a ten na ně působil jedině tak, že pomalu měnily barvu v hnědofialovou.

Joanna mi setřela pot z čela.

„Jsi v pořádku?“ zeptala se.

„Ano,“ přitakal jsem.

Přikývla a obdarovala mě bledým vydáním onoho důvěrného úsměvu, kterým mi už od chlapeckých dob vždycky rozbušila srdce, a začala pít kávu.

Tep se mi postupně zrychloval a mně bylo, jako by mi někdo vyprostil ruce ze svěráku, položil je na kovanou a rytmicky do nich bušil. Bylo to strašné. A trvalo to příliš dlouho. Hlava mi sklesla na hrud.

Když jsem vzhlédl, stála Joanna přede mnou a pozorovala mě s výrazem, v němž jsem se nevyznal. V očích měla slzy.

„Je po všem?“ zeptala se a zamrkala, aby je skryla.

„Více méně.“

Oba jsme hleděli na mé ruce, které teď byly celé palčivě rudé.

„A co nohy?“ zeptala se.

„Ty jsou v pořádku,“ odpověděl jsem. Jejich návrat do života jsem téměř ani necítil.

„Neměla bych ti teď omýt ty odřeniny na zádech?“ nadhodila.

„Ne, až ráno,“ řekl jsem.

„Máš v nich spoustu špíny,“ namítla.

„Ta už je tam tak dlouho, že mi nějaká ta hodina navíc neublíží,“ ujistil jsem ji. „Za poslední dva roky jsem dostal čtyři protitetanové injekce, a pak přece existuje penicilín... a vůbec, už jsem příliš unavený.“

Joanna se dále nepřela. Rozepjala mi větrovku, pomohla mi ji svléct a přiměla mě, abych si lehl do její postele tak, jak jsem byl, nevhodně oblečený do jejích černých šponovek a modré vesty, takže jsem vypadal jako druhořadý baleták s kocovinou. Ložní prádlo bylo ještě celé pomuchlané, jak tam ležela, než jsem ji probudil, a na polštáři, kde spočívala její hlava, byl dosud malý důlek. A tak jsem si tam s nezvykle blaženým pocitem položil hlavu i já. Joanna zahlédla, jak jsem se zazubil, a správně si přečetla mé myšlenky. „Tohle je poprvé, cos mi vlezl do postele,“ prohlásila. „A je to taky naposled!“

„Buď milosrdná, Joanno,“ zaúpěl jsem.

Přisedla si na okraj postele a shlížela na mne dolů. „Blízké příbuzenství škodí!“ prohlásila.

„A kdybychom nebyli bratranec a sestřenice?“

„Nevím...,“ povzddechla. „Jenže jsme!“ a sklonila se, aby mi dala na čelo polibek na dobrou noc.

Nemohl jsem si pomoci; ovinul jsem jí paže kolem ramen, stáhl ji dolů na hrud a pořádně ji políbil na ústa. Něco takového jsem udělal vlastně poprvé v životě a do toho polibku jsem vložil všechnu utajovanou a potlačovanou touhu, kterou jsem k ní odjakživa cítil. Bylo v něm příliš mnoho hladu, příliš mnoho vášně,

přespráliš mnoho zoufalství. Uvědomoval jsem si to, ale nemohl jsem tomu zabránit. Na prchavý okamžik jako by se Joanna uvolnila a roztála a políbení mi vracela, jenže chvilka to byla tak krátká a míjivá, že mě napadlo, jestli si to jen nepředstavuji; vzápětí totiž celá strnula.

Pustil jsem ji. Prudce vstala a upřeně na mne hleděla; tvář měla prostou jakéhokoli citu. Ani hněv, ani znechucení, ani láska. Beze slova se otočila a přešla pokojem k pohovce, kde si omotala kolem těla příkrývku a ulehla. Pak natáhla ruku ke stolní lampě a vypnula světlo.

Ztemnělým pokojem ke mně dolehl její klidný, ovládající se hlas:

„Dobrou noc, Robe.“

„Dobrou noc, Joanno,“ odpověděl jsem zdvořile.

Mrtvé ticho...

Otočil jsem se na břicho a zabořil hlavu do jejího polštáře.

13.

Ani nevím, jestli další čtyři hodiny Joanna spala, či bděla.

V pokoji bylo ticho. Čas plynul pomalu.

Krev v rukou mi ještě nějakou chvíli prudce bušila, ale co na tom? Bylo to povzbuzující, i když to bolelo.

Myslel jsem na všechna ta blahodárná červená tělíska, razící si cestu scvrklými cévami jako voda proudící vyschlými zavodňovacími kanály poté, co přestalo sucho. Jak příjemné! Jak životodárné! Zítra odpoledne, pomyslel jsem si –. omyl, dnes odpoledne –. by už mohly být schopné práce.

Musí být, vždyť o to právě jde!

Krátce po rozednění jsem zaslechl Joannu, jak zašla do malé kuchyňky, která jí současně sloužila jako koupelna, vyčistila si tam zuby a uvařila čerstvou kávu. Teplá pražená vůně dolehla až ke mně. Sobota ráno, uvědomil jsem si. Den, kdy se koná Zimní pohár. Nevyskočil jsem plný nadšení z postele, abych ho přivítal; pouze jsem se pomalu otočil z břicha na bok a pevně zavřel oči, abych překonal bolest, vystřelující ze všech ztuhlých svalů od krku až po pás a pronikavě pálicí na zádech a zápěstích. Opravdu mi nebylo nijak dobře.

Joanna vešla do pokoje s velkým hrnkem kouřící kávy a postavila ho na noční stolek. Tvář měla bledou a kamennou.

„Káva,“ oznámila zbytečně.

„Děkuji ti.“

„Jak se cítíš?“ zeptala se a zatvářila se až příliš jako profesionální ošetřovatelka.

„Žiju,“ odpověděl jsem.

Nastala zámka.

„No tak, spust!“ osopil jsem se na ni. „Buď mi jednu vraž, nebo se usměj..., buď to, nebo ono. Jenom tu nestůj s tragickým výrazem, jako by Albert Hall vyhořela už při prvním matiné!“

„Jdi k čertu. Robe!“ vyhrkla a přes obličej jí přešel úsměv.

„Příměří?“ zeptal jsem se.

„Příměří,“ souhlasila a nepřestávala se usmívat. Dokonce si zase sedla na okraj lůžka. Vysoukal jsem se do sedu, přičemž mě tělo všude bolelo, a vytáhl zpod příkrývky ruku, abych mohl sáhnout po hrnku.

Končetina se nápadně podobala jeliť. Vytáhl jsem druhou; i ta byla oteklá. Obě měly ještě velmi citlivou kůži a stále byly nepřírozně fialové.

„Zatracené!“ ulevil jsem si. „Kolik je hodin?“

„Osm,“ sdělila mi Joanna. „Proč?“

Osm hodin. Dostih začínal v půl třetí. V Ascotu bych musel být nejpozději v půl druhé, raději dříve, a cesta tam taxíkem by mohla trvat takových padesát minut. Řekněme hodinu, počítá-li člověk se zpožděním.

Zbývaly mi tedy přesně čtyři a půl hodiny, v nichž bych se měl dát natolik dohromady, abych byl schopen sednout na koně a jet, a při stavu, v němž jsem byl, to bude pěkně nesnadný úkol.

Začal jsem si lámat hlavu, jak na to. Dalo by se zajít do tureckých lázní, kde je pára a masáže; přišel jsem však o příliš mnoho kůže, než aby mě tahle představa nějak lákala. Člověk by se také mohl dát rozhýbat v nějakém tělocvičném ústavu; proveditelné by to bylo, jen poněkud drastické. Také bych mohl podniknout tréninkový běh Hyde Parkem, což by bylo dobré řešení kterýkoli den kromě soboty, kdy cesty budou plné malých holčiček, batolících se na opratích. Ještě lepší by bylo projet se v Epsomu na závodním koni, jenže už ani nebyl čas něco takového zařídit, ani se nedala najít nějaká vhodná záminka, aby mi tam vyšli vstříc.

„Co tě trápí?“ zeptala se Joanna.

Pověděl jsem jí to.

„To přece nejde!“ vybuchla. „Přece nemyslíš vážně, že bys ještě dneska jel nějaký dostih!“

„Myslím to vážně!“

„Vždyť vůbec nejsi ve formě!“ protestovala.

„V tom je právě ten zakopaný pes. Zrovna se přece dohadujeme, jak se nejlíp do formy dostat.“

„Něco takového mě ani nenapadlo!“ namítla Joanna. „Vypadáš úplně nemocně. Potřebuješ zůstat celý den v posteli.“

„Odpochinu si zítra,“ řekl jsem. „Dnes pojedou na Templatovi v Zimním poháru.“ Joanna mi to začala ještě usilovněji rozmlouvat, a tak jsem jí pověděl, proč pojedou. Pověděl jsem jí všechno, každou sebemenší podrobnost o Kemp-Lorově protižokejové posedlosti i o tom, co se přihodilo předešlého večera, než mě našla v telefonní budce. Trvalo mi to dost dlouho. Když jsem jí líčil výjev v sedlovně, nedíval jsem se na ni, protože mi bylo prostě trapné to popisovat i ji, a tehdy jsem si zcela bezpečně uvědomil, že to nikomu jinému už opakovat nebudu.

Když jsem skončil, hleděla na mne mlčky půl minuty – celých třicet vteřin –, pak si odkašlala a řekla: „Ano, teď to chápu. To abychom tě už raději začali dostávat do formy, ne?“ Usmál jsem se na ni.

„Čím začneme?“ zeptala se.

„Horkou koupelí a snídaní,“ navrhl jsem. „A můžeme si poslechnout předpověď počasí?“ Navykl jsem si poslouchat ji každé ráno. Joanna zapnula rádio a vzápětí se z něho linula jakási otravná ranní hudba; pak pokračovala v úklidu pokoje, složila příkrývku, pod níž dnes spala, a natřepala polštáře na pohovce. Než skončila, hudba zmlkla a vyslechli jsme stručný přehled zpráv, následovaný předpovědí počasí. Bylo půl deváté.

„Minulou noc panoval v mnoha částech země slabý mráz,“ oznamoval hlasatel klidným tónem „a další mráz je očekáván i tuto noc, zejména v nechráněných oblastech. Denní teploty vystoupí většinou na pět stupňů Celsia, čtyřicet jeden stupeň Fahrenheita, a severovýchodní vítr se poněkud zmírní. Na jihu bude jasno a slunečno. Vyhlídka na další dny: očekává se chladnější počasí. A vyslechněte prosím následující oznámení: Rozhodčí v Ascotu překontrolovali dnes v osm hodin ráno dostihovou dráhu a vydali toto prohlášení:“

„Minulou noc byly na závodistišti zaznamenány dva až tři stupně mrazu, ale půda na obou stranách překážek byla chráněna slámou. Nezačne-li během dopoledne nečekaně silně mrznout, budou se dostihy zaručeně konat.“

Joanna vypnula rádio. „Jsi neodvratně rozhodnutý jet?“ zeptala se.

„Neodvratně,“ prohlásil jsem.

„Víš..., raději ti to povím... Včera večer jsem se dívala v televizi na ty Dostihové střípky.“

„Co nepovídáš!“ zvolal jsem ohromeně.

„Od té doby, co tě tam uvedli, se na ně někdy koukám. Pokud jsem doma. No, včera večer jsem se tedy koukala.“

„No a?“ vybědl jsem ji.

„Ten člověk,“ řekla, a oba jsme pochopitelně věděli, o koho jde, „ten člověk mluvil téměř celou dobu jenom o Zimním poháru; takové ty stručné životopisy koní a trenérů a tak dále.“

Čekala jsem, až řekne něco o tobě, nezmínil se však. Prostě mluvil a mluvil pouze o tom, jak báječný je Template; o tobě ani slůvko. Pro tebe je ovšem podle mého důležitým faktem jeho prohlášení, že vzhledem k významu hlavního dostihu ho bude dneska komentovat on sám a že po jeho skončení bude osobně interviewovat vítězného jezdce. Kdyby se ti opravdu podařilo zvítězit, bude muset vylíčit, jak jsi toho dosáhl, což bude pro něj pořádně hořká pilulka, a nakonec ti bude muset veřejně před několika milióny diváků blahopřát!“

Plný obdivu jsem se na ni zahleděl.

„Tohle je obrovský nápad,“ prohlásil jsem.

„Zrovna tak, jako tě interviewoval tehdy o vánocích,“ dodala.

„A nejspíš právě ten dostih svázal můj osud s jeho,“ řekl jsem.

„Ale stejně mi připadá, že jsi tomu pořadu věnovala pořádnou pozornost, smim-li to tak říct.“

Joanna se zatvářila zaraženě. „No... a copak jsem tě neviděla, jak nenápadně sedíš vzadu mezi obecnstvem v Birminghamu, když jsem tam loni v létě pořádala jednu večer koncert?“

„Vidíš, a já se domníval, že tě všechny ty reflektory oslňují!“ prohlásil jsem.

„To by ses divil!“ řekla.

Odhrnul jsem příkrývku. Černé šponovky vypadaly za denního světla ještě nevhodněji.

„Raději bychom měli začít,“ řekl jsem. „Máš vůbec nějaké dezinfekční prostředky a obvazy a břitvu?“

„Mám jenom několik menších kousků náplasti,“ odpověděla omluvným tónem, „a břitvu, kterou si holím“

chloupky na nohou. Ale o dva bloky dále je lékárna, která bude mít už teď otevřeno. Sepíšu si, co potřebuješ.“ A napsala to na starou obálku.

„A nějaké APC pilulky; jsou lepší než aspiriny,“ dodal jsem.

„Dobrá, za chvíli jsem zpátky.“

Po jejím odchodu jsem vylezl z postele a šel do koupelny.

Snadno se to řekne, ovšem ve skutečnosti to vůbec tak snadno nešlo; bylo mi totiž, jako by mě nějaká přehorlivá pradelna několikrát protáhla mandlem. Bylo to k zoufání, pomyslel jsem si, jak důkladně mi Kemp-Lore tak prostými metodami ztýral tělo! Otevřel jsem kohoutky, svlékl kalhoty a ponožky a vlezl do vany. Modrá vesta se mi přilepila na záda, stejně tak jako obvazy k zápěstím, a tak jsem si jen lehl do vody, nepokoušel se je strhnout a čekal, až se odmáčí.

Horko mi jako obvykle poznenáhlu uvolňovalo křečovitě sevřené svaly a nakonec jsem už dokázal kroužit rameny a otáčet hlavou ze strany na stranu, aniž jsem měl pocit, že tam někde něco trhám. Každých pár minut jsem přidal další horkou vodu, takže když se Joanna vrátila, trčel jsem v ní až po krk a překrásně jsem se pařil, zcela prohřátý po celé páteři a ještě níž.

Joanna mi přes noc dala usušit kalhoty a spodky, a zatímco jsem se opatrně vysvlékal z modré vesty a zdráhavě lezl ven z vany, vyžehlila mi je. Navlékl jsem si je a hleděl na ni, jak na malém kuchyňském stole rozkládá nákup; temný pramen vlasů ji přitom sklouzával přes tvář a soustředěný výraz ji zpevňoval ústa. Báječné děvče!

Sedl jsem si ke stolu a Joanna mi natřela odřeniny dezinfekčním prostředkem, vysušila je, přikryla širokými ústřížky cupaniny napuštěné zinkovou masťou s ricínovým olejem, a ty přilepila náplastí. Pracovala dovedně, hbitě a s citem.

„Většina špíny našťěstí vyplavala při koupeli,“ konstatovala, jak rozstříhávala cupaninu. „Poslyš, ty máš ale opravdu pěkně vyvinuté svaly! Musíš mít pořádnou sílu..., tohle jsem nikdy netušila.“

„Teď z nich mám naopak opravdu pěkný sulc,“ povzdychl jsem. „Jsou dokonale rozčvachtané a dokonale zesláblé.“

A neustále bolí, jenže to jsem už nepokládal za potřebné dodat.

Joanna odešla do sousední místnosti, přehrabovala se chvíli v nějaké zásuvce a vrátila se s jinou vestou. Tentokrát byla bledě zelená; barva, která, jak jsem usoudil, se rozhodně náramně dobře hodila k mému zdravotnímu stavu. „Koupím ti nové vesty,“ prohlásil jsem, natahuje ji přes hrud, abych mohl zapnout elegantní knoflíky.

„Nemusíš se namáhat,“ řekla. „Obě nenávidím.“

„To ti tedy děkuji,“ řekl jsem a Joanna se rozesmála.

Přes vestu jsem si opět navlékl větrovku a pletené manžety jsem si vysoukal k loktům. Joanna mi ze zápěstí pomalu odmotala zkrvavené obvazy. Přestože byly promáčené vodou, přece jen místy zůstaly přilepené, a to, co bylo pod nimi, skýtalo moc ošklivý pohled i pro mne, když jsme to teď mohli vidět za denního světla.

„Tohle ošetřit nedokážu!“ prohlásila Joanna. „S tím musíš zajít k lékaři.“

„Až dnes večer,“ řekl jsem. „Prozatím mi to něčím obvaž.“

„Je to příliš hluboké,“ namítla. „Tam by se ti strašně lehce mohla dostat nějaká infekce. S něčím takovým nemůžeš jet, Robe, opravdu nemůžeš.“

„Ale můžu,“ ohradil jsem se. „Ponořím je na nějakou chvíli do misky s roztokem dermatolu a pak mi je znovu ovážeš.“

Pěkně přiléhavě, aby to nebylo vidět.“

„Copak tě to nebolí?“ zeptala se.

Neodpověděl jsem.

„Já vím,“ řekla. „To byla hloupá otázka.“ Povzdychla si, přinesla plnou misku teplé vody, vysypala do ní dermatol, až voda zežloutla, a deset minut jsem si tam máčel zápěstí.

„Tím bychom měli vyřízenou infekci,“ prohlásil jsem.

„A teď... pěkně přiléhavě.“

Vyhověla mi a konce ob vazů sepnula malými žlutými spínacími špendlíky. Když skončila, byly z toho úpravné úzké manžety, které nebudou pod dresem ani vidět.

„Perfektní!“ pravil jsem s uznáním a stáhl jsem rukávy větrovky. „Děkuji ti, andítku.“

„A strážný k tomu,“ řekla a zapitvořila se. „Kdy půjdeš na policii?“

„Nepůjdu. Už jsem ti to přece řekl. Vůbec tam nepůjdu. To, co jsem ti řekl včera v noci, jsem myslel zcela vážně.“

„Ale proč ne? Proč ne?“ divila se. „Mohl bys ho dostat před soud pro napadení a těžké ublížení na těle,

tak nějak se tomu právnicky říká, že?"

„Já si své účty raději vyřizuji sám...“, odpověděl jsem. „Představa, že bych musel policii vyložit, co se minulé noci odehrálo, nebo že bych se musel dát vyšetřit od jejich lékařů a vyfotografovat, je pro mě stejně nesnesitelná, jako že bych se pak dokonce musel účastnit soudního jednání, kdyby to došlo tak daleko, a veřejně odpovídat na otázky a vidět tu celou hnusnou záležitost otištěnou i se všemi krvavými detaily v novinách. Ne, to všechno je pro mě prostě nesnesitelné, nemůžu to udělat.“

„No, jestli na to pohlížíš takhle, pak by to asi byla tak trochu křížová cesta,“ řekla Joanna pomalu. „Ty se zřejmě cítíš pokořený, že?“

„Máš asi zpropadeně pravdu,“ připustil jsem zdráhavě.

„A jestli nemáš námitky, tak si to své pokoření pěkně nechám pro sebe!“

Joanna se zasmála. „Vždyť přece vůbec nic takového nemusíš cítit!“ řekla. „Muži jsou směšná stvoření!“ Horké koupele sice člověku překrásně uleví, dokud v nich leží, ale jejich účinek není trvalý; dosažený stav je třeba upevnit pohybem. A mé zmučené svaly protestovaly, že pohyb není tím, z čeho by se mohly radovat. Přesto jsem udělal několik dřepů a několikrát se řádně protáhl, zatímco Joanna pro nás připravovala míchaná vejčička. Když jsme je snědli a já se oholil, pustil jsem se znovu do cviků; věděl jsem totiž, že nedosednu-li na Templatův hřbet s přiměřeně uvolněnými svaly, nebude mít Template naději zvítězit. Nikomu by nepomohlo, kdybych spadl už na první překážce.

Cvičil jsem asi hodinu; nedokázal jsem se sice přinutit, abych kroužil pažemi kolem dokola, ale nakonec jsem se přece jen dostal do stadia, kdy jsem je už mohl vzpažit nad hlavu, aniž jsem musel potlačit zasténání.

Joanna umyla nádobí, uklidila byt a krátce po desáté, právě když jsem dělal dechová cvičení, se mě zeptala. „To chceš pěstovat tuhle kondiční gymnastiku do té doby, než odjedeš do Ascotu? Víš, mě to jen tak napadlo,“ řekla, „ale co kdybychom si místo toho šli zabruslit?“

„Brr, tolik ledu!“ otřásl jsem se.

Joanna se usmála. „No, já jsem si jen myslela, že po pádu musíš vždycky okamžitě vyskočit!“

Pochopil jsem, kam míří.

„A kromě toho je to dobré cvičení, při kterém se člověk navíc zahřeje, a je mnohem zajímavější, než všechno, cos zatím dělal,“ dodala.

„Ty jsi úplně senzační génius, má drahá Joanno,“ prohlásil jsem vroucně.

„Hm... možná,“ řekla. „Přesto si myslím, že bys měl být v posteli.“

Když byla připravená, zašli jsme do bytu mých rodičů, kde jsem si půjčil jednu z otcových košil a kravat a také jeho brusle, které kromě hudby byly jeho jediným zájmem.

Pak jsme zatelefonovali do banky, protože jízdné za včerejší taxík spotřebovalo téměř celou Joanninu hotovost a já jí to nejen chtěl všechno splatit, ale i sám jsem nějaké peníze potřeboval. Nato jsme se zastavili v obchodě, kde jsem koupil hnědé kožené rukavice s hedvábnou podšívkou; oblékl jsem si je a konečně jsme dorazili na kluziště Queenswayského klubu, jehož členy jsme oba byli už od té doby, co nás tam jako batolata vodili v odpoledních, kdy bylo příliš deštivé, než abychom si mohli hrát v Hyde Parku. Naposledy jsme spolu bruslili, když nám bylo šestnáct, a bylo fantastické, jak rychle jsme zase dokázali vytvářet všechny ty taneční figury, které jsme nacvičili v dětství.

Joanna měla pravdu. Po hodině bruslení jsem si uvolnil celé tělo od hlavy až k patě a téměř všechny svaly se mi pohybovaly už celkem bez zábran. Joanna, svištící vedle mě po ledě, měla zrzávající tváře a oči se jí leskly. Vypadala mladě a plná života.

Jako Popelka jsme přesně ve dvanáct hodin opustili kluziště.

„Tak co, jde to?“ zeptala se mě s úsměvem.

„Úplná nádhera,“ odpověděl jsem, plný obdivu k té zářivé inteligentní tváři, vzhlížející ke mně. Joanna si nebyla jistá, zda tím myslím jí nebo bruslení, což vlastně nebylo vůbec na škodu.

„Počkej – ještě tě všechno bolí?“

„Všechny bolesti zmizely.“

„Kdybys nelhal,“ řekla. „Ale rozhodně už nevypadáš tak šedivě jako předtím.“

Šli jsme se převléct, což pro mě znamenalo pouze vyměnit bílou zelenou vestu za otcovu košili a kravatu, navléci přes ní zase větrovku a vzít si rukavice. Ty rukavice jsem nezbytně potřeboval. Prsty jsem už sice neměl tolik oteklé, byly již méně červené a už mě nesvědily, ale zato mi všude možně začala praskat kůže a třepit se v kratičké, tenounké trhliny.

V hale dala Joanna vestu a otcovy brusle do své brašny, zatáhla zip a vyšli jsme na ulici. Už předtím mi oznámila, že do Ascotu se mnou nepojede, ale že se bude dívat na televizní přenos.

„A koukej, ať po tom všem zvítězíš!“ vyzvala mě.
„Můžu se po dostihu vrátit k tobě do bytu?“ zeptal jsem se.
„Ovšem, ano... ano,“ řekla, jako by ji má otázka udivila.
„Prima,“ zaradoval jsem se. „Tak... na shledanou!“
„Zlom vaz, Robe!“ řekla vážně.

14.

Teprve třetí z volně projíždějících taxíků, které jsem stavěl hned za rohem na Bayswater Road, se mě uvolil zavést až do Ascotu. V rychle a obratně se proplétajícím voze jsem si několika lehčími cviky a imaginární hrou na piano udržel paže teplé a pružné; pokud mě řidič zahlédl ve zpětném zrcátku, asi si myslel, že trpím nějakým ošklivým druhem tance svatého Víta.

Když jsem mu u brány závodiště platil, prohlásil, že taxík je vlastně jeho a že tu tedy zůstane a sám si trochu přisadí; dohodl jsem se s ním proto, že mě k večeru zase zaveze zpět do Londýna.

„Máte nějaký tip?“ zeptal se mě, když mi vracel drobné.

„Co byste řekl Templatovi v hlavním dostihu?“ nadhodil jsem.

„Já vám nevím,“ ohrnul rty. „Já opravdu nevím. Ten Finn se mi nezdá. Lidi říkají, že je vyřízenej.“

„Nevěřte všemu, co slyšíte,“ řekl jsem s úsměvem. „Na shledanou odpoledne.“

„Dobrá.“

Prošel jsem bránou a zamířil k vážnici. Ručičky na věžních hodinách ukazovaly pět minut po jedné. Když jsem došel k vážnici, stál tam přede dveřmi Sid, Jamesův hlavní stájník, který ho provázel na všech cestách, a sotva mě zahlédl, vyšel mi vstříc. „Tak jste přece jen přijel,“ řekl.

„Jistě,“ odpověděl jsem. „Proč bych neměl?“

„Šéf mě sem postavil, abych tu na vás čekal. Váš příchod mu mám okamžitě ohlásit. Právě obědvá...“

Víte, tady se totiž povídalo, že prý se nedostavíte!“ A rychle odešel. Prošel jsem vážnicí do šatny.

„Zdravíčko!“ uvítal mě můj štolba. „Už jsem si myslel, že jste odstoupil.“

„Tak přece jen jsi přijel!“ řekl Petr Cloony.

„Kde k čertu jsi vlastně byl?“ utrousil Brebta.

„Proč jste si všichni mysleli, že se nedostavím?“ podivil jsem se.

„Nevím. Kolovaly tu nějaké řečičky. Prý ses ve čtvrtek znovu vylekal a rozhodl ses nechat navždycky dostihů. Tak to alespoň každý říkal.“

„Jak zajímavé,“ procedil jsem mezi zuby.

„Vykašli se na to,“ řekl Brebta. „Jsi tady a tím je to dáno.“

Dnes ráno jsem ti telefonoval do podnájmu, ale bytná mi řekla, žeš tam celou noc nebyl. Chtěl jsem se jen ujistit, jestli si můžu dnes po dostizích vzít vůz, třeba by tě pan Axminster zavezl domů. Setkal jsem se totiž se senzační kočkou,“ dodal rozjařeně. „Je tady na závodišti a pak si spolu někdy vyjedeme.“

„Vůz?“ řekl jsem. „Hm... ano. Samozřejmě. Po posledním dostihu se sejdem před vážnicí a já ti ukážu, kde stojí.“

„Prima,“ souhlasil. „Poslyš, jsi v pořádku?“

„Ano, jistě.“

„Jak se tak na tebe svým ostřížím zrakem koukám, vypadáš tak trochu jako po flámu,“ prohlásil. „No, ať ti to na Templatovi vyjde, a vůbec!“

Do šatny nahlédl dostihový tajemník a vyvolal mě ven.

Venku před vážnicí čekal James. „Kde jsi byl celou dobu?“ zeptal se.

„V Londýně,“ řekl jsem. „Co je to za pověsti, že se nedostavím?“

„Bůh ví,“ pokrčil rameny. „Byl jsem přesvědčený, že bys mi alespoň oznámil, kdybys nehodlal přijít, ale...“

„Ovšem,“ ujistil jsem ho. „Pochopitelně.“ Pokud bych ovšem stále ještě nevisel v opuštěné sedlovně, pomyslel jsem si, a nebyl už zmrzačený na doživotí.

James změnil námět a rozhovořil se o dostihu. „Půda je stále ještě trochu namrzlá,“ řekl, „pro nás je to ovšem výhoda.“ Pověděl jsem mu, jak jsem minulého dne prošel celou dostihovou dráhu, a že tedy vím, kterým úsekům je lépe se vyhnout.

„Dobře,“ prohlásil.

Viděl jsem, že tentokrát je opravdu rozčilený. V očích mu tkvěla netypická rozpačitost a dolní zuby mu téměř neustále zářily v ostýchavém úsměvu. Vida, předtucha vítězství, pomyslel jsem si. A nestrávit tak vysilující noc a dopoledne, jistě bych byl cítil totéž. Jenže takto jsem hleděl vstříc dostihu bez nějaké zvláštní radosti; věděl jsem totiž, že jízda na koni zraněním nikdy neprospívá. Ale stejně bych se nebyl vzdal dostihu s Templatem za nic na světě.

Když jsem se vrátil do šatny, abych se převlékl do jezdeckých kalhot a dresu, žokejové jedoucí v prvním dostihu tam už nebyli a po nich zůstalo jen prázdno a klid. Přistoupil jsem k věšáku, kde už jsem měl připravenou výstroj, a sedl si na chvíli na lavici. Vlastně by mě bylo mělo trápit svědomí.

James a lord Tirrold přece mohli plným právem od svého jezdce očekávat, že do tak významného dostihu půjde v nejlepší fyzické formě, a v té jsem mírně řečeno nebyl. Pohlédl jsem na ruce navlečené do rukavic a v duchu jsem se ušklíbl; kdyby totiž každý z nás bral ohled na každé menší škrábnutí, trávili bychom všichni přespříliš času na tribunách a jen se dívali na druhé, jak vítězí na našich koních. Takhle jsem už nejednou oklamal majitele a trenéra, a přesto jsem vyhrál dostih, a vroucně jsem si přál, aby tomu tak bylo i nadále.

Přemýšlel jsem o Zimním poháru. Mnoho záleželo na tom, jak se dostih bude vyvíjet, ale v podstatě jsem měl v úmyslu dostat se co nejdřív k bariéře, tam si udržovat čtvrtou pozici až k distanci a odtud nasadit závěrečný finiš.

Také poběží ta nová irská klisna, Emeralda, kterou provázela výborná pověst; její jezdec ji asi bude pořádně pobízet bičikem, je to přece mazaný chlapík, který vždycky jede v přední pozici a pak za poslední zatáčkou proklouzne do čela a získá pořádný náskok. Vběhne-li Emeralda do poslední zatáčky jako první, pak bude muset být Template těsně za ní, a ne čekat na čtvrté pozici, usoudil jsem. I když je rychlý, nemělo by smysl chtít na něm, aby to všechno dohnal v cílové rovince.

Žokejové obvykle nezůstávají v šatně, zatímco se jede dostih, a já jsem si všiml, jak na mne štolbové udiveně civějí, že nejdu ven na tribunu. Vstal jsem, vzal jsem si vlněné tílko a dres lorda Tirrolda a šel se převléci do umývárny. Ať si o tom štolbové myslí, co chtějí, řekl jsem si. Chtěl jsem se převléci tak, aby mě nikdo nepozoroval; musel jsem přece počítat s tím, že mi to bude trvat déle než jindy, a navíc jsem si rozhodně nepřál, aby někdo viděl mé obvazy. Rukávy jemně pleteného zelenočerného dresu jsem přetáhl přes ovázaná zápěstí, až jsem je úplně zakryl.

Když jsem se vrátil k věšáku, první dostih právě skončil a jezdci se začali hrnout do šatny. Natáhl jsem si jezdecké kalhoty, oblékl si ponožky a holínky a odnesl sedlo s dečkou s olověnou přítěží ke kontrolní váze, aby mi tam Mike upravil množství olova potřebné k dosažení předepsané váhy 76 kg.

„Máte na sobě rukavice,“ podivil se Mike.

„Ano,“ přitakal jsem přívětivě, „Je tam dneska zima. Ale raději mi přece jen dej jedny hedvábné pro jízdu.“

„O.K.,“ řekl, vytáhl z koše balík bělavých rukavic a podal mi z něho jeden pár.

Pak jsem odešel k oficiální váze, odvážil jsem se a předal sedlo Sidovi, který tam na ně čekal.

„Šéf mi nařídil, abych Template osedlal přímo ve stáji,“ řekl, „a přivedl ho rovnou do padoku, až bude čas. Do sedliště ho nemám vůbec zavést.“

„Správně,“ řekl jsem spokojeně.

„Celou noc nám stáje hlídali dva soukromí tajní se zatraceně velkou čubou,“ pokračoval. „A další tajný jel s námi v nákladáku, v kterém jsme vezli Template, a teď zrovna sedí u něho v boxu. Takový cirkus jsem teda ještě nezažil!“

„A v jaké formě je kůň?“ zeptal jsem se s úsměvem. Jak vidět, James do puntíku splnil slib, že Template nebude dopováný.

„Spolkne všechny jako malinu!“ prohlásil Sid bez zaváhání. „Ti Irové si ani nesmočí! Všichni kluci na něj vsadili poslední penny. No to víte, trochu je otrávil, že ho pojedete vy, ale já jsem viděl, co jste minulý čtvrtek z toho Turniptopa vytřískal, a tak jsem jim řekl, že nemusí mít žádné starosti.“

„Díky,“ řekl jsem celkem upřímně; bylo to však další závažíčko na misce mé odpovědnosti.

Čas se vlekl. Ramena mě bolela. Abych se rozptýlil, strávil jsem trochu času představou, jak asi se zatvářil Kemp-Lore, když uviděl mé jméno v rámečkách. Napřed si pomyslí, že jde o omyl. Bude čekat, kdy ho vymění. Ale teď si už každou minutou začne uvědomovat, pomyslel jsem si škodolibě, že jsem opravdu tady.

Také při druhém dostihu jsem zůstal v šatně, takže jsem se stal terčem již nepokrytě udivených pohledů štolbů. Stáhl jsem si hnědé rukavice a oblékl si ty šedobílé. Původně byly jasně bílé, ale skvrny od bláta a kůže, nahromaděné za celou sezónu, se nedaly úplně vyprat. Několikrát jsem ohnul prsty.

Byly již podstatně méně oteklé a už jsem v nich zřejmě zase měl pořádnou sílu, i když kůže byla celá popraskaná a citlivá.

A opět se vraceli žokejové, klábosili, smáli se, kleli, častovali se tu více, tu méně přátelskými nadávkami, křičeli na štolby, házeli na zem výstroj – prostě všechn ten obvyklý kamarádský, hlučný šum šatny –, ale já byl toho všeho stranou, jako bych žil v jiné dimenzi. Tak mi pomalu odpłyvala další čtvrt hodina.

Konečně nahlédl do šatny dostihový tajemník a zvolal: „Nástup, pospěšte si, prosím.“

Vstal jsem, oblékl si větrovku, upevnil si přílbu, zdvihl bičik a zamířil spolu s ostatními ke dveřím. Pocit

neskutečnosti trval.

Venku v padoku, kde se v červnu v horku třepetaly vlajčky a stužky, se k sobě choulil jen hlouček prokřehlých majitelů a trenérů, většinou zachumlaných až po oči proti větru, fičícímu mezi holými větvemi stromů vroubících padok a bezohledně šlehajícím do obličejů všech lidí lemujících bariéry. Jasně zimní slunce vyvolávalo iluzi tepla, kterou však fialové nosy a slzíci oči usvědčovaly ze lži. Ale větrovka vítr nepropouštěla.

Lord Tirrold měl na jemné řezané tváři stejný výraz vzrušené předtuchy, jaký jsem stále ještě viděl na Jamesovi. Ti dva si jsou zcela jistí, že Template zvítězí, uvědomil jsem si celý nesvůj. Právě jejich důvěra podlamovala mou sebedůvěru.

„Tak co. Robe, už to začne!“ přivítal mě lord Tirrold a příliš silně mi potřásl rukou.

„Ano, pane,“ souhlasil jsem, „už to začne!“

„Co soudíte o Emeraldě?“ otázal se.

Hleděli jsme na ni, jak se vleče kolem padoku nedbalým krokem a se svěřenou hlavou, což tak často charakterizuje šampióna.

„Tvrdí se o ní, že je to druhá Kerstin,“ řekl James, srovnáváje ji s nejlepší překážkovou klisnou století.

„Zatím je předčasné tvrdit něco takového,“ usoudil lord

Tirrold. Jestlipak ho napadla stejná myšlenka jako mě, že totiž po Zimním poháru to třeba už předčasné nebude? Jenže lord Tirrold dodal, jako by chtěl tuto možnost vyloučit:

„Template ji porazí!“

„Taky si to myslím,“ souhlasil James.

Polkl jsem. Byli si až příliš jistí. Jestli Template zvítězí, tak je to nepřekvapí; prohraje-li, budou vinit mě – a zřejmě právem.

Template si zatím vykračoval se svou temně modrou dekou kolem padoku; kdykoli byl nozdrami proti větru, pohazoval hlavou a pokoušel se otočit tak, aby mu vítr foukal do boku.

Stájník, který ho držel na vodítku, na něm visel jako dítě, svírající provázek velkého draka.

Ozval se zvonec svolávající jezdce, aby nasedali na koně.

James kývl na chlapce, ten přivedl Templata přes padok k nám a stáhl deku.

„Všechno v pořádku?“ zeptal se James.

„Ano, pane.“

Templatovy oči se jasně leskly, uši měl vztyčené a svaly se mu chvěly touhou vyrazit: pravý obraz dokonalého, vytrénovaného závodního koně, dychtícího zhostit se úkolu, pro nějž byl zrozen. Nebyl to příchýlný kůň, nic milého v něm nebylo a vyvolával spíše obdiv než sympatie; měl jsem ho však rád pro jeho oheň a bojovnost a neochvějnou vůli vítězit.

„Už ses ho dost naobdivoval. Robe,“ prohlásil James škádlivě. „Nasedni na něj!“

Svlékl jsem větrovku a upustil ji na deku. James mi pomohl do sedla, uchopil jsem otěže a vsunul nohy do třmenů.

Nevím, co mi James četl ve tváři, ale náhle se mě úzkostlivě otázal: „Něco neklape, Robe?“

„Ne,“ ujistil jsem ho. „Všechno je v nejlepším pořádku.“

A usmál jsem se na něho dolů, dodávaje tak odvalu jemu stejně jako sobě.

Lord Tirrold mi popřál mnoho štěstí takovým způsobem, jako by si ani nemyslel, že je potřebuji, a já ho pozdravil a obrátil Templata, abych se s ním zařadil na své místo k slavnostní přehlídce. Nedaleko startovního stroje stál při závodní dráze praktikábl s televizní kamerou. Představa, jak Kemp-Lore bude bez sebe vzteky, až mě zahlédne na svém monitoru, byla, jak jsem zjistil, pro mne tím nejlepším lékem proti ledovému větru. Asi pět minut chodilo nás jedenáct kolem dokola, zatímco pomocný startér natahoval startovní šňůru a stěžoval si, že to tady je jako v Arktidě. Vzpomněl jsem si, jak Brebta, když jsme naposledy spolu jeli jednoho chladného dne po zdejší dostihové dráze, zamumlal: „Zatracená ascotská vřesoviště! Kde jsou vědmy?“ Myslel jsem teď na něho, jak stojí nečinně na tribuně a tváří se statečně. Letmo jsem si vzpomněl i na Granta, který mě zřejmě právě s nenávistí v srdci sleduje na televizní obrazovce, a na manželku Petra Cloonyho, která ani nemá televizor, na nějž by se dívala, a na žokeje, kteří toho nechali a odešli do továren, a na Arta, ležícího pod drnem.

„Seřadit!“ zvolal startér a my jsme se jakžtakž srovnali přes dráhu; Template se protlačil na vnitřní stranu a držel se těsně při bariéře. A myslel jsem i na sebe, zahnaného k zoufalství neustálým vtlokáváním do hlavy, že jsem ztratil srdce, a vzpomněl jsem si, jak jsem byl vlečen po šterku a přivázaný ke kusu pozinkovaného řetězu. A pak už jsem nepotřeboval žádný další pádný důvod, proč musím vyhrát Zimní pohár.

Upřeně jsem hleděl na startérovu ruku. Měl ve zvyku natáhnout prsty těsně předtím, než stiskne páku

zvedající startovní síť, a já nehodlal připustit, aby někdo odskočil přede mnou a vytlačil mě z pozice u bariéry, kterou jsem získal.

Startér natáhl prsty. Pobídl jsem Templata nohama. Bleskem jsem s ním proběhl pod zdvihající se sítí, skrčený za krkem koně, abych nebyl sražen dolů, jako se stalo jiným žokejům, kteří odskočili příliš prudce. Síť mi zasvištěla nad hlavou a už jsme uháněli kupředu a alespoň tři tisíce dalších metrů jsme se drželi bezpečně bariéry a na vnitřní straně zatáčky.

Nejhůř mi bylo při prvních třech překážkách. V okamžiku, kdy jsme přeskakovali čtvrtou vodu jsem ucítil, jak mi na zádech popraskaly tenoučké sirupy, pokrývající jakžtakž zahojené rány, a mně se zazdalo, že se mi paže a ramena každou vteřinou roztrhnou ve dvě námahou vynakládanou na ovládnutí Templatovy dychtivosti; výhodou ovšem bylo, že jsem tím zjistil, jaký tah budou má zápěstí a mé ruce muset vydržet od udidla.

Pocit, který u mě převládl, jen co jsme za vodou doskočili, byla úleva. To všechno se dalo snést; bolest jsem mohl vydržet a nedbat ji, takže jsem se mohl zcela soustředit na dostih.

Způsob, jakým mám tenhle dostih jet, byl pro mě zcela jasný již od prvního okamžiku, protože od startu až po finiš jsem viděl pouze tři jiné koně, Emeraldu a dva další s nízkými váhami; ty jsem pustil kupředu, aby udávali tempo. Jejich žokejové uháněli přede mnou těsně hlava vedle hlavy, neustále nechávající mezi sebou a bariérou asi dvacet centimetrovou mezeru, takže jsem usoudil, že budou-li tam přede mnou ještě ve chvíli, kdy doběhneme k předposlední překážce na cílové rovině, určitě trochu odbočí směrem k tribunám, jak to koně obvykle v Ascotu dělávají, a tím se mi mezera natolik rozšíří, že jí budu moci proklouznout.

Mým hlavním úkolem tedy bylo zabránit Emeraldě, aby mi zkřížila cestu, protlačila se k bariéře přede mnou a mohla využít oné mezery místo mě. Udržoval jsem proto mezi sebou a vedoucí dvojicí jen tak malý odstup, aby se klisna nemohla vsunout přede mne a musela celý dostih běžet vedle mě. Nevadilo, že vedla o krk až o půl délky; alespoň jsem ji měl na očích a Template byl příliš inteligentní skokan, než aby se dal přimět k pádu takzvaným půldélkovým trikem – soupeř najede na překážku půl délky před svým protivníkem a tím ho přiměje k současnému odskoku, takže druhý kůň dopadne přesně na vrchol překážky, místo aby doskočil bezpečně na zem na druhé straně.

V nezměněném pořadí jsme dokončili celý první okruh a vyrazili do druhého. Čtyři další překážky přeskočil Template tak skvěle, že jsme se při doskoku octli v zadních nohách vedoucích koní a já ho pak musel na rovině pokaždé přitáhnout, aby nevyrazil kupředu příliš brzy, ale zase jsem ho nesměl stáhnout natolik, aby Emeraldu mohla vklouznout do prostoru mezi námi.

Čas od času jsem si všiml zarputilého výrazu Emeraldina jezdce. Věděl zcela přesně, co mu dělám, a kdybych se nebyl dostal k bariéře před ním a neodskočil jako blesk, byl by dělal totéž mně. Blesklo mi hlavou, zda bych snad za to, že se o to ani nepokusil, neměl děkovat Kemp-Lorovi; pokud tedy hranice, na níž Kemp-Lore upálil mou dobrou pověst, způsobila, že mě Ir podcenil, pak tím líp pro mne.

Dalších osm set metrů si oba vedoucí koně počínali báječně, jenže na třetí překážce před cílem se jeden z jezdců už chopil bičíku a druhý už používal rukou. Byli vyřízení, a proto také nebrali poslední zatáčku před rovinkou těsně při bariéře. Ten irský žokej zase nejspíš měl svou navyklou zatáčkovou taktiku tak pevně vštípenou do mozku, že si zrovna tenhle okamžik zvolil k tomu, aby vyrazil do čela. Nebyla to právě nejvhodnější příležitost pro takový manévr. Zhlédl jsem ho, jak vedle mě vyrazil kupředu a zrychloval, musel ovšem objíždět oba vedoucí koně po vnější straně a ti sami pořádně bočili, takže Emeraldu přitom ztrácela délky. Klisna nesla o tři a půl kilogramu méně než Template a v téhle zatáčce ztratila výhodu, kterou jí to mělo poskytnout.

Za zatáčkou vyrazila Emeraldu naposledy na rovinku a těsně před předposlední překážkou už byla v čele na vnější straně, za ní dva již ochabující koně a za nimi já. Mezi koněm, který až dosud běžel při vnitřní straně, a bariérou byla asi metrová mezera. Stíkl jsem Templata koleny. Vztyčil uši, napjal obrovské svaly a vrhl se vpřed do úzké mezery. Před předposlední překážkou se odrazil o půl délky dříve a doskočil jednu délku před jedním z ochabujících koní a těsně za druhým; při skoku se kolem obou mihl tak blízko, až jeden z jezdců překvapeně vykřikl.

Jednou z Templatových předností byla rychlost, kterou nasazoval bezprostředně po doskoku za překážkou. Plavně uháněl kupředu, ničím nezdržován, neustále těsně u bariéry, a Emeraldu byla pouze jednu délku zvenčí před námi. Pobídl jsem Templata nepatrně kupředu, abych klisně zabránil stočit se k bariéře a při poslední překážce mě uzavřít. K něčemu takovému by potřebovala náskok dvou délek a tohle jsem rozhodně nehodlal připustit.

Radostné opojení, jež člověk cítil při jízdě na Templatovi, plynulo z vědomí nesmírné síly, která z něj tryskala. Když na něm člověk seděl, vůbec si nemusel lámat hlavu, jak z něho co nejvíc vymačkat;

nemusel kličkovat, zatlačovat, pokoušet se ošálit spolujezdce a nakonec shledat, že kůň už nemá dost páry pro finiš. Template měl v zásobě tolik síly, že jeho jezdec mohl jet dostih přesně tak, jak si přál, a podle mého v dostihovém sportu snad nic nádhernějšího ani neexistuje.

Když jsme se blížili galopem k poslední překážce, věděl jsem už, že Template Emeraldu porazí, jestli skočí alespoň obvyklým způsobem. Emerald byla o délku před námi a nejevila známky ochabnutí, ale já jsem Templata stále ještě držel. Deset metrů před překážkou jsem mu povolil. Pobídl jsem ho a stiskl holeněmi a kůň se vznesl nad překážku jako vlaštovka, plavně a do výše, jako by se snad opravdu chtěl rozletět.

Teď už byl Template pouze půl délky za klisnou, ale ta se nehodlala nijak lehce vzdát. Přitiskl jsem se do sedla a jel, jako by mi šlo o život. Template se natáhl a v polovině cílové rovinky Emeraldu dostihl. Ta se tvrdošíjně držela ještě několik cvalových skoků, jenže s tím se Template nespokojil. Neuvěřitelně rychle vyrazil, prolétl kolem ní a do cíle vběhl o dobré dvě délky před ní.

Jsou okamžiky, kdy chybějí slova, a to byl jeden z nich. Poplácával jsem Templata po plecích a nemohl jsem toho nechat.

Nejraději bych ho byl zulíbal. Byl bych mu snad dal všechno na světě. Jak se vůbec dá poděkovat koni?

Čím, jakým způsobem pro něj pochopitelným se mu člověk vůbec může odměnit za to, že pro něho dosáhl takového vítězství?

Oba kolohnáti byli jaksepatří spokojeni. Stáli bok po boku, čekali na nás v padoku, kde se odsedlává, a oba se tvářili nadšeně. Usmál jsem se na ně, vysmekl nohy z třmenů a sklouzl na zem. Na zem – do reality. Konec nezapomenutelného zážitku.

„Robe,“ řekl James a vrtěl velkou hlavou. „Robe!“ Pak poplácal Templata po kouřících se plecích a přihlížel, jak se prsty třesoucími se slabostí i rozčilením pokouším rozepnout přezky obříšníku.

„Věděl jsem, že to dokáže!“ řekl lord Tirrold. „To je ale kůň! To byl ale dostih!“

Konečně se mi podařilo přezky rozepnout, a právě když jsem si stáhl sedlo přes paži, přistoupil k nám dostihový tajemník a požádal lorda Tirrolda, aby neodcházel, že mu za několik minut bude předán Zimní pohár. „A vy se sem vraťte, jen co se dáte převážít, ano?“ vyzval mě. „Máme tam i trofej pro vítězného jezdce.“

Přikývl jsem a šel si sednout na váhu. Teď, když už jsem se nemusel soustředit na dostih, jsem si začínal uvědomovat, jak jsem dostal zabrat. Všechny svaly na zádech a v obou pažích jsem měl až po konečky prstů ztuhlé jako olovo, tížily mě, na všechny strany z nich vystřelovala bolest a pálily mě jako čert. Byl jsem strašně vyčerpaný a utahaný a bolest v zápěstích už dosáhla takového stupně, že jsem jen stěží dokázal nedat ji nějakou grimasou najevo. Mrkl jsem po obvazech, byly znovu nasáklé krví, stejně jako manžety hedvábných rukavic a některá místa na světlehnědém tilku. A pokud snad krev prosákla i černým vlněným dresem, alespoň to nebylo vidět.

V šatně mi Mike s širokým úsměvem odebral sedlo, rozepnul přílbu a sundal mi ji z hlavy.

„Čekají na vás venku, to víte, co?“ řekl.

Přikývl jsem. Podal mi hřebec. „Raději se trochu přičísněte. Takhle přeci nemůžete mezi lidi!“

Poslušně jsem vzal hřebec, učesal se a vrátil se zpátky.

Koně už odvedli a místo nich tam postavili stůl se Zimním pohárem a dalšími trofejemi. U stolu stál hlouček dostihových funkcionářů a rozhodčích.

A také Maurice Kemp-Lore.

Měl jsem štěstí, že jsem ho zahlédl dříve než on mě. Ucítíl jsem, jak mi při pohledu na něj přešel po zádech mráz a jak se mi celé tělo na okamžik nečekaně silně otřásl odporem. Kdyby to byl viděl, jistě by byl pochopil důvod.

Ohlédl jsem se. James stál vedle mě a mrkl směrem, kudy jsem hleděl.

„Co se tváříš tak zarputile?“ zeptal se. „Vždyť se ani nepokusil Templata dopovát!“

„Máš pravdu,“ souhlasil jsem. „Zřejmě měl hodně práce s přípravou přenosu a obával se, že by to už nestihl.“

„Řekl bych, že už toho nechal,“ prohlásil James přesvědčeně. „Nejspíš došel k názoru, že se mu už nepodaří nikoho přesvědčit, že ztratil srdce. Zejména ne poté, jak jsi jel ten čtvrtěční dostih.“

Jenže zrovna ten bezohledný styl, jímž jsem ve čtvrtek jel, rozzuřil Kemp-Lora natolik, že se rozhodl udělit mi v pátek lekci. Velice dobře jsem ho chápal.

„Řekls někomu o tom cukru?“ zeptal jsem se.

„Ne, nikomu,“ požádal jsi mě přece, abych o tom pomlčel.

Ale stejně si myslím, že by se s tím mělo něco udělat. Pomluva nepomluva, důkaz nedůkaz...

„Počkal bys s tím do příští soboty?“ požádal jsem ho.

„Ode dneška za týden. Pak to budeš moci povědět, komu budeš chtít.“

„Jak si přeješ,“ utrousil James. „Ale přesto si myslím...“

Přerušil ho příchod dnešní VDO, hezké vévodkyně, ke stolu s trofejemi, kde s několika vhodně zvolenými slovy a přátelským upřímným úsměvem předala Zimní pohár lordu Tirroldovi, stříbrný podnos Jamesovi a pouzdro na cigarety mně.

Jakýsi čilý fotograf vzal blesk a vyfotografoval nás pro noviny, jak tam všichni tři stojíme a obdivujeme se trofejím, a pak jsme je zase vrátili dostihovému tajemníkovi, aby do nich dal vyrýt jméno Templatovo i naše.

Jak jsem mu podával své pouzdro na cigarety, zaslechl jsem za zády Kemp-Lorův hlas a tím jsem získal čas vyloudit na obličeji mírně lhostejný úsměv dříve, než jsem se musel otočit. Přesto jsem se obával, že se na něho nedokážu podívat, aniž bych vyrazil své pocity.

Pomalů jsem se otočil a pohlédl mu do očí. Byly jasně modré a velmi studené, a když se střetly s mými, ani nemžikly, ani se nijak nezměnily. V duchu se mi poněkud ulevilo a byl jsem rád, že se mi podařilo překonat první obtížnou překážku. Kemp-Lore mi pátravě hleděl do tváře, ale to, že vím, kdo mě včera večer unesl, z ní nevyčetl.

„Rob Finn,“ řekl svým okouzlujícím televizním hlasem, „je žokej, jehož jste právě sledovali, jak ho ten zázračný kůň Template donesl k vítězství.“ Mluvil do mikrofonu přenosového vozu, odkud se odvíjely dlouhé metry černé šňůry, a hleděl střídavě na mne a na kameru, umístěnou na blízkém praktikáblu. Oko kamery se rudě rozzářilo. V duchu jsem se obrnil a připravil se odrazit každý ostouzející názor, který by snad hodlal vyslovit.

„Jistě jste byl rád jeho pasažérem?“ otázal se.

„Bylo to nádherné,“ přitakal jsem důrazně a usmál se způsobem, který měl být oslnivější, než byl jeho úsměv. „Pro každého žokeje je obrovským zážitkem, může i jet na tak báječném koni, jako je Template. Musím ovšem přiznat,“ pokračoval jsem roztomile, dříve než mohl otevřít ústa, „že jsem měl mimořádné štěstí. Jak jistě víte, zaskakuji už několik týdnů za Pipa Pankhursta, dokud se mu nezhojí zlomená noha, a dnešní vítězství by vlastně mělo patřit jemu. Daří se mu už podstatně lépe, čemuž jsem upřímně rád, a my všichni tady se těšíme, že se už brzy bude moci zase vyšvihnout do sedla.“

Říkal jsem pravdu; i když to pro mě bude znamenat méně jízd, dostihovému sportu coby takovému jen prospěje, vrátí-li se mu šampion zpět na kolbiště.

Kemp-Lore nepatrně zkřivil ústa chladným opovržením.

„Poslyšte, poslední dobou jste takové štěstí ovšem neměl, že...“ spustil.

„Neměl,“ přerušil jsem ho živě. „Není to podivuhodné, jakou smělu může někdy člověk mít v dostihovém sportu? Jestlipak víte, že Doug Smith kdysi prohrál devadesát devět dostihů za sebou? Muselo mu být hrozně. V porovnání s ním je těch mých dvacet či kolik úplná nula!“

„Vám tedy to... to smolné období, kterým jste prošel, ani tak nedělalo starosti?“ A jen stěží udržoval na tváři svůj slavný úsměv.

„Starosti?“ opakoval jsem zvesela. „No to víte, zrovna nadšený jsem nebyl, jenže taková období směly si v dostihovém sportu jednou za čas prodělávat každý, a člověk to prostě musí vydržet, než zase jednou zvítězí. Jako já dnes!“ A zazubil jsem se do kamery.

„Většina lidí se domnívala, že v tom bylo víc než směla,“ řál Kemp-Lore. Jeho bodře kamarádké způsoby dostaly povážlivou trhlinu a na okamžik jsem mu v očích zahlédl záblesk jen stěží potlačovaného vzteku. Přineslo mi to velké zadostiučinění a tím roztomileji jsem se na něho usmál.

„Lidé jsou ochotni věřit čemukoli, jakmile jim jde o kapsu,“ řekl jsem. „Dost lidí asi bohužel přišlo o hodně peněz, protože obsazovali mé koně..., a je pouze přirozené, viní-li pak žokeje. Tohle ostatně dělá skoro každý, komu sázka nevyjde.“

Kemp-Lore naslouchal, jak si zašívám trhliny, kterými rozpáral můj život, a nemohl mě zarazit, aby nevyvolal dojem, že se chová nesportovně; nic totiž neničí popularitu televizního komentátora rychleji než zcela očividně nesportovní chování.

Kemp-Lore stál proti mně, profilem otočený ke kameře; v tu chvíli však vykročil kupředu a otočil se tak, že stál po mém levém boku. Jak se pohnul, zazdalo se mi, že mu na vteřinu zkřivil ústa výraz krutosti, a to mě alespoň trochu varovalo před tím, co mělo následovat.

S rozmáchlým gestem, které na televizní obrazovce muselo působit jako výraz opravdového přátelství, mi těžce spustil pravou paži na ramena, palec mi přitiskl ke klíční kosti a prsty roztáhl dolů na záda.

Ani jsem se nepohnul, pomalu jsem k němu otočil hlavu a sladce se usmál. Máloco mě kdy stálo větší úsilí.

„Tak nám něco povězte o tom dostihu, Robe,“ řekl a levou rukou mi přidržel mikrofon u úst. „Kdy jste si

začal myslet, že byste mohl zvítězit?“

Jeho paže mě tížila jako balvan a téměř nesnesitelně mi drtila rozbolavělé svalstvo. Sebral jsem všechny náhle ochabující síly.

„No... jak jsme se blížili k poslední překážce,“ řekl jsem, „tak jsem si řekl, že by Template mohl předstihnout Emeraldu na rovince. Víte, Template dokáže ve finiši vyvinout pořádnou rychlost.“

„Jistě, to vím.“ A ještě pevněji mi vtiskl prsty do ramen a obdařil mě něčím, co diváci pokládali za přátelské potřesení. Hlava se mi začala točit. Před očima se mi dělaly mžítiky.

Přesto jsem se dále usmíval a zoufale jsem se soustředil na onu světlou, pohlednou tvář. Odměnou mi byl výraz údivu a zklamání. Věděl, že pod jeho prsty, pod dvěma tenkými vrstvami látky, jsou odřeniny, které při doteku přece musí bolet, jenže nevěděl, s jak velkou či jen nepatrnou námahou se mi podařilo uniknout ze sedlovny. Přál jsem si, aby se domníval, že to šlo jako na drátku, že se provazy uvolnily a sesmekly, nebo že se hák dal lehce vyprostit ze stropu. Přál jsem si připravit ho i o tu nepatrnou útěchu, kterou by měl, kdyby věděl, že se mu málem podařilo zabránit mi, abych na Templatovi jel.

„A jaké má Template plány do budoucna?“ zeptal se opět běžným, konverzačním tónem. Televizní interview pokračovalo vyšlapanou cestou.

„Za tři týdny se běží v Cheltenhamu Zlatý pohár,“ řekl jsem. Ani už jsem nevěděl, zní-li i můj hlas stále ještě vyrovnaně, ovšem v tváři se mu dosud neobjevil výraz triumfu. Pokračoval jsem tedy: „Počítám, že tam Template poběží. Pokud ovšem bude ve formě.“

„A doufáte, že na něm pojedete i tam?“ zeptal se téměř urážlivě. Jak vidět, bylo pro něho podobně jako pro mě téměř nemožné dávat najevo jakýkoli projev sympatie.

„To záleží na tom,“ odpověděl jsem, „jestli už Pip v tu dobu bude fit, nebo nikoli... a nebude-li ještě v pořádku, jestli mě pak lord Tirrold a pan Axminster budou chtít. Pochopitelně bych moc rád ten dostih jel, kdyby se mi té možnosti dostalo.“

„Vám se ještě nikdy nepodařilo jet ve Zlatém poháru, že?“ zeptal se tónem, naznačujícím, že jsem se už řadu let marně pokoušel dostat tam nějakého koně.

„Ne,“ ujistil jsem ho. „Jenže Zlatý pohár se běžel teprve dvakrát od té doby, co jsem žokejem, takže podaří-li se mi účastnit se ho už na samém začátku mé kariéry, budu se moci považovat za velmi šťastného.“

Chřípí se mu zachvělo a já si spokojeně pomyslí: „Teď jsi ji dostal rovnou mezi oči, kamaráde. Zapomněl jsi, jak vlastně krátkou dobu jsem žokejem!“

Kemp-Lore odvrátil hlavu ode mě ke kameře a já spatřil, jak má strnulou šíjí i bradu a jak mu ve spáncích viditelně buší tep. Jistě by mě nejraději viděl mrtvého; dovedl se ovšem ovládat a uvědomoval si, že kdyby mi stiskl ramena ještě silněji, musel bych se nakonec dovítit, že to nebyla náhoda.

Snad bych byl později k němu mnohem milosrdnější, kdyby se byl v onu chvíli méně ovládal. Kdyby se byl jeho profesionálně přívětivý výraz zrůznil ve vztek, který pocítoval, nebo kdyby mi byl s neovladatelnou mstivostí všem na očích zaryl nehty do zad, byl bych ho snad nakonec přece jen považoval spíš za duševně chorého než za darebáka. Věděl však příliš dobře, kam až může jít, a protože jsem si takové sebeovládání nemohl srovnat s duševní chorobou, byl podle mého názoru příčetný. Byl příčetný, dokázal se ovládat a proto zjevně nepřicházelo v úvahu, že by mohl sám od sebe skoncovat s životem. Mellitovu prosbu, abych s ním zacházel v rukavičkách, jsem tedy s konečnou platností hodil přes palubu.

Kemp-Lore hovořil klidně do kamery a zakončoval svůj přenos. Obdařil mě posledním, přirozeně vypadajícím pevným stiskem a spustil mi paži z ramen. Pomalu a systematicky jsem si v duchu přeříkal deset nejsprostších slov, co jsem znal, a když jsem skončil, přestalo se mi ascotské závodíště točit před očima a zklidnilo se v cihly a maltu a trávu a lidi, všechno ostré a na svém místě.

Muž stojící za kamerou na praktikáblu vztyčil palec a červené světýlko zhaslo.

Kemp-Lore se obrátil zpět ke mně a prohlásil: „Tak, to bychom tedy měli. Teď už nejsme na obraze.“

„Děkuji vám, Maurici,“ řekl jsem a pečlivě jsem vytvořil poslední srdečný úsměv. „Zrovna tohle jsem potřeboval, abych se zase octl zpátky na vrcholu blaha. Vítězství ve významném dostihu a navrch ještě televizní interview s vámi.“

Moc vám děkuji.“ I já jsem mu dokázal rozdírat rány.

Ušetřil mi pohled, v němž osobní šarm, vypěstovaný dlouholetým návykem, sváděl urputný boj se záští, ale šarm přece jen vyhrál. Pak se otočil na podpatku a odešel; dlouhou černou šňůru od mikrofonu vlekl po zemi za sebou.

Nedá se říci, kdo z nás druhého nenáviděl více.

Skoro celou neděli jsem strávil v Joannině posteli. Bohužel sám.

K snídani mi dala šálek kávy, milý úsměv a příkaz, abych spal. A tak jsem si v pyžamu, které mi koupila, líně pochrupával dál, snil o ní na jejím polštáři a nevyvíjel vůbec žádnou energii kromě ve chvílích, kdy mi myšlenky na Kemp-Lora zrychlovaly krevní oběh.

Předešlého večera jsem k jejímu prahu dorazil v roztřeseném stavu; ještě předtím jsem zavezl Brebtu a ten jeho senzační objev taxíkem k nudnému Bílému medvědu v Uxbridge, kde, jak jsem správně soudil, stál minicooper opuštěný na parkovišti. Byl jsem si jistý, že Kemp-Lore zajel k Bílému medvědu ve vlastním voze, naše auto použil k výletu do opuštěné stáje a po návratu zase přesedl do svého. Kontrolou na mapě jsem zjistil, že cestu neměl vůbec složitou, naopak byla téměř přímá. Přesto se mi ulevilo, když jsem autíčko našel nepoškozené a v pořádku.

Brebtu si mě zprvu dobíral, jak bezohledně zacházím se společným majetkem, odmítl se však, jakmile v přihrádce na rukavice našel mé náramkové hodinky, náprsní tašku a další obsah mých kapes a na zadním sedadle mé sako, plášť a kus bílé nylonové šňůry.

„Proč jsi tady k čertu nechal hodinky a peníze a kabáty?“ zeptal se mě váhavě. „To je zázrak, že to nikdo nešlohl!“

A vůz taky!“

„Za to může ten severovýchodní vítr,“ prohlásil jsem vážně.

„Kdykoli vane vítr od severovýchodu, vždycky provedu něco bláznivého!“

„To mi ještě chvíli vyprávěj!“ Zazubil se, sebral kabáty a přenesl je do čekajícího taxíku. Pak mi nečekaně rychle vstrčil všechny ostatní drobnosti do kapes u kalhot a na ruku s rukavicí mi navlékl hodinky.

„I když se ti podařilo kdekoho oklamat, kamaráde,“ prohodil zvesela, „mně jsi připadal celý den jako neúspěšně oživená mrtvolka..., a má to něco společného s tvými pazoury! A máš nové rukavice..., přitom obvykle žádné nenosíš. Co se stalo?“

„Heleď, přemýšlej si o tom sám,“ vyzval jsem ho přátelsky a nastoupil zpátky do taxíku. „Pokud ovšem nebudeš mít něco lepšího na práci!“ Mrkl jsem směrem k jeho kočce. Brebtu se uchechtl, pokynul mi a šel jí pomoci nastoupit do minicooperu.

Taxíkář, který byl dobře naložený, protože vsadil třikrát na vítěze, mě zavezl zpátky k Joanninu bytu, aniž si jediným slůvkem postěžoval na objížďku, kterou musel udělat. Když jsem mu zaplatil a přidal navrch pořádné spropitné, zeptal se mě: „Koukám, že jste si taky vsadil na jednoho z těch vítězů, co?“

„Ano,“ přisvědčil jsem. „Na Templata.“

„Víte, je to divný, ale po tom, co jste mi řekl, že člověk nemá věřit všemu, co slyší, jsem si na něho vsadil. A měl jste pravdu, že? Ten kluk Finnů vůbec není vyřízený, ještě dlouho ne! Dostih jel jako čert. Na toho si kdykoli klidně vsadím, to vám povídám.“ Nastartoval a pomalu odjel.

Hleděl jsem za ním, jak mu zadní světla poskakují nad kočičími hlavami Joanniny uličky, a cítil jsem se až směšně šťastný a obrovsky uklidněný. Už sám ten vyhraný dostih stál za všechnu tu námahu a navíc mě taxíkář, který nevěděl, s kým mluví, obšťastnil zprávou, že u britských dostihových fanoušků jsem opět ve flóru.

K smrti utahaný, ale spokojený, jsem se opřel o rám Joanniných dveří a zazvonil.

Jenže tím ony tak vyčerpávající dvacet čtyři hodiny mého života ještě zdaleka neskončily. Má starostlivá sestřenka správně předpokládala, že odmítnu opustit byt a navštívit lékaře, a proto si tam přivedla jednoho ze svých známých. Když jsem vešel, už tam na mne čekal; byl to Skot s huňatým obočím a třemi bradavicemi na bradě, který si nebral servítek a nedělal žádné cavyky.

On ani Joanna vůbec nedbali mých vášnivých námitek, že nejsem s to vydržet jeho ošetření. Posadili mě na židli a znovu jsem se musel svléci; sundal jsem si kožené i hedvábné rukavice, které jsem ani po dostihu neodložil, pak přišla na řadu větrovka, otcova košile a dostihové tílko, které jsem rovněž nevrátil Mikovi, nato kousky cupaniny, kterou mi Joanna ráno připevnila, a nakonec zakrvavené obvazy kolem zápěstí.

Ke konci toho dost bezohledného svlékání se mi začala místnost točit před očima asi jako předtím Ascot a já bohužel sklouzl ze židle na podlahu, blíže k mdlobám, než jsem až dosud za tu celou dobu vůbec byl. Skot mě vyzdvihl zpět na židli a napomenul mě, abych se sebral a choval jako chlap.

„Vždyť jste přišel jen o kousínek kůže,“ řekl stroze.

Začal jsem se slabě smát, jenže na něho to nijak nezapůsobilo. Ten chlapík neznal legraci. Když jsem na jeho otázky jen vrtěl hlavou a odmítal mu povědět, co se mi stalo, semkl ústa, až se mu bradavice zachvěly. Ale přesto mě celkem únosně obvázal a dal mi proti bolestem nějaké prášky, které dobře zabraly. Po jeho odchodu jsem si lehl do Joanniny postele a spokojeně usnul. Valnou část příštího dne se Joanna věnovala malování, a když jsem se konečně ve čtyři hodiny odpoledne probral ze spánku, stála

před malířským stojanem a klidně si prozpěvovala. Nezpívala žádnou z těch drsných, nemelodických písní, v jakých si jindy libovala, nýbrž zpěvnou keltskou baladu v moll, lahodnou a smutnou. Zůstal jsem ležet a naslouchal jí se zavřenýma očima, neboť jsem věděl, že by ustala, kdyby mě přistihla bdícího. Její hlas zněl čistě, ač byl jen o stupeň zvučnější než šepot, což byl výsledek důkladně procvičených hlasivek a dokonalého ovládnutí dechu. Ta holka je pravá Finnová, ušklíbl jsem se v duchu.

Nic nedělá polovičatě.

Když dozpívala první baladu, začala další: „Vím, kam jdu, a vím, kdo jde se mnou. Vím, koho miluji, ale můj miláček ví, za koho se provdám. Někteří říkají, že je škaredý, ale já říkám, že je krasavec...“ Náhle se prudce zarazila a tiše, zato důrazně vyhrkla: „Zatraceně, k čertu!“ Zaslechl jsem, jak odložila paletu a štětce a odešla do kuchyně.

Asi za minutu jsem se na posteli posadil a zavolał na ni:

„Joanno!“

„Ano?“ vykřikla, aniž se objevila.

„Umírám hladý!“ řekl jsem.

„Jo tak!“ Zasmála se, až škytla, a zavolala: „Dobře. Něco ti uvařím!“

A uvařila: pečené kuře se sladkou kukuřicí a ananasem a slaninou. Zatímco z kuchyně vanuly do pokoje slibně mučivé vůně, vstal jsem, oblékl se a stáhl z jejího lůžka ložní prádlo. Ve vedle stojícím prádelníku jsem našel nové povlečení a postel jsem přestlal, aby si mohla lehnout do čerstvého.

Když přinesla do pokoje podnos s talíři a příbory, spatřila ranec špinavého ložního prádla a upravenou postel.

„Co to děláš?“

„Ta pohovka je nepohodlná,“ řekl jsem. „Zřejmě jsi nespala dobře... a oči máš celé zarudlé.“

„To není od...“ spustila, ale vzápětí se odmlčela.

„To není od nevyspání?“ dokončil jsem za ni.

Zavrtěla hlavou. „Pojďme jíst.“

„Tak co se stalo?“ zeptal jsem se.

„Nic. Nic. Nemluv a jez!“

Vyhověl jsem jí. Měl jsem hlad.

Dívala se, jak jsem všechno do posledního kousku snědl.

„Už je ti líp,“ usoudila.

„To tedy ano. O hodně. Díky tobě.“

„A dneska tu už nepřespíš?“

„Ne.“

„Můžeš si vyzkoušet tu pohovku,“ vybídla mě přívětivě.

„Alespoň si ověříš, co jsem pro tebe musela zkusit já.“ Neodpověděl jsem a z Joanny vyhrklo: „Byla bych ráda, kdybys tu zůstal. Zůstaň.“

Pozorně jsem se na ni zahleděl. Dá se snad předpokládat, že by její sladkobolné písně a slzy v kuchyni a teď její nechuť nechat mě odejít znamenaly, že nakonec jí náš příbuzenský vztah dělá přece jen víc starostí, než předpokládala? Odjakživa jsem věděl, že pokud by se někdy opravdu do mě zamilovala, jak jsem po tom toužil, a přitom musela bojovat se svým nekompromisním předsudkem, vztahujícím se na naše pokrevství, pravděpodobně by jí to pořádně pocuchalo nervy.

A jestliže nastal právě ten okamžik, byl bych jistě osel, kdybych teď zmizel!

„Dobrá,“ souhlasil jsem s úsměvem. „Děkuji ti. Zůstanu. Na pohovce.“

A Joanna rázem ožila, rozhovořila se a veselým, překotným hlasem mi velmi podrobně vylíčila, jak v televizi vypadal dostih a následující interview. „Na začátku přenosu řekl, že tvé jméno se podle jeho názoru dostalo na tabulky omylem, protože jak slyšel, tam vůbec nejsi. Začala jsem si dělat starosti, jestli jste se snad cestou nenabourali a tys tam opravdu nedorazil. Jenže tys tam pochopitelně dorazil... a pak jste vypadali jako dva staří kamarádi, jak jste tam oba stáli, on tě držel paží kolem ramen a ty ses na něho usmíval, jako by mu z očí zářilo samo slunce. Jak jen jsi to dokázal? A on se snažil tě popichovat, že? Mně to alespoň tak připadalo, ale snad to bylo jen proto, že jsem věděla...“ Uprostřed řeči se zarazila a zcela odlišným, střízlivým tónem se zeptala:

„A co s ním vlastně hodláš udělat?“

Pověděl jsem jí to. Trvalo to dost dlouho.

Joannou to otřásl. „To přece nemůžeš!“

Usmál jsem se na ni, ale neodpověděl jsem.

Zachvěla se. „On přece nevěděl, s kým má tu čest, když si na tebe zasedl!“

„Pomůžeš mi?“ otázal jsem se. Její pomoc byla pro mě nezbytná.

„Nerozmyslíš si to a nepůjdeš na policii?“ zvažněla.

„Ne.“

„Jenže to, co máš v úmyslu..., to je surové.“

„Ano,“ přisvědčil jsem.

„A komplikované, pracné a nákladné.“

„Ano. Zatelefonoješ tam, jak jsem tě prosil?“

Joanna povzdychla a řekla: „Nezměníš svůj názor, až tě všechno přestane bolet?“

„Určitě ne,“ ujistil jsem ji.

„Budu o tom přemýšlet,“ slíbila, vstala a sebrala špinavé talíře. Nedovolila mi, abych jí pomohl s mytím nádobí, a tak jsem přistoupil ke stojanu, abych se podíval, na čem vlastně celý den pracovala; trochu mě vyvedlo z míry, když jsem zjistil, že to je portrét mé matky, sedící u klavíru.

Joanna se vrátila, ale já jsem stále ještě hleděl na obraz.

„Není to bohužel zrovna nejlepší,“ řekla, jak se zastavila vedle mě.

„Nějak mi nevyšla perspektiva.“

„Víš matka, že ji maluješ?“ zeptal jsem se.

„Probůh, to ne,“ odpověděla.

„Kdy jsi s tím začala?“

„Včera odpoledne,“ řekla.

Po chvilce mlčení jsem pravil: „Nemysli si, že ti pomůže, jestli se budeš snažit přesvědčit sama sebe, že city, které ke mně chováš, jsou mateřské!“

Joanna sebou překvapeně trhla.

„Já žádnou mateřskou péči nechci,“ pokračoval jsem.

„Chci manželku.“

„Nemůžu...,“ vyhrkla a hrdlo se jí sevřelo.

Odvrátil jsem se od obrazu, neboť jsem si uvědomil, že jsem ji přitlačil až příliš ke zdi, a navíc předčasně. Vtom Joanna uchopila hadřík napuštěný terpentýnem a tak dlouho jím stírala ještě vlhké barvy, až celé dílo zničila.

„Ty toho moc vidíš,“ prohlásila. „Víc, než sama dovedu pochopit!“

Zazubil jsem se na ni a za chvíli mi s troškou úsilí úsměv vrátila. Pak si otřela prsty o hadřík a pověsila ho na stojan.

„Zavolám ti tam,“ řekla. „Můžeš se do toho pustit... Do toho, co máš za lubem.“

Příštího dne ráno, v pondělí, jsem si vypůjčil v půjčovně auto a zajel navštívit Granta Oldfielda.

V noci byl tuhý mráz, takže odpolední dostihy byly odvolány, a živé ploty i stromy pokrývala jiskřící jinovatka. Spokojeně jsem ujížděl krajinou, i když jsem na konci cesty očekával přivítání stejně mrazivé, jako byl den.

Zastavil jsem před brankou, prošel po krátké pěšině zanedbanou zahrádkou a zazvonil.

Ani jsem se nestačil probrat z překvapení, že měděná klika se leskne jako slunce, a už se otevřely dveře a pohledná tmavovlasá žena v zelených vlněných šatech na mne tázavě pohlédla.

„Přišel jsem...,“ řekl jsem. „Chtěl bych mluvit s... eh... Mohla byste mi říci, kde bych našel Granta Oldfielda?“

„Uvnitř,“ odpověděla. „Bydlí tady, já jsem jeho žena. Počkejte chvíli, zavolám ho. Koho mám ohlásit?“

„Já jsem Rob Finn,“ řekl jsem.

„Ach!“ hlesla překvapeně a vzápětí se srdečně usmála.

„Pojďte dál. Grant bude mít velkou radost, že jste přišel.“

Sice jsem o tom pochyboval, ale vkročil jsem do úzké předsínky a pani Oldfieldová za mnou zavřela dveře. Všechno zářilo čistotou; byl to zcela jiný dům než ten, který jsem si pamatoval. Grantova žena mě vedla ke kuchyni, otevřela dveře a poskytla mi pohled na další oslnivě čistou místnost.

Grant seděl u stolu a četl noviny. Když jeho žena vešla, vzhledl, a sotva mě spatřil, sraštila se i jemu tvář do radostného překvapeného úsměvu. Vstal. Byl mnohem hubenější, zjevně zestárl a jako by se byl uvnitř nějak nedefinovatelně scvrkl; ale jestliže dosud nebyl zcela v pořádku, nemohlo to už trvat dlouho, než opět bude.

„Jak se máš, Grante?“ zeptal jsem se nevhodně. Jejich přátelské uvítání mě víc než překvapilo.

„Už mi je mnohem líp, díky,“ odpověděl. „Právě před dvěma týdny jsem se vrátil domů.“

„Byl v nemocnici,“ vysvětlila manželka. „Odvezli ho tam den poté, co jste ho dopravil domů. Doktor Parnell mi to napsal a vysvětlil mi, že Grant je nemocný a nemůže za svůj stav. Tak jsem se vrátila.“ Usmála se

na Granta. „A teď už bude všechno v nejlepším pořádku. Grant už má dokonce zajištěné zaměstnání. Za dva týdny začne prodávat hračky.“

„Hračky?“ vyhrkl jsem. Ze všech možných věcí zrovna tohle, pomyslel jsem si.

„Ano,“ přisvědčila. „Doktoři tvrdili, že pro něj bude lepší dělat něco, co nemá nic společného s koňmi, aby mu to zase nezačalo vrtat hlavou.“

„Jsme ti moc zavázáni, Robe,“ řekl Grant.

„Pan doktor mi pověděl,“ řekla jeho žena, když si povšimla mého údivu, „že jste měl plné právo ho předat policii, místo abyste ho zavezl sem.“

„Pokusil jsem se tě zabít,“ řekl Grant udiveně, jako by už nedovedl pochopit, jak mu tehdy bylo. „Opravdu jsem se tě tehdy pokusil zabít, víš!“

„Doktor Parnell řekl, že být na vašem místě někdo jiný, mohl Grant skončit ve vězeňském ústavu pro choromyslné.“

„Podle mého toho pan doktor Parnell namluvil víc než dost,“ prohlásil jsem celý nesvůj.

„Chtěl, abych pochopila,“ pokračovala Grantova manželka s úsměvem, „že jste dal Grantovi ještě jednu příležitost, a abych mu tedy i já ještě jednu příležitost poskytla!“

„Vadilo by ti,“ zeptal jsem se Granta, „kdybych se tě otázel, proč a jak jsi vůbec přišel o práci u Axminstera?“

Paní Oldfieldová se mu postavila po bok, jako by ho chtěla chránit. „Nepřivolávejte to zpět, prosím,“ řekla úzkostlivě, „všechno to záští.“

„Neboj se, zlato,“ řekl Grant a objal ji kolem pasu.

„Spusť, Robe!“

„Podle mého jsi skutečně říkal pravdu, když jsi Axminstera ujišťoval, že jsi žádné informace tomu koníčkářovi Lubbockovi neprodával,“ řekl jsem. „Lubbock ovšem informace dostával a platil za ně. Otázka tedy zní, komu odevzdával peníze v domnění, že je vyplácí tobě?“

„Tak to vůbec není. Robe,“ pravil Grant. „Kdysi jsem si tím lámal hlavu donekonečna; dokonce jsem zajel za Lubbockem a pořádně se s ním pohádal...“ Omluvně se usmál a pokračoval. „Lubbock mi řekl, že si do té doby, než se na něho obrátil Axminster, nebyl jist, od koho vlastně kupuje informace. Domníval se prý sice, že to jsem já, jenže ty informace jsem mu prý dával telefonicky a odměnu za ně mi poukazoval na jednu londýnskou poštu, poste restante na jméno Robinson. Pochopitelně mi neuvěřil, že o tom vůbec nic nevím. Nejspíš si myslel, že jsem se dostatečně nezadekoval a že se pokouším nějak vylízt z té kaše, co jsem si nadrobil.“

Z hlasu mu kupodivu nezaznívala téměř žádná roztrpčenost; pobyt na psychiatrii anebo dokonce snad i choroba sama z něho zřejmě udělaly zcela jiného člověka.

„Můžeš mi dát Lubbockovu adresu?“ požádal jsem ho.

„Bydlí v Solihullu,“ upamatovával se pomalu. „Ten dům bych snad ještě poznal, ale na jeho jméno a název ulice si už nevzpomínám.“

„Já to najdu,“ ujistil jsem ho.

„Proč to děláš?“ otázel se.

„Znamenalo by pro tebe něco, kdyby se mi podařilo dokázat, že jsi celou tu dobu tvrdil pravdu?“

Tvář mu náhle ozářila vnitřní radost. „To bych řekl, že ano!“ vyhrkl. „Vůbec si neumíš představit, jak mi bylo, když jsem přišel o místo kvůli něčemu, čeho jsem se nedopustil, a nikdo na světě mi už nevěřil!“ Nepověděl jsem mu, že i já až příliš dobře vím, jak mu bylo. Jen jsem ho ujistil, že udělám, co bude v mých silách.

„Ale nezačneš zase jezdit dostihy?“ otázala se ho manželka úzkostlivě. „Přece se znovu nevrátíš k tomu, cos dělal předtím!“

„Ne, zlato. Nedělej si starosti,“ konejšil ji klidně. „Už se těším, až začnu prodávat hračky. Člověk nikdy neví, třeba si napřesrok, až se v tom vyznám, otevřeme vlastní hračkářství!“

Zajel jsem do Solihullu, vzdáleného od Grantova domu padesát kilometrů, vyhledal Lubbockovo jméno v telefonním seznamu a zazvonil mu. Sluchátko zvedla nějaká žena a řekla mi, že není doma, ale pokud s ním potřebuji nutně mluvit, že ho nejspíš najdu v hotelu U královny v Birminghamu, kde obvykle obědvá. Díky jednosměrným ulicím jsem cestou dvakrát zabloudil, ale nakonec jsem téměř zázrakem našel přímo před hotelem U královny volné místo k zaparkování a vešel dovnitř. Lubbocka jsem neznal ani od vidění, a tak jsem mu napsal na hotelovém dopisním papíru vzkaz, zda by mi mohl laskavě věnovat několik minut času. Vzkaz jsem zalepil do obálky a požádal hlavního portýra, aby poslal jednoho z poslíčků k panu Lubbockovi a předal mu to. „Zrovna před chvílí odešel s nějakým pánem do jídelny,“ řekl portýr. „Hej, Dickie, odnes tenhle dopis panu Lubbockovi!“

Dickie se vrátil se vzkazem načmáraným na rubu lístku: pan Lubbock se se mnou sejde v hotelové hale ve čtvrt na tři.

Ukázalo se, že Lubbock je baculatý muž středních let s ryšavým knírem a několika pramínky dlouhých vlasů, pečlivě sčesaných přes holou lebku. Přijal ode mě velkou brandy a tlustý doutník s výrazem pobavené ironie, takže jsem ani v nejmenším nepochyboval, že je zvyklý kupovat tyhle věci žokejům sám, a nikoli dát se od nich hostit.

„Potřebuji se něco dozvědět o Grantu Oldfieldovi,“ začal jsem.

„Oldfield?“ zamumlal a vsál do sebe dým rozžhaveného doutníku. „Pravda, už si vzpomínám, Oldfield,“ a pronikavě na mne pohlédl. „Hm..., poslyšte..., vy pořád ještě pracujete pro tu stejnou firmu, co? Chcete si něco vydělat, co?“

A proč taky ne? Za každého vítěze, kterého mi dáte, dostanete pětadvacet liber. Lepší kšeft vám nenabídne nikdo!“

„Tohle jste platil Oldfieldovi?“ zeptal jsem se.

„Ano,“ přisvědčil.

„Vyplácel jste to jemu osobně?“

„Ne,“ řekl. „Ostatně, on mi ani sám tu celou věc nenavrhoval osobně. To všechno jsme dohodli telefonicky. Jednal velmi tajnůstkářsky; řekl, že se jmenuje Robinson, a požádal mě, abych mu peníze posílal poštovními poukázkami na jednu londýnskou poštu, kde si je bude vybírat.“

„Na kterou?“ otázal jsem se.

Lubbock si usrkl brandy a vrhl na mne odhadující pohled.

„Proč to chcete vědět?“

„To totiž není špatný nápad,“ prohodil jsem nedbale.

Lubbock pokrčil rameny. „Už si ani nevzpomínám,“ řekl. „Ostatně co na tom, která pošta to byla? Někde na londýnském předměstí, to jedině vím, ale je to už tak dávno, že si na víc nevzpomínám. S V 7? S 12? Něco takového!“

„Nějaké stvrzenky nemáte, že?“

„Ne,“ ujistil mě rozhodným tónem. „Když to tak potřebujete vědět, proč se nezeptáte Oldfielda samotného?“

Povzdychl jsem. „Kolikrát vás informoval?“ zeptal jsem se.

„Pokud si vzpomínám, tak mi celkem řekl jména pěti koní. Tři z nich zvítězili, takže jsem mu v těch třech případech poukázal peníze.“

„Vy jste ovšem nevěděl, že vám ty tipy prodává Oldfield, co?“ zeptal jsem se ho.

„To záleží na tom, co myslíte pod slovem vědět,“ odpověděl. „Měl jsem určitou představu. Kdo jiný to už mohl být?“

Ovšem nejspíš jsem to opravdu „věděl“ teprve tehdy, když mi Axminster vytkl, že prý kupuji informace od jeho žokeje, a já mu to potvrdil.“

„A neřekl jste předtím nikomu, že je to Oldfield, kdo vám ty tipy prodává?“

„To víte, že ne!“

„Vůbec nikomu?“ naléhal jsem.

„Ne, zaručeně ne.“ A blýskl po mně zle očima. „Něco takového člověk přece nevytrubuje do světa, alespoň ne v mé branži, a zvláště ne, když nemá věci betonově ověřené. Kam vlastně míříte, co?“

„Víte...,“ řekl jsem. „Musíte mi prominout, ale já jsem vám neřekl plnou pravdu, pane Lubbocku. Vůbec vám totiž nehodlám nabídnout nějaké informace. Jenom se pokouším tak trochu očistit Granta Oldfielda od bláta, které na něho naházeli.“

Lubbock se k mému překvapení pořádně uchechtl a sklepal z doutníku asi centimetr popela.

„Jestlipak víte,“ řekl, „že kdybyste přivolił dávat mi tipy, tak bych v tom byl hledal nějaký háček? Jsou žokejové, které člověk dokáže podmazat, a jiné zase nedokáže, a v mé branži už má člověk nos, co je kdo zač. A vy...,“ píchl doutníkem směrem ke mně, „vy na to nejste typ!“

„Díky,“ zamumlal jsem.

„A tím hůř pro vás,“ dodal a několikrát přikývl. „Není to nic nezákonného.“

Zazubil jsem se.

„Pane Lubbocku,“ řekl jsem, „Oldfield nebyl Robinson, ale jeho kariéra i zdraví byly zničeny, protože vám i panu Axminsterovi někdo nakukal, že to byl on.“

Lubbock si s překvapeným výrazem přejeřel palcem a ukazováčkem levé ruky knír.

„Oldfield už nechce mít s dostihovým sportem nic společného,“ pokračoval jsem, „ale bylo by pro něj obrovské, kdyby se jeho jméno mohlo očistit. Pomůžete mi v tom?“

„Jak?“ zeptal se.

„Stačí napsat prohlášení, že jste nikdy neměl žádný důkaz na podporu vámi vyslovené domněnky, že poukazováním peněz Robinsonovi jste platil Oldfieldovi, a dále, že nikdy předtím, než se na vás obrátil Axminster, jste s nikým nemluvil o svém podezření, kdo vlastně je Robinson.“

„To je všechno?“ zeptal se.

„Ano.“

„Beze všeho,“ souhlasil. „Tím se nikomu neuškodí. Stejně si však myslím, že sledujete nepravou stopu. Jenom žokej by vynaložil takové úsilí, aby zakryl svou pravou identitu. Nikomu jinému by na tom nezáleželo, vždyť právě jenom žokej by přišel o místo, kdyby to vyšlo najevo. Ale přesto vám napíšu, co si přejete.“

Odšrouboval plnicí pero, přisunul si list hotelového dopisního papíru a rozhodným písmem sepsal prohlášení, které jsem mu navrhl. Podepsal, připsal datum a přečetl si, co napsal.

„Tady to máte,“ řekl. „Stejně nevím, k čemu vám to bude.“

Přečetl jsem, co napsal, složil list a vložil ho do náprsní tašky.

„Někdo pověděl panu Axminsterovi, že vám Oldfield prodává informace,“ řekl jsem. „A jestliže vy jste to vůbec nikomu neřekl – kdo to tedy věděl?“

„Ach tak!“ Oči se mu rozšířily. „Teďka to chápu, ovšem. Věděl to Robinson. Jenže Oldfield by s tím nikdy nebyl vyrukoval..., takže Oldfield nebyl Robinson!“

„Správně, pane Lubbocku,“ přisvědčil jsem a vstal. „Moc vám děkuji za vaši pomoc.“

„Můžete se na mě kdykoli spolehnout.“ A s širokým úsměvem mi pokynul krátkým se doutníkem. „Na shledanou na koníčkách!“

16.

V úterý ráno jsem si koupil výtisk časopisu Kůň a ohař a strávil jsem pěknou chvíli telefonováním různým lidem, kteří inzerovali, že mají na prodej honební koně. S třemi jsem si ujednal na příští dva dny schůzku, abych si příslušné zvíře prohlédl.

Nato jsem zavolaal jednomu ze statkářů, pro které jsem jezdil, a přemluvil ho, aby mi na čtvrtek odpoledne půjčil svůj džíp s přívěsem.

Z Joanniny bedýnky na nářadí jsem si potom vypůjčil měřicí pásmo – Joanna odešla na zkoušku – a odjel v pronajatém voze do Jamesovy stáje. Zastihl jsem ho v kanceláři, jak papíruje. V krbu plápolal nedávno rozdělaný oheň, kterému se dosud nepodařilo ohřát sychravě chladný vzduch v místnosti. Na dvoře pobíhali stájníci a celí zkřehlí ošetřovali koně po druhém dopoledním tréninku.

„Dneska zase nebudou žádné dostihy,“ oznámil mi James.

„Ale stejně nám letošní zimu přálo až doteďka mimořádné štěstí!“

Vstal, zamnul si ruce a podržel je nad slabým ohněm. „Už mi telefonovalo několik majitelů,“ řekl. „Jsou ochotní tě vzít zpátky. Řekl jsem jim...“ a jak na mne pohlédl zpod obočí, zablýskly se mu spodní zuby, „... že jsem s tebou spokojený a že pojeděš Templata ve Zlatém poháru.“

„Cože!“ vyhrkl jsem. „To myslíš vážně?“

„Ovšem.“ Oči mu zablýskly jasněji než předtím.

„Ale... co Pip?“ zeptal jsem se.

„Pipovi jsem vysvětlil,“ řekl James, „že tě nemůžu sundat z toho koně, když už jsi s ním zvítězil jak v Královském dostihu, tak v Zimním poháru. A Pip to uznal. Dohodl jsem se s ním, že začne jezdit týden po Cheltenhamu, takže před Velkou liverpoolskou bude moci absolvovat ještě několik dostihů. Pojede tam na mém koni, na tom, co s ním jel loni.“

„Skončil na šestém místě,“ připomněl jsem mu.

„Já vím, ano. Ostatně mám dost koní, aby ani jeden z vás dvou nemusel zahálet, a určitě si ještě seženete nějaký ten dostih navíc. Myslím, že se to vybarví k vaši obapolné spokojenosti.“

„Ani nevím, jak ti mám poděkovat,“ řekl jsem.

„Poděkuj sám sobě,“ utrousil. „Vysloužil sis to!“ Sklonil se a hodil další kus uhlí do ohně.

„Jamesi, byl bys tak laskav a něco mi napsal?“ požádal jsem ho.

„Napsal? Jistě, na příští sezonu dostaneš stejnou smlouvu jako Pip.“

„Tohle jsem nemyslel,“ řekl jsem rozpačitě. „Jde mi o něco úplně jiného... Chtěl bych, abys jen napsal, že to byl Maurice Kemp-Lore, kdo ti řekl, že Oldfield prodává informace o tvých koních a že se to dozvěděl od Lubbocka.“

„Tohle mám napsat?“

„Ano. Prosím.“

„Nechápu...“ Pak na mne upřeně pohlédl a pokrčil rameny. „Koneckonců, proč ne.“ Posadil se k psacímu stolu, vytáhl list, jehož záhlaví neslo jeho jméno a adresu, a ochotně napsal, oč jsem ho požádal.

„Podpis a datum?“ zeptal se.

„Ano, prosím,“ přisvědčil jsem.

Pak osušil inkoust a podal mi list s poznámkou: „A k čemu ti to bude dobré?“

Vytáhl jsem z náprsní tašky Lubbockovo prohlášení a ukázal mu je. Přečetl si ho třikrát.

„Páni!“ řekl. „To je neuvěřitelné! Co kdybys si to u Lubbocka pořádně prošetřil? Ten Maurice si ale na sebe vzal pořádné riziko!“

„Tak velké zase nebylo,“ namítl jsem. „Ty bys byl nikdy neměl pochyby o něčem, co ti prezentoval jako přátelské upozornění. Jak vidět, dosáhl svého. Grant dostal padáka.“

„To mě upřímně mrzí,“ řekl James pomalu. „Škoda že se to už nedá nějak napravit.“

„Tak alespoň Grantovi napiš a vysvětli mu to,“ navrhl jsem. „To ho potěší víc než cokoli jiného na světě.“

„Udělám to,“ souhlasil a něco si poznamenal.

„V sobotu ráno se tyhle strohé doklady objeví v dopisní schránce předsedy kolegia rozhodčích,“ řekl jsem a uložil jeho prohlášení spolu s Lubbockovým do náprsní tašky. „Nejsou sice natolik průkazným materiálem, aby se na jejich základě mohlo zahájit trestní stíhání, určitě však postačí k tomu, aby přítel Kemp-Lore byl sražen ze svého piedestalu.“

„Máš určitě pravdu.“ Vážně na mne pohlédl a dodal:

„Proč vůbec čekat až do soboty?“

„No... víš..., dřív nebudu mít všechno pohromadě,“ vymluvil jsem se.

James dále nenáležal. Vyšli jsme spolu na dvůr a podívali se na několik koní; horlivě se činícím stájníkům dával James instrukce, kritizoval je a chválil – přesně v tomto pořadí.

Uvědomil jsem si, jak hodně jsem si už zvykl na výkonnost a úspěch jeho organizace a jak si na tom zakládám, že jsem jedním z jejich koleček.

Pomalou jsme kráčeli kolem jedné řady stání a na jejím konci vešel James do sedlovny, aby informoval Sida, že dostihy, které se dnes měly konat, byly odvolány. Na prahu sedlovny jsem se však pojednou prudce zarazil. Dál jsem jít nemohl. Uvědomoval jsem si, že je to hloupost, ale stejně to na věci nic neměnilo. Jizvy se mi ještě všechny nezacelily.

Hák na postroje klidně visel dolů ze středu stropu a na dvou jeho zkřivených koncích se nevině houpalo několik zašpiněných otěží. Obrátil jsem se k tomu zády, hleděl na uklizený dvůr a přemítal, jestli se někdy budu moci na nějaký hák podívat, aniž bych si všechno připamatoval.

Ve zvlněné travnaté pahorkatině vlastnil James ve vzdálenosti asi jednoho a půl kilometru od stájí starý, opuštěný domek.

Kdysi ho přidělil chlapíkovi, který se mu staral o tréninkovou dráhu, protože tam však, jak mi James jednou cestou na závodistiště pověděl, nebyla ani elektřina, ani vodovod, ani kanalizace, dal nový správce celkem pochopitelně přednost komfortnímu bydlení dole ve vesnici a dennímu dojíždění do práce na motorce.

Starý domek stál na konci zarostlé polní cesty, která odbočovala z málo frekventované místní silnice a nevedla nikam jinam než vzhůru po svahu kopce a po protější straně zase dolů, kde se o šest kilometrů dále napojovala na okresku.

Sloužila vlastně pouze dvěma statkům a jednomu soukromému domu a byla tak nepatrně frekventovaná, že ji Axminster používal pro své koně jako pravidelné trasy ve dnech, kdy měli pouze klusat.

Když jsem se rozloučil s Jamesem, zajel jsem k domku. Nikdy předtím jsem ho zblízka neviděl, jenom jednou, když jsem jel kolem, zahlédl jsem od konce polní cesty postranní zeď bez dveří a oken. Tentokrát jsem zjistil, že je to stavení o čtyřech místnostech uprostřed malé oplocené zahrádky s úzkou pěšinou, vedoucí od branky k předním dveřím.

Vzrostlou travu spásly ovce až ke kořínkům. V každé místnosti bylo jedno okno, dvě v průčelí, dvě v zadu. Dostat se dovnitř bez klíče nebylo nijak obtížné, většina okenních tabulek byla totiž rozbitá; stačilo otevřít jedno okno a prolézt jím. Celý domek páchl houbou a zatuchlinou, ale pouze slabě, jako by rozklad zatím jen sbíral síly na budoucí útok. Stěny a podlahy byly ještě v dobrém stavu a pouze jedna z místností byla vlhká. Zjistil jsem, že každý z těch čtyř pokojů má samostatný vchod z malé předsínky, ležící přímo za domovními dveřmi; a jak jsem se tam porozhlédl, usoudil jsem, že ani já bych to nebyl dokázal příhodněji projektovat.

Vyšel jsem předními dveřmi, obešel domek dozadu, vyndal Joannino měřicí pásmo a změřil okenní rám: výška devadesát centimetrů, šířka metr dvacet. Pak jsem se vrátil dopředu, spočítal rozbité okenní tabulky

a změřil je. Když jsem skončil, zajel jsem zpět k Jamesovi a požádal ho, aby mi ten domek na několik dní zapůjčil na uskladnění nějakých věcí, na které nemám ve svém podnájmu místo.

„Na jak dlouho chceš,“ souhlasil roztržitě.

„A můžu tam spravit některá okna a dát na dveře nový zámek, aby tam někdo nevlezl?“ zeptal jsem se ho.

„Rač si posloužit,“ řekl James. „Udělej, co chceš.“

Poděkoval jsem a odjel do Newbury, kde jsem navštívil obchod se stavebninami. Koupil jsem tam deset okenních tabulek, dostatek kytu na jejich upevnění, několik vodovodních trubek nařezaných na určité délky, vědro, nějaké šrouby, pytel cementu, plechovku zeleného laku, špachtli na kyt, šroubovák, zednickou lžici a štětce. Plně naložený až po střechu jsem se vrátil k domku.

Nalakoval jsem větrem ošlehané přední dveře a nechal je otevřené, aby uschly, a v duchu jsem usoudil, že nikdo tomu správci nebo jeho ženě nemůže vyčítat, že se jim tady, kde lišky dávají dobrou noc, nechtělo bydlet.

Pak jsem zašel do jedné z obou zadních místností a vyrazil tam všechny okenní tabulky, které v těch malých, obdélníkových rámech ještě zbyly. Venku na zahradě jsem rozmíchal větší množství cementu s dešťovou vodou ze sudu a zasadil do okna svisle vedle sebe šest devadesáticentimetrových vodovodních trubek. Poté jsem odešel dopředu do předsínky a k dveřím té místnosti a k jejich zárubni jsem pevně přišrouboval kování pro visací zámek. Kliku na vnitřní straně dveří jsem odšrouboval a vyhodil.

Nakonec jsem zasklil přední okna; to mi trvalo nejdéle, protože jsem napřed musel odrýpat všechen starý kyt a pak tam vtlačit nový. A když jsem všechnu práci dokončil, vypadal domek se svými zasklenými okny a čerstvě natřenými zelenými dveřmi už mnohem veseleji a přívětivěji.

Se spokojeným úsměvem jsem se vrátil k vozu, který jsem nenápadně zaparkoval za křovím, a odjel zpátky do Londýna.

Když jsem vešel do Joannina bytu, seděl tam skotský doktor a popíjel s Joannou džin.

„To mi ještě chybělo!“ vyhrkl jsem nezdvořile.

„Nic naplat, kamarádíčku,“ řekl lékař. „Včera jste mě měl přece navštívit, vzpomínáte si?“

„Měl jsem moc práce,“ řekl jsem.

„Nemáte-li nic proti tomu, tak se jenom podívám na ta zápěstí,“ prohlásil, odložil sklenku džinu a energicky se zdvihl.

Povzdychl jsem, posadil se ke stolu a on mi odvinul obvazy. Byla na nich zase krev.

„Cožpak jsem vám neřekl, že se nesmíte namáhat?“ ozval se přísně. „Jak byste jinak mohl chtít, aby se vám to zahojilo? Co jste to prováděl?“

Mohl jsem mu sdělit: „Zapouštěl jsem trubky, šrouboval, kytoval okna a míchal cement,“ ale místo toho jsem celkem neochotně zamumlal: „Nic.“

Popuzeně mi přiložil nový obvaz a zbytečně těsně ho utáhl, až jsem sebou trhl. Opovrživě si odrkl, ale s druhým už zacházel jemněji.

„Tak to bychom měli,“ prohlásil, když skončil. „Tentokrát je nechte chvíli odpočinout. Ať se hojí. A v pátek za mnou přijďte.“

„Až v sobotu,“ řekl jsem. „V pátek nebudu v Londýně.“

„Tedy v sobotu dopoledne. A hleďte, abyste přišel!“ Vzal sklenici, hodil do sebe zbytek džinu a přátelsky popřál dobrou noc – ovšem výhradně Joanně.

Joanna ho doprovodila ke dveřím a s úsměvem se vrátila.

„Obvykle nebývá takový protiva,“ řekla. „Zřejmě tě asi podezírám, že ses minulý týden zúčastnil nějaké odporné sadistické orgie, když jsi mu nechtěl říct, jak jsi k tomu přišel.“

„A má vlastně úplnou pravdu,“ řekl jsem mrzutě. Pořádně mi pocuchal zápěstí, která ostatně po té dřině v domku nebyla zrovna v nejlepším stavu.

Už třetí noc jsem ulehl ke spánku na pohovku, ležel s otevřenýma očima ve tmě a naslouchal tichému oddychování spící Joanny. Každý den se mě rozpačitě ptala, jestli chci zůstat přes další noc v jejím bytě, a protože jsem neměl ani v nejmenším úmysl odejít, dokud tu ještě byla naděje, že její odpor překonám, ochotně jsem pokaždé souhlasil, i když jsem postupně přicházel na to, že bez tohoto chlebíčku bych měl určitě větší klid. Ta pouhá půlka bochníku ve formě Joanny v půvabném župánku, bez zábran vcházející do koupelny a vycházející z ní a uléhající na lůžko pouhých pět metrů ode mě, mi rozhodně ani trochu nestačila. Mohl jsem ovšem tomuhle snadno uniknout a dopřát si pokojný spánek ve vlastní posteli v rodinném bytě jen pět set metrů odsud; a jestliže jsem tak neučinil, mohl jsem z toho vinit jen sebe sama. To jsem jí ostatně také vždycky zdůraznil, když se mi každé ráno plna výčitek omlouvala, že to od ní není vlastně hezké!

Ve středu ráno jsem zašel do velké fotografické agentury a požádal jsem, aby mi ukázali fotografie Kemp-Lorovy sestry Alice. Dostal jsem na výběr celý svazek, počínaje Alicií snímek en face v puntíčkovaných organtýnových šatech na Loveckém plese a konče snímkem ukazujícím ji zezadu, jak právě přeskakuje v přespolním závodě poslední překážku. Alice byla nápadně krásná dívka s tmavými vlasy, vysedlými lícními kostmi, malýma nezkrotnýma očima a úzce sevřenými bojovnými ústy. Dívka, jaké já se raději vyhnu. Koupil jsem si kopii snímku, kde byla zachycena od pasu vzhůru, jak v jezdecké bundě a šátku na hlavě přihlíží zkouškám honebních koní.

Nato jsem zašel do londýnské pobočky účetní revizní firmy, která pečovala o finance mých rodičů, a přemluvil „našeho“ referenta z oddělení kont, aby mi nejprve zapůjčil psací stroj a potom svůj fotokopírovací přístroj.

Na kancelářský papír jsem pak vypsals trohý výčet Kemp-Lorových akcí proti Grantu Oldfieldovi a zdůraznil, že v důsledku Axminsterovy důvěry ve zdánlivě nezaujaté Kemp-Lorovo obvinění ztratil Oldfield práci, propadl pak chorobné trudnomyslnosti a prodělal tříměsíční léčbu na psychiatrické klinice. Napsal jsem tuto zprávu v deseti kopiích a pak jsem na fotokopírovacím přístroji sjel deset kopií Lubbockova a Jamesova prohlášení. Nato jsem našemu „referentovi“ srdečně poděkoval a vrátil se k Joanně. Tam jsem jí ukázal fotografii Alice Kemp-Lorové a vysvětlil jí, kdo to je. „Poslyš,“ poznamenala Joanna, „ta se ale ani trochu nepodobá svému bratrov! To nemohla být ona, koho ten kontrolor jízdenek viděl v Cheltenhamu!“

„Ne,“ řekl jsem. „To byl Kemp-Lore sám. Mohla bys mi nakreslit, jak by vypadal, kdyby měl na hlavě šátek?“

Joanna si našla kousek čtvrtky a pečlivě mi uhlem nakreslila celkem odpovídající podobiznu tváře, která se mi proti mé vůli objevovala ve snech.

„Viděla jsem ho vlastně pouze v televizi,“ řekla. „Moc dobře mi to nevyšlo.“ Nato začala přikreslovat na hlavu šátek a několika tahy naznačila kadeře splývající na čelo. Trochu sklonila hlavu na stranu a posoudila svou práci; pak ještě zdůraznila rty, takže vypadaly temně a plně.

„Rtěnka,“ zamumlala na vysvětlenou. „A jak byl oblečený?“ Uhel jí zůstal trčet nad krkem.

„V jezdeckých kalhotách a jezdecké bundě,“ řekl jsem.

„Jediné oblečení, které padne naprosto stejně mužům i ženám.“

„A je to!“ prohlásila Joanna a upřeně na mne pohlédla.

„Vlastně to bylo úplně snadné, vid? Stačilo si dát na hlavu šátek a na rty rtěnku a Kemp-Lore, kterého by každý okamžitě poznal, zmizel.“ Přikývl jsem. „Až na to, že si lidé přece jen té podoby povšímlí!“

Joanna přikreslila límeček a kravatu a horní část bundy s klopou. Portrét ukazoval pěknou dívku v jezdeckém oblečení.

Až mi z toho naskočila husí kůže.

Přistihl jsem Joannu, jak na mne upírá pohled plný pochopení.

„Tobě asi přijde zatěžko se jenom na něj podívat, že?“ podotkla. „A mluvíš ze spaní.“

Stočil jsem obrázek, plácl jim Joannu po hlavě a řekl veselým tónem: „To ti tedy musím koupit ucpávky do uší!“

„Ale stejně na sebe vzal pořádné riziko, když se vydával za děvče!“ usoudila s úsměvem.

„Určitě to nedělal ani o minutu déle, než musel,“ souhlasil jsem.

„Jenom než se dostal nepoznaně z Timberley do Cheltenhamu.“

Všechna prohlášení jsem vložil do deseti obálek a ty jsem zalepil. Jednu jsem adresoval předsedovi kolegia rozhodčích, čtyři další významným členům Národního dostihového komitétu, jednu předsedovi správní rady televizní společnosti Universal, po jedné Johnu Ballertonovi a Corinu Kellarovi, abych jim ukázal, jak hliněné byly nohy jejich idolu, jednu Jamesovi a jednu Maurici Kemp-Lorovi.

„Nemůže tě zažalovat pro urážku na cti?“ zeptala se Joanna, nahlížeje mi přes rameno.

„To by mu nevyšlo,“ řekl jsem. „V soudních přích pro urážku na cti existuje možnost hájit se takzvanou justifikační klauzulí, což zhruba řečeno znamená, že dopustil-li se žalobce nepoctivého činu, máš právo na něj poukázat. Stačí podat důkaz, že se jím provinil, víc není třeba.“

„Jen abys měl pravdu!“ zapochybovala a přilepila na obálky známky.

Devět obálek jsem úhledně položil na knihovničku a desátou, tu neofrankovanou pro Kemp-Lora, jsem za ně postavil.

„Ty všechny hodíme na poštu v pátek,“ řekl jsem. „Jenom tu jednu doručím osobně.“

Ve čtvrtek ráno o půl deváté zvedla Joanna telefonní sluchátko, aby se zhostila úkolu, na němž tolik

záleželo.

Vytočil jsem jí číslo Kemp-Lorova londýnského bytu. Jakmile začal zvonek vyzvánět, ozvalo se cvaknutí a automat nás vyzval, abychom zanechali na magnetofonovém pásku vzkaz.

Joanna nadzdvihla obočí, ale já jsem zavrtěl hlavou, a tak položila sluchátko, aniž co řekla.

„Není doma,“ konstatoval jsem zcela zbytečně. „Zatraceně!“

Pak jsem jí dal číslo domu Kemp-Lorova otce v Essexu, za chvíli dostala spojení a s někým tam mluvila. Kývla na mne, dlaní přikryla mušli sluchátka a zašeptala: „Je tam! Už pro něj šli. Doufám... doufám, že to nezvorám.“

Zavrtěl jsem hlavou, abych ji povzbudil. To, co mu měla povědět, jsme si mnohokrát důkladně prozkoušeli. Joanna si olízla rty a úzkostlivě na mne hleděla.

„Haló? Pan Kemp-Lore?“ Dokázala ze sebe vykouzlit překrásný londýnský předměstský přízvuk, nijak nepřehnaný a velmi přesvědčivý. „Vy mě neznáte, ale já jsem si říkala, že bych vás třeba mohla informovat o něčem, co byste mohl v tom svém pořadu použít, víte na konci v těch vašich drobných zprávičkách. Co tomu říkáte? Ten váš program se mi strašně líbí, na mou duši. Je prostě báječný, a já si vždycky myslím...“

Kemp-Lore zvučně přerušil proud Joanniných slov.

„Jakou informaci?“ opakovala Joanna. „No, víte přece, co všechno se povídá o atletech, jak používají různé ty povzbudivé pilulky a injekce a bůhvíco ještě, a tak jsem si říkala, že by vás mohlo zajímat, že zrovna tohle taky dělají i žokejové... Totiž jeden žokej, co já ho znám, ale nejspíš to dělají všichni, jak by jistě vyšlo najevo, kdyby do toho někdo zašťoural... Který žokej?... Jo... počkejte... teda Robbie Finn, toho přeci znáte. Ten, co jste se s ním v sobotu bavil v televizi, když zvítězil v tom dostihu. Vy jste nepoznal, že byl dopovaný až za uši, ostatně jako vždycky? Stál jste přeci tak blízko něho, a já jsem si teda řekla, že jste to musel poznat... Jak to vím? No, prostě to vím... Jo tak, vy chcete vědět, odkad' to vím!... No... sama v tom tak trochu lítám, víte. Já mu totiž jednou něco takového opatřila. Dělam u jednoho doktora v ordinaci, jako uklízím... a Robbie mi pověděl, co mám sebrat, a tak jsem mu to donesla. Ale podívejte se, já se nechci dostat do žádných malérů, s tímhle jsem vlastně vůbec nechtěla vyrukovat... já raději zavěším... Nemám zavěsit? Nepíchnete to na mě, že jsem to tehdy šlohla? Proč vám to povídám?... No, víte, on už za mnou přestal chodit, tak proto!“ Hlas se ji nádherně zachvěl nenávistnou žárlivostí. „Po tom všem, co jsem pro něho udělala!... Chtěla jsem to vlastně už napsat do novin, ale řekla jsem si, že se napřed zeptám vás, jestli vás to třeba nebude zajímat. Když ne, tak jim to tam napíšu... Ověřit, jak to myslíte ověřit?... Copak vám nestačí, když vám to říkám telefonicky? Prosím, jestli teda chcete, tak za mnou přijďte... Ne, dneska ne, dneska makám celý den... Ano, tak teda zítra dopoledne.

Jak se sem dostanete?... No, pojedete do Newbury a odtud směrem na Hungerford...“ Joanna mu pomalu diktovala, kudy má jet, a on si to zapisoval. „Jsme tam jediný domek, ten nemůžete minout. Ano, budu vás čekat asi v jedenáct hodin, jistě. Jak se jmenuji? Doris Jonesová. Ano, správně. Paní Doris Jonesová... Tak tedy čau.“ V telefonu to zacinkalo a zabzučelo, jak Kemp-Lore zavěsil.

Joanna pomalu položila sluchátko do vidlice a otočila ke mně vážnou tvář.

„Spolkl i s návnadou,“ řekla.

Když otevřely banky, zašel jsem si vybrat sto padesát liber.

To, co jsem podnikal, bylo komplikované a nákladné, jak řekla Joanna, ale Kemp-Lore dosahoval nejlepších výsledků právě realizováním komplikovaných a nákladných plánů a já mu vyslovoval uznání alespoň tím, že jsem okopíroval jeho metody. Na penězích mi nikdy nezáleželo; jsou snad koneckonců dobré k něčemu jinému než k tomu, aby si člověk opatřil, co chce?

Pak jsem odjel k tomu bedfordshirskému statkáři, který mi slíbil půjčit svůj džíp a přívěs. Když jsem tam v poledne přijel, stály už připravené na dvoře a před odjezdem jsem ještě od statkáře odkoupil dva balíky slámy a jeden balík sena; ty jsme naložili do zadního prostoru džípu. Po ujištění, že se do večera vrátím, jsem vyjel na první ze svých schůzek s inzerenty z Koně a ohaře.

První honební kůň, starý šedý valach v Northamptonshiru, byl tak chromý, že málem ani nemohl vyjit ze stání, a nebyl vůbec výhodnou koupí ani za těch šedesát liber, které za něho požadovali. Zavrtěl jsem hlavou a odjel dále do Leicestershiru.

Druhou schůzku jsem měl s hnědou klisnou; ta sice stála dobře na nohou, ale byla dýchavičná, jak jsem zjistil, když jsem s ní klusal přes pole. Byla velká, asi dvanáct let stará a neohrabaná, dala se však snadno ovládat a ani nebyla nějak škaredá; na prodej byla jen proto, že nedokázala běžet tak rychle, jak si její ctižádostivý majitel přál. Smlouváním jsem srazil cenu z inzerovaných sto liber na osmdesát pět a plácl si

s ním. Potom jsem klisnu, jejíž jméno, jak mi bývalý majitel oznámil, bylo Buttonhook, naložil na přívěs a obrátil se k jihu do Berkshiru.

Za tři hodiny, o půl páté odpoledne, jsem zabočil s džípem na polní cestu vedoucí k domku a zastavil s klisnou na hrboлатé louce, oddělené křovím od zadní části stavení. Musela počkat v přívěsu, než jsem odnesl slámu do místnosti s oknem zamřížovaným vodovodními trubkami; tam jsem jí vysoko vystlal podlahu, naplnil pro ni vědro dešťovou vodou ze sudu, donesl dovnitř plnou náruč sena a shodil je do rohu za dveřmi.

Buttonhook bylo miloučké staré zvíře; poslušně vykročila z přívěsu a bez námitek se dala odvést po úzké zahradní pěšině a přes předsínku do připravené místnosti. Dal jsem jí několik kostek cukru, podrblal ji za ušima a ona mi škádlivě opřela hlavu o hrud'. Za chvíli se už v tom nezvyklém, nepříliš prostorném volném stání cítila celkem spokojeně, a tak jsem vyšel do předsíně, zavřel dveře a zamkl visací zámek.

Nato jsem obešel domek zvenčí a zabloumal zapuštěnými vodovodními trubkami, jestli drží, protože v noci mrzlo a cement nemusel ztvrdnout. Trubky se však ani nepohnuly.

Klisna přistoupila k oknu a pokusila se prostrčit nozdry nezaskleným obdélníkem okenního rámu a mřížemi za ním, ale popletlo ji to. Provlekl jsem ruku mřížemi a polaskal ji na nozdřích a ona si spokojeně odfrkla. Pak se obrátila, zašla do rohu, kde leželo její seno, a klidně, důvěřivě sklonila hlavu, aby se nažrala. Zbytek sena a slámy jsem složil do jedné z obou předních místností, zavřel domovní dveře, s jistými obtížemi vymanévroval s džípem zase na polní cestu a vyjel zpátky do Bedfordshiru. Tam jsem vůz s přívěsem vrátil majiteli, poděkoval mu a vypůjčeným autem jsem odjel do Londýna k Joanně.

Jen co jsem vešel, přivítala mě polibkem. Vyskočila z pohovky, kde seděla a četla, a lehce mě políbila na ústa. Bylo to úplně spontánní gesto, bez rozmyšlení, a oba nás velice překvapilo. Položil jsem ji ruce na paže, s nevěřícím úsměvem jsem ji pohlédl do černých očí a sledoval, jak se tam překvapení mění ve zmatek a zmatek v paniku. Odtáhl jsem ruce a obrátil se k ní zády, abych jí dopřál trochu času. Pak jsem si svlékl větrovku a jakoby mimochodem jsem prohodil přes rameno: „Nájemník je už nastěhovaný do domku. Velká, milá hnědá klisna.“

„Já... já jsem měla takovou radost, že ses už vrátil,“ hlesla Joanna vysokým hláskem.

„To je prima,“ prohodil jsem jakoby nic. „Dalo by se tu schrstit nějaké vajíčko, co myslíš?“

„Mám tu žampiony na omeletu,“ řekla již přirozeněji.

„To je úplně senzační,“ prohlásil jsem a odešel do kuchyně. „Ale oloupané nejsou, co?“

„Sakra, to tedy nejsou,“ řekla, když za mnou přišla do kuchyně a začala se usmívat. Sama mi omeletu usmažila, já ji vyprávěl o klisně a trapná chvíle pominula. Později mi oznámila, že ráno, až se vypravím do domku, tam pojede se mnou.

„Ne,“ odmítl jsem.

„Ale ano,“ přikývla. „Kemp-Lore čeká, že mu dveře otevře paní Doris Jonesová. Bude mnohem lepší, když ho přivítá ona.“

Nedala si to vymluvit.

„O co,“ pokračovala, „žes nepomyslel na to, pověsit do oken záclony? Jestli chceš, aby klidně vešel do tvé předsíně, musíš udělat všechno, aby vypadala normálně. Ten chlapík má určitě příliš dobrý čich, než aby se dal nějak lehce nachytat.“ Joanna vytáhla ze zásuvky kus potištěného kretonu a ukázala mi ho. „Tohle jsem ještě nikdy nepoužila..., můžeme to přišpendlit, aby to vypadalo jako záclonky.“ Pak rychle vyhledala několik napínáčků a nůžky, smotala velkou kokosovou předložku, na níž stál malířský stojan, a ze zdi sňala obraz kytice.

„K čemu tohle všechno?“ podivil jsem se.

„Abychom tím vyštafírovali předsíň, pochopitelně. Musí vypadat jaksepatří.“

„Výborně, ty můj génie,“ řekl jsem. „Můžeš jet s sebou.“

Věci, které sesbírala, jsme srovnali na hromádku vedle dveří a já k tomu ještě přidal dvě krabice kostkového cukru z její spíže, velkou elektrickou baterku, kterou měla připravenou pro případ, že by nešel proud, a koště.

Po onom letmém polibku mi pohovka připadala tak nehostinná a pustá jako ještě nikdy.

17.

Před Kemp-Lorovým příchodem nás čekala ještě spousta práce, a tak jsme vyjeli časně zrána a dorazili k domku před devátou.

Vůz jsem opět ukryl za křoví a předložku spolu s ostatními věcmi jsme zanesli dovnitř. Klisnu jsme zastihli v nejlepším pořádku v její místnosti, kde nás radostně přivítala. Když jsme otevřeli dveře, vrnivě zaržála. Zatímco jsem jí upravoval podestýlku a přinesl trochu čerstvého sena a vodu, připravila se Joanna na

umývání předních oken a za chvíli jsem ji slyšel, jak smývá mnoho let starou zašlou špínu a přitom si tiše prozpěvuje.

Kyt kolem nových okenních tabulek pořádně ztvrdl, a když jsem obsloužil klisnu a Joanna odstoupila od oken obdivujíc jejich třpyt, přinesl jsem si lak a dal se do únavného nanášení bledě zeleného nátěru na starý odprýskávající černý lak a nový šedobílý kyt. Joanna mě chvíli pozorovala a pak odešla dovnitř. Předložku položila do předsínky a pak jsem ji slyšel, jak vtlouká hřebík do zdi přímo proti předním dveřím, aby na něj zavěsila obraz tak, že každému návštěvníku musí hned padnout do oka. A potom, zatímco jsem se zabýval vnějškem oken, věnovala se jejich vnitřní straně, rozstříhala květovaný kreton na příslušné délky a ty přišpendlila tak, že visely jako záclonky.

Když jsme skončili, postavili jsme se k brance proti průčelí domku a obdivovali se své řemeslnické dovednosti. S čerstvě nalakovanými okenními rámy, záclonkami, koberečkem a obrazem, viditelnými pootevřenými dveřmi, vypadal domek opravdu úpravně a útulně.

„Má ten domek nějaké jméno?“ zeptala se Joanna.

„Pochybují. Pokud vím, tak se mu odjakživa říká jen hlídačův domek,“ řekl jsem.

„Měli bychom ho pojmenovat Rosnička,“ navrhla.

„Podle vítěze ve Velké liverpoolské?“ zeptal jsem se udiveně.

„Ne,“ prohlásila suše. „Podle té masožravé rostliny.“

Objal jsem ji paží kolem pasu. Necukla sebou.

„Dáš na sebe pozor, vid’?“ řekla.

„Jistě dám,“ ujistil jsem ji. Pohlédl jsem na hodinky. Bylo za dvacet minut jedenáct. „Pojďme raději dovnitř, co kdyby přijel dřív.“

Vešli jsme do domku a sedli si na zbylé seno v přední místnosti, abychom měli branku stále na očích.

Jedna, dvě minuty uplynuly v naprostém tichu. Joanna se zachvěla.

„Není ti moc zima?“ otázal jsem se starostlivě. V noci zase mrzlo a v domku se pochopitelně nedalo zatopit. „Měli jsme s sebou přivést petrolejová kamínka.“

„To není jenom zimou, to jsou také nervy,“ řekla a opět se zachvěla.

Položil jsem jí paží kolem ramen. Opřela se pohodlně o mne a já ji políbil na tvář. Černýma očima vážně, ostražitě hleděla do mých.

„To není žádný incest,“ prohlásil jsem.

Víčka se jí zatřepetala úlekem, ale nepohnula se.

„Budiž, naši otcové jsou bratři, ale naše matky nejsou spřízněny ani s nimi, ani mezi sebou.“

Joanna neřekla ani slůvko. Náhle se mě zmocnil pocit, že prohraju-li tentokráte, prohrál jsem navždycky, a žaludek se mi sevřel těžkým, zoufalým chladem.

„Sňatky mezi bratranci a sestřenicemi nikdo nezakazuje,“ pokračoval jsem pomalu. „Dovolují je zákony a dovoluje je i církev; jistě by tomu tak nebylo, kdyby v tom bylo něco nemorálního. Ale v případě, jako je náš, nevznáší námitky ani lékařská věda. Kdyby existoval nějaký pádný genetický důvod, pro který bychom se neměli vzít, bylo by to něco jiného.“

Ty však dobře víš, že žádný takový důvod neexistuje.“ Odmlčel jsem se, avšak ona na mne nepřestala vážně hledět a mlčet. Bez valné naděje jsem dodal: „Na mou duši nechápu, proč se tomu tak bráníš.“

„To je instinktivní,“ pravila. „Sama tomu nerozumím. Snad proto, že jsem to odjakživa pokládala za nesprávné... a nemožné.“

Chvíli jsme oba mlčeli.

Pak jsem řekl: „Myslím, že dnes v noci přespím ve svém podnájmu tady dole ve vesnici a zítra ráno si vyjedu s koňmi na trénink. Už jsem tenhle týden moc zameškal...“

Joanna se napřímila a vyprostila se z mého objetí.

„Ne!“ vyhrkla. „Vrať se ke mně do bytu.“

„Nemohu. Já opravdu už dál nemohu,“ řekl jsem.

Joanna vstala, přistoupila k oknu a vyhlížela ven. Minuty plynuly.

Pak se obrátila a opřela se o předprseň zády ke světlu, takže jsem neviděl její výraz.

„Ty mi tedy dááš ultimátum, že?“ otázala se a hlas se jí chvěl. „Buď se za tebe provdám, nebo mi půjdeš navždy z cesty? To, jak jsme spolu žili minulý týden, už tedy nepřichází v úvahu...“

„Žádné ultimátum ti přece nedávám,“ namítl jsem. „Ale věčně přece takhle spolu žít nemůžeme! Alespoň já ne! Pokud si ovšem jseš naprosto jistá, že si to nikdy nerozmyslíš!“

„Do minulého víkendu jsi pro mě nebyl vůbec žádným problémem,“ řekla Joanna. „Byl jsi prostě něčím, co nemůžu mít... jako ústřice, protože mi je po nich špatně od žaludku... Něco milého, ale zakázaného.“

Jenže teď," pokusila se zasmát, „teď jako bych dostala na ústřice chuť. A jsem z toho úplně zmatená.“ „Pojď sem," vyzval jsem ji naléhavě. Přešla místností a sedla si zpátky vedle mě na balík sena. Uchopil jsem ji za ruku.

„Kdybychom nebyli bratranec a sestřenice, provdala by ses za mě?" A zadržel jsem dech.

„Ano," řekla samozřejmě. Už žádné výhrady, žádné zaváhání. Otočil jsem se k ní, přiložil jí dlaně ke spánkům a zvedl ji tvář k sobě. Tentokrát v ní už nebyla žádná panika. Políbil jsem ji, jemně a láskyplně. Rty se jí zachvěly, ale tělo jí neztuhlo, žádný ten slepý, instinktivní ústup jako před týdnem. Dokáže-li takovou změnu způsobit pouhých sedm dní, pomyslel jsem si, co se asi může stát v sedmi týdnech? Přece jen jsem ji tedy neztratil. Chlad v žaludku se rozplynul. Opřel jsem se o zeď, uchopil Joannu zase za ruku a usmál jsem se na ni.

„Všechno bude v pořádku," ujistil jsem jí. „Zkrátka ti už vůbec nebude vadit, že jsme bratranec a sestřenice." Na chvíli na mne upřela pohled plný pochyb, ale pak jí nečekaně cuklo v koutcích úst. „Věřím ti," řekla. „Za svůj celý život jsem totiž ještě nepoznala nikoho, kdo by byl tak tvrdohlavý jako ty. Ostatně jsi takový odmalička. Vůbec nehledíš na obtíže, které ti jsou v cestě, jen když docílíš toho, co sis předsevzal... Třeba to, že ses jel v sobotu ten dostih, nebo jak jsi připravil tuhle tu zděnou past na myši, nebo jak jsi se mnou žil ten celý týden. Pokud tedy vidím, bude si ten můj instinkt proti manželství pokrevně příbuzných, ať už mi sídlí kdekoli, zřejmě muset začít zvykat na představu, že je nesprávný, jinak bys mě asi odvedl ke Claudiu Mellitovi, aby mě psychoanalyzoval či vypláchl mozek nebo něco podobného. Vynasnažím se," skončila vážnějším hlasem, „abych tě nenechala moc dlouho čekat."

„V tom případě," prohlásil jsem podobně rozverným tónem, „budu i nadále spát na tvé pohovce, a to co nejčastěji, abych byl po ruce, až nastane ten zlom."

Joanna se nenuceně rozesmála. „Počínaje dneškem?" zeptala se.

„Ovšem," přisvědčil jsem s úsměvem. „Ten svůj podnájem stejně nemám příliš rád!"

„Ouvej!" řekla.

„Ale v neděli večer tam budu muset jet. James mi vrátil mé dřívější místo, takže to nejmenší, co pro něho můžu udělat, je projevit alespoň trochu zájmu o jeho koně."

Seděli jsme dál na balíku sena a klidně rozmlouvali, jako by se nebylo nic přihodilo; ono se také vlastně nic nepříhodilo, pomyslel jsem si, kromě zázraku, na němž mohl člověk spolehlivě budovat svou budoucnost, toho zázraku, že Joanna mi nechávala ruku důvěrně stočenou v dlani a ani se ji nepokoušela odtáhnout. Minuty pomalu uplývaly směrem k jedenácté.

„Co když nepřijede?" zeptala se Joanna.

„Přijede."

„Málem bych si přála, aby nepřijel," řekla. „Ty dopisy samy o sobě stačí!"

„Prosím tě, jen je nezapomeň dát na poštu, jakmile se vrátíš, ano?" připomněl jsem ji.

„Ovšem že nezapomenu," ujistila mě. „Ale raději bych tu zůstala s tebou."

Zavrtěl jsem hlavou. Seděli jsme dál a hlídali branku. Minutová ručička na mých hodinkách se doškrábala ke dvanáctce a přehoupla se přes ni.

„Opozdil se," řekla Joanna.

Pět minut po jedenácté. Deset minut po jedenácté.

„Nepřijede," zašeptala Joanna.

„Přijede," řekl jsem.

„Třeba dostal nějaké podezření a ověřil si, že v hlídačově domku žádná paní Doris Jonesová nebydlí," nadhodila.

„Neznám žádný důvod, proč by měl mít nějaké podezření," zdůraznil jsem. „Když minulou sobotu skončil ten televizní interview se mnou, určitě nevěděl, že jsem ho poznal, a to, co jsem od té doby podnikl, se mu zaručeně nedoneslo."

A James s Brebtou mi slíbili, že o tom cukru napuštěném drogou neřeknou nikomu ani slovo. Kemp-Lore by tedy měl žít v přesvědčení, že je mimo veškeré podezření a že mu žádné odhalení nehrozí. Cítí-li se tedy tak bezpečný, jak se domýšlím, nikdy se nevzdá příležitosti získat informace o něčem tak škodlivém, jako jsou povzbuzovací pilulky... Proto také přijede."

Čtvrt na dvanáct.

Musel přijet. Cítil jsem, že mám všechny svaly napjaté, jako bych naslouchal nejen ušima, nýbrž celým tělem, až se ozve motor jeho vozu. Ohýbal jsem prsty u nohou ve stěvících a snažil se uklidnit. Mohlo ho zdržet cokoli, ucpané silnice, havárie, objízďky. Bylo sem daleko a snadno se mohl mýlit v odhadu, jak dlouho mu cesta potrvá.

Čtvrt na dvanáct a pět minut.

Joanna povzdychla a zavrtěla se. Deset minut jsme nikdo nepromluvili. O půl dvanácté opakovala:

„Nepřijede.“

Neodpověděl jsem.

V jedenáct třicet tři zarazil před brankou smetanově bílý, lesklý předek aston-martina a Maurice Kemp-Lore vystoupil z vozu. Protáhl se, celý ztuhlý z jízdy, a pohlédl na průčelí domku. Měl na sobě dokonale stříženou jezdeckou bundu a kavaleristické kordové kalhoty a z každého jeho pohybu vyzařovalo sebevědomí a šarm.

„Páni, to je hezký mužský!“ šeptla mi Joanna do ucha.

„Ten obličej! Ta barva pleti! Televize mu pořádně křivdí!

Člověk by málem nevěřil, že tak mladě a ušlechtilě vypadající chlap může lidem ubližovat!“

„Je mu třiatřicet,“ řekl jsem, „a Nero umřel v devětadvaceti.“

„Jaké ty máš znalosti!“ utrousila Joanna.

Kemp-Lore otevřel zahradní branku, přešel po pěšince a zabouchal na přední dveře klepátkem.

Zdvihli jsme se. Joanna si rukou shodila pár stébel ze sukně, polkla, nejistě se na mne usmála a rozvázným krokem vešla do předsíně. Vyšel jsem za ní a opřel se o zeď vedle předních dveří tak, aby mě zakryly, až se otevrou.

Joanna si přejela jazykem rty.

„Tak běž!“ vyzval jsem ji šepem.

Položila ruku na kliku a otevřela dveře. „Pani Jonesová?“ ozval se medový hlas. „Promiňte, že jsem se poněkud opozdil.“

„Pojďte dál, pane Kemp-Lore,“ řekla Joanna svým londýnským předměstským přízvukem. „Nevadí, jsem stejně moc ráda, že vás poznávám.“

„Děkuji vám,“ řekl a překročil práh. Joanna ustoupila o dva kroky a Kemp-Lore za ni vešel do předsíně.

Vtom jsem prudce přibouchl nohou domovní dveře, uchopil Kemp-Lora zezadu za oba lokty, strhl ho zpět a téměř současně jím smýkl kupředu. Mezitím Joanna otevřela dveře místnosti, kde byla Buttonhook, a já jsem zdvihl nohu, kopl Kemp-Lora do kříže a postrčil ho tak dovnitř. Kemp-Lore proletěl vrávoravě dveřmi a já jen ještě stačil zahlédnout, jak se obličejem dolů natáhl jak dlouhý tak široký na slámu. Vzápětí jsem dveře přirazil a pevně zaklapl visací zámek.

„Ani to nebylo tak těžké,“ prohlásil jsem spokojeně. „Děkuji ti za pomoc.“

Kemp-Lore začal kopat do dveří. „Pustte mě ven!“ vykřikl.

„Co se to opovažujete?“

„Vůbec tě neviděl!“ prohodila Joanna tiše.

„Neviděl,“ souhlasil jsem. „Asi bude nejlíp ho nechat v nevědomosti, dokud se nevrátím z Newbury. Hned tě tam odvezu, abys chytla vlak.“

„Nemůže se něco stát?“ zeptala se a zatvářila se starostlivě.

„Tak dlouho se zase nezdržím,“ slíbil jsem jí. „Jedeme!“

Ještě předtím, než jsem ji odvezl do Newbury, jsem zacouval s Kemp-Lorovým vozem zpátky po polní cestě a ukryl ho za křovím. Bylo by přece víc než nemilé, kdyby náhodou šel kolem nějaký místní občan a zašel k domku, aby ukojil svou zvědavost. Pak jsem odjel s Joannou na nádraží a ihned se vrátil; cesta tam i zpět mi trvala pouhých čtyřicet minut. Auto jsem pak zaparkoval jako obvykle za křovím.

A pak jsem pomalu obešel domek až dozadu. Z nezasklených oken čouhaly Kemp-Lorovy ruce, křečovitě sevřené kolem vodovodních trubek a mohutně jimi cloumající. Ty však byly tak pevně zapuštěné v cementu, že se ani nehnuly.

Sotva mě spatřil, prudce se zarazil a já jsem viděl, jak mu vztek v obličejí přechází v neskrývané překvapení.

„A koho jste čekal?“ zeptal jsem se ho.

„Já vám nevím, co se to tu děje,“ řekl. „Asi tak před hodinou mě sem zamkla nějaká zatracená bláznivá ženská a odjela a mě tady nechala. Pustte mě ven. Rychle!“

Z hrdla mu vycházel ostře sípavý dech. „Je tady kůň,“ řekl a ohlédl se přes rameno. „Koně mi způsobují astma.“

„Jistě,“ řekl jsem klidně a ani jsem se nepohnul. „Jistě, to já vím.“

V tom okamžiku mu to došlo. Vyvalil oči.

„Tak to jste byl tedy vy... kdo mě sem vrazil...“

„Ano,“ přisvědčil jsem.

Kemp-Lore stál a upřeně na mne hleděl mřížovým okenních rámu a trubek.

„Vy jste to udělal schválně!“ vykřikl zvýšeným hlasem.

„Ovšem,“ přisvědčil jsem.

„Proč?“ Odpověď sice už znal, ale když jsem mu na to nic neřekl, opakoval téměř šepem: „Proč?“

„Dám vám na to půl hodiny, abyste si o tom zapřemýšlel,“ řekl jsem mu a obrátil se k odchodu.

„Ne!“ vykřikl. „To astma mě zničí. Okamžitě mě pusťte ven!“

Otočil jsem se a postavil se k oknu. Prudce sípal, dosud si však ani nerozepnul límec a neuvolnil kravatu. Žádné nebezpečí mu tedy nehrozilo.

„Copak s sebou nemáte nějaké pilulky?“ otázal jsem se.

„Ovšemže mám. Vždycky je nosím při sobě. Jenže tady s tím koněm tak nablízku mi nepomůžou. Pusťte mě ven!“

„Stůjte u okna a dýchejte čerstvý vzduch,“ poradil jsem mu.

„Je zima,“ namítl. „Tahle místnost je úplná ledárna!“

Usmál jsem se. „To nejspíš bude,“ řekl jsem. „Jenže máte štěstí..., můžete se pohybovat, abyste se zahřál, a máte na sobě bundu. A já vám nevychrstl tři vědra studené vody na hlavu!“

Ostře zalapal po dechu a teprve v tu chvíli mu zřejmě začalo docházet, že z tohoto vězení nijak snadno či s nepoškozenou kůží neunikne.

Asi půl hodiny jsem seděl vpředu na seně a poslouchal, jak střídavě kopá do dveří a volá z okna o pomoc. A když jsem se k němu vrátil, určitě se již nedomníval, že jsem ho vylákal z Londýna až sem a obtěžoval se změnit jednu místnost v domku ve volné stání pro koně jedině proto, abych ho při prvním zaječení pustil na svobodu.

Obešel jsem znovu domek k oknu a zastihl ho, jak odhání klisnu, která mu láskyplně kladla hlavu na rameno. Škodolibě jsem se zasmál a on se málem zalkl vzteky.

„Odvedte ji ode mě!“ vykřikl. „Nenechá mě na pokoji.“

Nemůžu vůbec dýchat!“

Jednou rukou se držel trubky a druhou odstrkoval klisnu.

„Kdybyste nedělal tolik kraválu, tak se vrátí k svému senu.“ Blýskl po mě očima a obličej za mřížemi měl zrůzněný vztekem, záštim a strachem. Astma se mu podstatně zhoršilo.

Už si rozepnul límec košile a uvolnil kravatu; hrdlo se mu prudce vzdouvalo. Položil jsem na vnitřní předprseň krabici s kostkovým cukrem, kterou jsem přinesl s sebou, a rychle jsem stáhl ruku zpět, neboť po ní chňapl.

„Hodte ji trochu cukru na seno,“ poradil jsem mu. „Jen to udělejte!“ dodal jsem, když zaváhal. „Tenhle není napuštěný drogou!“

Trhl hlavou. Vyčítavě jsem mu pohlédl do vyvalených očí.

„Dvacet osm koní,“ řekl jsem, „a první byl Shantytown. Dvacet osm ospalých koní, kteří všichni sežrali před dostihem trochu cukru z vaší ruky.“

Kemp-Lore vztekle vzal krabici s cukrem, roztrhl obal a vysypal kostky na kupku sena na druhé straně místnosti. Klisna šla za ním, sklonila hlavu a začala chroustat. Pak se vrátil k oknu a těžce sípal.

„Tohle vám neprojde,“ řekl. „Za tohle půjdete do kriminálu. Tohle si odnesete!“

„Šetřete dechem,“ okřikl jsem ho. „Mám vám toho ještě hodně co povědět. A jestli si potom budete chtít stěžovat policii na to, jak jsem s vámi zacházel, račte si klidně posloužit!“

„Budete ve vězení dřív, než si vůbec uvědomíte, co vás potrefilo,“ vyhrožoval a dech se mu syčivě prodíral zaťatými zuby. „A teď si pospěšte a vyklopte, co máte na srdci!“

„Proč bych pospíchal?“ prohlásil jsem pomalu. „Kdepak, to potvrzuje hezkou chvíli.“

„Budete mě muset pustit nejpozději v půl třetí,“ vybuhl, neovládnuv se. „Dneska o páté musím zkoušet.“ Usmál jsem se na něho. Cítil jsem, že ten úsměv nebyl ani trochu roztomilý. „To vůbec není náhoda, že jste tady v pátek,“ upozornil jsem ho.

Brada mu doslova klesla. „Ale co můj pořad?...“ vyhrkl.

„Ten se bude muset obejít bez vás,“ prohlásil jsem.

„Ale to přece nemůžete udělat,“ vykřikl a zalapal po dechu. „To přece nemůžete udělat!“

„Proč ne?“ zeptal jsem se mírně.

„Vždyť je to... vždyť je to televize,“ vykřikl, jako bych to nevěděl. „Milióny lidí počítají s tím, že se budou na ten pořad dívat.“

„Pak tedy budou milióny lidí zklamány,“ řekl jsem.

Kemp-Lore přestal křičet a třikrát se sípavě, zajímavě nadechl.

„Já stejně vím,“ nasadil nápadně umírněný tón, jak se pokoušel o obvyklý způsob řeči, „že mě tu ve

skutečnosti nechcete zdržet tak dlouho, abych se nemohl dostat včas do studia a zmeškal svůj pořad.“ Odmlčel se, aby mohl několikrát sípavě vydechnout. „Dobrá, jestli mě tedy pustíte včas, abych ještě stihl zkoušky, neudám vás policii, jak jsem vám předtím pohrozil. Na všechno zapomenu.“

„Radil bych vám, abyste byl raději zticha a poslouchal,“ odsekl jsem. „Nejspíš vám připadá těžké pochopit, že mi ani zbla nezáleží na tom, jaký vliv vám britská veřejnost přisuzuje nebo na jaký piedestal vás či tu vaši oslňující, syntetickou osobnost ráčila postavit. To všechno je totiž podvod. Pod tou vaší slupkou se skrývá pouze chorobná změť závisti, frustrace a nenávisti. Nikdy bych na to ovšem nepřišel, kdybyste mi nebyl dopoival těch osmadvacet koní, na nichž jsem jel, a nebyl vytruboval do světa, že jsem ztratil srdce. A dnešní odpoledne můžete strávit přemýšlením o tom, že byste svůj večerní pořad jistě nezmeškal, kdybyste se nebyl pokusil mi zabránit, abych jel na Templatovi.“

Kemp-Lore strnul jako socha, zbledl a na obličeji mu náhle vyrazil pot.

„Vy to myslíte smrtelně vážně,“ zašeptal.

„No ovšem!“ přisvědčil jsem.

„Ne,“ řekl. Ve tváři mu začal cukat sval. „Ne. To nemůžete udělat. Na Templatovi jste přece jel..., musíte mě nechat odvysílat ten pořad!“

„Žádné další pořady už vysílat nebudete,“ prohlásil jsem.

„Ani dnes večer, ani nikdy jindy. Nevylákal jsem vás sem jen kvůli nějaké osobní pomstě, i když nepopírám, že bych vás byl minulý pátek v noci nejraději zabil. Strčil jsem vás sem kvůli Artu Mathewsovi a Petru Cloonymu a Grantu Oldfieldovi. Strčil jsem vás sem kvůli Dannymu Higgovi a Ingersollovi a všem dalším žokejům, kterým jste ublížil. Nejrůznějšími způsoby jste se postaral o to, aby přišli o práci; teď tedy přijdete o práci vy.“

Poprvé zůstal beze slov. Rty se mu pohnuly, nevyšlo z nich však nic jiného než vysoké astmatické zasípání. Oči jako by mu zapadly do důlků a dolní čelist měl skleslou, až mu tváře propadly. Vypadal jako umrlčí karikatura šviháckého krasavce, jakým kdysi býval.

Z kapsy jsem vytáhl obálku nadepsanou jeho jménem a podal mu ji mřížemi. Mechanicky po ní sáhl rukou s ukoptěnými prsty. „Otevřte ji!“ vyzval jsem ho.

Vyňal listiny a začal je číst. Pročetl je dvakrát, ačkoli mu již po prvním čtení bylo na obličeji vidět, že pochopil rozsah pohromy. Tváře se mu ještě hlouběji propadly.

„Jak vidíte,“ řekl jsem, „jsou to všechno fotokopie. Další už jsou odeslány předsedovi kolegia rozhodčích, vašemu šéfovi v TSU a ještě řadě jiných lidí. Zítra ráno je budou mít v poště. A už se nebudou divit, proč jste se dnes večer nedostavil do televize odvysílat svůj pořad.“

Kemp-Lore stále jako by ještě nebyl mocen slova a ruce se mu křečovitě roztřáslly. Podal jsem mu mřížemi ruličku s jeho portrétem, načrtnutým Joannou. Rozvinul ji, a to byla zcela jasně další rána.

„Přinesl jsem vám to ukázat čistě jen proto,“ řekl jsem, „abyste už ani trochu nemohl pochybovat o tom, že přesně vím, co všechno jste dělal. Hned od začátku jste si totiž uvědomil, že mít tvář, kterou lidé na první pohled poznají, je obrovským handicapem tehdy, dělá-li člověk věci, které se nedají nijak vysvětlit, jako třeba zaklínit starý jaguár přes cestu tak, aby Petr Cloony nemohl projet!“

Cukl hlavou nazpět, jako by ho stále ještě překvapovalo, že toho tolik vím.

„Kontrolor jízdenek v Cheltenhamu mi řekl, že jste byl pěkná,“ sdělil jsem mu klidně. Pousmál jsem se. On v tu chvíli nevypadal ani trochu pěkně.

„A pokud jde o toho jaguára,“ pokračoval jsem, „neměl jsem ještě čas vyšetřit, odkud jste si ho opatřil, ale to se dá udělat. Stačí pár dotazů. Inzerovat jeho číslo v odborném tisku, zjistit předešlého majitele, prostě něco takového. Prosím, bylo by to zdoluhavé, ale absolutně proveditelné, a bude-li třeba, pustím se do toho. Na vás jako na zákazníka si přece každý vzpomene!“

Zřejmě jste ho koupil v týdně poté, co ten obrněný vůz zahradil Cloonymu cestu; to vás totiž přivedlo na ten nápad.

Chcete snad někomu namluvit, že byste dokázal vysvětlit časovou souvislost mezi koupí jaguára a jeho zanecháním na cestě a také tím, kde, kdy a jak jste ho tam opustil? A jak byste vysvětlil, že jste odtamtud okamžitě zmizel?“

Ústa měl otevřená a sval v tváři mu cukal.

„Většinu těch hnusných pomluv šířili za vás Corin Kellar a John Ballerton,“ přehodil jsem výhybku svého monologu.

„Zjistil jste totiž, že budou zpozditě opakovat každou myšlenku, kterou jim nasadíte do hlavy. Corina, doufám, znáte natolik dobře, že si uvědomujete, že nikdy nestojí věrně při svých přátelích. Až se mu obsah dopisu, který dostane zítřejší ranní poštou, vstřebá do toho jeho krysího mozečku a až zjistí, že

obdobné dopisy dostali ještě další lidé, pak to bude právě on, kdo začne o vás chrlit ty nejhorší pravdivé informace.

Třeba bude hned každému vykládat, jak jste ho znesvářil s Artem Mathewsem. A jeho nic nezastaví! Uvědomte si,“ skončil jsem po kratší odmlce, „že podle mého je jenom spravedlivé, aby vás pokud možno postihlo totéž, co jste sám způsobil jiným.“

Konečně promluvil. Hlas měl sípavě nakřáplý a už mu nezáleželo na tom, co všechno přizná. „Jak jste to všechno vypátral?“ otázal se nevěřícně. „Minulý pátek jste to přece ještě nevěděl, nemohl jste vidět...“ „Minulý pátek jsem to věděl,“ ujistil jsem ho. „Věděl jsem, jak daleko jste až zašel, abyste zničil Petra Cloonyho, a věděl jsem, že mě nenávidíte natolik, abyste si způsobil potíže dopováním mých koní. Věděl jsem, že s dopováním už nebudete pokračovat, když vám to selhalo ve Stratfordu u Turniptopa. A jistě vás bude zajímat, že to vůbec nebyla náhoda, jak vám James Axminster srazil paži a rozšlápl cukr; pověděl jsem mu, co děláte, a požádal jsem ho o to. Věděl jsem všechno o té vaší hnusné, posedlé žárlivosti na žokeje. Na to, abych vás minulý pátek poznal, jsem vás vůbec nemusel vidět..., nikdo jiný kromě vás neměl důvod zabránit mi v účasti v Zimním poháru.“

„To všechno jste ale nemohl vědět,“ řekl umíněně a trval tvrdohlavě na svém, jako by na tom nějak záleželo. „Vždyt jste to ještě nevěděl ani v sobotu, kdy jsem vás po dostihu interviewoval...“ Hlas se mu vytratil do sípotu a mřížemi na mne upřel zoufalý pohled.

„Nejste sám, kdo se dokáže současně usmívat a nenávidět,“ řekl jsem bezbarvým hlasem. „Naučil jsem se tomu od vás.“

Z hrdla se mu vydral zvuk podobný pronikavému záupění; pak se ke mně obrátil zády s pažemi vztyčenými a sepjatými nad hlavou jakoby na znamení nejzazšího utrpení a zoufalství. Snad to bylo politováníhodné, jenže mně ho nebylo ani trochu líto.

Odstoupil jsem od okna, obešel domek, vešel dovnitř a opět usedl na seno v přední místnosti. Podíval jsem se na hodinky. Bylo tři čtvrtě na dvě. Čekalo mě ještě dlouhé, pomalu uplývající odpoledne.

Kemp-Lora posedl další záchvat hlasitého volání oknem o pomoc, nikdo ovšem nepřišel; pak se znovu pokoušel vyrazit dveře, jenže na jeho straně nebyla klika, za kterou by mohl cloumat, a dveře byly příliš bytelné, než aby je dokázal prokopnout. Buttonhook hlukem zneklidnila, začala hrabat kopyty a Kemp-Lore se na mne vztekle rozkřičel, abych ho pustil ven, pustil ven, pustil ven.

Joanna měla jen velký strach, aby se mu astma nezhoršilo natolik, že by se jeho život octl v nebezpečí, a několikrát mě varovala, abych byl opatrný. Soudil jsem však, že mu žádné opravdové nebezpečí nemůže hrozit, pokud má ještě dost dechu nazbyt, aby mohl křičet; zůstal jsem tedy sedět, naslouchal mu a nedal jsem se obměkčit. Hodiny pomalu plynuly, provázené pouze výbuchy zuřivosti ze zadní místnosti, a já si zatím hověl natažený na seně a v duchu jsem snil o manželství se svou sestřenicí.

K páté se na dlouhou dobu uklidnil. Vstal jsem, obešel jsem domek až dozadu a nahlédl oknem. Ležel nedaleko dveří na slámě obličejem dolů a vůbec se nehýbal.

Několik minut jsem na něho hleděl a volal ho jménem, ani se však nepohnul; zneklidnil jsem a řekl si, že se musím jít přesvědčit, zda je v pořádku. Vrátil jsem se do předsínky, zavřel za sebou přední dveře a odemkl visací zámek na zadní místnosti. Dveře se otevřely dovnitř a klisna, pozdvihnuvši hlavu, mě přivítala tichým zaržáním.

Kemp-Lore žil, o tom rozhodně nebylo sporu. Jeho nehybné tělo zcela znatelně sípavě oddychovalo.

Naklonil jsem se k němu, abych se přesvědčil, jak těžký má záchvat, ale k tomu, abych ho obrátil na záda nebo mu nahmatal tep, jsem se již nedostal. Sotva jsem se opřel o jedno koleno, nadzdvihl se a tak prudce do mě vrazil, až jsem ztratil rovnováhu a natáhl se na zem; a současně skočil jako blesk ke dveřím.

Chytil jsem ho za botu, právě když se mi mihla asi deset centimetrů od obličeje, a strhl ho nazpět. Dopadl na mne plnou vahou a oba jsme se kutáleli směrem ke klisně; já jsem se ho přitom snažil přibít k podlaze a on bojoval jako lev, aby se vyprostil. Klisna se vylekala. Přitiskla se ke zdi, aby se nám vyhnula, ale místnost byla malá, a jak jsme zápasili, dostali jsme se jí až mezi nohy a pod břicho. Opatrně nás překročila a obezřele zamířila k otevřeným dveřím.

Kemp-Lore mi levačkou sevřel pravé zápěstí, což mi dost vadilo. I kdyby byl jasnovidec, nebyl by mohl přijít na nic vhodnějšího, čím by mi víc ublížil. Udeřil jsem ho levou rukou do obličeje a do krku, ale byl jsem příliš blízko, takže můj úder nemohl být dost pádný, a kromě toho jsem měl co dělat, abych odrážel rány, kterými mě na oplátku častoval.

Jakmile ztratil výhodu, získanou nečekaným útokem, zřejmě usoudil, že jediným způsobem, jak se vyprostit, bude chytit mě za vlasy a otloukat mi hlavu o zeď, neboť právě to se několikrát pokusil udělat.

Měl obrovskou sílu, větší, než jsem vzhledem k jeho astmatu předpokládal, a vztek i zoufalství, které ho hnaly, mu šlehalo z modrých očí jako plameny. Nemít tak krátké vlasy, asi by se mu bylo podařilo mě omráčit, jenže já jsem tak divoce škubal hlavou, kterou mi svíral, že se mu prsty stále smekaly; a když mi ucho už potřetí narazilo na omítku, podařilo se mi konečně vyprostit i pravou ruku.

Pak jsem se nepatrně odklonil a zasadil mu do hrudního koše tak prudkou herdu, až mu vzduch pisklavě vyrazil z plic.

Chorobně zezelenal, pustil mě a sesul se na zem; dával se, chytal se za krk a lapal po dechu.

Pomalu jsem se vztyčil, postavil ho na nohy a vrávoravě odtáhl k oknu, kde jsem ho podržel, aby mu čerstvý, studený vzduch mohl proudit do obličeje. Za tři čtyři minuty se mu barva zlepšila, mohl už popadnout dech a nohy se mu přestaly podlamovat.

Pak jsem mu přitiskl prsty k okenním rámcům a poodstoupil. Trochu se zakymácel, ale nepustil se, takže za chvíli jsem se z posledních sil vypoťácel z místnosti a zavřel za sebou dveře na zámek.

Klisna zatím zašla do přední místnosti a klidně požírala seno.

Celý zesláblý jsem se opřel o zeď a chvíli ji pozoroval, proklínaje přitom sám sebe za pošetilé chování, které mě málem uvrhlo do vlastního vězení. Byl jsem pořádně vyčerpaný; způsobila to nejen rvačka, ale i síla, kterou Kemp-Lore při ní vyvinul, a otřesný účinek, který má poslední rána u něho vyvolala. Měl jsem mít rozum, uvědomoval jsem si, a nezasazovat astmatikovi právě takhle speciální úder!

Ze zadní místnosti se nic neozývalo. Protáhl jsem se a zašel se podívat dozadu k oknu. Stál tam, kam jsem ho postavil, držel se rámců a po tvářích mu stékaly slzy.

Dýchal celkem slušně, ani tolik astmaticky nesípal a já jsem usoudil, že k horšímu se to teď obrátit nemůže, když klisna už s ním není v jedné místnosti.

„K čertu s vámi!“ ulevil si. Další slza mu stekla z tváře. „K čertu s vámi! K čertu s vámi!“

Na to se už nedalo nic říci. Vrátil jsem se ke klisně a navlékl jí ohlávku. Původně jsem se jí chtěl zabývat později, až Kemp-Lora propustím, ale vzhledem ke změně okolností jsem se rozhodl udělat to rovnou, dokud ještě bylo světlo. Vyvedl jsem ji ven předními dveřmi a zahradní brankou, vyskočil jí na záda a vyjel s ní nahoru za oba vozy ukryté v křoví a dále po hřebenu pahorku.

O kilometr dále jsem narazil na polní cestu vedoucí na sever do Downsů, a krátce poté, co jsem na ni zabočil, jsem dojel k vrátkům, jimiž se vjíždělo na pole, patřící jednomu statkáři, pro něhož jsem někdy jezdíval. Sklouzl jsem z klisny, otevřel vrátka, prošel s ní na pole a nechal jí běžet.

Byla tak milá, až mi bylo líto se s ní rozejít, jenže v domku zůstat nemohla, v Jamesově stáji jsem staršího honebního koně umístit nemohl a ani nebylo možno chtít na jeho stájnicích, aby ji ošetřovali; v šest hodin večer se pro ní žádný náhodný kupec sehnat nedal a upřímně řečeno jsem nevěděl, co jiného by se s ní dalo počít. Pohlídl jsem ji po nozdrách, poplácal po krku a dal jí plnou hrst cukru. Pak jsem ji pleskl přes zadek a díval se, jak mých pětadesát liber vyhazuje kopyta a klusá přes pole jako dvouroček. Statkář se sice podívá, až na svém pozemku najde hnědou klisnu, ke které se nebude nikdo hlásit; ale nebylo to poprvé, co lidé někde takhle opustili koně, a byl jsem si jistý, že jí poskytne slušný domov.

Obrátil jsem se a vracel se přes kopec do hlídačova domku.

Začínalo se šerit, a jak jsem k němu scházel dolů mezi stromy a keři, vypadalo to malé stavení jako stín v údolíčku. Všude panoval naprostý klid a já jsem tiše prošel zahrádkou k zadnímu oknu.

Kemp-Lore tam ještě stál. Sotva mě zahlédl, řekl mi celkem mírně: „Pustte mě ven!“

Zavrtěl jsem hlavou.

„Tak alespoň jděte zatelefonovat do televize a řekněte jim, že jsem nemocný. Přece je nemůžete nechat až do posledního okamžiku na mne čekat.“

Neodpověděl jsem.

„Běžte a zatelefonujte jim!“

Zavrtěl jsem hlavou.

Kemp-Lore jako by se celý zhroutil. Protáhl paže mřížemi a hlavu si opřel o okenní rám.

„Pustte mě ven.“

mlčel jsem.

„Smilujte se,“ řekl, „pustte mě ven.“ Smilujte se!

Zeptal jsem se ho: „Jak dlouho jste mě vlastně v té sedlovně chtěl nechat?“

Škubl hlavou, jako bych ho byl uhodil. Vtáhl ruce dovnitř a uchopil mříže.

„Vrátil jsem se, abych vás odvázel,“ vychrlil rychle ze sebe, chtěje mě přesvědčit. „Vrátil jsem se ihned po skončení programu, jenže vy už jste byl pryč. Zřejmě vás někdo musel dost brzy najít, jinak byste přece

nemohl příští den jet ten dostih.“

„Takže vy jste se vrátil a našel jste sedlovnu prázdnou?“ otázal jsem se. „Věděl jste tedy, že se mi nic nestalo?“

„Ano,“ odpověděl horlivě. „Ano, zrovna tak to bylo. Rozhodně bych vás tam nebyl nechal moc dlouho, vždyť ta šňůra vám bránila v oběhu krve.“

„Takže jste si přece jen uvědomoval, že mi něco takového může hrozit?“ zeptal jsem se nevinně.

„Jistě, to ano, a proto jsem vás tam také nechtěl nechat příliš dlouho. Kdyby vás nebyl někdo vysvobodil přede mnou, byl bych vás včas pustil. Chtěl jsem vám ublížit jen natolik, abyste už nemohl jezdit na dostizích.“ Hlas mu zněl nechutně přesvědčivě, jako by to, co říkal, nebylo vůbec nic abnormálního.

„Lžete,“ řekl jsem mu klidně. „Po mém pořadu jste se vůbec nevrátil, abyste mě odvázal. Kdybyste to byl udělal, tak jste mě tam ještě našel. Ve skutečnosti mi to trvalo až do půlnoci, než jsem se vyprostil, nikdo totiž nepřišel. Pak jsem našel telefon a vzkázal pro vůz, ale než pro mě přijel, byly skoro dvě hodiny, a vy jste se stále ještě nevrátil. Když jsem den nato přijel do Ascotu, kdekdo byl překvapený, že mě vidí. Prý se tam povídá, že se nedostavím, říkali lidé. Dokonce jste se i v televizi zmínil, že se mé jméno v rámečcích objevilo omylem. Ovšem nikdo jiný než vy se nemohl důvodně domnívat, že na dostihy nepřijedu. Jakmile jsem se tedy doslechl o tom, co se povídá, hned jsem věděl, že jste se nevrátil, abyste mě odvázal, a to dokonce ani ne ráno. Domníval jste se, že stále ještě visím na tom háku, v bůhvíjakém stavu... A pokud tomu rozumím, měl jste v úmyslu mě tam nechat libovolně dlouho, dokud by mě někdo náhodou nenašel... nebo dokud bych neumřel.“

„Ne,“ zašeptal.

Chvilí jsem na něho mlčky hleděl a pak jsem se obrátil k odchodu.

„Dobrá!“ vykřikl najednou a zabušil pěstmi do mříží.

„Dobrá! Bylo mi lhostejné, jestli budete žít, nebo umřete. Jak se vám tohle zamlouvá? Tohle jste chtěl slyšet? Vůbec mi nezáleželo na tom, jestli umřete. Představoval jsem si vás, jak tam visíte, paže vám otékají a černají..., jak vás to víc a víc trýzní, a bylo mi to jedno! Nestálo mi to ani za to, abych zůstal vzhůru. Šel jsem si lehnout. Šel jsem spát. Bylo mi to jedno. Bylo mi to jedno... a doufám, že tohle se vám zamlouvá!“

Hlas se mu zlomil a on se sesul k zemi, takže jsem v houstnoucím šeru viděl jen plavovlasé temeno a ruce s klouby bíle prosvítajícími kůží, jak pevně svírají mříže.

„Doufám, že tohle se vám zamlouvá,“ opakoval zlomeným hlasem.

Nezamlouvalo se mi to. Ani trochu. Naopak, bylo mi z toho nanic.

Obešel jsem pomalu domek, vešel do přední místnosti a opět usedl na seno. Pohlédl jsem na hodinky.

Bylo čtvrt na sedm. Ještě tři hodiny čekání; tři hodiny, během kterých si Kemp-Lorovi kolegové v televizním studiu postupně uvědomí onu neblahou skutečnost; tři hodiny úzkostných dohadů a úvah, čím zaplnit nečekaně uvolněný čas, zakončené tím, že se někde vyhrabe kus starého filmu na zatlučení oněch patnácti minut a uvede zdvořilým ohlášením: „Jsme bohužel nuceni oznámit, že pro... eh... náhlé onemocnění pana Maurice Kemp-Lora odpadají dnešní Dostihové střípky.“

A to navždy, kamarádi, pomyslí jsem si, jenže to vy ještě nevíte.

S přibývajícím tmou také vychládal vzduch. Po celý den panoval mráz, ale po západu slunce začínalo být až nepříjemně lezavo a chlad jako by prosakoval zdmi neobydleného domku. Kemp-Lore začal zase kopat do dveří.

„Je mi zima!“ křičel. „Je mi strašná zima!“

Tím hůř, řekl jsem si v duchu.

„Pust'te mě ven!“ zaječel.

Seděl jsem na seně a ani jsem se nepohnul. Zápěstí, které mi při rvačce tiskl, mě nepříjemně bolelo a obvazem opět prosakovala krev. Raději jsem ani nemyslel na to, co řekne skotský lékař, až má zápěstí uvidí. Ty jeho tři bradavice se určitě zachvějí nesouhlasem. Tahle představa mi vyloudila na tváři úsměv.

Kemp-Lore dlouho kopal do dveří v naději, že je vylomí, ale to se mu nepodařilo. Současně promrhal dost dechu vykřikováním, že mu je zima a že má hlad a že ho musím pustit ven. Vůbec jsem mu neodpovídal a asi po hodině kopání i výkřiky přestaly. Zaslechl jsem, jak se sesunul podél dveří k zemi, jako by byl u konce svých sil, a jak se z neúspěchu rozvzlykal.

Zůstal jsem sedět a naslouchal mu, jak ze zoufalství nepřestává sténat a plakat. Naslouchal jsem mu bez pohnutí; vždyť i mně tehdy v sedlovně tekly slzy.

Ručičky hodinek se ploužily kolem dokola.

Ve tři čtvrti na devět, kdy už jeho pořad nemohlo vůbec nic zachránit, a dokonce by se i stěží dostalo

telefonické spojení, aby se dal včas vyřídit vzkaz, Kemp-Lorovy slábnoucí vzlyky zcela ustaly a v domku se rozhostilo ticho.

Toporně jsem vstal a vyšel do přední zahrádky, kde jsem zhluboka vdechoval čerstvý vzduch, naplněn příjemným pocitem úlevy. Těžký den končil a na mrazivé obloze jasně zářily hvězdy. Noc byla krásná. Zašel jsem za křoví, nastartoval Kemp-Lorův vůz, obrátil ho a zajel s ním zpět k brance. Pak jsem už naposledy obešel domek, abych si s Kemp-Lorem ještě promluvil oknem, a on už tam stál a čekal na mne s bledým, rozmazaným obličejem za okenním rámem.

„Můj vůz!“ vykřikl hystericky. „Zaslechl jsem jeho motor.“

Vy mi chcete odjet mým autem a nechat mě tady!“

Zasmál jsem se. „Ne. Vy si s ním odjedete sám. Jak rychle a jak daleko budete chtít. Být na vašem místě, tak pojedou na nejbližší letiště a odletím. Až si ti lidé zítra ráno přečtou dopisy, moc sympatický jim asi nebudete a za den či dva už toho budou plné noviny. No a dostihový svět určitě nebude chtít mít s vámi cokoli společného. Váš obličej je ve Velké Británii příliš dobře známý, než abyste se mohl skrýt nebo si změnit jméno, či sehnat nějaké jiné zaměstnání. A protože máte ještě celou tuhle noc a většinu zítřka k dispozici, než ta bouřka vypukne, můžete si klidně sbalit kufry a nenápadně zmizet ze země.“

„Vy si jako myslíte..., že mohu odjet? Prostě odjet?“ zeptal se ohromeně.

„Prostě odjet!“ přisvědčil jsem. „Zmizíte-li dost rychle, vyhnete se šetření, které bude kolegium rozhodčích muset zavést, a vyhnete se i každému trestu, který by na vás třeba chtěli uvalit. Můžete odjet do nějaké příhodné vzdálené země, kde vás neznají, a tam znovu začít od píky.“

„No, moc vybírat si asi nemohu,“ zamumlal. Astmatické sípání už téměř zmizelo.

„A najděte si zemi, kde nemají překážkové dostihy,“ řekl jsem nakonec.

Divoce zasténal a udeřil pěstmi do okenního rámu.

Obešel jsem domek a ve světle Joanniny velké baterky jsem odemkl visací zámek a otevřel dveře. Kemp-Lore se obrátil od okna a vratkým krokem zamířil po slámě ke mně. Stínil si ztrhanou tvář, aby ho světlo neoslňovalo. Prošel dveřmi, minul mě bez jediného pohledu a klopýtal po pěšině k autu; kráčel jsem za ním a svítil mu na cestu. Pak jsem baterku postavil na sloupek u branky, abych měl ruce pro případ potřeby volné; ale bojovnost z něho už zřejmě vyprchala.

Usedl do vozu, chvíli se ani nepohnul a pak na mne pohlédl dosud otevřenými dvířky.

„Vy to nechápete,“ řekl třesoucím se hlasem. „Když jsem byl chlapec, chtěl jsem se stát žokejem. Chtěl jsem jet Velkou liverpoolskou jako můj otec. Jenže jsem se bál pádu... Viděl jsem, jak pod mým koněm ubíhá půda, a strašně mě začalo bolet břicho, potil jsem se jako myš a to všechno nepřestalo, dokud jsem nezastavil a nesekočil. A pak jsem zvracel.“

Při vzpomínce na to zaúpěl a chytil se za břicho. Tvář se mu zkřivila. A pak najednou prudce vyhrkl:

„Dělalo mi dobře, když jsem viděl, jak se žokejové trápí. Uměl jsem je pořádně poničit. A to mě hřálo u srdce. A jak!“

Vzhlédl ke mně s obnoveným vztekem a hlas mu ztěžkl trpkostí a záští. „

„Vás jsem nenáviděl víc než ostatní. Na nového žokeje jste jezdil až příliš dobře a příliš jste se dostával nahoru. Každý říkal: Finna můžete dát na jakéhokoli svéhlavého koně; ten neví, co je strach! Jak jsem to slyšel, dostával jsem vztek. A proto jsem si vás pozval do svého pořadu, pamatujete? Chtěl jsem vás zesměšnit. Vyšlo mi to u Mathewse, proč by to nevyšlo u vás? Jenže Axminster si vás najal a pak si Pankhurst zlomil nohu... Tak zoufale jsem vás chtěl vyřídit, až mě z toho bolela hlava. Vykračoval jste si totiž s takovou sebedůvěrou, jako byste svou sílu pokládal za něco samozřejmého, a příliš mnoho lidí tvrdilo, že z vás jednoho dne bude šampion...“

Vyčkával jsem, až proděláte nějaký zdánlivě těžký pád, a pak jsem nasadil ten cukr. Vycházelo to. Sám víte, že to vycházelo. Kdykoli jsem pohlédl na vaši bledou tvář a slyšel, jak si z vás lidé tropí úsměšky, připadal jsem si jako vítěz.

Sledoval jsem vás, jak vám přitom je. Chtěl jsem vás vidět, jak se svíjíte, kdykoli všichni lidé, na nichž vám záleželo, říkali... tak jako to můj otec říkával svým přátelům..., že je vás škoda..., že je škoda, že jste takový malinký uříznutý zbabělec, že je škoda, že jste ztratil srdce..., že jste ztratil srdce.“

Umlkl a zapadlé oči měl doširoka rozevřené, nezaostřené, jako by hleděl zpět do nesnesitelné minulosti.

Shlížel jsem na trosky toho, co mohlo být velkým člověkem. Všechna ta obrovská životní síla, pomyslel jsem si, všechno to vynikající nadání zmarněné jen proto, aby mohl ubližovat lidem, kteří jemu nijak neublížili.

Claudius Mellit řekl, že takové lidi je možno chápat. Chápat, léčit a odpustit.

Myslím, že jsem ho určitým způsobem dovedl chápat, vždyť i já jsem taková černá ovce rodiny. Ale otec mě odvrhl vlídně a necítil jsem potřebu vidět, jak hudebníci trpí.

Léčení... Léčba, kterou musel mou zásluhou onoho dne podstoupit, pacienta možná neuzdravila, ale nebude už alespoň dál roznášet svou chorobu, a mně o nic jiného nešlo.

Bez dalšího slova jsem mu přibouchl dvířka a kývl na něj, aby odjel. Ještě jednou na mne vrhl nevěřící pohled, jako by stále pokládal za nemožné, že ho propouštím, a nejistými pohyby zapjal světla, spustil motor a sešlápl spojku.

Doufal jsem, že bude řídit opatrně. Chtěl jsem, aby žil.

Chtěl jsem, aby žil ještě mnoho let a přemýšlel o tom, co všechno promarnil. Protože jinak by z toho přece příliš lacino vyvázl.

Vůz se rozjel, a jak mizel do tmy, zahlédl jsem naposledy ten slavný profil, ten minulosti patřící, ze země vyhnaný profil. Když se auto zarazilo na konci polní cesty, brzdová světla rudě zazářila; pak se stočilo na silnici a zmizelo z dohledu.

A za chvíli dozněl i zvuk motoru.

Sundal jsem baterku ze sloupku a vrátil se po pěšině do ztichlého domku, abych tam uklidil.

Odpustit, řekl jsem si. To ovšem je něco zcela jiného.

Potrvá ještě dlouho, než mu dokážu odpustit...